

СУДЕБНЫЕ УСТАВЫ

ДЛЯ

ГУБЕРНІЙ ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО

СОСТАВЛЕННЫЕ НА ОСНОВАНИИ ВЫСОЧАЙШЕ УТВЕРЖДЕННАГО 19 ФЕВРАЛЯ
1875 ГОДА ПОЛОЖЕНИЯ О ПРИМѢНЕНИИ СУДЕБНЫХЪ УСТАВОВЪ 20 НОЯБРЯ
1864 ГОДА КЪ ВАРШАВСКОМУ СУДЕБНОМУ ОКРУГУ.

Томъ I.

УЧРЕЖДЕНИЕ СУДЕБНЫХЪ УСТАНОВЛЕНІЙ и ПОЛОЖЕНИЕ
О НОТАРИАЛЬНОЙ ЧАСТИ.

Перепечатка воспрещается.

USTAWY SĄDOWE

obowiązujące

W GUBERNIJACH KRÓLESTWA POLSKIEGO

NA MOCY NAJWYŻEJ ZATWIERDZONEGO 19 LUTEGO 1875 ROKU POSTANO-
WIENIA O ZASTOSOWANIU USTAW SĄDOWYCH Z 20 LISTOPADA 1864 ROKU DO
WARSZAWSKIEGO OKRĘGU SĄDOWEGO.

Tom I.

ORGANIZACYA SĄDOWA i USTAWA NOTARJALNA.

Przedruk wzbroniony.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

Продается въ книжномъ магазинѣ
Маврикія Осиповича Вольфа.

S.-PETERSBURG.

Skład główny w drukarni Maurycyego
Bolesława Wolfa.

1875.

Wydanie 3. 1875. 1000 egzemplarzy
B-ki im. Złoty TNP

KSIĘGARNIA
I
SKŁAD MATER. PISM. IEN.
IZYDORA WASSERMANN
w PŁOCKU

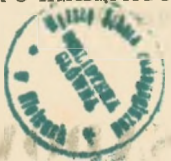
ВЪ ТИПОГРАФИИ ВТОРОГО ОТДѢЛЕНІЯ

СОБСТВЕННОЙ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА КАНЦЕЛЯРИИ.

ВЪ КАНЦЕЛЯРИИ ВТОРОГО ОТДѢЛЕНІЯ

СОБСТВЕННОЙ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА

Печатано съ разрѣшенія Главноуправляющаго Вторымъ Отдѣленіемъ
Собственной ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА Канцеляріи.

1321332H

ВЪ КАНЦЕЛЯРИИ ВТОРОГО ОТДѢЛЕНІЯ

СОБСТВЕННОЙ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА

КАНЦЕЛЯРИИ

ВТОРОГО ОТДѢЛЕНІЯ

СОБСТВЕННОЙ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА

КАНЦЕЛЯРИИ

Въ Типографіи Второго Отдѣленія Собственной Е. И. В. Канцеляріи.

Знакомъ ⊙ отмѣчены статьи, не имѣющія примѣненія
къ губерніямъ Царства Польскаго.

Artykuły, opatrzone znakiem ⊙, nie mają zastosowania w
gubernijach Królestwa Polskiego.

УЧРЕЖДЕНИЕ СУДЕБНЫХЪ УСТАНОВЛЕНІЙ.

ORGANIZACYA SĄDOWA.

УЧРЕЖДЕНІЕ СУДЕБНЫХЪ УСТАНОВЛЕНІЙ.

ВВЕДЕНІЕ.

1. Власть судебная принадлежитъ:
гминнымъ судамъ и мировымъ судьямъ;
мировымъ създамъ;
окружнымъ судамъ;
судебной палатѣ, и
правительствующему сенату, въ качествѣ верховнаго кассационнаго суда (*).

2. Судебная власть означенныхъ въ предшедшей 1-й статьѣ установленийъ распространяется на лица всѣхъ сословій и на всѣ дѣла, какъ гражданскія, такъ и уголовныя.

Примѣчаніе. Судебная власть духовныхъ, военныхъ и коммерческихъ судовъ опредѣляется особыми о нихъ постановленіями (**).

3. Мировой судья есть власть единоличная; гминные суды, мировые създы, окружные суды, судебная палата и сенатъ суть установленія коллегіальныя (***)).

(*) Означенною статьею замѣнена слѣдующая статья учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 года:

Власть судебная принадлежитъ:
мировымъ судьямъ,
създамъ мировыхъ судей,
окружнымъ судамъ,
судебнымъ палатамъ и
правительствующему сенату, въ качествѣ верховнаго кассационнаго суда.

(**) По учрежденіи суд. уст. 20 ноября 1864 г. примѣчаніе къ статьѣ 2-й изложено слѣдующимъ образомъ:

Судебная власть духовныхъ, военныхъ, коммерческихъ, крестьянскихъ и цородческихъ судовъ опредѣляется особыми о нихъ постановленіями.

(***) Ст. 3 по учрежд. суд. уст. 20 ноября 1864 г.:

Мировой судья есть власть единоличная; създы мировыхъ судей, окружные суды, судебныя палаты и сенатъ суть установленія коллегіальныя.

ORGANIZACYA SĄDOWA.

W S T Ę P.

1. Władzę sądową sprawują:

sądy gminne i sędziowie pokoju;
zjazdowe sądy pokoju;
sądy okręgowe;
izba sądowa, i
senat rządzący, jako najwyższy sąd kassacyjny. (*)

2. Jurysdykcji, wymienionych w poprzedzającym artykule 1-ym sądów, podlegają osoby wszystkich class i wszelkie sprawy, bądź cywilne, bądź kryminalne.

Uwaga Władza sądów duchownych, wojennych i handlowych określona jest osobnemi co do nich postanowieniami. (**)

3. Sędzia pokoju jest władzą jednoosobową; sądy gminne, zjazdowe sądy pokoju, sądy okręgowe, izba sądowa i senat są władzami kolegjalnemi. (***)

(*) Artykuł ten zamienia następujący artykuł organizacyi sądowej z 20 listop. 1864 roku:

Władzę sądową sprawują:
sędziowie pokoju;
zgromadzenia sędziów pokoju;
sądy okręgowe;
izby sądowe, i
senat rządzący, jako najwyższy sąd kassacyjny.

(**) W organizacyi sądowej z 20 listop. 1864 r. uwaga po art. 2-im brzmi jak następuje:

Władza sądów duchownych, wojennych, handlowych, włościańskich i inno-plemiennych określona jest osobnemi co do nich postanowieniami.

(***) Artykuł 3 według organ. sąd. z 20 list. 1864 r.:

Sędzia pokoju jest władzą jednoosobową; zgromadzenia sędziów pokoju, sądy okręgowe, izby sądowe i senat są władzami kolegjalnemi.

4. Вѣдомство гминныхъ судовъ, мировыхъ судей, мировыхъ съѣздовъ, окружныхъ судовъ и судебной палаты ограничивается особыми участками и округами. Вѣдомство правительствующаго сената въ отношеніи къ судебной части распространяется на всю Имперію (*).

5. Гминные суды, мировые судьи, мировые съѣзды, окружные суды и судебная палата разсматриваютъ дѣла по существу; правительствующій же сенатъ, въ качествѣ верховнаго кассационнаго суда, не рѣшая дѣлъ по существу въ общемъ порядкѣ судопроизводства, наблюдаетъ за охраненіемъ точной силы закона и за единообразнымъ его исполненіемъ всѣми судебными установленіями Имперіи (**).

6. Для производства слѣдствій по дѣламъ о преступленіяхъ и проступкахъ состоятъ судебные слѣдователи.

7. Для опредѣленія, въ уголовныхъ дѣлахъ, вины или невинности подсудимыхъ, къ составу судебныхъ мѣстъ, въ случаяхъ, означенныхъ въ уставѣ уголовного судопроизводства, присоединяются присяжные засѣдатели.

См. прим. къ главѣ 2-й разд. 3-го наст. учрежд.

8. Для прокурорскаго надзора при судебныхъ мѣстахъ состоятъ оберъ-прокуроры, прокуроры и ихъ товарищи.

9. Предметы вѣдомства и порядокъ дѣйствія судебныхъ установ-

(*) Статьею этою замѣнена слѣдующая статья учрежд. суд. уст. 20 ноября 1864 г.:

Вѣдомство мировыхъ судей и ихъ съѣздовъ, окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ ограничивается особыми участками и округами. Вѣдомство правительствующаго сената въ отношеніи къ судебной части распространяется на всю Имперію.

(**) Ст. 5 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.:

Мировые судьи, ихъ съѣзды, окружные суды и судебныя палаты разсматриваютъ дѣла по существу; правительствующій же сенатъ, въ качествѣ верховнаго кассационнаго суда, не рѣшая дѣлъ по существу въ общемъ порядкѣ судопроизводства, наблюдаетъ за охраненіемъ точной силы закона и за единообразнымъ его исполненіемъ всѣми судебными установленіями Имперіи.

4. Władza sądów gminnych, sędziów pokoju, zjazdowych sądów pokoju i izby sądowej rozciąga się na podległe im cyrkuły i okręgi. Władza senatu rządzącego, pod względem sądowniczym, rozciąga się na całe Cesarstwo. (*)

5. Sądy gminne, sędziowie pokoju, zjazdowe sądy pokoju, sądy okręgowe i izba sądowa rozpoznają sprawy *in merito*; senat zaś rządzący, w charakterze najwyższego sądu kassacyjnego, nie rozstrzygając spraw *in merito* w zwykłej kolei postępowania sądowego, czuwa nad zachowaniem ścisłej osnowy prawa i jednostajnym tegoż wykonywaniem przez wszystkie władze sądowe Cesarstwa. (**)

6. Prowadzenie śledztw w sprawach, dotyczących przestępstw i wykroczeń, porucza się inkwirentom sądowym.

© 7. Dla wyrzeczenia w sprawach karnych winy lub niewinności podsądnych, do kompletu sądzącego, w przypadkach procedurą kryminalną przewidzianych, przybierani będą przysięgli.

Porów. uwagę przy rozdz. 2-m działu 3-go niniejsz. organ.

8. Obowiązki urzędu publicznego w sądach sprawują prokuratorowie naczelní, prokuratorowie i ich pomocnicy.

9. Zakres władzy i porządek czynności sądów i urzędu publicz-

(*) Art. 4 podług organ. sąd. z 20 List. 1864 r.

Władza sędziów pokoju, zgromadzeń sędziów pokoju, sądów okręgowych i izb sądowych rozciąga się na podległe im cyrkuły i okręgi. Władza senatu rządzącego, pod względem sądowniczym, rozciąga się na całe Cesarstwo.

(**) Art. 5 podług organ. sąd. z 20 List. 1864 r.

Sędziowie pokoju, zgromadzenia sędziów pokoju, sądy okręgowe i izby sądowe rozpoznają sprawy *in merito*; senat zaś rządzący, w charakterze najwyższego sądu kassacyjnego, nie rozstrzygając spraw *in merito* w zwykłej kolei postępowania sądowego, czuwa nad zachowaniem ścisłej osnowy prawa i jednostajnym tegoż wykonaniem przez wszystkie władze sądowe Cesarstwa.

леній и лицъ прокурорскаго надзора опредѣляются въ уставахъ уголовного и гражданскаго судопроизводства, въ уставѣ объ особыхъ производствахъ, и въ настоящемъ учрежденіи (*).

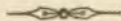
Примѣчаніе 1. На мировыхъ судей возлагаются сверхъ того и нѣкоторыя другія обязанности, опредѣленныя въ особыхъ уставахъ и положеніяхъ по принадлежности.

Примѣчаніе 2. Обязанности судебныхъ установленій тѣхъ мѣстностей, гдѣ судебныя уставы 20 ноября 1864 года введены въ полномъ ихъ объемѣ, по составленію и сообщенію въ департаментъ министерства юстиціи справокъ о судимости, означены въ учрежденіяхъ министерствъ.

10. Предсѣдатели и члены гминныхъ судовъ избираются гминами и утверждаются правительствомъ. Всѣ прочія должностныя лица судебного вѣдомства опредѣляются правительствомъ (**).

11. При судебныхъ мѣстахъ находятся:

- 1) канцеляріи;
- 2) ипотечныя отдѣленія;
- 3) судебныя пристава и судебныя разсыльные;
- 4) присяжные повѣренныя;
- 5) кандидаты на должности по судебному вѣдомству, и
- 6) нотаріусы (***) .

(*) Ст. 9 по учрежд. суд. уст. 20 ноября 1864 г.:

Предметы вѣдомства и порядокъ дѣйствія судебныхъ установленій и лицъ прокурорскаго надзора опредѣляются въ уставахъ уголовного и гражданскаго судопроизводства и въ настоящемъ положеніи.

(**) Ст. 10 изложена въ учрежд. суд. уст. 20 ноября 1864 г. слѣдующимъ образомъ:

Мировые судьи избираются всѣми сословіями въ совокупности и утверждаютъ правительствомъ. Присяжные засѣдатели назначаются особымъ, установленнымъ для сего порядкомъ. Всѣ прочія должностныя лица судебного вѣдомства опредѣляются правительствомъ.

(***) Ст. 11 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

При судебныхъ мѣстахъ находятся:

- 1) канцеляріи;
- 2) судебныя пристава;
- 3) присяжные повѣренныя;
- 4) кандидаты на должности по судебному вѣдомству, и
- 5) нотаріусы,

nego określone są procedurami: kryminalną i cywilną, ustawą postępowania rozmaitych, tudzież niniejszą organizacją. (*)

Uwaga 1. Sędziowie pokoju mają nadto niektóre inne obowiązki, określone oddzielnymi ustawami i postanowieniami.

Uwaga 2. W miejscowościach, w których zostały całkowicie zaprowadzone ustawy sądowe z 20 listopada 1864 roku, obowiązki władz sądowych, dotyczące układania i komunikowania departamentowi ministerstwa sprawiedliwości registratur, określone są w organizacyi ministerstw.

10. Prezesowie i członkowie sądów gminnych wybierani będą przez gminy i zatwierdzani przez rząd. Wszystkich innych urzędników sądowych mianuje rząd. (**)

11. Przy sądach znajdują się:

- 1) kancelarye;
- 2) wydziały hipoteczne;
- 3) komornicy i woźni sądowi;
- 4) obrońcy;
- 5) aplikanci sądowi, i
- 6) notaryusze. (***)

(*) Art. 9 podług organ. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Zakres władzy i porządek czynności sądów i urzędu publicznego określone są procedurami: kryminalną i cywilną, tudzież niniejszą organizacją.

(**) Art. 10 podług org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Sędziowie pokoju wybierani są przez wszystkie klasy ludności, łącznie zgromadzone, i przez rząd zatwierdzani. Przysięgli wyznaczają się według oddzielnego w tym względzie przepisanego porządku. Wszystkich innych urzędników sądowych mianuje rząd.

(***) Art. 11 podług org. sąd. 20 listop. 1864 r.

Przy sądach znajdują się:

- 1) kancelarye;
- 2) komornicy sądowi;
- 3) obrońcy;
- 4) aplikanci sądowi, i
- 5) notaryusze.

РАЗДѢЛЪ ПЕРВЫЙ.

О ГМИННЫХЪ СУДАХЪ, МИРОВЫХЪ СУДЬЯХЪ И МИРОВЫХЪ СЪѢЗДАХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

Общія правила.

12. Гминный судъ учреждается на одну или нѣсколько гминъ и состоитъ изъ гминнаго судьи и лавниковъ. Мировые судьи учреждаются въ городахъ. Нѣсколько уѣздовъ съ находящимися въ нихъ городами, посадами и сельскими гминами составляютъ мировой округъ (*).

Дополненіе. При соединеніи гминъ въ одинъ гминный судебный округъ наблюдается:

а) чтобы гмины не были раздробляемы и чтобы въ составъ округа входило не болѣе *четырехъ* гминъ, и

б) чтобы разстояніе между мѣстомъ постоянного пребыванія гминнаго суда и наиболѣе отдаленнымъ изъ подвѣдомственныхъ оному поселеній не превышало *двадцати* верстъ.

13. Столичные города С.-Петербургъ и Мѡсква раздѣляются каждый на нѣсколько мировыхъ округовъ, состоящихъ изъ двухъ или болѣе частей города.

(*) Ст. 12 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.:

Мировые судьи состоятъ по уѣздамъ и городамъ. Уѣздъ съ находящимися въ немъ городами составляетъ мировой округъ.

DZIAŁ PIERWSZY.

O SĄDACH GMINNYCH, SĘDZIACH POKOJU I ZJAZDOWYCH SĄDACH POKOJU.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Przepisy ogólne.

12. Sąd gminny ustanawia się na jedną lub kilka gmin i składa się z sędziego gminnego i ławników. Sędziowie pokoju sprawują władzę w miastach. Pewna liczba powiatów ze znajdującymi się w nich miastami, osadami i gminami wiejskimi stanowi okręg sądu pokoju. (*)

Przepis dodatkowy. Przy łączeniu gmin w jeden gminny okręg sądowy przestrzega się:

- a) ażeby gminy nie były rozdzielane i żeby okręg zawierał w sobie nie więcej jak *cztery* gminy, i
- b) ażeby odległość pomiędzy miejscem stałego odbywania posiedzeń sądu gminnego a najbardziej oddaloną, jurysdykcji jego ulegającą, osadą nie przechodziła *dwudziestu* wiorst.

13. Miasta stołeczne St.-Petersburg i Moskwa mieszczą w sobie po kilka okręgów sądu pokoju, składających się z dwóch lub więcej części miasta.

(*) Art. 12 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.:

Sędziowie pokoju sprawują władzę w powiatach i miastach. Powiat z miastami, w nim znajdującymi się, stanowi okręg sądu pokoju.

14. Мировой округъ раздѣляется на мировые участки, число которыхъ опредѣляется особымъ росписаніемъ.

Ср. ст. 12 настоящ. учрежд.

15. Въ каждомъ мировомъ участкѣ находится участковый мировой судья.

Ср. ст. 12 и 16 настоящ. учрежд.

16. Въ мировомъ округѣ, кромѣ городскихъ участковыхъ мировыхъ судей, состоятъ, въ опредѣленномъ штатомъ числѣ, добавочные мировые судьи. Должности же почетнаго мирового судьи не учреждаются (*).

17. Мировой съездъ состоитъ изъ предсѣдателя и мировыхъ и гминныхъ судей каждаго мирового округа. Гминные судьи присутствуютъ въ съѣздѣ по очереди, въ числѣ опредѣляемомъ осо-

(*) Ст. 16 изложена въ учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г. слѣдующимъ образомъ:

Въ мировомъ округѣ, кромѣ участковыхъ, состоятъ также почетные мировые судьи.

Дополненіе. (По правиламъ 1867 года объ избраніи въ городѣ С.-Петербургѣ добавочныхъ мировыхъ судей):

1) С.-Петербургской городской общей думѣ разрѣшается, въ случаѣ надобности, сверхъ участковыхъ и почетныхъ мировыхъ судей, избирать еще добавочныхъ мировыхъ судей въ нужномъ, по ея усмотрѣнію, числѣ.

2) Условія и порядокъ выбора добавочныхъ мировыхъ судей, равно какъ и утвержденіе ихъ въ должности, подчиняется общимъ о мировыхъ судьяхъ правиламъ, въ семь учрежденіи постановленнымъ.

3) Добавочные мировые судьи назначаются для исполненія обязанностей участковыхъ мировыхъ судей, въ случаѣ болѣзни, временныхъ отлучекъ или выбытія кого-либо изъ послѣднихъ, а также для облегченія тѣхъ, которые свыше мѣры обременены участковыми дѣлами.

4) На добавочныхъ мировыхъ судей могутъ быть, сверхъ того, возложены, по усмотрѣнію съѣзда, и обязанности, исчисленныя въ статьѣ 57 сего учрежденія.

5) Порядокъ назначенія добавочныхъ мировыхъ судей къ исполненію обязанностей участковыхъ опредѣляется всякій разъ постановленіями съѣзда.

6) Сила статей 42—45 сего учрежденія распространяется и на добавочныхъ мировыхъ судей, но съ тѣмъ, чтобы имъ не было назначаемо изъ городскихъ доходовъ суммы на наемъ писмоводителя и разсыльнаго и на канцелярскіе расходы.

Примѣчаніе. Сила дополненія къ сей статьѣ о добавочныхъ мировыхъ судьяхъ для города С.-Петербурга—распространяется на города Москву и Одессу.

14. Okręg sądu pokoju dzieli się na cyrkuły, których liczba oznaczoną jest w wykazie oddzielnym.

Por. art. 12 niniejsz org.

15. W każdym cyrkułe znajduje się sędzia pokoju cyrkułowy.

Por. art. 12 i 16 niniejsz org.

16. W okręgu sądu pokoju, oprócz miejskich cyrkułowych sędziów pokoju, znajdują się, w oznaczonej wykazem liczbie, dodatkowi sędziowie pokoju. Urzędu sędziego pokoju honorowego nie ustanawia się. (*)

17. Zjazdowy sąd pokoju składa się z prezesa, z sędziów pokoju i sędziów gminnych każdego okręgu sądu pokoju. Sędziowie gminni zasiadają w zjazdowym sądzie pokoju po kolei w liczbie oznaczonej

(*) Art. 16 podług org. sąd. z 20 listop. 1864 r.:

Prócz sędziów cyrkułowych znajdują się także w okręgach sędziowie pokoju honorowi.

Przepis dodatkowy. (Podług przepisów z 1867 roku o wyborze w mieście St. Petersburgu sędziów pokoju dodatkowych).

1) St. Petersburskiej dumie miejskiej służy prawo wybrać w razie potrzeby, oprócz oznaczonej wykazem liczby cyrkułowych i honorowych sędziów pokoju, dodatkowych sędziów pokoju, w ilości odpowiednio do jej uznania.

2) Warunki i porządek wyboru dodatkowych sędziów pokoju, jako też zatwierdzenie ich na urzędzie ulegają ogólnym o sędziach pokoju przepisom, niniejszą organizacją ustanowionym.

3) Dodatkowi sędziowie pokoju pełnią obowiązki cyrkułowych sędziów pokoju w razie choroby, wydalenia się czasowego za urlopem, lub dymisji któregoś z ostatnich, również dla ulżenia tym, którzy nad miarę są obciążeni sprawami cyrkułowými.

4) Dodatkowi sędziowie pokoju w skutek decyzji zgromadzenia mogą być wyznaczani do pełnienia obowiązków, wyszczególnionych w artykule 57 niniejszej organizacyi.

5) Porządek, w jakim dodatkowi sędziowie pokoju pełnić będą obowiązki cyrkułowych, określa za każdym razem zgromadzenie.

6) Artykuły 42—45 niniejszej organizacyi stosują się do dodatkowych sędziów pokoju, lecz ci ostatni nie będą mieli wyznaczonego funduszu z dochodów miejskich na najem pisarza, woźnego i na wydatki kancelaryjne.

Uwaga. Moc obowiązująca niniejszego przepisu dodatkowego o sędziach pokoju dodatkowych dla St. Petersburga rozciąga się na miasta Moskwę i Odesę.

быми росписаніями, составляемыми предсѣдателями мировыхъ сѣздовъ (*).

Дополненіе. Опреѣленная штатомъ сумма на содержаніе мировыхъ судей и мировыхъ сѣздовъ отпускается изъ государственнаго казначейства. На содержаніе личнаго состава гминнаго суда, (въ томъ числѣ и состоящаго при судѣ писаря), на разѣзды гминныхъ судей и на канцелярскіе расходы назначается, изъ гминнаго сбора, сумма въ размѣрѣ, опредѣляемомъ по примѣненію къ статьямъ 82 и 83-й Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ и дополнительнымъ къ нимъ постановленіямъ (Полож. о прим. суд. уст. ст. 8).

18. Должности мирового судьи присвоиваются: особый знакъ его званія и особая печать.

Ср. ст. 16 и 17 нижеслѣд. главы дополнит.

ГЛАВА ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ.

О гминныхъ судахъ.

1. Гминный судья и лавники, послѣдніе въ числѣ не менѣе *трехъ*, избираются гминнымъ сходомъ на *три* года (Полож. о прим. ст. 9).

2. При избраніи гминныхъ судей и лавниковъ наблюдается слѣдующее:

1. Въ гминные судьи могутъ быть избираемы тѣ изъ жителей гминъ, которые:

во 1-хъ, имѣютъ не менѣе *двадцати пяти* лѣтъ отъ роду;

во 2-хъ, имѣютъ право участія въ дѣлахъ схода;

въ 3-хъ, получили образованіе въ учебныхъ заведеніяхъ, не

(*) Ст. 17 изложена въ учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г. слѣдующимъ образомъ:

Собраніе какъ почетныхъ, такъ и участковыхъ мировыхъ судей каждаго мирового округа составляетъ высшую мировую инстанцію, именуемую сѣздомъ мировыхъ судей. Въ этомъ сѣздѣ предсѣдательствуетъ одинъ изъ мировыхъ судей по собственному ихъ избранію.

osobnymi wykazami, układanymi przez prezesów zjazdowych sądów pokoju (*).

Przepis dodatkowy. Oznaczoną etatem summe na utrzymanie sędziów pokoju i zjazdowych sądów pokoju assygnuje skarb państwa. Na utrzymanie osobistego składu sądu gminnego (w liczbie tych i znajdującego się przy sądzie pisarza), przejazdy sędziów gminnych i na potrzeby kancelaryjne wyznacza się z dochodów gminnych summa, stosownie do artykułów 82 i 83-go NAJWYŻSZEGO ukazu z 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich i dodatkowych do tych artykułów postanowień (Postan. o zast. ust. sąd. art. 8).

18. Sprawujący urząd sędziego pokoju posiada znak właściwy swego urzędu i oddzielną pieczęć.

Por. art. 16 i 17 nast. rozdziału dodatk.

ROZDZIAŁ DODATKOWY.

O sadach gminnych.

1. Sędzia gminny i ławnicy, ostatni w liczbie najmniej *trzech*, wybierani będą przez zebranie gminne na *trzy* lata (Post. o zast. art. 9).

2. Przy wyborze sędziów gminnych i ławników przestrzega się:

I. Na sędziów gminnych mogą być wybierani ci z mieszkańców gmin, którzy:

po 1-e, mają przynajmniej *dwadzieścia pięć* lat wieku;

po 2-e, mają prawo uczestniczenia w czynnościach zebrania gminy;

po 3-e, ukończyli zakłady naukowe, nie wyłączając i szkół elementarnych, lub zdali odpowiedni egzamin, albo też którzy przynajmniej

(*) Art. 17 podług org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

17. Zebranie honorowych i cyrkulowych sędziów pokoju każdego okręgu stanowi najwyższą instancję pojednawczą, zwaną zgromadzeniem sędziów pokoju. W zgromadzeniu tém prezyduje jeden z sędziów pokoju, przez nich samych wybrany.

исключая и начальныхъ училищъ, или выдержали соотвѣтствующее сему испытаніе, или же прослужили не менѣе *трехъ лѣтъ* въ такихъ должностяхъ, при исправленіи которыхъ могли пріобрѣсти практическія свѣдѣнія въ производствѣ судебныхъ дѣлъ, и

въ 4-хъ, владѣютъ на правѣ собственности, въ предѣлахъ гмины, землю, въ размѣрахъ, установленныхъ для избранія въ должность гминнаго войта.

Примѣчаніе. Къ числу должностей, о коихъ упоминается въ пунктѣ 3-мъ, относятся также должности предсѣдателей и членовъ гминныхъ судовъ прежняго устройства, если лица, занимавшія эти должности, грамотны.

II. Въ лавники могутъ быть избираемы тѣ изъ грамотныхъ жителей гминъ, которые соединяютъ въ себѣ условія, установленныя для сего статьею 67-ю Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ и состоявшимся въ развитіе онаго постановленіями (Полож. о прим. ст. 10).

3. Списки лицъ, имѣющихъ право быть избранными въ гминные судьи и лавники, составляются по каждой гминѣ отдѣльно гминными войтами, по совѣщанію съ солтысами. Въ списки сіи вносятся состоящіе въ должности гминнаго судьи и лавниковъ и всѣ прочія, числящіеся въ гминѣ лица, имѣющія, на основаніи предшествующей 2-й статьи, право на занятіе должностей гминнаго судьи и лавника (Полож. о прим. ст. 11).

4. Составленные, на изложенномъ основаніи, списки представляются уѣздному начальнику для повѣрки имъ правильности и полноты каждаго списка, и разрѣшенія жалобъ и заявленій на неправильное внесеніе въ списокъ, или же на сдѣланные въ немъ пропуски. По надлежащей повѣркѣ и исправленіи списковъ, уѣздный начальникъ препровождаетъ оныя въ гмины, по принадлежности, для производства по симъ спискамъ выборовъ, при чемъ каждой изъ гминъ, для коихъ учрежденъ одинъ общій гминный судъ, сообщаются таковыя же списки, составленные по другимъ, къ вѣдомству одного и того же суда принадлежащимъ гминамъ (Полож. о прим. ст. 12).

5. Къ порядку избранія въ гминные судьи и лавники примѣняются статьи 66, 70, 72, 74 и 75-я Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, съ тѣмъ,

trzy lata urzędowali w takiej służbie, w której mogli nabyć praktyczną znajomość prowadzenia spraw sądowych, i

po 4-e, posiadają prawem własności w obrębie gminy grunta w ilości, dającej możność być wybranym na urząd wójta gminy.

Uwaga. Do liczby urzędów, o jakich wspomina punkt 3-ci, zaliczają się także urzędy wójta i ławników sądów gminnych dawniejszej organizacyi, jeżeli osoby, które te urzędy sprawowały, umieją czytać i pisać.

II. Na ławników mogą być wybierani ci z umiejących czytać i pisać mieszkańców gmin, którzy łączą w sobie warunki, zamieszczone w artykule 67-m NAJWYŻSZEGO ukazu z 19 lutego (2 marca) 1864 r. i w dodatkowych do ukazu tego postanowieniach (Post. o zast. art. 10).

3. Listy osób, mających prawo wybieralności na sędziów gminnych i ławników, układane będą oddzielnie dla każdej gminy przez wójtów gmin po naradzie z sołtysami. Do list tych wnoszą się piastujący urząd sędziego gminnego i ławników i wszystkie inne w gminie zamieszkałe osoby, mające na mocy poprzedniego 2-go artykułu prawo być sędzią gminnym lub ławnikiem (Post. o zast. art. 11).

4. Podług powyższej zasady ułożone listy przedstawiają się naczelnikowi powiatu do sprawdzenia, czy przy układaniu takowych zachowano przepisy prawa i czy zamieszczono wszystkich, mających do tego prawo, oraz w celu rozstrzygnięcia zażaleń i przelożeń co do niewłaściwego zamieszczenia, lub pominięcia kogo bądź na liście. Po należytem sprawdzeniu i poprawieniu list, naczelnik powiatu zwraca takowe właściwym gminom, dla dopełnienia podług nich wyborów; przyczem każddej z gmin, dla których ustanowiono jeden wspólny sąd gminny, komunikują się listy, ułożone dla innych, do jurysdykcji jednego i tegoż sądu należących gmin (Post. o zast. art. 12).

5. Wybory na sędziów gminnych i ławników odbywać się będą według porządku, przepisanego w artykułach 66, 70, 72, 74 i 75-ym Najwyższego ukazu z 19 lutego (2 marca) 1864 roku o urządzeniu

что правило, изложенное въ статьѣ 75-й сего указа, соблюдается также относительно распоряженій уѣзднаго начальника по внесенію или невнесенію кандидатовъ въ избирательные списки (Полож. о прим. ст. 13).

6. Если гминный судъ учрежденъ на одну только гмину, то въ должность гминнаго судьи и на каждую должность лавника избираются по *два* кандидата. Если же гминный судъ учрежденъ на нѣсколько гминъ, то относительно избранія въ означенныя должности устанавливается слѣдующій порядокъ:

а) въ должность гминнаго судьи избирается каждою гминою по *одному* кандидату изъ числа лицъ, внесенныхъ въ списки гминъ, имѣющихъ общій гминный судъ. Но если всѣми гминами будетъ избрано въ должность гминнаго судьи одно и то же лицо, то назначаются дополнительные выборы для избранія втораго кандидата;

б) число должностей лавниковъ, въ которыя имѣютъ быть произведены выборы, распределяется между гминными судами, соотвѣтственно личному составу суда и числу принадлежащихъ къ вѣдомству онаго гминъ, такимъ образомъ, чтобы каждая гмина замѣщала по крайней мѣрѣ одного члена гминнаго суда; на каждую должность выбирается *два* лица, изъ коихъ одно собственно для замѣщенія должности лавника, а другое кандидатомъ къ нему (Полож. о прим. ст. 14).

7. Списки избранныхъ гминами кандидатовъ на должности гминныхъ судей и лавниковъ представляются уѣзднымъ начальникомъ губернатору, который, въ случаѣ замѣченныхъ имъ неправильностей въ производствѣ выборовъ, равно какъ въ случаяхъ указанныхъ въ статьѣ 74-й указа 19 февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ, дѣлаетъ распоряженіе о производствѣ новыхъ выборовъ подъ непосредственнымъ наблюденіемъ уѣзднаго начальника (ст. 74 упомянутаго указа) (Полож. о прим. ст. 15).

8. Удостоверившись въ правильности производства выборовъ и при неимѣніи особыхъ къ тому препятствій, губернаторъ утверждаетъ лицъ, избранныхъ на должности лавниковъ, и ихъ кандидатовъ, по предварительному соглашенію съ прокуроромъ подлежащаго окружнаго суда (ст. 6 п. б наст. главы).

Примѣчаніе. Въ случаѣ разногласія въ этомъ отношеніи между губернаторомъ и прокуроромъ, разногласіе сіе представляется на разрѣшеніе министра юстиціи (Полож. о прим. ст. 16).

gmin wiejskich, z tém uzupełnieniem, iż artykuł 75-y tego ukazu stosuje się także do rozporządzeń naczelnika powiatu co do wniesienia lub niewniesienia kandydatów do list wyborczych (Postan. o zast. art. 13).

6. Jeżeli sąd gminny ustanowionym będzie dla jednej tylko gminy, to na urząd sędziego gminnego i na każdy urząd ławnika wybiera się po *dwóch* kandydatów. Jeżeli zaś sąd gminny ustanowionym będzie dla kilku gmin, to co do wyboru na rzezzone urzędy ma miejsce porządek następujący:

a) na urząd sędziego gminnego każda gmina wybierać będzie po *jednym* kandydacie, z liczby osób, wniesionych do list gmin, mających wspólny sąd gminny. Jeżeli wszystkie gminy wybiorą na sędziego gminnego jedną i tę samą osobę, to będą naznaczone wybory dodatkowe, dla obioru drugiego kandydata;

b) liczba urzędów ławników, na które mają być odbyte wybory, określona będzie stosownie do osobistego składu sądu i liczby należących do jego jurysdykcji gmin w ten sposób, ażeby każda gmina obsadzała przynajmniej jednego członka sądu gminnego; na każdy urząd wybiera się po *dwie* osoby, z których jedna właściwie dla objęcia urzędu ławnika, druga zaś jako kandydat na ławnika (Post. o zast. art. 14).

7. Listy wybranych przez gminy kandydatów na sędziów gminnych i ławników naczelnik powiatu przedstawia gubernatorowi, który, w razie dostrzeżenia odstępstw od prawa przy odbywaniu wyborów, a także w przypadkach, wskazanych w artykule 74-ym ukazu z 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, zarządzi nowe wybory pod bezpośrednim nadzorem naczelnika powiatu (art. 74 powołanego ukazu) (Post. o zast. art. 15).

8. Gubernator, przekonawszy się, że wybory odbyte zostały zgodnie z przepisami prawa, i nie mając szczególnych przeszkód, zatwierdza osoby wybrane na ławników i na kandydatów na ten urząd, za uprzednim porozumieniem się z prokuratorem właściwego sądu okręgowego (Art. 6 p. *b* niniejsz. rozdz.).

Uwaga. W razie sprzeczności zdań pod tym względem pomiędzy gubernatorem i prokuratorem, takowa sprzeczność przedstawia się do rozstrzygnięcia ministrowi sprawiedliwości (Post. o zast. art. 16).

9. Списки избранныхъ гминами кандидатовъ на должности гминныхъ судей, представляются губернаторомъ министру юстиціи. Отъ усмотрѣнія министра юстиціи зависитъ утвердить избранныхъ лицъ, или же назначить, помимо ихъ, до слѣдующихъ выборовъ, другихъ лицъ. (Полож. о прим. ст. 17).

10. Утвержденные въ должностяхъ гминнаго судьи и лавниковъ, а также кандидаты къ лавникамъ, приводятся къ присягѣ, по формѣ, установленной въ приложеніи къ ст. 225-й настоящаго учрежденія, въ присутствіи мирового съѣзда, или гминнаго суда, предсѣдателемъ мирового съѣзда. (Полож. о прим. ст. 18).

11. Въ рѣшеніи каждаго дѣла въ гминномъ судѣ должны участвовать не менѣе *трехъ* членовъ, считая въ томъ числѣ и предсѣдателя онаго. Рѣшенія постановляются по большинству голосовъ. Въ случаѣ равенства голосовъ, дѣло рѣшится по тому изъ мнѣній, которое принято предсѣдателемъ. Если же при рѣшеніи уголовного дѣла мнѣнія раздѣлятся такъ, что голосъ предсѣдателя не можетъ дать перевѣса, то приговоръ постановляется по тому изъ равносильныхъ мнѣній, которое снисходительнѣе къ участи подсудимаго. (Полож. о прим. ст. 19).

12. Въ случаѣ болѣзни, отсутствія или устранения гминнаго судьи, въ судѣ предсѣдательствуетъ тотъ изъ лавниковъ, который предварительно для сего назначенъ мировымъ съѣздомъ. Въ случаѣ же окончательнаго выбытія гминнаго судьи, производятся новые выборы на эту должность. (Полож. о прим. ст. 20).

13. Въ случаѣ недостатка наличныхъ лавниковъ для составленія засѣданія, гминный судья, или заступающій его мѣсто приглашаетъ кандидатовъ лавниковъ, по установленной гминнымъ судомъ очереди. (Полож. о прим. ст. 21).

14. Гминному суду предоставляется разбирать дѣла не только въ мѣстѣ постояннаго нахожденія суда, но также и внѣ онаго, вызывая для сего въ потребныхъ случаяхъ въ мѣста, гдѣ самыя дѣла возникли. (Полож. о прим. ст. 22).

9. Listy wybranych przez gminy kandydatów na sędziów gminnych gubernator przedstawia ministrowi sprawiedliwości. Administracja sprawiedliwości zależy zatwierdzić osoby wybrane, lub też, z pominięciem takowych, mianować do następnych wyborów inne osoby. (Post. o zast. art. 17).

10. Od zatwierdzonych na urzędach sędziego gminnego i ławników, a także kandydatów na ławników, prezes zjazdowego sądu pokoju odbiera przysięgę w rotę, załączoną do art. 225-go niniejszej organizacji, na posiedzeniu zjazdowego sądu pokoju, lub sądu gminnego (Post. o zast. art. 18).

11. Przy rozstrzyganiu wszelkich spraw w sądzie gminnym powinno zasiadać przynajmniej *trzech* członków sądu, licząc w to i prezydującego. Wyroki będą wydawane większością głosów. W razie równości głosów sprawa rozstrzyga się na podstawie zdania, przyjętego przez prezydującego. Jeżeli przy decydowaniu sprawy kryminalnej zdania tak się podzieliły, że głos prezydującego nie może dać przewagi, wówczas przyjmuje się to z równych co do liczby głosów zdań, które jest łagodniejsze dla losu podsądnego. (Post. o zast. art. 19).

12. W razie choroby, nieobecności lub wyłączenia sędziego gminnego, w sądzie prezyduje ten z ławników, który uprzednio był na ten wypadek wyznaczony przez zjazdowy sąd pokoju. W razie stanowczego wybycia sędziego gminnego, zarządzone będą nowe wybory na ten urząd. (Post. o zast. art. 20).

13. W razie niemożności odbycia posiedzenia dla braku ławników, sędzia gminny, albo zastępujący takowego, przyzywa kandydatów na ławników, podług ustanowionej przez sąd gminny kolei. (Post. o zast. art. 21).

14. Sądowi gminnemu dozwala się rozpoznawać sprawy nie tylko w miejscu stałych posiedzeń sądu, ale i po za obrębem takowego, wyjeżdżając w razach potrzeby na miejsca, gdzie wszczęły się sprawy. (Post. o zast. art. 22).

15. Для писмоводства при гминномъ судѣ состоитъ писарь, назначаемый, по представленію гминнаго суда, председателемъ мирового сѣзда. Но если бы председатель сѣзда не нашелъ возможнымъ утвердить въ должности писаря избраннаго гминнымъ судомъ кандидата, то предлагаетъ гминному суду избрать на сію должность новаго кандидата, или же непосредственно назначаетъ въ оную другое лицо, по собственному избранію.

Примѣчаніе. Гминному суду предоставляется право возложить обязанности писаря на одного изъ своихъ членовъ. (Полож. о прим. ст. 23).

16. Гминный судъ имѣетъ особую печать. (Полож. о прим. ст. 24).

17. Гминные судьи и лавники пользуются правами и льготами, предоставленными Высочайшимъ указомъ 19 февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ должностнымъ лицамъ гминнаго управленія. Должностямъ этимъ присвоивается особый знакъ. (Полож. о прим. ст. 25).

18. Гминные судьи и лавники, въ продолженіе установленнаго для нихъ выборнаго срока, могутъ быть, по причинамъ особенно уважительнымъ, временно устранимы отъ должностей или вовсе отъ нихъ удаляемы министромъ юстиціи. Въ случаѣ же обнаруженія признаковъ преступленій по должности означенныхъ лицъ, предварительныя слѣдствія о семъ производятся по постановленіямъ подлежащихъ мировыхъ сѣздовъ (Полож. о прим. ст. 26).

19. Отпуски гминнымъ судьямъ и лавникамъ на срокъ не болѣе *одного мѣсяца* разрѣшаются мировыми сѣздами. Увольненіе упомянутыхъ лицъ въ отпускъ на срокъ болѣе продолжительный, равно какъ и увольненіе отъ службы по прошенію зависитъ отъ той власти, кою они утверждены въ должностяхъ (Полож. о прим. ст. 27).

20. На гминные суды распространяется дѣйствіе статьи 64-й учрежденія судебныхъ установленій относительно надзора за мировыми судьями, при чемъ председатели мировыхъ сѣздовъ обязываются производить, не менѣе одного раза въ годъ, ревизію каж-

15. Do załatwiania czynności kancelaryjnych przy sądzie gminnym znajduje się pisarz, mianowany, na przedstawienie sądu gminnego, przez prezesa zjazdowego sądu pokoju. Gdyby jednak prezes zjazdowego sądu pokoju znalazł niemożliwym zatwierdzić na urządzie pisarza wybranego przez sąd gminny kandydata, wezwie sąd gminny o zarządzenie wyboru na ten urząd nowego kandydata, lub bezpośrednio mianuje inną osobę, podług własnego uznania.

Uwaga. Sądowi gminnemu pozostawia się prawo poruczać obowiązki pisarza jednemu z swoich członków (Post. o zast. art. 23).

16. Sąd gminny ma pieczęć właściwą (Post. o zast. art. 24).

17. Sędziowie gminni i ławnicy korzystają z praw i przywilejów, nadanych przez Najwyższy ukaz z 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich osobom, należącym do administracji gminnej. Do urzędów tych są przywiązane oznaki właściwe (Post. o zast. art. 25).

18. Sędziowie gminni i ławnicy, w ciągu ustanowionego dla nich czasu służby z wyborów, mogą być, dla przyczyn szczególnej ważności, czasowo zawieszani w urzędowaniu lub zupełnie oddaleni przez ministra sprawiedliwości. W razie zaś odkrycia oznak przestępstwa w służbie przez wymienione osoby, śledztwa pierwiastkowe prowadzą się w skutek postanowień właściwych zjazdowych sądów pokoju (Post. o zast. art. 26).

19. Urlopy sędziom gminnym i ławnikom na czas nie dłuższy od *miesiąca jednego* wydawane będą przez zjazdowe sądy pokoju. Uwolnienie wymienionych osób za urlopem na czas dłuższy, jak również uwolnienie od służby na własne żądanie, zależy od tej władzy, która je zatwierdziła w urzędach (Post. o zast. art. 27).

20. Do sądów gminnych stosuje się moc artykułu 64-go organizacji sądowej o nadzorze nad sędziami pokoju, przy czem na prezesów zjazdowych sądów pokoju wkłada się obowiązek rewidowania, nie mniej jak raz na rok, każdego znajdującego się w ich okręgach sądu

даго изъ состоящихъ въ ихъ мировыхъ округахъ гминныхъ судовъ. О послѣдствіяхъ сихъ ревизій должно быть объясняемо въ представляемыхъ министру юстиціи ежегодныхъ отчетахъ. (Полож. о прим. ст. 28).

21. Особые наказы гминнымъ судамъ (ст. 168, 170 и 171 наст. учр.) составляются по распоряженію сѣздовъ, разсматриваются оными въ обыкновенномъ ихъ составѣ и представляются предсѣдателями сѣздовъ министру юстиціи. (Полож. о прим. ст. 29).

22. Ежегодные отчеты (ст. 174 наст. учр.) о движеніи дѣлъ въ гминныхъ судахъ за прошлый годъ составляются, по установленной министромъ юстиціи формѣ, предсѣдателемъ мирового сѣзда. Сии отчеты, по разсмотрѣніи оныхъ въ мировомъ сѣздѣ, представляются, въ назначенные сроки, министру юстиціи. (Полож. о прим. ст. 30).

23. Дисциплинарная отвѣтственность гминныхъ судей и лавниковъ опредѣляется на основаніи статьи 76-й учрежденія судебныхъ установлений, съ тѣмъ, что дѣла объ упомянутыхъ лицахъ, подлежащія дисциплинарному производству, вѣдаются окружными судами. Писаря гминныхъ судовъ подчиняются дисциплинарной власти предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ. Преданіе же суду лавниковъ и писарей гминныхъ судовъ за преступленія по должности производится по постановленію судебной палаты. (Полож. о прим. ст. 31).

24. Статьи 69 и 70-я настоящаго учрежденія примѣняются къ гминнымъ судамъ, а статьи 42 и 67-я того-же учрежденія распространяются на гминныхъ судей. (Полож. о прим. ст. 32).

gminnego. Rezultat tych rewizyj ma być zamieszczany w przedstawianych ministrowi sprawiedliwości corocznych sprawozdaniach. (Post. o zast. art. 28).

21. Instrukcye szczegółowe dla sądów gminnych (art. 168, 170 i 171 niniejsz. org.) układane będą pod kierunkiem zjazdowych sądów pokoju i rozstrząsane przez też sądy w zwyczajnym ich składzie; poczem prezes zjazdowego sądu pokoju przedstawia je ministrowi sprawiedliwości (Post. o zast. art. 29).

22. Coroczne sprawozdania (art. 174 niniejsz. org.) z biegu spraw, toczących się w sądach gminnych, podług formy, ustanowionej przez ministra sprawiedliwości, będą układane przez prezesa zjazdowego sądu pokoju. Sprawozdania te, po ich rozpoznaniu przez zjazdowy sąd pokoju, przedstawiają się w oznaczonych terminach ministrowi sprawiedliwości. (Post. o zast. art. 30).

23. Sędziowie gminni i ławnicy ulegają odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadzie artykułu 76-go organizacyi sądowej, lecz sprawy o rzeczonych osobach, ulegające postępowaniu dyscyplinarnemu, rozpatrywać będą sądy okręgowe. Pisarze sądów gminnych ulegają władzy dyscyplinarnej prezesów zjazdowych sądów pokoju. Oddanie zaś pod sąd ławników i pisarzów gminnych za przestępstwa w urzędowaniu będzie miało miejsce w skutek decyzji izby sądowej. (Post. o zast. art. 31).

24. Artykuły 69 i 70-y niniejszej organizacyi zastosowują się do sądów gminnych, a artykuły 42 i 67-y też organizacyi do sędziów gminnych. (Post. o zast. art. 32).

ГЛАВА ВТОРАЯ.

Объ опредѣленіи мировыхъ судей и предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ.

19. Мировые судьи и предсѣдатели мировыхъ сѣздовъ опредѣляются министромъ юстиціи, по сношенію съ Варшавскимъ генералъ-губернаторомъ, изъ лицъ которые:

во 1-хъ, имѣютъ не менѣе *двадцати пяти* лѣтъ отъ роду, и во 2-хъ, получили образованіе въ высшихъ или среднихъ учебныхъ заведеніяхъ, или выдержали соотвѣтствующее сему испытаніе, или же прослужили не менѣе *трехъ* лѣтъ въ такихъ должностяхъ, при исправленіи которыхъ могли пріобрѣсти практическія свѣдѣнія въ производствѣ судебныхъ дѣлъ (*).

⊙ **20.** Право быть избраннымъ въ мировые судьи по недвижимому имуществу родителей предоставляется неотдѣленнымъ сыновьямъ ихъ только тогда, когда на долю каждаго изъ нихъ можетъ причитаться часть сего имущества въ размѣрѣ, опредѣленномъ въ п. 3-мъ предшедшей 19-й статьи.

⊙ **21.** Мировыми судьями не могутъ быть:

1) состоящіе подъ слѣдствіемъ или судомъ за преступленія или проступки, а равно и подвергнушіеся, по судебнымъ приговорамъ, за противозаконныя дѣянія, заключенію въ тюрьмѣ, или иному болѣе строгому наказанію, и тѣ, которые, бывъ подъ судомъ за преступленія или проступки, влекущіе за собою такія наказанія, не оправданы судебными приговорами;

(*) Ст. 19 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.:

19. Въ мировые судьи могутъ быть избираемы тѣ изъ мѣстныхъ жителей, которые:

во 1-хъ, имѣютъ не менѣе *двадцати пяти* лѣтъ отъ роду;

во 2-хъ, получили образованіе въ высшихъ или среднихъ учебныхъ заведеніяхъ, или выдержали соотвѣтствующее сему испытаніе, или же прослужили не менѣе *трехъ* лѣтъ въ такихъ должностяхъ, при исправленіи которыхъ могли пріобрѣсти практическія свѣдѣнія въ производствѣ судебныхъ дѣлъ, и

въ 3-хъ, если притомъ они сами, или ихъ родители или жены владѣютъ хотя

ROZDZIAŁ DRUGI.

O mianowaniu sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju.

19. Sędziowie pokoju i prezesowie zjazdowych sądów pokoju mianowani będą przez ministra sprawiedliwości, za porozumieniem się z Warszawskim generał-gubernatorem, i z osób, które:

- 1) mają przynajmniej *dwadzieścia pięć* lat wieku;
- 2) ukończyli wyższe lub średnie zakłady naukowe, albo zdali odpowiedni egzamin, albo też którzy mają przynajmniej *trzy* lata takiej służby, w której mogli nabyć praktyczną znajomość prowadzenia spraw sądowych (*).

⊙ **20.** Prawo wybieralności na sędziego pokoju z tytułu posiadania, majątku nieruchomego przez rodziców służy synom tych ostatnich w niepodzielności zostającym, w takim tylko razie, gdy wielkość przypadającego każdemu z nich działu odpowiada warunkom, w p. 3-m poprzedniego art. 19-go opisanym.

⊙ **21.** Nie mogą być sędziami pokoju:

- 1) pozostający pod śledztwem lub sądem za przestępstwa i wykroczenia; również ci, którzy wyrokami sądowymi skazani byli za czyny prawu przeciwne na osadzenie w więzy, lub inną karę surowszą; lub którzy, będąc sądzeni za przestępstwa i wykroczenia karami powyższemi zagrożone, wyrokiem sądowym uniewinnieni nie zostali;

(*) Art. 19 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Na sędziów pokoju mogą być wybrani ci tylko mieszkańcy miejscowi, którzy:

- 1) mają przynajmniej *dwadzieścia pięć* lat wieku;
- 2) ukończyli wyższe lub średnie zakłady naukowe, albo zdali odpowiedni egzamin, albo też którzy mają przynajmniej *trzy* lata takiej służby, w której mogli nabyć praktyczną znajomość prowadzenia spraw sądowych, i
- 3) jeżeli nadto oni, albo ich rodzice, lub żony, posiadają, chociażby w różnych miejscowościach, bądź ilość ziemi *dwa razy* większą od tej, której posiadanie daje prawo do udziału bezpośredniego w wyborze głosujących do zebrań powia

2) исключенные из службы по суду, или изъ духовнаго вѣдомства за пороки, или же изъ среды обществъ и дворянскихъ собраній по приговорамъ тѣхъ сословій, къ которымъ они принадлежать;

3) объявленные несостоятельными должниками, и

4) состоящіе подъ опекою за расточительность.

○ 22. Священно и церковно-служители не могутъ принимать на себя званія ни почетныхъ, ни участковыхъ мировыхъ судей.

○ 23. Мировые судьи, какъ почетные, такъ и участковые избираются на *три года*.

○ 24. Выборы мировыхъ судей производятся на уѣздныхъ земскихъ собраніяхъ въ ихъ очередныхъ засѣданіяхъ.

○ 25. Если на уѣздное земское собраніе явится менѣ *двѣнадцати* гласныхъ, то избраніе мировыхъ судей того уѣзда производится въ губернскомъ земскомъ собраніи.

○ 26. Списокъ лицъ, имѣющихъ право быть избранными въ мировые судьи, составляется за *три мѣсяца* до выборовъ, по каждому мировому округу отдѣльно, уѣзднымъ предводителемъ дворянства, по соглашенію съ городскимъ головою и мѣстными мировыми судьями.

бы и въ разныхъ мѣстахъ: или пространствомъ земли *вдвое* противъ того, которое опредѣлено для непосредственнаго участія въ избраніи гласныхъ въ уѣздныя земскія собранія (рописание, приложенное къ п. а ст. 23 Высочайше утвержденнаго 1-го января 1864 г. полож. о земск. учрежд.), или другимъ недвижимымъ имуществомъ цѣною не ниже *пятнадцати тысячъ рублей*, а въ городахъ недвижимою собственностію, оцѣненною, для взиманія налога: въ столицахъ не менѣ *шести тысячъ*, въ прочихъ же городахъ не менѣ *трехъ тысячъ рублей*.

Примѣчаніе. Въ мировые судьи могутъ быть избираемы лица, имѣющія въ указанномъ въ пунктѣ 3-мъ статьи 19-й размѣрѣ имѣнія не только въ той губерніи, гдѣ они имѣютъ свое жительство, но и въ другихъ; если же кто изъ баллотлируемыхъ не въ мѣстѣ нахождения его ценза не представитъ несомнѣннаго о немъ удостовѣренія, то таковой не можетъ быть вписанъ въ списки имѣющихъ право быть избранными.

2) wykluczeni ze służby przez wyrok sądowy, lub ze stanu duchownego za złe prowadzenie się, lub z gmin i zebrań szlacheckich przez wyroki tych klas ludności, do których należą;

3) dłużnicy, których upadłość ogłoszoną została, i

4) pozostający pod opieką za marnotrawstwo.

⊙ **22.** Kapłani i służba kościelna nie mogą przyjmować godności sędziów pokoju, bądź honorowych, bądź cyrkułowych.

⊙ **23.** Sędziowie pokoju, tak honorowi, jako i cyrkułowi, wybierają się na *trzy lata*.

⊙ **24.** Wybory sędziów pokoju mają miejsce na peryodycznych zebraniach ziemskich powiatowych.

⊙ **25.** Jeżeli w zebraniu ziemskiem powiatowem będzie mniej niż *dwunastu* głosujących, wybory sędziów pokoju tego powiatu odbywają się w zebraniach ziemskich gubernialnych.

⊙ **26.** Lista osób, mających prawo wybieralności na urząd sędziego pokoju, układa się na *trzy miesiące* przed wyborami, oddzielnie dla każdego okręgu, przez marszałka szlachty powiatowego, po zniesieniu się z głową miejskim i miejscowymi sędziami pokoju.

towych ziemskich (wykaz przy art. 23 p. a Najwyżej zatwierdzonego w d. 1 stycznia 1864 r. postanow. o instytucjach ziemskich), bądź też inny majątek nieruchomy ziemski wartości przynajmniej *piętnastu tysięcy* rubli, a w miastach nieruchomość oszacowaną przy opodatkowaniu: w stolicach przynajmniej na *sześć* w innych zaś miastach na *trzy tysiące* rubli.

Uwaga. Na urząd sędziego pokoju mogą być wybrane osoby, posiadające stosownie do punktu 3-go artykułu 19-go odpowiedni majątek nie tylko w tej gubernii gdzie mają stałe zamieszkanie, lecz i w innych guberniach; jeżeli zaś kto współubiega się o urząd sędziego nie w tej miejscowości, gdzie położony jest jego majątek i nie przedstawi niewątpliwego o posiadaniu takowego świadectwa, to nie może być zamieszczony na liście mających prawo być wybranymi.

⊙ **27.** Въ списокъ сей вносятся:

1) всѣ, состоящіе въ должности почетныхъ и участковыхъ мировыхъ судей, и

2) всѣ прочія лица, числящіяся по уѣзду и имѣющія, на основаніи предшедшихъ 19 — 22-й статей, право на занятіе должности мирового судьи.

⊙ **28.** Удостовереніе въ томъ, что внесенный въ списокъ владѣть недвижимымъ имуществомъ въ размѣрѣ, опредѣленномъ статьями 19 и 20-ю настоящаго учрежденія, производится порядкомъ, установленнымъ на сей предметъ для земскихъ учреждений (правила о поряд. привед. въ дѣйст. полож. о земск. учрежд. ст. 10, 11 п. а, 12, 13 и 70).

Примѣчаніе. Для избранія кого либо въ мировые судьи по недвижимому имѣнію его жены (ст. 19 п. 3), нужно сверхъ того удостовѣреніе сей послѣдней, что она не встрѣчаетъ препятствія къ показанію сего имѣнія въ видѣ имущественнаго ценза ея мужа.

⊙ **29.** Составленный на вышеизложенномъ основаніи списокъ сообщается губернатору и публикуется, для общаго свѣдѣнія, въ губернскихъ вѣдомостяхъ, за два мѣсяца до выборовъ.

⊙ **30.** О лицахъ, внесенныхъ въ списокъ несогласно съ условіями, означенными въ 19—22, 27 и 28-й статьяхъ сего учрежденія, губернаторъ сообщаетъ свои замѣчанія уѣздному земскому собранію.

⊙ **31.** Тому же собранію подаются, предъ началомъ выборовъ, какъ жалобы и заявленія на неправильное внесеніе въ списокъ или на сдѣланные въ немъ пропуски, такъ и заявленія лицъ, внесенныхъ въ списокъ, но не желающихъ быть избранными въ мировые судьи.

⊙ **32.** Приступая къ выборамъ, земское собраніе прежде всего разрѣшаетъ поступившія къ нему, на основаніи предшедшихъ 30 и 31-й статей, замѣчанія, жалобы и заявленія. Послѣ сего предсѣдатель объявляетъ собранію о числѣ участковыхъ мировыхъ судей, которые должны быть избраны на слѣдующее трехлѣтіе. За тѣмъ читается списокъ лицъ, имѣющихъ право на занятіе должно-

⊙ **27.** Do listy tej wnoszą się:

1) wszyscy, piastujący urząd sędziów pokoju honorowych i cyrkulowych, i

2) wszystkie inne osoby w powiecie zamieszkałe, mające z mocy poprzednich art. 19—22-go kwalifikację na urząd sędziego pokoju.

⊙ **28.** Zaświadczenie o tem że osoba wniesiona do listy posiada majątek nieruchomy, odpowiadający warunkom, w art. 19 i 20-ym niniejszej organizacji wyszczególnionym, dokonywa się porządkiem przepisany dla instytucyj ziemskich (przepisy o sposobie wprowadzenia w wykonanie postanowienia o instyt. ziem. art. 10, 11 p. a, 12, 13 i 70).

Uwaga. Aby być wybranym na sędziego pokoju z tytułu posiadania majątku nieruchomego przez żonę potrzebne jest oświadczenie tejsze, iż zezwala na wykazanie swego majątku w stanie majątkowym męża.

⊙ **29.** Ułożona według prawideł powyższych lista winna być zakomunikowaną gubernatorowi i podaną do wiadomości powszechnej, przez ogłoszenie w dzienniku gubernijalnym, na *dwa miesiące* przed wyborami.

⊙ **30.** Co do osób, wniesionych do listy wbrew warunkom, w art. 19—22, 27 i 28-ym niniejszej organizacji wyszczególnionym, gubernator komunikuje uwagi swoje zebraniu ziemskiemu powiatowemu.

⊙ **31.** Do tegoż zebrania zanoszą się przed rozpoczęciem wyborów, tak zażalenia i przełożenia co do niewłaściwego pomieszczenia lub pominięcia kogo bądź na liście, jako i deklaracje osób, do listy wniesionych, lecz nieżyczących sobie być wybranemi na sędziów pokoju.

⊙ **32.** Przystępując do wyborów, zebranie ziemskie przedewszystkiem rozstrzyga wniesione doń na mocy powyższych artykułów 30 i 31-go uwagi, zażalenia, przełożenia i deklaracje. Następnie prezes oznajmia zebraniu jaką liczbę sędziów pokoju cyrkulowych należy wybrać na następującą kadencję. Dalej czytana jest lista osób, mających prawo do zajęcia urzędu sędziego pokoju (art. 27); poczem

сти мирового судьи (ст. 27), и собраніе приступаетъ къ выборамъ по этому списку, какъ почетныхъ такъ и участковыхъ мировыхъ судей (ст. 89).

⊙ **33.** Избранными въ должность мирового судьи считаются тѣ только, которые получили болѣе избирательныхъ, нежели неизбирательныхъ голосовъ. За недостаткомъ таковыхъ лицъ по уѣзду, выборы производятся вторично въ губернскомъ земскомъ собраніи (ст. 35, 38).

⊙ **34.** Земское собраніе можетъ постановленіемъ, состоявшимся по единогласному мнѣнію всѣхъ присутствующихъ въ засѣданіи гласныхъ, предоставить званіе мирового судьи и такимъ лицамъ, которыя, хотя и не совмѣщаютъ качествъ, требуемыхъ 19 и 20-ю статьями сего учрежденія, но приобрѣли общественное довѣріе и уваженіе своими заслугами и полезною дѣятельностію.

⊙ **35.** По окончаніи выборовъ, наличные мировые судьи, какъ почетные, такъ и участковые:

1) распредѣляютъ между участковыми мировыми судьями мировые участки.

2) избираютъ изъ среды себя предсѣдателя мирового сѣзда (ст. 17), и

3) назначаютъ по взаимному между собою соглашенію, очередь для исправленія должности участковыхъ мировыхъ судей въ указанныхъ закономъ случаяхъ (ст. 43).

Примѣчаніе. Почетные мировые судьи, назначенные, согласно пункту 3-му сей статьи, въ очередь для исправленія должности участковыхъ мировыхъ судей, не въ правѣ ни отлучаться съ мѣста жительства безъ разрѣшенія мирового сѣзда, ни инымъ образомъ уклоняться отъ исполненія припятахъ ими на себя обязанностей по мировому разбирательству въ указанныхъ закономъ случаяхъ (ст. 43).

36. Мировые судьи и предсѣдатели мировыхъ сѣздовъ приводятся къ присягѣ духовнымъ лицомъ ихъ вѣроисповѣданія, въ пу-

dopiero zebranie wybiera według tej listy sędziów pokoju, tak honorowych, jako i cyrkułowych (art. 89).

⊙ **33.** Za wybranych na urząd sędziego pokoju uznani będą ci tylko, którzy otrzymali więcej głosów twierdzących niż przeczących. W braku takich osób, wybory odbywają się powtórnie w zebraniu ziemskiem gubernialnem (art. 35, 38).

⊙ **34.** Zebranie ziemskie władne jest, przez postanowienie jednomyślnością zdań wszystkich obecnych na posiedzeniu głosujących zapadłe, konferować urząd sędziego pokoju i takim osobom, które, jakkolwiek nie mają przymiotów wymaganych w art. 19 i 20-ym niniejszej organizacyi, lecz zdołały zjednać sobie zaufanie i cześć ogółu swemi zasługami i pożyteczną pracą.

⊙ **35.** Po zamknięciu wyborów, obecni sędziowie pokoju tak honorowi jako i cyrkułowi:

- 1) rozdzielają cyrkuły między sędziów pokoju cyrkułowych;
- 2) wybierają ze swego grona prezesa zgromadzenia sędziów pokoju (art. 17);
- 3) po wzajemnem między sobą porozumieniu się, oznaczają kolej pełnienia szczególnych, prawem oznaczonych, obowiązków sędziów pokoju cyrkułowych (art. 43).

Uwaga. Sędziowie pokoju honorowi, stosownie do punktu 3-go niniejszego artykułu wyznaczeni do kolejnego pełnienia obowiązków sędziów pokoju cyrkułowych, nie mogą zmieniać miejsca swego zamieszkania bez zezwolenia zgromadzenia sędziów pokoju, ani też innym jakimkolwiek sposobem uchylać się od pełnienia obowiązków sędziów pokoju, w przypadkach prawem przewidzianych (art. 43).

36. Sędziowie pokoju i prezesowie zjazdowych sądów pokoju wykonają przysięgę przed kapłanem właściwego obrządku na

бличномъ засѣданіи отдѣленій ближайшаго окружнаго суда по формѣ, установленной въ приложеніи къ статьѣ 225-й настоящаго учрежденія (*).

⊙ **37.** Списки избранныхъ въ мировые судьи представляются председателемъ земскаго собранія на утвержденіе перваго департамента правительствующаго сената. Если кто либо избранъ мировымъ судьей въ противность замѣчаній губернатора (ст. 30), то объ основаніяхъ къ тому должно быть также представлено на усмотрѣніе сената.

⊙ **38.** За недостаткомъ лицъ, которыя могли бы быть избраны въ участковые мировые судьи на основаніи предшедшихъ 33 и 34-й статей, недостающее число судей назначается, до слѣдующихъ выборовъ, первымъ департаментомъ сената, по представленію министра юстиціи, но не иначе, какъ изъ числа лицъ, соотвѣствующихъ условіямъ, означеннымъ въ п. 1 и 2-мъ статьи 19-й настоящаго учрежденія.

⊙ **39.** Жалобы на опредѣленія земскаго собранія по предметамъ, означеннымъ выше въ 32-й статьѣ, а равно и на незаконное производство самыхъ выборовъ, подаются, въ *двухъ-недельный* срокъ, считая со дня окончанія выборовъ, предсѣдательствовавшему въ земскомъ собраніи во время выборовъ и, съ объясненіями его, представляются на окончательное рѣшеніе въ первый департаментъ правительствующаго сената.

⊙ **40.** Въ столичныхъ городахъ С.-Петербургѣ и Москвѣ обязанности уѣздныхъ земскихъ собраній по выборамъ мировыхъ судей возлагаются на общія городскія думы.

Примѣчаніе. 1) Уѣзднымъ земскимъ собраніямъ, а въ С.-Петербургѣ и Москвѣ общими городскимъ думамъ, предоставляется замѣщать вакансіи, откры-

(*) Означенною статьею замѣнена слѣдующая статья учрежд. суд. уст. 20 ноября 1864 г.:

Затѣмъ предсѣдатель земскаго собранія объявляетъ имена лицъ, избранныхъ на слѣдующее трехлѣтіе почетными и участковыми мировыми судьями. Вновь избранныя лица принимаютъ присягу по формѣ, установленной въ приложеніи къ статьѣ 225-й настоящаго учрежденія и допускаются къ исправленію своихъ должностей.

jużnym posiedzeniu wydziałów najbliższego sądu okręgowego, w rozprawie przepisanej w dodatku do artykułu 225-go niniejszej organizacji ().

⊙ **37.** Listy nowowybranych sędziów pokoju prezes zebrania ziemskiego przedstawia do zatwierdzenia pierwszemu departamentowi rządzącego senatu. Jeżeli kto wybrany został sędzią pokoju pomimo uwag przeciwnych gubernatora (art. 30), skłaniające ku temu pobudki należy przedstawić także do decyzji senatu.

⊙ **38.** W braku osób, mogących być wybranymi na sędziów pokoju cyrkulowych w myśl poprzedzających art. 33 i 34-go, brakującą liczbę sędziów, aż do następnych wyborów, mianuje pierwszy departament rządzącego senatu, na przedstawienie ministra sprawiedliwości, lecz nie inaczej, jak tylko z liczby osób, odpowiadających warunkom, w p. 1 i 2 art. 19-go niniejszej organizacji oznaczonym.

⊙ **39.** Zażalenia na decyzje zebrania ziemskiego w przedmiotach, wyżej w art. 32-m wyszczególnionych, jako też i na odbycie samych wyborów niezgodnie z przepisami prawa, winne być podane w terminie *dwutygodniowym*, licząc od zamknięcia wyborów, i z jego objaśnieniami przedstawiają się do ostatecznej decyzji pierwszego departamentu rządzącego senatu.

⊙ **40.** W miastach stołecznych St. Petersburgu i Moskwie obowiązki zebrań ziemskich powiatowych, w przedmiocie wyborów na sędziów pokoju, wykonywają ogólne dумы miejskie.

Uwaga. Zebrania ziemskie powiatowe, a w St. Petersburgu i Moskwie dумы miejskie mogą obsadzać wakujące urzęda sędziów pokoju aż do końca terminu

(*) Art. 36 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Potem prezes ogłasza nazwiska nowowybranych sędziów pokoju honorowych i cyrkulowych. Nowowybrani, po wykonaniu przysięgi w rotę przepisaną w dodatku do art. 225-go niniejszej organizacji, przystępują do objęcia swych obowiązków.

вающіяся на должности мировыхъ судей до окончанія срока выборной службы, посредствомъ дополнительныхъ выборовъ, производимыхъ въ очередныхъ или чрезвычайныхъ засѣданіяхъ по спискамъ, составленнымъ при первоначальныхъ выборахъ. Въ эти списки предоставляется вносить и другія, имѣющія по закону право быть избранными въ мировые судьи, лица, которыми будетъ заявлено желаніе подвергнуться балотировкѣ. 2) Уѣздныя земскія собранія, а въ С.-Петербургѣ и Москвѣ общія городскія думы избираютъ, по составленіи о томъ предварительно постановленія, усчатковыхъ мировыхъ судей въ большемъ, по возможности числѣ, съ тѣмъ чтобы тѣ изъ избранныхъ, которые не утверждены правительствующимъ сенатомъ за неимѣніемъ незанятыхъ мировыхъ участковъ представлялись на его утвержденіе председателемъ земскаго собранія, а въ столицахъ городскимъ головою, по мѣрѣ открывающихся вакансій, въ порядкѣ большинства полученныхъ ими избирательныхъ голосовъ. 3) Срокъ служенія вновь утвержденныхъ, согласно предъидущимъ пунктамъ, мировыхъ судей долженъ оканчиваться одновременно съ истеченіемъ трехлѣтія, на которое избраны остальные мировые судьи того округа.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О должности мировыхъ судей и председателей мировыхъ създовъ.

41. Постоянное мѣсто пребыванія мировыхъ судей опредѣляется росписаніемъ, утверждаемымъ министромъ юстиціи, по сношенію съ Варшавскимъ генералъ-губернаторомъ; но просьбы мировой судья долженъ принимать вездѣ и во всякое время, а въ необходимыхъ случаяхъ и разбирать дѣла на мѣстахъ, гдѣ оныя возникли (*).

(*) Статья 41 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

Участковый мировой судья избираетъ, съ согласія създа мировыхъ судей, постоянное мѣсто пребыванія въ своемъ участкѣ, для разбирательства подвѣдомыхъ ему дѣлъ; но просьбы онъ долженъ принимать вездѣ и во всякое время, а въ необходимыхъ случаяхъ и разбирать дѣла на мѣстахъ, гдѣ оныя возникли.

służby z wyborów, za pomocą wyborów dodatkowych na posiedzeniach kolejnych lub nadzwyczajnych według list, ułożonych przy wyborach pierwotnych. Do list tych mogą być wniesione i inne osoby, mające prawo być wybranymi na sędziów pokoju, jeżeli oświadczą życzenie poddać się głosowaniu. 2) Zebrania ziemskie powiatowe, a w St. Petersburgu i Moskwie dумы miejskie, w skutek poprzednio zapadłej decyzji, wybierają możliwie największą liczbę sędziów pokoju cyrkułowych, a ci z nich, którzy nie będą zatwierdzeni przez senat rządzący z powodu braku wakujących cyrkułów, będą przedstawiani na jego zatwierdzenie przez prezesów zebrań ziemskich, a w stolicach przez głowę miasta, w miarę otwierających się wakansów, w porządku większości głosów przez nich otrzymanych. 3) Termin służby nowo zatwierdzonych sędziów pokoju, stosownie do poprzedzających punktów, kończy się równocześnie z upływem trzechlecia, na które wybrani pozostali sędziowie pokoju tego okręgu.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O urzędzie sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju.

41. Stałe miejsce zamieszkania sędziów pokoju wyznaczone będzie wykazem, zatwierdzonym przez ministra sprawiedliwości za porozumieniem się z Warszawskim generał-gubernatorem; lecz prośby sędziego pokoju winien przyjmować wszędzie i w każdym czasie, a w razach nagłości rozstrzygać i same sprawy w miejscach, gdzie takowe się wszczęły (*).

(*) Art. 41 według ust. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Sędzia pokoju cyrkułowy, za zgodą zgromadzenia sędziów pokoju, wybiera sobie w swym cyrkule stałe zamieszkanie do rozpoznawania podległych mu spraw; lecz prośby winien przyjmować wszędzie i w każdym czasie, a w razach nagłości rozstrzygać i same sprawy w miejscach, gdzie takowe się wszczęły.

42. Должность участковаго мирового судьи, какъ требующая постоянныхъ занятій и безотлучнаго пребыванія въ участкѣ, не можетъ быть соединяема съ другою должностію по государственной или общественной службѣ, за исключеніемъ только почетныхъ должностей въ мѣстныхъ богоугодныхъ и учебныхъ заведеніяхъ.

Примѣчаніе. Сила сей статьи распространяется и на предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ.

43. Въ случаѣ увольненія, отсутствія, болѣзни или смерти мирового судьи, обязанности его исполняются сосѣднимъ участковымъ или добавочнымъ мировымъ судьей, по распоряженію предсѣдателя мирового сѣзда. Обязанности же сего послѣдняго, въ указанныхъ выше случаяхъ, исполняются мировымъ судьей того города, гдѣ собирается мировой сѣздъ (*).

⊙ **44.** Участковый мировой судья получаетъ изъ земскаго сбора, а въ столицахъ изъ городскихъ доходовъ, сумму на его содержаніе, разъѣзды, наемъ писмоводителя и разсылнаго, и на канцелярскіе расходы, — въ размѣрѣ, опредѣленномъ въ росписаніи, приложенномъ къ 238-й статьѣ настоящаго учрежденія (Приложеніе 1).

См. дополн., помѣщ. послѣ ст. 17 наст. учрежд.

⊙ **45.** Участковый мировой судья, отказавшійся отъ слѣдующаго ему по этой должности содержанія, получаетъ названіе *почетнаго участковаго* мирового судьи, сохраняя оное во все время безвозмезднаго завѣдыванія участкомъ.

Примѣчаніе. Сила 42—45 ст. учр. суд. уст. распространяется и на добавочныхъ мировыхъ судей, но съ тѣмъ, чтобы имъ не было назначаемо изъ городскихъ доходовъ суммы на наемъ писмоводителя и разсылнаго и на канцелярскіе расходы.

(*) Ст. 43 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Въ случаѣ устраненія, отсутствія, болѣзни или смерти участковаго мирового судьи, обязанности его исполняются однимъ изъ почетныхъ, или однимъ изъ сосѣднихъ участковыхъ мировыхъ судей, по заранѣе установленной ими между собою очереди (ст. 35, п. 3).

42. Urząd sędziego pokoju cyrkułowego, wymagający ciągłej pilności i nie wydalania się z cyrkułu, nie może być połączony z żadnym innym urzędem służby rządowej lub obywatelskiej, z wyjątkiem jedynie urzędów honorowych w miejscowych zakładach dobroczynnych lub naukowych.

Uwaga. Moc obowiązująca tego artykułu stosuje się i do prezesów zjazdowych sądów pokoju.

43. W razie uwolnienia, nieobecności, choroby lub śmierci sędziego pokoju, obowiązki jego pełni sąsiedni cyrkułowy lub dodatkowy sędzia pokoju, według rozporządzenia prezesa zjazdowego sądu pokoju. Obowiązki zaś tego ostatniego, w przypadkach wyżej wskazanych, pełnić będzie sędzia pokoju tego miasta, w którym zbiera się zjazdowy sąd pokoju (*).

⊙ **44.** Sędzia pokoju cyrkułowy otrzymuje z summ ziemskich, a w stolicach z dochodów miejskich, fundusz na swoje utrzymanie, na przejazdy, najem pisarza i woźnego i na wydatki kancelaryjne, w ilości, oznaczonej w wykazie, załączonym przy art. 238-ym niniejszej organizacyi (Dodatek I).

Por. przepis dodatk. po art. 17 nin. org.

⊙ **45.** Sędzia pokoju cyrkułowy, zrzekający się przypadającego mu z tytułu tego urzędu wynagrodzenia, otrzymuje miano sędziego pokoju *cyrkułowego honorowego* i zachowuje takowe przez cały czas bezpłatnego zawiadywania cyrkułem.

Uwaga. Artykuły 42—43 niniejszej organizacyi stosują się do dodatkowych sędziów pokoju, lecz nie będą mieli wyznaczonego funduszu z dochodów miejskich na najem pisarza, woźnego i na wydatki kancelaryjne.

(*) Art. 43 według ust. sąd. z 20 listop. 1864 r.

W razie oddalenia od obowiązków, nieobecności, choroby lub śmierci sędziego pokoju cyrkułowego, obowiązki jego pełni jeden z honorowych, lub sąsiednich cyrkułowych sędziów pokoju, według poprzednio ułożonej między nimi kolei (art. 35, p. 3).

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О должности почетных мировых судей.

См. ст. 16 настоящего положенія.

⊙ 46. Почетный мировой судья, во время пребыванія своего въ мировомъ округѣ, обязанъ производить судъ и расправу по всѣмъ дѣламъ, подлежащимъ мировому разбирательству, въ тѣхъ случаяхъ, когда обѣ стороны обратятся къ его посредничеству.

⊙ 47. Почетный мировой судья разбираетъ дѣла на томъ же основаніи, какъ и участковый, и стороны, обратившіяся къ суду почетнаго мирового судьи, не вправе уклоняться отъ его рѣшенія и не могутъ возбуждать то же дѣло у другаго мирового судьи.

⊙ 48. Почетные мировые судьи могутъ быть приглашаемы для пополненія присутствія окружнаго суда, въ случаѣ недостатка членовъ онаго (ст. 146).

⊙ 49. Должность почетнаго мирового судьи можетъ быть соединена со всякою другою должностію по государственной или общественной службѣ, за исключеніемъ должностей: прокуроровъ, ихъ товарищей и мѣстныхъ чиновниковъ казенныхъ управленій и полиціи.

⊙ 50. Почетные мировые судьи никакихъ суммъ на содержаніе и расходы по своей должности не получаютъ.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O urzędzie sędziów pokoju honorowych.

Por. art. 16 niniejszej organizacyi.

⊙ **46.** Sędzia pokoju honorowy, podczas bytności swojej w okręgu, winien sądzić wszelkie sprawy, w których obie strony udadzą się do jego pośrednictwa.

⊙ **47.** Sędzia pokoju honorowy rozpoznaje sprawy według tych samych zasad jak sędzia cyrkułowy i strony, które poddały się jego sądowi, nie mogą uchylać się od wydanego przezeń wyroku, ani wszczynać na nowo tę samą sprawę przed innym sędzią pokoju.

⊙ **48.** Sędziowie pokoju honorowi mogą być wzywani do uzupełnienia kompletu sądu okręgowego, gdyby w tym ostatnim brakowało członków (art. 146).

⊙ **49.** Urząd sędziego pokoju honorowego może być połączony z wszelkim innym urzędem służby rządowej lub obywatelskiej, z wyjątkiem urzędów: prokuratorów, oraz miejscowych urzędników skarbowych i policyjnych.

⊙ **50.** Sędziowie pokoju honorowi żadnych funduszów na utrzymanie i wydatki z tytułu tego urzędu nie otrzymują.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О мировыхъ създахъ.

51. Мировые създы собираются въ назначенные сроки, для окончательнаго рѣшенія дѣлъ, подлежащихъ мировому разбирательству, а также для рассмотрѣнiя, въ кассационномъ порядкѣ, просьбъ и протестовъ объ отмѣнѣ окончательныхъ рѣшенiй мировыхъ судей и гминныхъ судовъ (*).

52. Время и мѣсто открытiя срочныхъ създовъ (ст. 51) опредѣляется по соглашенiю предсѣдателя мирового създа съ губернаторомъ и прокуроромъ окружнаго суда, и о томъ объявляется заблаговременно всѣмъ жителямъ мирового округа (**).

○ **53.** Избранный, на основанiи ст. 17 и п. 2 ст. 35-й сего учрежденiя, предсѣдатель създа мировыхъ судей остается въ семь званiи въ теченiе *трехъ лѣтъ*. Въ случаѣ его болѣзни, отсутствiя или устраненiя, съѣхавшiеся судьи избираютъ между собою временнаго предсѣдателя създа.

54. Предсѣдатель създа можетъ, въ случаѣ надобности, сверхъ срочныхъ създовъ (ст. 52) открывать для рѣшенiя какъ гражданскихъ, такъ и уголовныхъ дѣлъ, особые еще създы, о времени и мѣстѣ коихъ доводится имъ до свѣдѣнiя губернатора и прокурора

(*) Ст. 51 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Създы мировыхъ судей собираются въ назначенные сроки, для окончательнаго рѣшенiя дѣлъ, подлежащихъ мировому разбирательству, а также для рассмотрѣнiя, въ кассационномъ порядкѣ, просьбъ и протестовъ объ отмѣнѣ окончательныхъ рѣшенiй мировыхъ судей.

(**) Ст. 52 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Время и мѣсто открытiя срочныхъ създовъ (ст. 51) опредѣляется уѣзднымъ земскимъ собранiемъ, а въ столицахъ общими городскими думами, при выборѣ мировыхъ судей (ст. 24—36) и о томъ объявляется заблаговременно всѣмъ жителямъ мирового округа.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O zjazdowych sądach pokoju.

51. Zjazdowe sądy pokoju zbierają się w terminach oznaczonych, celem ostatecznego rozstrzygnięcia spraw podległych rozpoznaniu sędziów pokoju i sądów gminnych, tudzież celem rozpoznania sposobem kassacyi próśb i odwołań się od ostatecznych wyroków sędziów pokoju i sądów gminnych (*).

52. Czas i miejsce otwarcia peryodycznych posiedzeń zjazdowych sądów pokoju (art. 51) wyznaczane będą, za porozumieniem się prezesa zjazdowego sądu pokoju z gubernatorem i prokuratorem sądu okręgowego, i podane zawczasu do wiadomości wszystkich mieszkańców okręgu (**).

53. Wybrany na mocy art. 17 i 35-go p. 2 organizacyi niniejszój prezes zgromadzenia sędziów pokoju, piastuje tę godność przez *trzy lata*. W razie jego choroby, nieobecności lub zawieszenia, sędziowie, na zgromadzeniu obecni, wybierają z pośród siebie czasowego prezesa zgromadzenia.

54. Prezes zjazdowego sądu pokoju mocen jest, w razie potrzeby, oprócz posiedzeń peryodycznych (art. 52), otwierać, w celu rozstrzygnięcia spraw tak cywilnych, jak i kryminalnych, posiedzenia nadzwyczajne; o dniu i miejscu odbycia tych posiedzeń donosi on

(*) Art. 51 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Zgromadzenia sędziów pokoju zbierają się w terminach oznaczonych, celem ostatecznego rozstrzygnięcia spraw podległych rozpoznaniu sędziów pokoju, tudzież celem rozpoznania sposobem kassacyi próśb i odwołań się od ostatecznych wyroków sędziów pokoju.

(**) Art. 52 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Czas i miejsce otwarcia peryodycznych zgromadzeń sędziów pokoju (art. 51), wyznaczają zebrania ziemskie powiatowe, a w stolicach dumy miejskie ogólne, podczas wyborów na sędziów pokoju (art. 24—36), i podają o tém zawczasu do wiadomości wszystkich mieszkańców okręgu.

окружного суда и объявляется заблаговременно мировымъ судьямъ и гминнымъ судамъ округа (*).

55. При значительномъ накопленіи дѣлъ, мировой сѣздъ можетъ раздѣлиться на отдѣленія.

При раздѣленіи мирового сѣзда на отдѣленія, въ одномъ изъ этихъ отдѣленій предсѣдательствуетъ предсѣдатель сѣзда; временное же предсѣдательство въ другихъ отдѣленіяхъ возлагается на мировыхъ судей того города, гдѣ собирается сѣздъ. При семъ соблюдается правило, установленное нижеслѣдующею 56-ю статью (**).

56. Въ рѣшеніи каждаго дѣла на мировомъ сѣздѣ должны участвовать мировые и гминные судьи въ равномъ числѣ, съ соблюденіемъ притомъ послѣдними очереди, опредѣленной на основаніи статьи 17, предсѣдателями мировыхъ сѣздовъ (***).

57. Въ мѣстахъ, гдѣ собираются срочные мировые сѣзды, предсѣдателю сѣзда поручаются, какъ приготовительныя распоряженія по дѣламъ, подлежащимъ разсмотрѣнію сѣзда, такъ и исполненіе другихъ обязанностей, возложенныхъ уставами уголовного и гражданского судопроизводства на непремѣннаго члена мирового сѣзда (****).

(*) Ст. 54 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Предсѣдатель сѣзда можетъ, въ случаѣ надобности, сверхъ срочныхъ сѣздовъ (ст. 52), открывать, для рѣшенія какъ гражданскихъ, такъ и уголовныхъ дѣлъ, особые еще сѣзды, о времени и мѣстѣ коихъ объявляется заблаговременно мировымъ судьямъ округа.

(**) Ст. 55 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

При значительномъ накопленіи дѣлъ, сѣхавшіеся мировые судьи могутъ раздѣлиться на отдѣленія; въ одномъ изъ этихъ отдѣленій предсѣдательствуетъ предсѣдатель сѣзда, а для другихъ избираются всѣми мировыми судьями сѣзда предсѣдатели временные.

(***) Ст. 56 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Въ рѣшеніи каждаго дѣла на мировомъ сѣздѣ должны участвовать не менѣе *трехъ* мировыхъ судей, считая въ томъ числѣ и предсѣдателя онаго.

(****) Ст. 57 по учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Въ мѣстахъ, гдѣ собираются срочные мировые сѣзды, одному изъ мировыхъ судей, по общему ихъ соглашенію, поручаются какъ приготовительныя распоряженія по дѣламъ, подлежащимъ разсмотрѣнію сѣзда, такъ и исполненіе другихъ обязанностей, особо возложенныхъ на него уставами уголовного и гражданского судопроизводства. Этотъ мировой судья именуется *непремѣннымъ членомъ мирового сѣзда*.

gubernatorowi i prokratorowi sądu okręgowego i zawiadania zawczasu sędziów pokoju i sądy gminne okręgu (*).

55. W razie znacznego nagromadzenia spraw, zjazdowy sąd pokoju może podzielić się na wydziały.

Przy podzieleniu się zjazdowego sądu pokoju na wydziały, w jednym z nich prezyduje prezes zjazdowego sądu pokoju, czasowe zaś prezydowanie w innych wydziałach porucza się sędziom pokoju tego miasta, w którym zbiera się zjazdowy sąd pokoju. Przy czem przestrzega się przepis, zamieszczony w poniższym 56-ym artykule (**).

56. W rozstrzyganiu każdej sprawy w zjazdowym sądzie pokoju powinni brać udział sędziowie pokoju i sędziowie gminni w równej liczbie, z zachowaniem przytem przez tych ostatnich kolei, ułożonej, w myśl art. 17-go, przez prezesów zjazdowych sądów pokoju (***) .

57. W miejscu peryodycznych posiedzeń zjazdowego sądu pokoju prezes tegoż sądu ma sobie powierzone wszelkie działania przygotowawcze w sprawach, pod rozpoznanie zjazdowego sądu przychodzących, jak niemniej wykonywanie innych obowiązków, przez procedury cywilną i kryminalną włożonych na stałego członka zjazdowego sądu pokoju (****).

(*) Art. 54 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Prócz zgromadzeń peryodycznych, prezes zgromadzenia nadzwyczajne w razie potrzeby, może wyznaczać zgromadzenia, dla rozstrzygania spraw cywilnych i kryminalnych; o dniu i miejscu odbycia tych zgromadzeń sędziowie pokoju winni być wcześniej zawiadamiani.

(**) Art. 53 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

W razie znacznego nagromadzenia spraw, zebrani sędziowie pokoju mogą podzielić się na wydziały; w jednym z tych wydziałów przewodniczy prezes, a do innych wszyscy sędziowie zgromadzeni wybierają prezesów czasowych.

(***) Art. 56 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Przy rozstrzyganiu wszelkich spraw w zgromadzeniu powinno być obecnych przynajmniej *trzech* sędziów pokoju, licząc w to i prezesa.

(****) Art. 57 według org. sąd. z 20 Listop. 1864 r.

W miejscu peryodycznego zbierania się zgromadzeń winien przebywać stale jeden z sędziów pokoju, który, za wspólném porozumieniem się wszystkich, ma sobie powierzone wszelkie działania przygotowawcze w sprawach pod rozpoznanie zgromadzenia przychodzących, jak niemniej wykonywanie innych obowiązków, włożonych nań przez procedury kryminalną i cywilną. Sędzia ten nosi miano *stałego członka zgromadzenia sędziów pokoju*.

58. Въ мировомъ сѣздѣ присутствуетъ товарищъ прокурора окружнаго суда (ст. 133), для предъявленія заключеній по дѣламъ, на основаніи уставовъ уголовного и гражданскаго судопроизводства.

59. При мировыхъ сѣздахъ состоятъ опредѣляемые предсѣдателями оныхъ секретари, а въ случаѣ надобности и помощники секретарей (*).

См. дополн., помѣщ. послѣ ст. 17 наст. учрежд.

60. Для исполненія рѣшеній мировыхъ судей и ихъ сѣздовъ и для другихъ исполнительныхъ дѣйствій по распоряженіямъ сѣздовъ и ихъ предсѣдателей, при сихъ сѣздахъ могутъ быть назначаемы особые судебные пристава и судебные разсыльные. На состоящихъ при мировыхъ сѣздахъ судебныхъ приставовъ можетъ быть возлагаемо и исполненіе рѣшеній гминныхъ судовъ (**).

Примѣчаніе. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены въ дѣйствіе военно-судебный и военно-морской судебный уставы 15 мая 1867 года, обязанности судебныхъ приставовъ, состоящихъ при мировыхъ сѣздахъ, по дѣламъ, подвѣдомымъ судамъ военнаго и военно-морскаго вѣдомствъ, опредѣляются въ означенныхъ уставахъ.

61. Число состоящихъ при сѣздахъ судебныхъ приставовъ и судебныхъ разсыльныхъ, а также оклады содержанія ихъ опредѣляются штатомъ. Относительно же особаго въ пользу сихъ должностныхъ лицъ денежнаго вознагражденія за исполненіе отдѣльныхъ служебныхъ дѣйствій соблюдается правило, опредѣленное статьею 313-ю настоящаго учрежденія (**).

(*) Ст. 59 по учр. суд. уст. 20 ноябр. 1864 г.

При сѣздахъ мировыхъ судей состоятъ опредѣляемые предсѣдателями оныхъ секретари, а въ случаѣ надобности и помощники секретарей, на содержаніе коихъ, а равно на канцелярскіе расходы, назначается земскими собраніями, а въ столицахъ общими городскими думами особая сумма.

(**) Ст. 60 по учр. суд. уст. 20 ноябр. 1864 г.

Для исполненія рѣшеній мировыхъ судей и ихъ сѣздовъ и для другихъ исполнительныхъ дѣйствій по распоряженіямъ сѣздовъ и ихъ предсѣдателей, при сихъ сѣздахъ могутъ быть назначаемы особые судебные пристава.

(***) Ст. 61 по учр. суд. уст. 20 ноябр. 1864 г.

Число судебныхъ приставовъ, состоящихъ при сѣздахъ и количество содержанія ихъ изъ земскихъ сборовъ, а въ столицахъ изъ городскихъ доходовъ, опредѣляются земскими собраніями или общими городскими думами, по принадлежности.

58. W zjazdowym sądzie pokoju zasiada pomocnik prokuratora przy sądzie okręgowym miejscowym (art. 133), celem przełożenia wniosków w sprawach według zasad właściwej procedury cywilnej lub kryminalnej.

59. Przy zjazdowych sądach pokoju znajdują się mianowani przez prezesów sekretarze, a w razie potrzeby i pomocnicy sekretarzy (*).

Por. przepis dodatk. po art. 17 nin. org.

60. Celem wykonywania wyroków, przez sędziów pokoju i zjazdowe sądy pokoju wydawanych, oraz innych czynności egzekucyjnych z rozporządzenia zjazdowych sądów lub ich prezesów, mogą być wyznaczani oddzielni komornicy i woźni sądowi. Znajdującym się przy zjazdowych sądach pokoju komornikom sądowym może być poruczane i wykonywanie wyroków sądów gminnych (**).

Uwaga. W miejscowościach, w których otrzymały moc obowiązującą wojenno-sądowy i wojenno-morski ustawy sądowe z 15 maja 1867 roku, obowiązki komorników sądowych przy zjazdowych sądach pokoju w sprawach, ulegających władzy sądów wojennych i wojenno-morskich, są określone w wyż wymienionych ustawach.

61. Etat oznacza liczbę komorników i woźnych sądowych przy zjazdowych sądach pokoju, oraz płacę takowych. Co się zaś tyczy wynagrodzenia, niezależnie od płacy etatowej, za wykonywane przez nich oddzielne czynności urzędowe, utrzymuje moc swoją przepis, w art. 313-ym organizacji sądowej zamieszczony (***)

(*) Art. 59 według org. sąd. z 20 list. 1864 r.

Przy zjazdowych sądach pokoju znajdują się mianowani przez prezesów sekretarze, a w razie potrzeby i pomocnicy sekretarzy; na wynagrodzenie tych urzędników, jak niemniej na potrzeby kancelaryjne zebranie ziemskie, a w stolicach dумы miejskie ogólne, wyznaczają fundusz osobny.

(**) Art. 60 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Celem wykonywania wyroków przez sędziów pokoju i ich zgromadzenia wydawanych, oraz innych czynności egzekucyjnych z rozporządzenia zgromadzeń lub prezesów, mogą być wyznaczani oddzielni komornicy sądowi.

(***) Art. 61 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Liczbę komorników sądowych przy zgromadzeniach, oraz wysokość funduszu na ich utrzymanie z summ ziemskich, a w stolicach z dochodów miejskich, oznacza właściwe zebrania ziemskie, lub dумы miejskie ogólne.

62. Судебные при мировыхъ съѣздахъ пристава и разсыльные назначаются предсѣдателями сихъ съѣздовъ, состоятъ подъ ихъ надзоромъ и подчиняются дисциплинарной ихъ власти (*).

63 Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ при мировыхъ съѣздахъ не будетъ особыхъ судебныхъ приставовъ, а равно и при недостаткѣ сихъ послѣднихъ, обязанности ихъ возлагаются на чиновъ мѣстной полиціи, которые получаютъ за это вознагражденіе, для судебныхъ приставовъ, состоящихъ при мѣстномъ мировомъ съѣздѣ, по таксѣ опредѣленное (ст. 61).

Дополненіе. Въ случаяхъ, указанныхъ въ сей статьѣ, чины полиціи за исполненіе обязанности судебныхъ разсыльныхъ получаютъ вознагражденіе, для сихъ послѣднихъ должностныхъ лицъ опредѣленное (**).

Дополненіе 1. Земскимъ собраніямъ и подлежащимъ городскимъ думамъ представляется, при назначеніи количества содержанія судебнымъ приставамъ, состоящимъ при мировыхъ съѣздахъ, опредѣлять имъ вмѣстѣ съ тѣмъ, и денежное за исполненіе отдѣльныхъ служебныхъ дѣйствиій вознагражденіе. Размѣръ этого вознагражденія означается въ особой, составляемой земскимъ собраніемъ или городскою думою таксѣ и долженъ быть во всякомъ случаѣ ниже вознагражденія опредѣленнаго для судебныхъ приставовъ, состоящихъ при общихъ судебныхъ установленіяхъ округа мѣстной судебной палаты. Означенное вознагражденіе составляетъ общую принадлежность судебныхъ приставовъ каждаго мирового округа и распределяется между ними по усмотрѣнію съѣзда мировыхъ судей.

Дополненіе 2. Къ опредѣленію вознагражденія судебныхъ приставовъ при мировыхъ съѣздахъ, какъ въ мѣстностяхъ, гдѣ вводятся судебные уставы 20 ноября 1864 года, въ полномъ ихъ объемѣ, такъ и въ тѣхъ, гдѣ мировыя судебныя установленія будутъ вводиться отдѣльно отъ общихъ, примѣняются правила указанныя въ дополненіи 1 въ сей статьѣ.

(*) Ст. 62 по учр. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

Судебные при мировыхъ съѣздахъ пристава, назначаются предсѣдателями сихъ съѣздовъ, состоятъ подъ ихъ надзоромъ и подчиняются дисциплинарной ихъ власти.

(**) Ст. 63 по учр. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ при мировыхъ съѣздахъ не будетъ особыхъ судебныхъ приставовъ, а равно и при недостаткѣ сихъ послѣднихъ, обязанности ихъ возлагаются на чиновъ мѣстной полиціи, которые получаютъ за это вознагражденіе для судебныхъ приставовъ, состоящихъ при мѣстномъ мировомъ съѣздѣ, по таксѣ опредѣленное, а если таковой не установленъ, то по таксѣ судебныхъ приставовъ, состоящихъ при общихъ установленіяхъ округа судебной палаты.

62. Prezes mianuje komorników i woźnych sądowych przy zjazdowym sądzie pokoju i wykonywa nad nimi dozór i karność dyscyplinarną (*).

63. W miejscowościach, w których przy zjazdowych sądach pokoju nie będzie oddzielnych komorników sądowych, lub będą w niedostatecznej liczbie, obowiązki tych ostatnich wykonywa miejscowa służba policyjna, która z tego tytułu otrzyma wynagrodzenie, w taksie dla komorników przy miejscowym zjazdowym sądzie pokoju oznaczone (art. 61).

Przepis dodatkowy. W przypadkach, o jakich mowa w artykule niniejszym, służba policyjna za wykonywanie obowiązków woźnych sądowych otrzymuje wynagrodzenie dla tych ostatnich oznaczone (**).

Przepis dodatkowy 1. Zebrania ziemskie i właściwe dумы miejskie mają prawo, jednocześnie z oznaczeniem wysokości płacy komorników przy zgromadzeniach, oznaczyć i wysokość pieniężnego za oddzielne czynności urzędowe wynagrodzenia. Wysokość takowego wynagrodzenia oznacza się w oddzielnej taksie, ustanawianej przez zebranie ziemskie lub dumę miejską i powinna być w każdym razie niższą od wynagrodzenia ustanowionego dla komorników przy zwyczajnych sądach miejscowego okręgu izby sądowej. Wynagrodzenie takowe stanowi ogólną własność wszystkich komorników oddzielnego okręgu sądu pokoju i rozdziela się między nimi według uznania zgromadzenia sędziów pokoju.

Przepis dodatkowy 2. Dla oznaczenia wynagrodzenia komorników przy zgromadzeniach, tak w miejscowościach w których zaprowadzają się całkowicie ustawy sądowe z 20 listopada 1864 r. jako téż tam, gdzie sądy pokoju będą się zaprowadzać oddzielnie od sądów zwyczajnych, zastosowane będą przepisy zamieszczone w przepisie dodatkowym 1-m do niniejszego artykułu.

(*) Art. 62 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Prezes mianuje komorników sądowych przy zgromadzeniu sędziów pokoju i wykonywa nad nimi dozór i karność dyscyplinarną.

(**) Art. 63 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

W miejscowościach, w których przy zjazdowych sądach pokoju nie będzie oddzielnych komorników sądowych, lub będą w niedostatecznej liczbie, obowiązki tych ostatnich wykonywa miejscowa służba policyjna, która z tego tytułu otrzyma wynagrodzenie, w taksie dla komorników przy miejscowym zjazdowym sądzie pokoju oznaczone, jeżeli zaś taksa takowa nie jest ustanowiona, to według taksy dla komorników przy zwyczajnych sądach okręgu izby sądowej.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

Объ отношеніяхъ, правахъ и отвѣтственности мировыхъ судей и предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ.

64. Непосредственный надзоръ за мировыми судьями принадлежитъ мировому сѣзду ихъ округа. Высшій надзоръ за всѣми вообще мировыми судьями, также какъ и за ихъ сѣздами, сосредоточивается въ кассационныхъ департаментахъ сената и въ лицѣ министра юстиціи.

65. Власть участковыхъ мировыхъ судей ограничивается пространствомъ назначеннаго для каждаго изъ нихъ мирового участка. Сѣзды мировыхъ судей дѣйствуютъ на пространствѣ всего мирового округа (*).

○ **66.** Въ производствѣ и рѣшеніи дѣлъ, подлежащихъ вѣдомству мировыхъ судей и въ исполненіи другихъ, возложенныхъ на нихъ обязанностей, всѣ мировые судьи, какъ почетные такъ и участковые, дѣйствуютъ на однихъ и тѣхъ же правахъ и пользуются одинаковою властію.

67. Всѣ находящіеся при разборѣ дѣлъ мировымъ судьей обязаны соблюдать правила благопристойности, порядокъ и тишину, безпрекословно, подчиняясь въ этомъ отношеніи распоряженіямъ мирового судьи. Виновныхъ въ нарушеніи сего мировой судья останавливаетъ сперва напоминаніемъ, а за повтореніе можетъ приговорить къ денежному взысканію отъ *двадцати пяти копѣекъ до трехъ рублей*, смотря по ихъ средствамъ, и даже удалить неповинующихся изъ присутствія.

(*) Ст. 65 по учрежд. суд. уст. 20 ноябр. 1864 г.

Власть участковыхъ мировыхъ судей ограничивается пространствомъ назначеннаго для каждаго изъ нихъ мирового участка. Почетные мировые судьи и сѣзды мировыхъ судей дѣйствуютъ на пространствѣ всего мирового округа.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

O stosunkach, prawach i odpowiedzialności sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju.

64. Nadzór bezpośredni nad sędziami pokoju wykonywa właściwy zjazdowy sąd pokoju. Nadzór zwierzchni nad wszystkimi sędziami pokoju i zjazdowymi sądami pokoju jednoczy się w departamentach kassacyjnych rządzącego senatu i w osobie ministra sprawiedliwości.

65. Władza sędziów pokoju cyrkułowych rozciąga się na całą przestrzeń wyznaczonego każdemu z nich cyrkułu. Zjazdowe sądy pokoju wykonywają swe czynności w granicach całego okręgu sądu pokoju (*).

⊙ **66.** Przy załatwianiu i rozstrzyganiu spraw, poddanych pod rozpoznanie sędziów pokoju, i pełnieniu innych obowiązków, wszyscy sędziowie pokoju, bądź honorowi, bądź cyrkułowi korzystają z jednakić praw i mają jednakową władzę.

67. Na audyencyach sędziego pokoju wszyscy obecni winni zachować się przyzwoicie i w cichości i wykonywać wszelkie polecenia sędziego bez najmniejszego oporu. Wykraczającym przeciw temu przepisowi sędzia udziela napomnienie; w razie powtórnego wykroczenia, mocen jest wymierzyć karę pieniężną od *dwudziestu pięciu kopiejek do trzech rubli*, w miarę zamożności winnego, lub nawet wydalić go z izby audyencyonalnej.

(*) Art. 65 według org. sąd. 20 listop. 1864 r.

Władza sędziów pokoju cyrkułowych rozciąga się na całą przestrzeń wyznaczonego każdemu z nich cyrkułu. Sędziowie pokoju honorowi i zjazdowe sądy pokoju wykonywają swe czynności w granicach całego okręgu sądu pokoju.

68. По охраненію порядка и благочинія въ засѣданіяхъ мирового съѣзда, предсѣдатель онаго дѣйствуетъ на правахъ, предоставленныхъ статьями 149 и 154—159-й настоящаго учрежденія предсѣдателямъ общихъ судебныхъ мѣстъ.

69. Мировые судьи и ихъ съѣзды, какъ между собою, такъ и съ другими присутственными мѣстами и должностными лицами, сносятся непосредственно.

70. Всѣмъ мировымъ судьямъ своего округа съѣзды мировыхъ судей даютъ предписанія, а отъ нихъ получаютъ представленія.

71. Мировые судьи и предсѣдатели мировыхъ съѣздовъ, въ отношеніи класса ихъ должности и прочихъ правъ и преимуществъ по службѣ, сравниваются съ членами окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ (ср. доп. къ ст. 248) (*).

72. Увольненіе отъ службы мировыхъ судей и предсѣдателей мировыхъ съѣздовъ, а равно перемѣщеніе ихъ зависитъ отъ министра юстиціи, по сношенію съ Варшавскимъ генералъ-губернаторомъ (**).

73. Отпуски мировымъ судьямъ на срокъ не болѣе *одного мѣсяца* разрѣшаются съѣздами мировыхъ судей. Отпуски мировымъ

(*) Ст. 71 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

Всѣ мировые судьи, какъ въ отношеніи класса ихъ должности, такъ и въ отношеніи присвоиваемыхъ имъ за урядъ, по званію судьи, правъ и преимуществъ, сравниваются съ членами окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ.

(**) Ст. 72 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

Мировые судьи, въ продолженіе установленнаго для нихъ выборнаго срока, не могутъ быть ни увольняемы безъ прошенія, кромѣ случаевъ, означенныхъ въ статьяхъ 228—230, 295 и 296-й настоящаго учрежденія, ни переводимы изъ одной мѣстности въ другую безъ ихъ согласія. Временное устраненіе отъ должности допускается только въ случаѣ преданія ихъ суду, а совершенному удаленію или отрѣшенію отъ должности они подвергаются не иначе, какъ по приговорамъ уголовного суда.

68. Celem utrzymania porządku na posiedzeniach zjazdowych sądów pokoju, prezesom tychże służą takie same prawa, jakie artykułami 149 i 154—159 niniejszej organizacyi nadane są prezesom sądów zwyczajnych.

69. Sędziowie pokoju i sądy zjazdowe tak między sobą, jako i z innymi władzami i urzędnikami, znoszą się bezpośrednio.

70. Zjazdowe sądy pokoju dają polecenia sędziom pokoju miejscowego okręgu, od nich zaś otrzymują przedstawienia.

71. Sędziowie pokoju i prezesowie zjazdowych sądów pokoju, pod względem klasy ich urzędu i innych praw i prerogatyw służbowych, porównani są z członkami sądów okręgowych i izb sądowych (por. przepis dodatk. po art. 248) (*).

72. Uwolnienie od służby sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju, jak również przeniesienie ich z miejsca na miejsce, zależy od ministra sprawiedliwości za porozumieniem się z Warszawskim generał-gubernatorem (**).

73. Urlopy na czas nie dłuższy *od miesiąca* udzielają sędziom pokoju zjazdowe sądy pokoju. Urlopy na czas dłuższy udziela

(*) Art. 71 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Wszyscy sędziowie pokoju, tak pod względem klasy ich urzędu, jako i pod względem praw i prerogatyw, służących im z tytułu piastowanej przez nich godności sędziego, porównani są z członkami sądów okręgowych i izb sądowych.

(**) Art. 72 według org. sąd. z 20 Listop. 1864 r.

Sędziowie pokoju, w ciągu całego peryodu na który wybrani zostali, mogą być uwalniani od służby tylko w skutek własnej prośby, z wyjątkiem jedynie przypadków w art. 228—230, 295 i 296 niniejszej organizacyi oznaczonych; nie mogą też być przenoszani z miejsca na miejsce bez swego przyzwolenia. Czasowe zawieszenie ich w urzędowaniu może nastąpić tylko w razie oddania pod sąd, a zupełne wydalenie i złożenie z urzędu, tylko za wyrokiem sądu kryminalnego.

судьямъ и предсѣдателямъ мировыхъ сѣздовъ на срокъ болѣе продолжительный разрѣшаются министромъ юстиціи (*).

74. Особые наказы мировымъ судьямъ и ихъ сѣздамъ (ст. 168 и 170) составляются по распоряженію сѣздовъ, разсматриваются оными въ присутствіи не менѣе половины всѣхъ мировыхъ судей округа и представляются предсѣдателями сѣздовъ министру юстиціи (ст. 171).

75. Мировые судьи и ихъ сѣзды обязаны ежегодно составлять, по установленной министромъ юстиціи формѣ, отчеты о движеніи у нихъ дѣлъ за прошлый годъ (ст. 174). Сии отчеты, по разсмотрѣніи оныхъ въ сѣздѣ мировыхъ судей, представляются, въ назначенные сроки, министру юстиціи.

76. Дисциплинарная отвѣтственность мировыхъ судей за упущенія по службѣ опредѣляется на основаніи правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 262—296-й настоящаго учрежденія въ отношеніи членовъ окружныхъ судовъ. Порядокъ преданія ихъ уголовному суду за преступленія и проступки по службѣ и самаго производства сего суда означены въ уставѣ уголовного судопроизводства.

Примѣчаніе. Сила сей статьи распространяется и на предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ.

Дополненіе. Порядокъ приема, храненія и расходованія денежныхъ суммъ, поступающихъ въ мировыя судебныя установленія, а равно счетоводства и отчетности по означеннымъ суммамъ, опредѣляется правилами, составляемыми и, въ случаѣ нужды, измѣняемыми по взаимному соглашенію министровъ юстиціи и финансовъ и государственнаго контролера. — Означенныя правила публикуются во всеобщее свѣдѣніе. Постановленіе это не распространяется на суммы, отпускаемая на содержаніе мировыхъ судей и ихъ канцелярій, а также на содержаніе канцеляріи миро-

(*) Ст. 73 по учрежд. суд. устан. 20 ноября 1864 г.

Отпускаи участковымъ мировымъ судьямъ на срокъ не болѣе *одного мѣсяца* разрѣшаются сѣздами мировыхъ судей. Увольненіе ихъ въ отпускъ на срокъ болѣе продолжительный, равно какъ и увольненіе отъ службы по прошеніямъ, зависитъ отъ перваго департамента правительствующаго сената.

sędziom pokoju i prezesom zjazdowych sądów pokoju minister sprawiedliwości (*).

74. Instrukcye szczegółowe dla sędziów pokoju i ich zgromadzeń (art. 168 i 170) układane będą w skutek rozporządzenia zgromadzeń i roztrząsane w obecności najmniej połowy wszystkich sędziów pokoju okręgowych; poczem prezes zjazdowego sądu przedstawia je do zatwierdzenia ministrowi sprawiedliwości (art. 171).

75. Sędziowie pokoju i ich zgromadzenia układają corocznie, według postanowionej przez ministra sprawiedliwości formy, sprawozdania z biegu spraw w roku upłynionym (art. 174). Sprawozdania te, po ich rozpoznaniu przez zgromadzenie, przedstawiają się w oznaczonych terminach ministrowi sprawiedliwości.

76. Pociąganie sędziów pokoju do odpowiedzialności dyscyplinarnej za wykroczenia w służbie ma miejsce według art. 262—296-go niniejszej organizacyi, tyjących się odpowiedzialności członków sądu okręgowego. Sposób oddawania ich pod sąd kryminalny za przestępstwa i wykroczenia w służbie i postępowania w tej mierze oznaczony jest w procedurze kryminalnej.

Uwaga. Moc obowiązująca tego artykułu stosuje się i do prezesów zjazdowych sądów pokoju.

Przepis dodatkowy. Sposób przyjmowania, przechowywania i wydatkowania funduszów, wpływających do sądów pokoju, jak również prowadzenie rachunków i sprawozdań z takowych funduszów, ustanawia się przepisami wydawanymi, i w razie potrzeby zmieniającymi się, za wzajemnem porozumieniem się ministrów sprawiedliwości i finansów i kontrolera państwa. Przepisy takowe podają się do wiadomości powszechniej. Postanowienie niniejsze nie stosuje się do summ assygnowanych na utrzymanie sędziów pokoju i ich kancelaryj, jako też na utrzymanie kancelaryi zjazdo-

(*) Art. 73 według org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Urlopy na czas nie dłuższy od miesiąca udzielają sędziom pokoju ich zgromadzenia. Udzielanie urlopów na czas dłuższy, jak niemniej uwalnianie od służby na skutek prośb, zależy od pierwszego departamentu rządzącego senatu.

ваго сѣзда, и вообще на суммы, принадлежащія земству въ губерніяхъ, гдѣ существуютъ земскія учрежденія, которымъ предоставляется право установить порядокъ контроля надъ этими суммами по своему усмотрѣнію.

РАЗДѢЛЪ ВТОРОЙ.

О ОБЩИХЪ СУДЕБНЫХЪ МѢСТАХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

Объ окружныхъ судахъ.

77. Окружный судъ учреждается на нѣсколько уѣздовъ и состоитъ изъ предсѣдателя и членовъ.

78. Окружные суды могутъ быть раздѣлены на отдѣленія. Въ раздѣленныхъ такимъ образомъ судахъ, для постоянного исполненія обязанностей предсѣдателя въ тѣхъ отдѣленіяхъ, въ которыхъ онъ не присутствуетъ, состоятъ товарищи предсѣдателя.

79. Судебные слѣдователи, считаясь членами окружнаго суда, состоятъ въ назначенныхъ для каждаго изъ нихъ участкахъ.

Примѣчаніе 1. Въ С.-Петербургѣ и Москвѣ, сверхъ судебныхъ слѣдователей, находящихся въ назначенныхъ для каждаго изъ нихъ участкахъ, состоятъ при

wego sądu pokoju i w ogóle do summ będących w rozporządzeniu ziemstwa w guberniach, w których instytucje ziemskie zaprowadzone zostały, gdyż takowe mają moc zaprowadzania kontroli nad temi summami według własnego uznania.

DZIAŁ DRUGI.

O SĄDACH ZWYCZAJNYCH.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O sądach okręgowych.

77. Na kilka powiatów ustanawia się jeden sąd okręgowy, składający się z prezesa i członków.

78. Sądy okręgowe mogą być dzielone na wydziały. W rozdzielonych tym sposobem sądach, celem wykonywania obowiązków prezydyalnych w wydziałach, w których nie zasiada prezes, znajdują się vice-prezesowie.

79. Inkwirenci uważani są za członków sądu okręgowego, lecz pozostają w wyznaczonych im cyrkulach.

Uwaga 1. W St. Petersburgu i Moskwie, oprócz inkwirentów cyrkulowych, znajdują się po jednym przy każdym sądzie okręgowym oddzielni tymczasowi

окружныхъ судахъ особыя временныя судебныя слѣдователи, по одному на каждый судъ; министръ юстиціи имѣеть право возлагать на сихъ особыхъ судебныхъ слѣдователей производство слѣдствій по особенно важнымъ дѣламъ.

Примѣчаніе 2. 1) Въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ дѣйствуютъ уже, или имѣютъ быть введены судебныя уставы 20 ноября 1864 г., министру юстиціи предоставляется право, не измѣняя опредѣленныхъ для сихъ мѣстностей временныхъ штатовъ судебныхъ установленій, назначать одного изъ состоящихъ при каждомъ окружномъ судѣ судебныхъ слѣдователей собственно для производства слѣдствій по важнѣйшимъ дѣламъ. 2) Означенный судебный слѣдователь принимаетъ къ своему производству дѣла по предложеніямъ прокурора окружнаго суда. 3) Окружному суду по соглашенію съ прокурорскимъ надзоромъ, представляются дѣла, производящіяся въ участкѣ особаго судебного слѣдователя, распредѣлять между прочими состоящими при томъ судѣ слѣдователями и сообразно числу остающихся въ участкахъ, дѣлать новое распредѣленіе сихъ послѣднихъ.

80. Число окружныхъ судовъ и ихъ отдѣленій, пространство ихъ округовъ и число участковъ судебныхъ слѣдователей, устанавливаются особыми росписаніями, а число членовъ окружнаго суда и судебныхъ слѣдователей опредѣляется штатами.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О присяжныхъ засѣдателяхъ.

Примѣчаніе. Постановленія судебныхъ уставовъ о присяжныхъ засѣдателяхъ не примѣняются впредь до особаго о семъ распоряженія. (Полож. о прим. ст. 51).

◎ **81.** Присяжные засѣдатели избираются изъ мѣстныхъ обывателей всѣхъ сословій:

во 1-хъ, состоящихъ въ русскомъ подданствѣ;

во 2-хъ, имѣющихъ не менѣе *двадцати пяти* и не болѣе *семидесяти* лѣтъ отъ роду, и

въ 3-хъ, жительствующихъ не менѣе *двухъ* лѣтъ въ томъ уѣздѣ, гдѣ производится избраніе въ присяжные засѣдатели.

◎ **82.** Присяжными засѣдателями не могутъ быть:

1) состоящіе подъ слѣдствіемъ или судомъ за преступленія и проступки, а равно и подвергнушіеся, по судебнымъ приговорамъ за противозаконныя дѣянія, заключенію въ тюрьмѣ, или иному бо-

inkwirenci; minister sprawiedliwości mocen jest poruczać tym inkwirentom prowadzenie śledztw w sprawach szczególnej ważności.

Uwaga 2. W miejscowościach, w których już obowiązują lub mają być wprowadzone ustawy sądowe z 20 listopada 1864 roku, ministrowi sprawiedliwości służy prawo, nie zmieniając wyznaczonych dla tych miejscowości czasowych etatów sądowych, wyznaczyć jednego z liczby będących przy każdym sądzie okręgowym inkwirenta, wyłącznie do prowadzenia śledztw w sprawach szczególnej ważności 2. Inkwirent ten prowadzi instrukcyę spraw, wyznaczanych mu przez prokuratora sądu okręgowego. 3. Sąd okręgowy, po zniesieniu się z urzędem publicznym, rozdziela sprawy cyrkułu inkwirenta do spraw szczególnej ważności między drugimi inkwirentami przy sądzie okręgowym i, stosownie do liczby pozostałych w cyrkułach, uskuteczni nowy podział tych ostatnich.

80. Ilość sądów okręgowych i ich wydziałów, rozległość okręgów i ilość cyrkułów śledczych podane są w wykazie oddzielnym, a liczba członków sądu okręgowego i inkwirentów we właściwych etatach.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O przysięgłych.

Uwaga. Postanowienia ustaw sądowych o przysięgłych nie będą zastosowane do czasu oddzielnego o tem rozporządzenia. (Post. o zast. art. 31).

© **81.** Przysięgli wybierani są z liczby miejscowych mieszkańców wszelkich class ludności:

- 1) pozostających w ruskiem poddaństwie;
- 2) Liczących najmniej *dwadzieścia pięć* i najwięcej *siedemdziesiąt* lat wieku, i
- 3) mieszkających przynajmniej od *dwóch* lat w powiecie, w którym odbywa się wybór przysięgłych.

© **82.** Przysięgłymi nie mogą być:

- 1) pozostający pod śledztwem lub pod sądem za przestępstwa i wykroczenia, niemniej ci, którzy za czyny prawu przeciwne skazani byli wyrokami sądowymi na osadzenie w więzi, lub inną karę

лѣе строгому наказанію, и тѣ, которые, бывъ подѣ судомъ за преступленія или проступки, влекущія за собою такія наказанія, не оправданы судебными приговорами;

2) исключенные изъ службы по суду, или изъ духовнаго вѣдомства за пороки, или же изъ среды обществъ и дворянскихъ собраний по приговорамъ тѣхъ сословій, къ которымъ они принадлежатъ;

3) объявленные несостоятельными должниками;

4) состоящія подѣ опекою за расточительность;

5) слѣпые, глухіе, нѣмые и лишенные разсудка, и

6) незнающія русскаго языка.

⊙ **83.** Для избранія присяжныхъ засѣдателей составляются *общіе и очередные* списки.

⊙ **84.** Въ общіе списки присяжныхъ засѣдателей вносятся:

1) почетные мировые судьи;

2) всѣ состоящія на государственной гражданской службѣ, по опредѣленію отъ правительства, въ должностяхъ *пятого* и ниже классовъ, за исключеніемъ:

а) членовъ судебныхъ мѣстъ, участковыхъ мировыхъ судей, оберъ-секретарей и секретарей судебныхъ мѣстъ, судебныхъ приставовъ и нотариусовъ;

б) лицъ прокурорскаго надзора при судебныхъ мѣстахъ;

в) вице-губернаторовъ;

г) чиновниковъ, занимающихъ должности казначеевъ, а также мѣсничихъ казенныхъ мѣсовъ;

д) чиновниковъ полиціи вообще, и

е) уѣздныхъ почтмейстеровъ и начальниковъ телеграфныхъ станцій, гдѣ при нихъ нѣтъ по этимъ званіямъ помощниковъ;

3) всѣ состоящія на мѣстной службѣ по выборамъ дворянскихъ и городскихъ обществъ, кромѣ городскихъ головъ;

4) крестьяне, избранные въ очередные судьи волостныхъ судовъ, или въ добросовѣстные волостныхъ и сельскихъ расправъ и равныхъ съ ними сельскихъ судовъ, а также занимавшіе безпорочно, не менѣе *трехъ* лѣтъ, должности волостныхъ старшинъ

surowszą, i ci, którzy, będąc sądzeni za przestępstwa i wykroczenia karami powyższemi zagrożone, wyrokiem sądowym uniewinnieni nie zostali;

2) wykluczeni ze służby przez wyrok sądowy, lub ze stanu duchownego za złe prowadzenie się, lub z gmin i zebrań szlacheckich na mocy wyroków tych klas ludności, do których należą;

3) dłużnicy, których upadłość ogłoszona została;

4) pozostający pod opieką za marnotrawstwo;

5) ociemniali, głusi, niemi, i pozbawieni rozsądku, wreszcie,

6) nie umiejący po rusku.

◎ **83.** Celem wybrania przysięgłych, układają się listy *ogólne i kolejne*.

◎ **84.** Do list ogólnych wnoszą się:

1) sędziowie pokoju honorowi;

2) wszyscy zajmujący w służbie rządowej cywilnej urzędy klasy *piątej*, lub niższe, z wyjątkiem:

a) członków sądów, sędziów pokoju cyrkułowych, ober-sekretarzy i sekretarzy sądów, komorników sądowych i notaryuszów;

b) osób, sprawujących urząd publiczny przy sądach;

c) vice-gubernatorów;

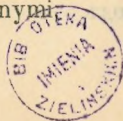
d) urzędników zajmujących miejsca kassyerskie, oraz leśniczych lasów rządowych;

e) urzędników policji w ogóle;

f) pocztmajstrów powiatowych i naczelników stacyj telegraficznych, jeżeli nie mają dodanych sobie pomocników;

3) wszyscy pozostający w miejscowej służbie obywatelskiej, prócz głów miejskich;

4) włościanie wybrani na sędziów kolejnych sądów gminnych (wołosnych), lub na sędziów w rozprawach gminnych (wołosnych) i wiejskich i innych równych im sądach wiejskich, niemniej włościanie, którzy w ciągu całej kadencji pełnili nieskazitelnie obowiązki starszyn gminnych (wołosnych), głów, starostów wiejskich lub inne urzędy odpowiednie w zarządach gminnych włościańskich, lub którzy byli starostami cerkiewnymi

головъ, сельскихъ старостъ, или другія соотвѣтствующія симъ должности въ общественномъ управленіи сельскихъ обывателей разныхъ наименованій, или бывшіе церковными старостами;

5) всѣ прочія лица, владѣющія землею въ количествѣ не менѣе *ста десятинъ*, или другимъ недвижимымъ имуществомъ, цѣною въ столицахъ не менѣе *двухъ тысячъ рублей*, въ губернскихъ городахъ и градоначальствахъ не менѣе *тысячи*, а въ прочихъ мѣстахъ не менѣе *пятисотъ рублей*, или же получающія жалованье, или доходъ отъ своего капитала, занятія, ремесла или промысла: въ столицахъ не менѣе *пятисотъ*, а въ прочихъ мѣстахъ не менѣе *двухсотъ рублей* въ годъ.

Дополненіе. Независимо отъ лицъ, указанныхъ въ сей статьѣ, въ общіе списки присяжныхъ засѣдателей, по области войска Донскаго, вносятся: очередные судьи станичныхъ судовъ и довѣренныя станичныхъ обществъ, а также лица, занимавшія безпорочно не менѣе *трехъ лѣтъ* должности станичныхъ и полковыхъ атамановъ.

⊙ **85.** Не подлежатъ внесенію въ списки присяжныхъ засѣдателей:

- 1) священнослужители и монашествующіе;
- 2) всѣ военные чины, состоящіе въ дѣйствительной военно-сухопутной или морской службѣ, а также тѣ изъ гражданскихъ чиновниковъ, которые находятся при войскахъ, или служатъ по военной части въ военномъ и морскомъ вѣдомствахъ, и
- 3) учителя народныхъ школъ.

⊙ **86.** Въ списки присяжныхъ засѣдателей не могутъ также быть вносимы всѣ тѣ, которые находятся въ услуженіи у частныхъ лицъ.

⊙ **87.** Въ общій списокъ присяжныхъ засѣдателей, по пункту 5-му предшедшей 84-й статьи, вносятся мужья и сыновья, если жены первыхъ и матери или не могущіе, по какимъ либо причинамъ, быть присяжными засѣдателями отцы послѣднихъ, владѣютъ недвижимымъ имуществомъ въ размѣрѣ, установленномъ 5-мъ пунктомъ 84-й статьи, или имѣютъ капиталъ, приносящій опредѣленный въ томъ же 5-мъ пунктѣ доходъ.

5) wszystkie inne osoby posiadające grunta w ilości najmniej *sto dziesiątyn*, lub inny majątek nieruchomy, wartości: w stolicach najmniej *dwa tysiące* rubli, w miastach gubernialnych najmniej *tysiąc*, w innych zaś miejscach najmniej *pięćset rubli*; tudzież ci, którzy otrzymują rocznie tytułem pensyi lub dochodu od swego kapitału, zajęcia, rzemiosła albo procederu, w stolicach najmniej *pięćset*, a w innych miejscach najmniej *dwieście rubli*.

Przepis dodatkowy. Niezależnie od osób, wymienionych w artykule niniejszym, do list ogólnych przysięgłych w kraju wojska Dońskiego wnoszą się: sędziowie kolejni sądów stanicznych i pełnomocnicy gmin stanicznych, a także osoby, które zajmowały nie mniej jak przez *trzy lata* urzędy stanicznych i półkowych atamanów.

◎ **85.** Na listach przysięgłych nie są zamieszczani:

- 1) kapłani i mnisi;
- 2) wszyscy wojskowi, pozostający w służbie wojskowej-ładowej lub morskiej, tudzież urzędnicy cywilni, pozostający przy wojsku, lub zajmujący urzędy wojenno-sądowe w zarządach wojennym i morskim, i
- 3) nauczyciele szkół ludowych.

◎ **86.** Również nie mogą być zamieszczani na listach przysięgłych officialiści prywatni.

◎ **87.** Na liście ogólnej przysięgłych, według p. 5 poprzedniego artykułu 84-go, zamieszczeni być winni mężowie i synowie, w razie gdy ich żony lub matki, albo ojcowie, nie mogący z jakichbądź powodów być przysięgłymi, posiadają majątek nieruchomy wartości odpowiadającej warunkom p. 5 art. 84-go, lub kapitał przynoszący oznaczony tamże dochód.

⊙ **88.** Неотдѣленные сыновья тогда только вносятся въ списокъ присяжныхъ засѣдателей по предшедшей 87-й статьѣ, когда на долю каждаго изъ нихъ можетъ, изъ имѣнія или дохода отъ капиталовъ ихъ родителей, причитаться часть не менѣе опредѣленной въ п. 5-мъ статьи 84-й.

⊙ **89.** Общiе списки присяжныхъ засѣдателей составляются, по каждому уѣзду отдѣльно, особыми временными комиссіями, состоящими изъ лицъ, назначаемыхъ для сей цѣли ежегодно уѣздными земскими собраніями, а въ столицахъ соединенными засѣданіями общихъ городскихъ думъ и мѣстныхъ уѣздныхъ земскихъ собраній (полож. о земск. учр. ст. 45).

⊙ **90.** Означенныя въ предшедшей 89-й статьѣ комиссіи обязаны повѣрять и дополнять общіе по своимъ уѣздамъ списки текущаго года, исключая изъ нихъ умершихъ или потерявшихъ право быть присяжными засѣдателями, и внося тѣхъ, которые получили это право, и такимъ образомъ готовить, къ 1-му сентября каждаго года, списки всѣхъ мѣстныхъ жителей, имѣющихъ право быть избранными въ присяжные засѣдатели въ слѣдующемъ году.

⊙ **91.** По изготовленіи каждою комиссіею общаго списка, къ разсмотрѣнію онаго допускаются всѣ желающіе.

⊙ **92.** Въ теченіи *мѣсяца* со времени допущенія къ разсмотрѣнію общаго списка присяжныхъ засѣдателей, каждый имѣетъ право заявлять комиссіи о неправильномъ внесеніи или невнесеніи кого либо въ сей списокъ, съ представленіемъ тому доказательствъ.

⊙ **93.** По основательнымъ заявленіямъ сего рода (ст. 92) комиссія исправляетъ, въ чемъ слѣдуетъ, составленный ею списокъ. О заявленіяхъ, неуваженныхъ комиссіею, и о причинахъ сего должно ей быть отмѣчаемо на самомъ списокѣ.

⊙ **94.** Общiе списки присяжныхъ засѣдателей представляются временными комиссіями къ 1-му октября губернатору, который, повѣривъ, соблюдены ли при составленіи сихъ списковъ предпи-

⊙ **88.** Pozostający w niepodzielności synowie wtedy tylko zamieszczeni być mogą na liście przysięgłych, z mocy poprzedniego art. 87-go, gdy przypadający każdemu z nich dział z majątku lub dochodu od kapitału rodziców odpowiada warunkom p. 5 art. 84-go.

⊙ **89.** Listy przysięgłych ogólne układają się osobno dla każdego powiatu przez oddzielne kommissye czasowe, składające się z osób, wyznaczanych w tym celu corocznie przez zebrania ziemskie powiatowe, a w stolicach przez połączone dумы miejskie ogólne i miejscowe zebrania ziemskie powiatowe (post. o instyt. ziem. art. 45).

⊙ **90.** Wymienione w poprzednim art. 89-m kommissye winny sprawdzać i uzupełniać listy ogólne właściwych powiatów za rok bieżący, wykreślając z nich osoby zmarłe, lub takie, które utraciły prawo wybieralności na przysięgłych, a wpisując tych, którzy nabyli to prawo; w ten sposób sporządzane będą na dzień 1 września każdego roku listy wszystkich mieszkańców miejscowych, mających prawo wybieralności na przysięgłych w roku następnym.

⊙ **91.** Po sporządzeniu przez każdą kommissyę listy ogólnej, do przejrzenia takowej dopuszczany jest każdy, kto tego zażąda.

⊙ **92.** W ciągu *miesiąca* od chwili ujawnienia list ogólnych, każdy ma prawo oznajmiać kommissyi o nienależytém zamieszczeniu lub pominięciu kogobądź na liście, przedstawiając na to dowody.

93. Na skutek usprawiedliwionych przełożeń tego rodzaju (art. 92), kommissya zarządza sprostowanie ułożonej przez siebie listy. Przełożenia nieuwzględnione i przyczyny nieuwzględnienia winny być zaznaczane na liście.

⊙ **94.** Listy ogólne przysięgłych z d. 1 października winny być przedstawione gubernatorowi, który, przekonawszy się czy przy układaniu takowych zachowano przepisy prawa, rozstrzyga nieu-

санныя закономъ условія, разрѣшивъ неуваженныя комиссіями заявленія (ст. 93) и исключивъ изъ списковъ лица, неправильно туда внесенныя, съ указаніемъ противъ каждой причины исключенія, возвращаетъ списки, къ 1-му ноября, тѣмъ же временнымъ комиссіямъ. Списки эти публикуются въ мѣстныхъ вѣдомостяхъ.

◎ 95. Недовольные исключеніями, сдѣланными губернаторомъ, могутъ жаловаться первому департаменту правительствующаго сената, въ теченіе *мѣсячнаго* срока со дня публикаціи общихъ списковъ (ст. 94).

◎ 96. Жалобы, означенныя въ предшедшей 95-й статьѣ, приносятся губернатору, который представляетъ ихъ сенату, вмѣстѣ съ своими объясненіями. О послѣдовавшихъ по симъ жалобамъ постановленіяхъ сената губернаторъ даетъ знать, для исполненія, надлежащей временной комиссіи.

◎ 97. Составленіе очередныхъ списковъ присяжныхъ засѣдателей по всему уѣзду возлагается на означенныя въ статьѣ 89-й временныя комиссіи, которыя собираются для сего подъ предсѣдательствомъ уѣздныхъ предводителей дворянства и при участіи одного изъ мировыхъ судей уѣзднаго города.

◎ 98. Въ очередные списки вносятся изъ числа лицъ, имѣющихъ право быть присяжными засѣдателями, только тѣ, которыя въ продолженіе наступающаго за тѣмъ года должны быть призываемы для участія въ засѣданіяхъ судебныхъ мѣстъ.

◎ 99. Выборъ такихъ лицъ изъ общаго списка временная комиссія, въ усиленномъ присутствіи (ст. 97), производитъ по своему усмотрѣнію и по внимательномъ обсужденіи, въ какой мѣрѣ каждое лицо, удовлетворяющее условіямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 81—88-й настоящаго учрежденія, способно, по своимъ нравственнымъ качествамъ и другимъ причинамъ, извѣстнымъ комиссіи, къ исполненію обязанностей присяжнаго засѣдателя. Жалобы на постановленія комиссіи по этому предмету не допускаются, кромѣ случая, указаннаго ниже въ статьѣ 106-й.

względnione przez kommissyę przełożenia (art. 93), a wykreśliwszy z list nazwiska niewłaściwie zamieszczonych osób, i wyjaśniwszy obocznie przyczyny wykreślenia, zwraca je tymże kommissyom czasowym przed dniem 1 listopada. Listy te ogłaszane są w gazetach miejscowych.

⊙ **95.** Niezadowoleni z wykreśleń dopełnionych przez gubernatora mogą zaskarżać takowe do pierwszego departamentu rządzącego senatu w ciągu *miesiąca* od chwili ogłoszenia list ogólnych (art. 94).

⊙ **96.** Zaskarżenia, w poprzednim art. 95-ym wymienione, zanoszą się do gubernatora, który przedstawia je senatowi obok swych wyjaśnień. Zapadłe skutkiem tego postanowienia senatu, gubernator komunikuje kommissyom czasowym do wykonania.

⊙ **97.** Układanie kolejnych list przysięgłych na cały powiat porucza się oznaczonym w art. 89-m kommissyom czasowym, które w tym celu zbierają się pod przewodnictwem marszałków szlachty powiatowych przy uczestnictwie jednego z sędziów pokoju miasta powiatowego.

⊙ **98.** Na listach kolejnych zamieszczane są te tylko z liczby osób, mających prawo być przysięgłymi, które w ciągu roku następnego mają być wezwane do wzięcia udziału w posiedzeniach sądów.

⊙ **99.** Wybór takich osób z listy ogólnej dopełnia kommissya czasowa w składzie powiększonym (art. 97), według swego uznania, po staranném rozważeniu, o ile każda z osób, posiadających warunki oznaczone w art. 81—88-m niniejszej organizacyi, moralnymi przymiotami i z innych względów, kommissyi wiadomych, zdolna jest odpowiedzieć obowiązkowi przysięgłego. Skargi na postanowienia kommissyi w tym przedmiocie nie są dozwolone, z wyjątkiem przypadku, wskazanego niżej w artykule 106-ym.

⊙ **100.** Въ очередной списокъ присяжныхъ засѣдателей вносятся: по городамъ С.-Петербургу и Москвѣ съ ихъ уѣздами—*тысяча двѣсти* лицъ;
по уѣздамъ, въ которыхъ болѣе ста тысячъ жителей—*четыреста* лицъ;
по уѣздамъ, въ которыхъ менѣе ста тысячъ жителей, *двѣсти* лицъ.

⊙ **101.** Одновременно съ изготовленіемъ очереднаго списка, временная коммисія, въ усиленномъ присутствіи, составляетъ особый списокъ запасныхъ засѣдателей. Въ этотъ списокъ вносятся только лица, имѣющія жительство въ тѣхъ городахъ, въ коихъ, въ опредѣленные сроки (ст. 138), открываются засѣданія суда съ участіемъ присяжныхъ засѣдателей.

⊙ **102.** Въ списокъ запасныхъ засѣдателей вносятся: по городамъ С.-Петербургу и Москвѣ—*двѣсти*, а по прочимъ городамъ—*шестьдесятъ* лицъ.

⊙ **103.** Какъ въ очередныхъ, такъ и въ запасныхъ спискахъ должно быть означено, кто изъ внесенныхъ въ оныя исповѣдуетъ православную вѣру (ст. 1009 уст. угол. судопр.).

⊙ **104.** Никто не можетъ быть призываемъ для исполненія обязанностей присяжнаго засѣдателя болѣе одного раза въ годъ. Сверхъ того лица, исполнившія обязанности присяжнаго засѣдателя въ одномъ году, имѣютъ право отказаться отъ сей обязанности въ слѣдующемъ за тѣмъ году.

⊙ **105.** Изъятіе изъ правилъ, означенныхъ въ предшедшей 104-й статьѣ, допускается единственно въ случаѣ недостатка въ уѣздѣ или городѣ *лицъ*, способныхъ быть присяжными засѣдателями.

⊙ **106.** Жалобы на внесеніе въ списокъ присяжныхъ засѣдателей съ нарушеніемъ правилъ, постановленныхъ выше въ статьяхъ 104 и 105-й, приносятся первому департаменту правительствующаго сената.

⊙ **100.** Do listy przysięgłych kolejnej wnosi się:
w miastach: St.-Petersburgu i Moskwie z ich powiatami, po *tysiąc dwieście* osób;
w powiatach, mających więcej niż sto tysięcy mieszkańców, po *czteryście* osób;
w powiatach, mających mniej niż sto tysięcy mieszkańców, po *dwieście* osób.

⊙ **101.** Obok listy kolejnej kommissya czasowa układa jednocześnie, w składzie powiększonym, oddzielną listę zastępców przysięgłych. Do listy tej wnoszą się tylko osoby mające zamieszkanie w miastach, w których odbywają się w terminach oznaczonych (art. 138) posiedzenia sądu okręgowego z przybraniem przysięgłych.

⊙ **102.** Do listy zastępców przysięgłych wnosi się: w miastach St.-Petersburgu i Moskwie po *dwieście*, a w innych miastach po *sześćdziesiąt* osób.

⊙ **103.** Tak w kolejnych jako i zastępczych listach należy zaznaczać, kto z pomieszczanych na liście jest wyznania prawosławnego (art. 1009 ust. post. sąd. kar.).

⊙ **104.** Nikt nie może być powoływany do pełnienia obowiązku przysięgłego więcej niż jeden raz w roku. Nadto osoby, które dopełniły tego obowiązku w jednym roku, mogą wymówić się od niego w roku następnym.

⊙ **105.** Wyjątek od przepisów poprzedniego art. 104-go dopuszczalny jest jedynie w tym razie, gdy w powiecie lub w mieście nie ma dostatecznej liczby osób, mogących być przysięgłymi.

⊙ **106.** W razie pomieszczenia kogobądź na liście przysięgłych z naruszeniem przepisów art. 104 i 105-go, skargi zanoszą się do pierwszego departamentu rządzącego senatu.

⊙ **107.** По составленіи какъ очереднаго, такъ и запаснаго списковъ, временная комиссія, въ усиленномъ присутствіи, распредѣляетъ внесенныя въ оныя лица уравнительно по четвертямъ года и дѣляетъ, въ первыхъ числахъ декабря, распоряженіе о напечатаніи сихъ списковъ въ мѣстныхъ вѣдомостяхъ, а также объ извѣщеніи, чрезъ мѣстную полицію, избранныхъ лицъ о томъ: въ какіе мѣсяцы они должны быть готовы явиться, по призыву суда, для исполненія обязанностей присяжныхъ. Въ то же время подлинныя списки препровождаются комиссіею къ предсѣдателю мѣстнаго окружнаго суда.

⊙ **108.** Каждый изъ внесенныхъ въ очередной или запасный списокъ присяжныхъ засѣдателей можетъ просить предсѣдателя окружнаго суда о перенесеніи очереди его изъ одной четверти года въ другую, съ объясненіемъ причинъ. Просьбы сего рода могутъ быть удовлетворяемы собственною властію предсѣдателя, если не встрѣтится къ тому препятствій.

⊙ **109.** Порядокъ призыва присяжныхъ засѣдателей для участія въ разсмотрѣніи и рѣшеніи уголовныхъ дѣлъ опредѣляется въ уставѣ уголовного судопроизводства.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О судебныхъ палатахъ.

110. Судебная палата учреждается въ каждомъ округѣ, состоящемъ изъ нѣсколькихъ губерній или областей, по особому росписанію.

111. Судебная палата раздѣляется на департаменты.

Дополненіе. Въ составѣ судебной палаты образуется особый департаментъ, для разсмотрѣнія дѣлъ о преданіи суду и о прекращеніи слѣдствій.

⊙ **107.** Po ułożeniu listy kolejnej i zastępczej, kommissya czasowa w składzie powiększonym układa kolej kwartalną pomieszczonych w nich osób i nakazuje w pierwszych dniach grudnia wydrukować listy takowe w gazetach miejscowych, tudzież zawiadomić przez policję osoby interesowane o tém, w jakich miesiącach mają być gotowemi do pełnienia obowiązków przysięgłych, na wezwanie sądu. Jednocześnie kommissya przesyła minuty list prezesowi miejscowego sądu okręgowego.

⊙ **108.** Osoby, pomieszczone na liście kolejnej lub zastępczej przysięgłych, mogą prosić prezesa sądu okręgowego o przeniesienie ich kolei z jednego kwartału na drugi. Prezes mocen jest przychylić się do wymotywowanych próśb, w tym przedmiocie zaniesionych, jeśli nie napotka żadnych w tém przeszkód.

109. Sposób powoływania przysięgłych do sądenia spraw karnych opisany jest w procedurze kryminalnej.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O izbach sądowych.

110. Ustanawia się po jednej izbie sądowej na każdy okrąg, składający się z kilku gubernij lub obwodów, według oddzielnego wyroku.

111. Izba sądowa dzieli się na departamenty.

Przepis dodatkowy. W składzie izby sądowej tworzy się oddzielny wydział do rozpoznawania spraw o zakwalifikowaniu pod sąd i o umorzeniu śledztw.

112. Каждый департаментъ судебной палаты состоитъ изъ предсѣдателя и опредѣленнаго штатами числа членовъ.

113. Въ общемъ собраніи всѣхъ департаментовъ судебной палаты предсѣдательствуетъ назначенный для сего одинъ изъ предсѣдателей департаментовъ. Предсѣдатель сей именуется старшимъ.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О кассационныхъ департаментахъ правительствующаго сената.

114. Въ составѣ правительствующаго сената образуются, для завѣдыванія судебною частію въ качествѣ верховнаго кассационнаго суда, два кассационные департамента, одинъ для уголовныхъ, другой для гражданскихъ дѣлъ.

115. Кассационные департаменты правительствующаго сената находятся въ С.-Петербургѣ.

116. Изъ кассационныхъ департаментовъ сената, въ опредѣленныхъ законами случаяхъ, составляется общее ихъ собраніе.

117. Для окончательнаго рѣшенія вопросовъ по пререканіямъ о подсудности между судебными и правительственными властями, равно какъ и въ другихъ случаяхъ, именно означенныхъ въ уставахъ уголовного и гражданского судопроизводства, составляется соединенное присутствіе перваго и кассационныхъ департаментовъ сената.

Примѣчаніе. Пререканія о подсудности между военнымъ или военно-морскимъ начальствомъ и судами гражданского или духовнаго вѣдомствъ разрѣшаются общимъ собраніемъ кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената.

112. Każdy departament izby sądowej składa się z prezesa i oznaczonej etatem liczby członków.

113. W ogólnem zgromadzeniu wszystkich departamentów izby sądowej przewodniczy wyznaczony do tego jeden z prezesów wydziałowych. Prezes ten mianuje się starszym.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O departamentach kassacyjnych rządzącego senatu.

114. W składzie rządzącego senatu, dla zawiadywania sprawami sądowymi w charakterze najwyższego sądu kassacyjnego, tworzą się dwa departamenta kassacyjne, jeden do spraw kryminalnych, drugi do spraw cywilnych.

115. Kassacyjne departamenta rządzącego senatu znajdują się w St. Petersburgu.

116. Z połączenia departamentów kassacyjnych, w oznaczonych prawem przypadkach, tworzy się ogólne tychże zebranie.

117. Dla ostatecznego rozstrzygnięcia sporów o attrybucję władzy między władzami sądowymi i administracyjnymi, jak niemniej w innych przypadkach, w procedurze kryminalnej i cywilnej wyszczególnionych, tworzy się połączony skład pierwszego i kassacyjnych departamentów senatu.

Uwaga. Spory o attrybucję władzy pomiędzy władzami wojennymi lub wojenno-morskimi i sądami cywilnymi lub duchownymi rozstrzygać będzie ogólne zebranie kassacyjnych departamentów rządzącego senatu.

118. Въ каждомъ кассационномъ департаментѣ правительствующаго сената состоитъ опредѣленное штатами число сенаторовъ; изъ коихъ одинъ назначается первоприсутствующимъ.

119. Въ общее собраніе кассационныхъ департаментовъ сената назначается особый первоприсутствующій.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О канцеляріяхъ судебныхъ мѣстъ.

120. Канцеляріи окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ состоятъ изъ опредѣленнаго штатами числа секретарей и ихъ помощниковъ, а канцеляріи кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената изъ оберъ-секретарей и ихъ помощниковъ.

Примѣчаніе. При нѣкоторыхъ окружныхъ судахъ состоятъ архиваріусы. На нихъ возложено завѣдываніе архивами сихъ судовъ и сосредоточеннымъ архивомъ упраздненныхъ судебныхъ мѣстъ.

121. Съ должностію помощника оберъ-секретаря и помощника секретаря могутъ быть соединяемы обязанности архиваріуса и приходорасходчика.

122. Въ общемъ собраніи кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената обязанности канцеляріи исполняются чиновниками канцеляріи того кассационнаго департамента, изъ котораго дѣло поступило на разсмотрѣніе общаго собранія, а по дѣламъ, вступающимъ въ сіе собраніе помимо департаментовъ, чиновниками канцеляріи того департамента, коего оберъ-прокуроръ завѣдываетъ въ общемъ собраніи прокурорскою частію (ст. 128).

123. Для переписки бумагъ состоятъ въ канцеляріяхъ судебныхъ мѣстъ канцелярскіе чиновники, на содержаніе коихъ въ раз-

118. W każdym departamencie kassacyjnym rządzącego senatu znajduje się oznaczona etatem liczba senatorów, z których jeden jest przewodniczącym.

119. Do ogólnego zebrania departamentów kassacyjnych senatu wyznacza się oddzielny przewodniczący.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O kancelaryach sądów.

120. Kancellarye sądów okręgowych i izb sądowych składają się z oznaczonej etatem liczby sekretarzy i pomocników sekretarzy, a kancellarye departamentów kassacyjnych rządzącego senatu z ober-sekretarzy i pomocników ober-sekretarzy.

Uwaga. Przy niektórych sądach okręgowych znajdują się archiwiści. Ich obowiązkiem jest zarządzać archiwami tych sądów i połączonem archiwum znieśionych władz sądowych.

121. Na pomocników ober-sekretarzy i sekretarzy mogą być wkładane obowiązki archiwisty i kassyera.

122. W ogólnem zebraniu departamentów kassacyjnych rządzącego senatu obowiązki kancellaryjne pełnione są przez urzędników kancellaryi tego departamentu, z którego sprawa przeszła do ogólnego zebrania, a w sprawach, nadchodzących do tegoż zebrania nie z departamentów, przez urzędników kancellaryi tego departamentu, którego prokurator naczelny pełni obowiązki urzędu publicznego w zebraniu ogólnem (art. 128).

123. Do przepisywania papierów znajdują się w kancelaryach urzędnicy do pisma; na wynagrodzenie tych urzędników, którego

мѣръ, опредѣляемомъ по усмотрѣнію ихъ начальства, а равно на наемъ писцовъ, и на канцелярскіе расходы, отпускается по штатамъ особая сумма.

ГЛАВА ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ.

Объ ипотечныхъ отдѣленіяхъ.

1. Для ипотечнаго производства по губернскимъ ипотекамъ, при окружныхъ судахъ состоятъ ипотечныя отдѣленія съ особой канцеляріей и архивомъ (Полож. о прим. ст. 68).

2. Присутствіе ипотечнаго отдѣленія образуется изъ членовъ окружнаго суда и завѣдывающаго ипотечныхъ архивомъ секретаря, порядкомъ, указаннымъ въ ипотечномъ уставѣ 14 (26) апрѣля 1818 года и дополнительныхъ къ оному постановленіяхъ (Полож. о прим. ст. 69).

3. Для ипотечнаго производства по уѣзднымъ ипотекамъ, при мировыхъ судьяхъ состоятъ ипотечныя отдѣленія, по одному на каждый уѣздъ, съ особой канцеляріей и архивомъ (Полож. о прим. ст. 70).

4. Присутствіе уѣзднаго ипотечнаго отдѣленія образуется, по примѣненію къ ипотечной инструкціи 25 декабря 1825 года (ст. 7) и дополнительнымъ къ оной постановленіямъ, изъ мирового судьи, секретаря, нотаріуса или присяжнаго повѣреннаго, или же состоящаго при мировомъ судѣ кандидата на должности по судебному вѣдомству (Полож. о прим. ст. 71).

5. Секретари уѣздныхъ ипотечныхъ отдѣленій опредѣляются председателемъ мирового съѣзда, по представленію мирового судьи. Секретари сіи подвергаются дисциплинарнымъ взысканіямъ по опредѣленію мирового съѣзда (Полож. о прим. ст. 72).

wysokość zależy od uznania ich władzy, niemniej na najem przepi-
sujących i na wydatki kancelaryjne, wyznacza się fundusz szcze-
gólny etatem oznaczony.

ROZDZIAŁ DODATKOWY.

O wydziałach hipotecznych.

1. Do załatwienia czynności hipotecznych, znajdują się przy są-
dach okręgowych wydziały hipoteczne z oddzielną kancelaryą i
archiwum (Post. o zast. art. 68).

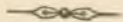
2. Komplet wydziału hipotecznego tworzy się z członków sądu
okręgowego i zawiadującego archiwum hipotecznem sekretarza,
podług porządku wskazanego w ustawie hipotecznej z 14 (26) kwiet-
nia 1818 roku i dopełniających takową ustawę postanowień (Post. o
zast. art. 69).

3. Do załatwienia czynności hipotecznych w hipotekach powia-
towych, znajdować się będą przy sędziach pokoju wydziały hypo-
teczne, po jednym na każdy powiat, z oddzielną kancelaryą i archi-
wum (Post. o zast. art. 70).

4. Komplet powiatowego wydziału hipotecznego, stosownie do in-
strukcyi hipotecznej z 25 grudnia 1825 roku (art. 7) i dodatkowych
do niej postanowień, składa się z sędziego pokoju, sekretarza, no-
tariusza lub obrońcy sądowego, albo aplikanta sądowego przy sędzi
pokoju (Post. o zast. art. 71).

5. Sekretarze wydziałów hipotecznych powiatowych miano-
wani będą przez prezesa zjazdowego sądu pokoju, na przedstawi-
enie sędziego pokoju. Sekretarze ci ulegać będą karom dyscyplinarnym
na skutek decyzji zjazdowego sądu pokoju (Post. o zast. art. 72).

6. Нотаріусы и присяжные повѣренные, за исполненіе обязанностей членовъ ипотечныхъ отдѣленій, получаютъ особое вознагражденіе (Полож. о прим. ст. 73).

РАЗДѢЛЪ ТРЕТІЙ.

О ЛИЦАХЪ ПРОКУРОРСКАГО НАДЗОРА.

124. Прокурорскій надзоръ ввѣряется оберъ-прокурорамъ, прокурорамъ и ихъ товарищамъ, подъ высшимъ наблюденіемъ министра юстиціи какъ генераль-прокурора.

125. При каждомъ окружномъ судѣ и при каждой судебной палатѣ состоитъ особый прокуроръ и определенное штатами число товарищей прокурора.

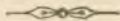
126. Изъ товарищей прокурора окружнаго суда одни состоятъ при самомъ судѣ, а прочіе въ другихъ городахъ округа того суда, по особому росписанію.

127. При кассационныхъ департаментахъ сената состоятъ оберъ-прокуроры и ихъ товарищи.

128. Въ общемъ собраніи кассационныхъ департаментовъ сената прокурорскія обязанности исполняются однимъ изъ оберъ-прокуроровъ сихъ департаментовъ (ст. 220).

129. Товарищи прокуроровъ и оберъ-прокуроровъ дѣйствуютъ подъ руководствомъ тѣхъ прокуроровъ и оберъ-прокуроровъ, при коихъ они состоятъ. Прокуроры окружныхъ судовъ подчинены

6. Notariusze i obrońcy sądowi, za pełnienie obowiązków członków wydziałów hipotecznych, otrzymywać będą oddzielne wynagrodzenie (Post. o zast. art. 73).

DZIAŁ TRZECI.

O P R O K U R A T O R A C H.

124. Obowiązki urzędu publicznego pełnią prokuratorowie naczelnicy, prokuratorowie i ich pomocnicy, pod zwierzchnim kierunkiem ministra sprawiedliwości, jako prokuratora generalnego.

125. Przy każdym sądzie okręgowym i izbie sądowej znajduje się prokurator i oznaczona etatem liczba pomocników prokuratora.

126. Z liczby pomocników prokuratora przy sądzie okręgowym jedni znajdują się przy samym sądzie, a drudzy w innych miastach okręgu sądowego, według oddzielnego wykazu.

127. Przy departamentach kassacyjnych senatu znajdują się prokuratorowie naczelnicy i ich pomocnicy.

128. W ogólnem zebraniu departamentów kassacyjnych senatu obowiązki urzędu publicznego pełni jeden z prokuratorów naczelnych tych departamentów (art. 220).

129. Pomocnicy prokuratorów i prokuratorów naczelnych zależą od osób, przy których pozostają. Prokuratorowie przy sądach okręgowych zależą od prokuratorów przy izbach sądowych, a ci ostatni,

прокурорамъ судебныхъ палатъ, а сіи послѣдніе, равно какъ и оберъ-прокуроры, состоятъ въ непосредственной зависимости отъ министра юстиціи.

130. При заявленіи судебнымъ мѣстамъ своихъ по дѣламъ заключеній, лица прокурорскаго надзора дѣйствуютъ единственно на основаніи своего убѣжденія и существующихъ законовъ.

131. По всякому дѣлу, производящемуся въ судѣ гражданскомъ или уголовномъ, каждый прокуроръ можетъ замѣнить своего товарища, принявъ это дѣло на свою отвѣтственность.

Дополненіе. Прокуроры судебныхъ палатъ могутъ, какъ по собственному усмотрѣнію, такъ и по распоряженію министра юстиціи, принимать на себя, или возлагать на своихъ товарищей исполненіе всякой обязанности подчиненныхъ имъ лицъ прокурорскаго надзора.

132. Въ случаѣ болѣзни или отсутствія оберъ-прокурора, прокурора судебной палаты или окружнаго суда, должность ихъ исправляютъ ихъ товарищи, или по ихъ назначенію, или по старшинству опредѣленія въ эти должности, а въ случаѣ устраненія, всегда по старшинству опредѣленія.

133. Должность товарища прокурора окружнаго суда внѣ того города, гдѣ находится окружной судъ, исправляетъ, въ упомянутыхъ въ предшедшей 132-й статьѣ случаяхъ, командированный для сего прокуроромъ окружнаго суда другой его товарищъ.

134. При оберъ-прокурорахъ и прокурорахъ состоятъ секретари, на содержаніе коихъ, а также на канцелярскіе расходы лицъ прокурорскаго надзора вообще, отпускается опредѣленная штатами сумма.

135. Предметы занятій лицъ, коимъ ввѣренъ прокурорскій надзоръ, ограничиваются дѣлами судебного вѣдомства.

jak niemniej prokuratorowie naczelní pozostają pod bezpośredniem zwierzchnictwem ministra sprawiedliwości.

130. Przy przedstawianiu wniosków w sprawach, prokuratorowie trzymać się mają jedynie swego przekonania i przepisów prawa.

131. W każdej sprawie, przychodzącej pod rozpoznanie sądu cywilnego lub karnego, prokurator może wyręczyć swego pomocnika, wzięwszy tę sprawę na swoją odpowiedzialność.

Przepis dodatkowy. Prokuratorowie izb sądowych mogą z własnego uznania, lub też z rozporządzenia ministra sprawiedliwości, przyjmować na siebie, albo poruczać swoim pomocnikom spełnienie wszelkiego obowiązku za podległe im osoby urzędu publicznego.

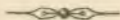
132. W razie choroby lub nieobecności prokuratora naczelnego, prokuratora przy izbie sądowej lub przy sądzie okręgowym, do pełnienia ich obowiązków powoływani są ich pomocnicy, bądź wyznaczeni do tego przez samychże prokuratorów, bądź według starszeństwa nominacyi; w razie zaś wyłączenia prokuratora, tylko według starszeństwa nominacyi.

133. Obowiązki pomocnika prokuratora przy sądzie okręgowym za obrębem miasta, gdzie się znajduje sąd, w przypadkach w art. 132-m wyliczonych, pełni drugi pomocnik prokuratora przy sądzie okręgowym, delegowany tam przez niego w tym celu.

134. Przy prokuratorach naczelnych i prokuratorach znajdują się sekretarze, na których wynagrodzenie, jak niemniej na wydatki kancelaryjne, wyznacza się fundusz, etatem określony.

135. Prokuratorowie zajmują się wyłącznie sprawami sądowemi.

136. Если при рѣшеніи дѣла судомъ обнаружена неполнота закона, и прокуроръ окружнаго суда признаетъ необходимымъ возбудить законодательный вопросъ, то, независимо отъ рѣшенія дѣла судомъ на основаніи уставовъ уголовнаго и гражданскаго судопроизводства, доносить о замѣченной неполнотѣ закона прокурору судебной палаты, отъ коего зависитъ представить возбужденный вопросъ на усмотрѣніе министра юстиціи.

РАЗДѢЛЪ ЧЕТВЕРТЫЙ.

О ВНУТРЕННЕМЪ УСТРОЙСТВѢ СУДЕБНЫХЪ МѢСТЪ.

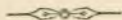
ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О засѣданіяхъ судебныхъ мѣстъ.

137. Судебныя мѣста имѣютъ свои засѣданія въ назначенныхъ для сего зданіяхъ.

138. Засѣданія окружныхъ судовъ для рѣшенія дѣлъ уголовныхъ открываются не только въ городахъ, въ коихъ находятся сіи суды, но и въ другихъ мѣстахъ, къ ихъ округамъ принадлежащихъ. Сіи засѣданія открываются или въ установленные постоянные сроки и въ опредѣленныхъ мѣстахъ, или же на самомъ мѣстѣ совершенія преступленія, по особымъ опредѣленіямъ суда.

136. Jeżeli, przy rozpoznawaniu sprawy w sądzie, okaże się iż prawo jest niedostateczne, i prokurator sądu okręgowego uzna potrzebę wywołania kwestyi prawodawczej, w takim razie winien jest, nie tamując rozstrzygnięcia sprawy na mocy przepisów procedury kryminalnej lub cywilnej, zawiadomić o dostrzeżonej niedokładności prawa prokuratora przy izbie sądowej, od którego zależy będzie przedstawienie wywołanej kwestyi pod uznanie ministra sprawiedliwości.

DZIAŁ CZWARTY.

O WEWNĘTRZNYM URZĄDZENIU SĄDÓW.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O posiedzeniach sądów.

137. Sądy odbywają swe posiedzenia w wyznaczonych na ten cel gmachach.

138. Posiedzenia sądów okręgowych w sprawach kryminalnych odbywają się nietylko w miastach, gdzie się znajdują sądy okręgowe, lecz i w innych miejscach okręgu sądowego. Posiedzenia te odbywają się, albo w terminach i miejscach oznaczonych, albo też w miejscu, gdzie przestępstwo spełnione zostało, według uznania sądu.

139. Въ присутственной комнатѣ судебного мѣста постороннія лица помѣщаются отдѣльно.

140. Засѣданія судебныхъ мѣстъ, равно какъ ихъ департаментовъ и отдѣлений, должны состоять не менѣе какъ изъ *трехъ* членовъ, въ томъ числѣ председателя или первоприсутствующаго. Въ засѣданіи долженъ находиться секретарь канцеляріи суда, а въ сенатѣ оберъ-секретарь.

141. Въ засѣданіи присутствуетъ одинъ изъ состоящихъ при судебномъ мѣстѣ чиновъ прокурорскаго надзора. При разсмотрѣніи дѣлъ, по коимъ уставами уголовного и гражданскаго судопроизводства не требуются предварительныя заключенія прокуроровъ, присутствіе чиновъ прокурорскаго надзора въ засѣданіи зависитъ отъ ихъ усмотрѣнія.

Примѣчаніе. Присутствіе въ распорядительныхъ засѣданіяхъ мировыхъ съѣздовъ лицъ прокурорскаго надзора, на точномъ основаніи сей статьи и 233 и 259 учр. суд. уст. зависитъ отъ усмотрѣнія прокуроровъ и ихъ товарищей.

142. При совѣщаніи судей о постановленіи по дѣламъ рѣшеній, чины прокурорскаго надзора находиться не могутъ.

143. Для исполненія распоряженій председателя или первоприсутствующаго по охраненію порядка въ засѣданіи суда, въ присутственной комнатѣ находится судебный приставъ, или замѣняющее его лицо по усмотрѣнію председателя, а въ сенатѣ по распоряженію оберъ-прокурора.

144. Засѣданіе открывается и закрывается председателемъ или первоприсутствующимъ. Въ небытность председателя или первоприсутствующаго, мѣсто его, со всѣми его обязанностями и правами, занимаетъ старшій изъ присутствующихъ членовъ.

145. Въ случаѣ недостатка наличныхъ членовъ для составленія засѣданія, председатель или первоприсутствующій приглашаетъ члена другаго отдѣленія или департамента того суда, младшаго по назначенію въ это званіе.

146. При невозможности пополнить присутствіе порядкомъ, указаннымъ въ предшедшей 145-й статьѣ, призываются: въ окру-

139. W izbie audyencyonalnej dla publiczności wyznacza się osobne miejsce.

140. Posiedzenia sądów i ich departamentów lub wydziałów winny odbywać się w komplecie najmniej *trzech* członków, licząc w to prezesa lub przewodniczącego. Na posiedzeniu winien być obecnym sekretarz kancelaryi sądu, a w senacie—ober-sekretarz.

141. Na posiedzeniu uczestniczy jeden z prokuratorów. Przy rozpoznaniu spraw, w których, według procedur kryminalnej i cywilnej, nie jest potrzebnem dawanie wniosków przez prokuratorów, obecność ich nie jest konieczną.

Uwaga. Obecność osób urzędu publicznego na posiedzeniach ekonomicznych zjazdowych sądów pokoju, według ścisłego brzmienia tego artykułu i artykułów 253 i 259, zależy od uznania prokuratorów i ich pomocników.

142. Przy naradzaniu się sędziów, względem zapasć mającego wyroku, prokuratorowie nie mogą być obecnymi.

143. Dla wykonywania poleceń prezesa lub przewodniczącego, do zachowania porządku w czasie posiedzenia zmierzających, w izbie audyencyonalnej znajduje się komornik sądowy lub jego zastępca, według uznania prezesa, a w senacie według rozporządzenia prokuratora naczelnego.

144. Posiedzenie zagaja i zamyka prezes lub przewodniczący. W nieobecności prezesa lub przewodniczącego, ich miejsce, ze wszystkimi prawami i obowiązkami, zajmuje najstarszy z członków obecnych.

145. W razie niemożności odbycia posiedzenia z powodu braku członków obecnych, prezes lub przewodniczący wzywa członka innego wydziału lub departamentu tegoż sądu, najmłodszego według nominacyi.

146. W razie niemożności uzupełnienia kompletu, sposobem w poprzedzającym art. 145-ym opisanym, należy wezwać: na posiedzenie

жный судъ — мѣстный судебный слѣдователь, или, буде онъ занятъ производствомъ слѣдствія, предсѣдатель мирового съѣзда; въ судебную палату—членъ мѣстнаго окружнаго суда, по назначенію предсѣдателя сего суда, за исключеніемъ членовъ, участвовавшихъ въ окружномъ судѣ въ рѣшеніи дѣлъ, подлежащихъ сужденію въ томъ засѣданіи палаты (*).

147. Приглашенные въ засѣданіе окружнаго суда судебные слѣдователи (ст. 146), не могутъ участвовать въ рѣшеніи тѣхъ уголовныхъ дѣлъ, по коимъ они производили слѣдствіе.

Дополненіе. Члены судебной палаты не могутъ быть призываемы въ составъ присутствія для разрѣшенія тѣхъ уголовныхъ дѣлъ, по коимъ они принимали участіе въ постановленіи опредѣленія о преданіи суду.

148. Въ одномъ и томъ же засѣданіи не могутъ присутствовать судьи, состоящіе между собою въ родствѣ по прямой линіи безъ ограниченія степеней, а въ боковыхъ до четвертой и въ свойствѣ до второй степени включительно.

149. Предсѣдатель или первоприсутствующій управляетъ дѣйствіями присутствія, наблюдая за охраненіемъ благочинія въ засѣданіяхъ судебныхъ мѣстъ, а также порядка, установленнаго для слушанія и рѣшенія дѣлъ. Къ нему обращаются всѣ, имѣющіе право участвовать въ объясненіяхъ по докладываемому дѣлу.

150. Засѣданія судебныхъ мѣстъ суть: или распорядительныя, или судебныя, или наконецъ общія собранія всѣхъ отдѣленій или департаментовъ.

151. *Распорядительныя* засѣданія судебныхъ мѣстъ составляются:

1) для предварительнаго обсужденія наказовъ судебнымъ мѣстамъ (ст. 169);

(*) Ст. 146 по учрежд. суд. уст. 20 ноябр. 1864 г.

При невозможности пополнить присутствіе порядкомъ, указаннымъ въ предшедшей 145-й статьѣ призываются: въ окружной судъ—мѣстный судебный слѣдователь, или, буде онъ занятъ производствомъ слѣдствія, одинъ изъ почетныхъ мировыхъ судей; въ судебную палату—членъ мѣстнаго окружнаго суда, по назначенію предсѣдателя сего суда, за исключеніемъ членовъ, участвовавшихъ въ окружномъ судѣ въ рѣшеніи дѣлъ, подлежащихъ сужденію въ томъ засѣданіи палаты.

sądu okręgowego—miejscowego inkwirenta, a jeżeli tenże zajęty jest prowadzeniem śledztwa, prezesa zjazdowego sądu pokoju; na posiedzenie izby sądowej — członka miejscowego sądu okręgowego, którego prezes wyznaczy, z wyjątkiem wszakże członków, którzy należeli do sądenia w sądzie okręgowym spraw, przychodzących pod rozpoznanie izby sądowej na mającém się odbyć posiedzeniu (*).

147. Inkwirenci, na posiedzenie sądu okręgowego wezwani (art. 146), nie mogą należeć do sądenia spraw, w których wyprowadzone było przez nich śledztwo.

Przepis dodatkowy. Członkowie izby sądowej nie mogą być wzywani do kompletu posiedzenia przy rozstrzyganiu tych spraw kryminalnych, w których brali oni udział przy postanowieniu decyzji kwalifikacyjnej.

148. Nie mogą jednocześnie być obecnymi na posiedzeniu sędziowie pozostający między sobą w związkach pokrewieństwa, w linii prostej bez różnicy stopni, a w liniach bocznych krewni do stopnia czwartego, i powinowaci do stopnia drugiego włącznie.

149. Prezes lub przewodniczący kieruje czynnościami sądu, czuwa nad utrzymaniem przyzwoitego zachowania się w czasie posiedzeń, oraz porządku wprowadzania i sądenia spraw. Do niego zwracają głos wszyscy, mający prawo przymawiania się w sprawie.

150. Posiedzenia sądów są: albo ekonomiczne, albo sądzące, albo nakoniec ogólne zgromadzenia wszystkich wydziałów lub departamentów.

151. Posiedzenia *ekonomiczne* sądów odbywają się:

1) w celu poprzedniczego roztrząśnienia instrukcyj sądowych (art. 169);

(*) Art. 146 podług org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

W razie niemożności uzupełnienia kompletu, sposobem w poprzedzającym art. 145-ym opisanym, należy wezwać: na posiedzenie sądu okręgowego—miejscowego inkwirenta, a jeżeli tenże zajęty jest prowadzeniem śledztwa, jednego z sędziów pokoju honorowych; na posiedzenie izby sądowej—członka miejscowego sądu okręgowego, którego prezes wyznaczy, z wyjątkiem wszakże członków, którzy należeli do sądenia w sądzie okręgowym spraw, przychodzących pod rozpoznanie izby sądowej na mającém się odbyć posiedzeniu.

2) для первоначальнаго разсмотрѣнія дѣлъ о дисциплинарныхъ взысканіяхъ съ лицъ судебнаго вѣдомства (ст. 274);

3) для совѣщаній по дѣламъ, касающимся управленія судебною частію;

4) для постановленія опредѣленій по тѣмъ, возникающимъ при производствѣ дѣлъ, вопросамъ, которые уставами уголовного и гражданскаго судопроизводствъ предписано разрѣшать именно въ распорядительномъ засѣданіи суда, и

5) для рѣшенія дѣлъ и вопросовъ, подлежащихъ вѣдомству совѣта присяжныхъ повѣренныхъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда нѣтъ сего совѣта.

152. Распорядительныя засѣданія происходятъ при закрытыхъ дверяхъ.

153. Судебныя засѣданія для рѣшенія уголовныхъ и гражданскихъ дѣлъ происходятъ публично. Случаи, въ которыхъ не должны быть къ симъ засѣданіямъ допускаемы лица постороннія, опредѣляются въ уставахъ уголовного и гражданскаго судопроизводствъ.

154. Всѣ находящіеся въ публичномъ засѣданіи судебного мѣста обязаны строго соблюдать правила благопристойности, порядокъ и тишину, непрекословно повинуюсь въ семъ отношеніи распоряженіямъ предсѣдателя или первоприсутствующаго.

155. Если въ нарушеніи правилъ, означенныхъ въ предшедшей 154-й статьѣ, окажется виновнымъ находящееся въ засѣданіи суда постороннее лицо, то предсѣдатель или первоприсутствующій можетъ приказать нарушителю удалиться изъ присутствія, велѣть вывести неповинующагося, или даже распорядиться о задержаніи его подъ стражею, однакожъ не болѣе, какъ на *двадцать четыре часа*.

156. Въ крайнихъ случаяхъ, когда невозможно различить виновныхъ въ произведенномъ въ судебномъ засѣданіи безпорядкѣ, предсѣдатель или первоприсутствующій, при безуспѣшности сдѣланнаго имъ внушенія, можетъ выслатъ изъ залы засѣданія всѣхъ постороннихъ.

2) w celu pierwsiastkowego rozpoznania spraw karności przeciwko urzędnikom sądowym (art. 274);

3) w celu naradzenia się w przedmiotach, dotyczących administracji sądowej;

4) w celu wydania decyzji w kwestyach bieżących, które, na mocy przepisów procedury kryminalnej lub cywilnej, mają być rozstrzygane na posiedzeniach ekonomicznych;

5) dla rozstrzygnięcia spraw i kwestyj, podległych zawiadywaniu rady obrońców, w razie, gdy takowa nie istnieje (art. 378).

152. Posiedzenia ekonomiczne odbywają się przy drzwiach zamkniętych.

153. Posiedzenia *sądzące*, dla rozstrzygnięcia spraw kryminalnych i cywilnych, są jawne. Wypadki, w których na posiedzenia sądu nie mogą być wpuszczane osoby postronne, wymienione są w procedurach kryminalnej i cywilnej.

154. Wszyscy, znajdujący się na jawnych posiedzeniach sądu, winni ściśle przestrzegać przepisy przyzwoitości, zachowywać porządek i milczenie i wykonywać wszelkie do utrzymania tychże zmierzające polecenia prezesa lub przewodniczącego.

155. Jeżeli przeciwko przepisom powyższego artykułu 154-go wykroczy którakolwiek z obecnych na posiedzeniu osób obcych, prezes lub przewodniczący nakaze jej oddalić się z audyencji, a w razie oporu poleci ją wyprowadzić, lub nawet osadzić w areszcie, nie więcjej jednak jak na *dwadzieścia cztery* godzin.

156. Jeżeli niepodobna rozpoznać sprawców zamieszania, a uczyniona przestroga okaże się bezskuteczną, prezes lub przewodniczący może oddalić z sali wszystkich obecnych.

157. За нарушение постановлений, означенныхъ выше въ 154-й статьѣ, во время доклада дѣла, кѣмъ либо изъ участвующихъ въ дѣлѣ лицъ, или ихъ повѣренныхъ, председатель или первоприсутствующій вправѣ сдѣлать виновному предостереженіе или выговоръ, предупредивъ, что въ случаѣ повторенія сего, онъ будетъ удаленъ изъ присутствія и дѣло рѣшится безъ его словесныхъ объясненій. За тѣмъ, при повтореніи тѣхъ же нарушеній, виновный можетъ быть удаленъ изъ присутствія.

158. Правила, постановленныя въ предшедшей 157-й статьѣ наблюдаются и въ случаѣ, когда участвующій въ дѣлѣ, или его повѣренный, находясь при докладѣ дѣла, употребить оскорбительныя выраженія противъ личности, частной или семейной жизни своего противника, или же будетъ огмашать предосудительныя для него обстоятельства, безъ всякой въ томъ надобности для разъясненія дѣла.

159. Председатель или первоприсутствующій можетъ, для возстановленія порядка въ засѣданіи судебного мѣста и для огражденія свободы и безопасности суда, требовать содѣйствія мѣстной полиціи, а въ крайнихъ случаяхъ и ближайшей военной команды. Сии требованія должны быть исполняемы въ точности и безотлагательно.

160. *Общія собранія* департаментовъ и отдѣленій судебныхъ мѣстъ составляютъ:

1) для выслушанія постановлений, касающихся какого либо судебного мѣста, или же судебныхъ мѣстъ вообще;

2) для совѣщанія о кандидатахъ на открывшіяся въ судѣ должности членовъ (ст. 213);

3) для опредѣленія, кто изъ членовъ судебныхъ мѣстъ можетъ воспользоваться вакантнымъ временемъ (ст. 185);

4) для постановленія объ увольненіи отъ службы или удаленіи должностныхъ лицъ судебного вѣдомства на основаніи правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 228—231, 295 и 296-й, и объ увольненіи въ отпускъ по пункту 1-му статьи 232-й настоящаго учрежденія;

5) для постановленія рѣшеній по дѣламъ о дисциплинарныхъ взысканіяхъ съ лицъ судебного вѣдомства (ст. 277, 288);

157. Jeżeli wykroczenia przeciwko przepisom art. 154-go dopuści się, w czasie wprowadzania sprawy, jedna ze stron, przyjmujących udział w sprawie lub jej obrońca, prezes lub przewodniczący może ostrzedz czyli upomnieć winnego, uprzedzając go, iż w razie powtórnego wykroczenia oddalonym będzie z posiedzenia i sprawa rozstrzygniętą zostanie bez jego objaśnień ustnych. Późem, w razie powtórnego wykroczenia, winny może być wydalonym z posiedzenia.

158. Przepisy art. 157-go należy zachować i wtedy, gdy strona lub jej obrońca, znajdując się przy wprowadzeniu sprawy, użyje wyrażen krzywdzących osobistość lub stosunki domowe i rodzinne strony przeciwnej, albo gdy będzie wyjawiać szkodzące jej sławie okoliczności, bez żadnego pożytku dla wyjaśnienia wprowadzanej sprawy.

159. Prezes lub przewodniczący, celem przywrócenia porządku na posiedzeniu i zapewnienia niezależności i bezpieczeństwa sądu, może wezwać o pomoc policję miejscową, a nawet, w razach koniecznej potrzeby, najbliższą komendę wojskową. Żądania tego rodzaju winny być wykonywane najakuratniej i bez żadnej zwłoki.

160. *Zgromadzenia ogólne* departamentów i wydziałów sądowych odbywają się:

1) celem wysłuchania postanowień, dotyczących jakiegobądź sądu, lub sądownictwa w ogóle;

2) celem naradzenia się co do kandydatów na wakujące posady członków sądu (art. 213);

3) celem wyznaczenia członków, którzy mogą korzystać z feryj (art. 185).

4) celem wydania decyzyj co do uwolnienia od służby lub wydalenia urzędników sądowych, według przepisów art. 228—231, 295 i 296-go, oraz co do udzielania urlopów, w myśl art. 232-go p. 1 niniejszej organizacji;

5) celem osądzenia spraw karności przeciw osobom, do sądownictwa należącym (art. 277, 288);

6) для окончательнаго обсужденія составленныхъ судебными мѣстами наказовъ (ст. 169, 172);

7) для разсмотрѣнія ежегодныхъ отчетовъ о движеніи въ судебномъ мѣстѣ дѣлъ и для выслушанія отчетовъ, полученныхъ отъ подвѣдомственныхъ судебныхъ мѣстъ (ст. 176, 177 и 179);

8) для постановленія опредѣленій въ случаѣ непринятія желающихъ поступить въ званіе кандидатовъ на должности по судебному вѣдомству (ст. 410);

9) для разрѣшенія такихъ дѣлъ и вопросовъ, которые уставами уголовного и гражданскаго судопроизводства именно отнесены къ разсмотрѣнію общихъ собраній, и

10) во всѣхъ другихъ случаяхъ, когда въ окружномъ судѣ предсѣдатель, въ судебной палатѣ старшій предсѣдатель, а въ кассационныхъ департаментахъ сената первоприсутствующій общаго оныхъ собранія, признаютъ необходимымъ, по важности подлежащаго разрѣшенію волроса, созвать общее собраніе.

Дополненіе. Общее собраніе окружнаго суда составляется также для назначенія одного изъ членовъ сего суда въ мѣстное губернское по крестьянскимъ дѣламъ присутствіе къ разсмотрѣнію дѣлъ по искамъ крестьянъ о принадлежности имъ недвижимыхъ имуществъ, купленныхъ въ прежнее время на имя ихъ помѣщиковъ.

161. Общія собранія для рѣшенія дѣлъ дисциплинарныхъ въ случаѣ, означенномъ въ статьѣ 281-й настоящаго учрежденія, происходитъ публично. Во всѣхъ прочихъ случаяхъ, засѣданія общихъ собраній суть закрытыя.

162. Въ засѣданіяхъ судебныхъ мѣстъ дѣла рѣшаются по большинству голосовъ присутствующихъ членовъ. При равенствѣ голосовъ, дѣло рѣшится по тому изъ мнѣній, которое принято предсѣдателемъ или первоприсутствующимъ.

163. О каждомъ засѣданіи судебного мѣста составляется секретаремъ или оберъ-секретаремъ общій журналъ, въ коемъ означаются:

1) годъ, мѣсяцъ, число и часть начатія засѣданія;

2) кто изъ членовъ въ ономъ присутствовалъ;

6) celem ostatecznego roztrząśnienia instrukcyi przez sąd ułożonej (art. 169, 172).

7) celem rozpoznania sprawozdań rocznych z biegu spraw w sądzie i wysłuchania sprawozdań sądów podwładnych (art. 176, 177, 179).

8) celem wydania decyzyj w razie nieprzyjęcia osób, pragnących wejść na aplikacyę sądową (art. 410).

9) celem rozstrzygnięcia takich spraw i kwestyj, które na mocy procedur kryminalnej i cywilnej, winny być rozpoznawane w zgromadzeniach ogólnych;

10) we wszelkich innych przypadkach, w których prezes sądu okręgowego, starszy prezes izby sądowej, lub przewodniczący w kassacyjnych departamentach senatu, uznają potrzebnem zwołać zgromadzenie ogólne, z powodu ważności kwestyi pod rozpoznanie przychodzącej.

Przepis dodatkowy. Ogólne zebranie sądu okręgowego ma miejsce także w celu wydelegowania jednego z członków do miejscowego zarządu gubernjalnego do spraw włościańskich dla rozpoznania spraw, wytaczanych przez włościan o tytuł własności gruntów, kupionych poprzednio na imię ich panów.

161. Ogólne zgromadzenia, w celu osądzenia spraw karności w przypadku wzmiankowanym w art 281-m niniejszej organizacyi, są jawne; we wszelkich innych przypadkach posiedzenia te są tajemne.

162. Na posiedzeniach sądów sprawy rozstrzygają się większością głosów członków obecnych. W razie równości głosów, przewagę otrzymuje to zdanie, do którego się przychylił prezes lub przewodniczący.

163. Sekretarz lub ober-sekretarz prowadzi protokół ogólny każdego posiedzenia, zawierający w sobie:

- 1) datę posiedzenia i godzinę, o której się rozpoczęło;
- 2) obecność członków sądujących;
- 3) wymienienie spraw odsądzonych, tudzież

- 3) какія дѣла въ то засѣданіе доложены и рѣшены, и
4) какія дѣла отложены, до какого времени и по какимъ причинамъ.

Сей журналъ, по разсмотрѣніи членами присутствія, подписывается предсѣдателемъ или первоприсутствующимъ, не позже слѣдующаго за тѣмъ присутствія, и скрѣпляется секретаремъ или оберъ-секретаремъ.

164. Независимо отъ общаго журнала, по каждому уголовному и гражданскому дѣлу составляется особый протоколъ, по правиламъ, изложеннымъ въ уставѣ уголовного и гражданского судопроизводства. Къ симъ протоколамъ приобщаются предлагавшіеся на разрѣшеніе суда вопросы, если таковыя были изложены письменно, съ отмѣченными по онымъ резолюціями суда или присяжныхъ засѣдателей, а равно и особыя мнѣнія членовъ, если таковыя были представлены.

165. О дѣлахъ, производившихся въ публичныхъ засѣданіяхъ судебныхъ мѣстъ, дозволяется печатать для всеобщаго свѣдѣнія, на основаніи особыхъ о томъ постановленій.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О наказаніи судебнымъ мѣстамъ.

166. Правила, относящіяся до внутренняго распорядка и дѣлопроизводства въ судебныхъ мѣстахъ, опредѣляются наказами: *общимъ* — для всѣхъ судебныхъ мѣстъ, и *особыми* — для каждого судебного мѣста отдѣльно.

167. Общій наказъ судебнымъ мѣстамъ, по изданіи онаго въ законодательномъ порядкѣ, можетъ быть измѣняемъ, по представленію министра юстиціи, не иначе, какъ законодательнымъ же порядкомъ.

4) spraw odroczonej ze wzmianką, na kiedy i z jakich powodów odroczone zostały.

Protokół ten, po przejrzeniu go przez członków sądzących, winien być podpisany przez prezesa lub przewodniczącego i sekretarza lub ober-sekretarza, nie później jak na najbliższem posiedzeniu.

164. Niezależnie od protokołu ogólnego, w każdej sprawie kryminalnej i cywilnej prowadzą się oddzielne protokoły, według zasad wskazanych w procedurze kryminalnej i cywilnej. Do tych protokółów dołączają się pytania, które poddane były pod decyzję sądu, jeżeli takowe skreślone były na piśmie, z wydanemi co do nich decyzjami sądu lub przysięgłych, jakoteż oddzielne zdania członków, jeżeli takowe były przedstawione.

165. Sprawozdania o sprawach, rozpoznawanych na jawnych posiedzeniach sądów, mogą być ogłaszane drukiem na mocy osobnych w tym względzie postanowień.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O instrukcyach sądowych.

166. Przepisy dotyczące porządku wewnętrznego i załatwiania spraw w sądach zawarte są w instrukcyach: *ogólnej*,—dla wszystkich sądów, i *szczegółowych*—dla każdego sądu w szczególności.

167. Po wydaniu instrukcyi sądowej ogólnej w drodze prawodawczej, taż instrukcyja nie inaczej jak drogą prawodawczą, na przedstawienie ministra sprawiedliwości, zmieniana być może.

168. Въ особыхъ для каждаго судебного мѣста наказахъ излагаются тѣ, относящіяся къ подробностямъ дѣлопроизводства, правила, которыя каждое судебное мѣсто признаетъ необходимыми для охраненія въ ономъ согласно съ законами внутренняго порядка.

169. Проекты особыхъ наказовъ составляются каждымъ судебнымъ мѣстомъ и разсматриваются, сперва въ распорядительномъ засѣданіи, а потомъ въ общемъ собраніи онаго (ст. 151, 160).

170. Въ особыхъ для судебныхъ мѣстъ наказахъ не могутъ быть ни въ чемъ нарушаемы правила, законами и общимъ наказомъ установленныя.

171. Особые наказы представляются, чрезъ старшихъ предсѣдателей судебныхъ палатъ, министру юстиціи, который буде найдеть въ нихъ что либо несогласное съ законами, или неудобное въ примѣненіи, сообщаетъ о томъ, для измѣненія, общему собранію кассационныхъ департаментовъ сената, чрезъ первоприсутствующаго въ семъ собраніи.

172. Особые наказы для кассационныхъ департаментовъ сената утверждаются общимъ оныхъ собраніемъ и сообщаются министру юстиціи для свѣдѣнія.

173. Особые наказы судебнымъ мѣстамъ публикуются во всеобщее свѣдѣніе и могутъ быть измѣняемы или дополняемы не иначе, какъ установленнымъ въ предшедшихъ 169—172-й статьяхъ порядкомъ.

168. W instrukcyach sądowych szczegółowych mieszczą się także przepisy, szczegółów manipulacji dotyczące, jakie każdy sąd uzna za konieczne do zachowania w nim porządku wewnętrznego, odpowiedniego przepisom prawa obowiązującego.

169. Projekta instrukcyj szczegółowych układane są przez każdy sąd i ulegają rozpoznaniu, najprzód na posiedzeniu ekonomicznem, a potem w zgromadzeniu ogólnem tegoż sądu (art. 151, 160).

170. Instrukcjami szczegółowemi nie mogą być zmieniane przepisy prawa obowiązującego i instrukcyi ogólnej.

171. Instrukcye szczegółowe, za pośrednictwem starszych prezesów izb sądowych, przedstawiane są ministrowi sprawiedliwości, który, znalazłszy w nich cobydz niezgodnego z prawem lub niedo-
dnego w zastosowaniu, uwiadamia o tém, celem zarządzenia zmian potrzebnych, ogólne zgromadzenie departamentów kassacyjnych senatu, za pośrednictwem przewodniczącego w tém zebraniu.

172. Instrukcye szczegółowe dla departamentów kassacyjnych senatu zatwierdzane są przez ogólne zebranie tychże i kommu-
nikują się ministrowi sprawiedliwości dla jego wiadomości.

173. Instrukcye sądowe szczegółowe podawane są do wiadomości publicznej i mogą być zmieniane nie inaczej, jak tylko porządkiem w poprzednich art. 169—172-m opisanym.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

Объ отчетахъ по судебному вѣдомству.

174. Въ началѣ каждаго года, въ министерствѣ юстиціи сосредоточиваются отчеты всѣхъ судебныхъ установленій и лицъ прокурорскаго надзора о движеніи дѣлъ и о подсудимыхъ за истекшій годъ. Сіи отчеты составляются по формамъ, устанавливаемымъ министромъ юстиціи и въ назначенные имъ сроки.

175. Отчеты составляются: по окружнымъ судамъ — предсѣдателями оныхъ вмѣстѣ съ окружными прокурорами; по округамъ судебныхъ палатъ — старшими предсѣдателями палатъ вмѣстѣ съ состоящими при оныхъ прокурорами; по кассационнымъ департаментамъ сената — первоприсутствующимъ общаго собранія сихъ департаментовъ, по соглашенію съ оберъ-прокурорами.

176. Отчеты окружныхъ судовъ разсматриваются въ общемъ собраніи ихъ отдѣленій и представляются мѣстной судебной палатѣ.

177. Изъ отчетовъ, полученныхъ палатою на основаніи предшедшей 176-й статьи, и изъ отчетовъ по самой палатѣ, составляется общій по всему округу судебной палаты отчетъ, который, по разсмотрѣніи въ общемъ собраніи департаментовъ палаты, представляется министру юстиціи.

178. Отчеты прокуроровъ окружныхъ судовъ и ихъ товарищей представляются прокурору мѣстной судебной палаты, который, составивъ изъ нихъ, а равно изъ отчетовъ по прокурорскому надзору при палатѣ, общій отчетъ, представляетъ его министру юстиціи.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O sprawozdaniach sądowych.

174. W początku każdego roku do ministerstwa sprawiedliwości nadsyłane będą sprawozdania wszystkich sądów i prokuratorów, mieszczące w sobie wiadomości o biegu spraw i o podsądnych za rok upłyniony. Sprawozdania te ułożone być winny, według ustanowionych przez ministra sprawiedliwości form, w terminach przez niego oznaczonych.

175. Sprawozdania będą układane: w sądach okręgowych—przez prezesów tychże wraz z prokuratorami; w okręgach izb sądowych—przez starszych prezesów tychże wraz z będącymi przy nich prokuratorami; w departamentach kassacyjnych senatu—przez przewodniczącego w zebraniu ogólnem tych departamentów, poporozmieniu się z prokuratorami naczelnymi.

176. Sprawozdania sądów okręgowych rozpoznawane są w ogólnem zgromadzeniu ich wydziałów i przedstawiają się miejscowej izbie sądowej.

177. Ze sprawozdań otrzymywanych przez izbę sądową, na mocy poprzedzającego art. 176, i ze sprawozdań samejże izby sądowej układa się ogólne sprawozdanie dla całego okręgu izby sądowej, które, po rozpoznaniu na ogólnem zgromadzeniu departamentów tejże izby, przedstawionemi będą ministrowi sprawiedliwości.

178. Sprawozdania prokuratorów przy sądach okręgowych i ich pomocników przedstawiają się prokuratorowi miejscowej izby sądowej, który, ułożywszy z tych sprawozdań, jak niemniej ze sprawozdania urzędu publicznego przy samej izbie sądowej, sprawozdanie ogólne, przedstawia je ministrowi sprawiedliwości.

179. Отчетъ по кассационнымъ департаментамъ правительствующаго сената, по разсмотрѣннн въ общемъ оныхъ собраннн, подносится первоприсутствующимъ сего собранн на Высочайшее усмотрѣнн, а копия съ онаго препровождается къ министру юстиціи, для внесенн въ общій отчетъ.

180. Каждое судебное мѣсто, при представленн своего отчета, излагаетъ всѣ нужныя, не могущія войти въ самый отчетъ, объясненн, а вмѣстѣ съ тѣмъ, и сравненн съ отчетомъ за послѣдннй годъ.

181. Если по отчету окажется значительное уменьшенн или увеличенн количества дѣлъ какого либо рода, или же дѣлъ вообще, то въ представленн означаются по возможности причины, отъ коихъ произошло увеличенн или уменьшенн дѣлъ и ускорѣнн или замедленн въ ихъ ходѣ.

182. Въ министерствѣ юстиціи составляется общій отчетъ по судебной части во всей Имперіи, который представляется министромъ юстиціи на Высочайшее усмотрѣнн.

183. Отчеты судебныхъ мѣстъ публикуются во всеобщее свѣдѣнн.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О вакантномъ времени въ судебныхъ мѣстахъ.

184. Первоприсутствующіе, предсѣдатели, товарищи предсѣдателей и члены судебныхъ мѣстъ, за исключеннемъ судебныхъ слѣдователей, имѣютъ ежегодно *три мѣсяца* вакантнаго времени, но каждый изъ нихъ порознь можетъ пользоваться онымъ только *полтора мѣсяца*, если не послѣдуетъ между ними особаго по сему предмету соглашенн.

179. Sprawozdanie departamentów kassacyjnych rządzącego senatu, po rozpoznaniu w ogólném zebraniu, przedstawianém będzie przez przewodniczącego w témże zebraniu pod **NAJWYŻSZE** uznanie, a kopia onego przesyła się ministrowi sprawiedliwości, celem zamieszczenia w sprawozdaniu ogólném.

180. Każdy sąd, przedstawiając swe sprawozdanie, załącza wszelkie potrzebne objaśnienia, nie mogące wejść do samego sprawozdania, oraz porównanie ze sprawozdaniem przeszłoroczném.

181. Jeżeli według sprawozdania okaże się znaczne powiększenie lub zmniejszenie ilości spraw jakiegobądź rodzaju, albo ilości spraw w ogóle, w przedstawieniu należy o ile można wyjaśnić powody, z których wynikało powiększenie lub zmniejszenie ilości spraw i pośpiech lub opóźnienie w ich biegu.

182. W ministerstwie sprawiedliwości układane będzie sprawozdanie sądowe ogólne dla całego Cesarstwa, które przedstawioném zostanie przez ministra sprawiedliwości pod **NAJWYŻSZE** uznanie.

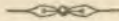
183. Sprawozdania sądów podawane będą do wiadomości publicznej.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O feryach sądowych.

184. Przewodniczący, prezesowie, wice-prezesowie i członkowie sądów, z wyjątkiem inkwirentów, mają corocznie po *trzy miesiące* feryi; lecz każdy z nich w szczególności może korzystać z takowych tylko przez *półtora miesiąca*, jeśli nie nastąpi w tym względzie między nimi inne porozumienie.

185. Каждое судебное мѣсто, предъ наступленіемъ вакантнаго времени, само опредѣляетъ, въ общемъ собраніи своихъ департаментовъ или отдѣленій, кто изъ принадлежащихъ къ составу сего мѣста лицъ можетъ воспользоваться въ томъ году вакантнымъ временемъ, и за тѣмъ изъ остальныхъ членовъ составляется присутствіе для рѣшенія дѣлъ въ теченіе сего времени.

РАЗДѢЛЪ ПЯТЫЙ.

О ПОРЯДКѢ СНОШЕНІЯ СУДЕБНЫХЪ МѢСТЪ И ДОЛЖНОСТНЫХЪ ЛИЦЪ СУДЕБНАГО ВѢДОМСТВА.

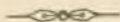
186. Судебныя мѣста и должностныя лица судебного вѣдомства сносятся какъ между собою, такъ и съ мѣстами и лицами другихъ вѣдомствъ, непосредственно, кромѣ случаевъ, въ слѣдующихъ 187—190-й статьяхъ указанныхъ.

187. Министръ юстиціи сносится съ судебными мѣстами: или чрезъ состоящихъ при нихъ чиновъ прокурорскаго надзора, или посредствомъ предсѣдателей и первоприсутствующихъ сихъ мѣсть.

188. Состоящіе при судебныхъ мѣстахъ чины прокурорскаго надзора сносятся съ другими судебными мѣстами посредствомъ находящихся при сихъ мѣстахъ чиновъ прокурорскаго надзора.

189. Сношеніе судебныхъ мѣсть и должностныхъ лицъ Имперіи съ судебными и другими присутственными мѣстами и

185. Każdy sąd przed nadejściem feryi, na zgromadzeniu ogólném swych departamentów lub wydziałów, wyznacza członków, którzy mogą korzystać z feryi w tym roku, z pozostających zaś członków układa się komplet feryjny, celem sądenia spraw w czasie feryi.

DZIAŁ PIĄTY.

O SPOSOBIE ZNOSZENIA SIĘ SĄDÓW I URZĘDNIKÓW SĄDO- WYCH.

186. Sądy i urzędnicy sądowi, tak między sobą, jako i z innemi władzami i urzędnikami, znoszą się bezpośrednio, prócz przypadków wymienionych niżej w art. 187—190-m.

187. Minister sprawiedliwości znosi się z sądami: albo za pośrednictwem będących przy tychże sądach prokuratorów, albo też za pośrednictwem ich prezesów i przewodniczących.

188. Pozostający przy sądach prokuratorowie znoszą się z innymi sądami za pośrednictwem właściwych prokuratorów.

189. Znoszenie się sądów i urzędników Cesarstwa z sądami i innemi władzami i urzędnikami W. X. Finlandzkiego ułatwia minister spra-

должностными лицами Великаго Княжества Финляндскаго производятся посредствомъ министра юстиціи. Но сношенія мѣстъ и лицъ пограничныхъ уѣздовъ и губерній, о выдачѣ бѣжавшихъ преступниковъ и въ другихъ не терпящихъ отлагательства случаяхъ, дѣлаются непосредственно съ мѣстными властями и лицами.

190. Сношенія судебныхъ мѣстъ и должностныхъ лицъ Имперіи съ судебными и другими мѣстами иностранныхъ государствъ производятся, посредствомъ министра юстиціи, чрезъ министерство иностранныхъ дѣлъ.

191. Кассационные департаменты правительствующаго сената и общее оныхъ собраніе сносятся, какъ между собою и съ другими департаментами сената, такъ и съ прочими мѣстами и должностными лицами, по общему, существующему для сношеній правительствующаго сената, порядку.

192. Судебныя палаты подвѣдомственнымъ имъ судебнымъ мѣстамъ и должностнымъ лицамъ посылаютъ указы и получаютъ отъ нихъ доношенія, съ мѣстами же и лицами, имъ не подчиненными, а равно между собою и съ посторонними вѣдомствами, сносятся сообщеніями.

193. Окружные суды, какъ между собою, такъ и съ посторонними мѣстами и лицами, сносятся сообщеніями.

194. Судебнымъ слѣдователямъ и чинамъ полиціи окружные суды даютъ предписанія, а отъ нихъ получаютъ представленія.

195. Судебные слѣдователи, какъ между собою, такъ и со всѣ-

wiedliwości. Lecz korespondencya władz i urzędników pogranicznych powiatów i gubernii, co do wydania zbiegłych przestępców i w razach nagłości, załatwia się bezpośrednio.

190. Znoszenie się sądów i urzędników sądowych Cesarstwa z sądami i innemi władzami państw obcych odbywa się, za pośrednictwem ministra sprawiedliwości, przez ministerstwo spraw zagranicznych.

191. Departamenta kassacyjne rządzącego senatu i ogólne ich zebranie, tak między sobą, jako i z innemi departamentami senatu, oraz z innemi władzami i urzędnikami, korespondują porządkiem, ustanowionym dla znoszenia się rządzącego senatu w ogóle.

192. Izby sądowe dają ukazy podległym sobie sądom i urzędnikom, a od nich otrzymują doniesienia; z władzami zaś i urzędnikami, niezależącymi od nich, oraz między sobą, znoszą się za pośrednictwem odezwy.

193. Sądy okręgowe znoszą się między sobą i z innemi władzami przez odezwy.

194. Inkwirentom i urzędnikom policyi sądy okręgowe dają polecenia, a od nich otrzymują przedstawienia.

195. Inkwirenci między sobą i ze wszystkimi innymi urzędnikami

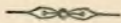
ми другими должностными лицами и присутственными мѣстами, кромѣ судебныхъ палатъ и окружныхъ судовъ (ст. 192 и 194), сносятся сообщеніями.

196. Лица прокурорскаго надзора сносятся съ тѣми судебными мѣстами, при которыхъ они состоятъ, предложеніями, а отъ нихъ получаютъ сообщенія.

197. Прокуроры даютъ своимъ товарищамъ, а прокуроры судебныхъ палатъ сверхъ того и всѣмъ чинамъ прокурорскаго надзора при подвѣдомыхъ симъ палатамъ окружныхъ судахъ, предписанія и получаютъ отъ нихъ представленія. Чины прокурорскаго надзора равныхъ степеней, а также состоящіе въ различныхъ судебныхъ округахъ, сносятся между собою сообщеніями.

198. Каждое судебное или иное мѣсто и должностное лицо, получивъ законное требованіе другаго мѣста или должностнаго лица, обязано исполнить оное безъ замедленія и объ исполненіи сообщить тому мѣсту или лицу.

199. Мѣста и лица, не получившія своевременно увѣдомленій объ исполненіи законныхъ ихъ требованій, сообщаютъ о томъ надлежащему прокурору.

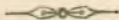
i władzami, prócz izb sądowych i sądów okręgowych (art. 192, 194), znoszą się przez odezwy.

196. Prokuratorowie czynią wnioski do sądów, przy których urzędują, od nich zaś otrzymują odezwy.

197. Prokuratorowie dają polecenia swym pomocnikom, a prokuratorowie izb sądowych nadto i wszystkim osobom, sprawującym urząd publiczny przy sądach okręgowych, izmom tym podległych, od nich zaś otrzymują przedstawienia. Prokuratorowie równego stopnia, niemniej urzędujący w różnych okręgach sądowych, znoszą się z sobą przez odezwy.

198. Wszelkie władze i sądy winny skutecznie bezzwłocznie żądania innych władz i sądów, zawiadamiając je o wykonaniu takowych.

199. Władze i urzędnicy, nieotrzymujący w czasie właściwym zawiadomienia o skutecznieniu legalnych swych żądań, donoszą o tem właściwemu prokuratorowi.

РАЗДѢЛЪ ШЕСТОЙ.

ОБЪ ОПРЕДѢЛЕНІИ, УВОЛЬНЕНІИ И ПЕРЕМѢЩЕНІИ ДОЛЖНОСТНЫХЪ ЛИЦЪ СУДЕБНАГО ВѢДОМСТВА.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

Объ опредѣленіи должностныхъ лицъ судебного вѣдомства.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

ОБЪ УСЛОВІЯХЪ ДЯ ЗАНЯТІЯ ДОЛЖНОСТЕЙ ПО СУДЕБНОМУ ВѢДОМСТВУ.

200. Въ должности по судебному вѣдомству могутъ быть опредѣляемы только русскіе подданные.

201. Въ должности по судебному вѣдомству не могутъ быть назначаемы:

1) состоящіе подъ слѣдствіемъ или судомъ за преступленія или проступки, а равно и подвергшіеся, по судебнымъ приговорамъ, за противозаконныя дѣянія, заключенію въ тюрьмѣ, или иному болѣе строгому наказанію, и тѣ, которые, бывъ подъ судомъ за преступленія или проступки, влекущіе за собою такія наказанія, не оправданы судебными приговорами;

2) исключенные изъ службы по суду, или изъ духовнаго вѣдомства за пороки, или же изъ среды обществъ и дворянскихъ собраній по приговорамъ тѣхъ сословій, къ которымъ они принадлежатъ;

3) объявленные несостоятельными должниками, и

4) состоящіе подъ опекою за расточительность.

DZIAŁ SZÓSTY.

O MIANOWANIU, UWALNIANIU I PRZENOSZENIU URZĘDNIKÓW SĄDOWYCH.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O mianowaniu urzędników sądowych.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O WARUNKACH, POTRZEBNYCH DO OTRZYMANIA POSAD SĄDOWYCH.

200. Posady sądowe zajmować mogą tylko ruscy poddani.

201. Nie mogą otrzymywać posad sądowych:

1) pozostający pod śledztwem lub sądem za przestępstwa lub wykroczenia, niemniej ci, którzy, na mocy wyroków sądowych, za czyny prawu przeciwne ulegli osadzeniu w więzi lub innym karom surowszym, jako też ci, którzy, będąc sądzeni za przestępstwa lub wykroczenia karami powyższemi zagrożone, wyrokiem sądowym uniewinnieni nie zostali;

2) wykluczeni ze służby na mocy wyroku sądowego, lub ze stanu duchownego za złe prowadzenie się, albo z gmin i zebrań szlacheckich wyrokami tych klas ludności, do których należą;

3) dłużnicy, których upadłość wyrzeczoną została, i

4) pozostający pod opieką za marnotrawstwo.

202. Должности председателей, товарищей председателей и членовъ судебныхъ мѣстъ, въ томъ числѣ и судебныхъ слѣдователей, а равно чиновъ прокурорскаго надзора, секретарей и ихъ помощниковъ, замѣщаются, съ соблюденіемъ порядка, въ 200, 201, 203—207, 210 и 211-й статьяхъ указаннаго, не иначе, какъ изъ числа лицъ, имѣющихъ аттестаты университетовъ, или другихъ высшихъ учебныхъ заведеній, объ окончаніи курса юридическихъ наукъ, или о выдержаніи экзамена въ сихъ наукахъ, а также лицъ, прослужившихъ не менѣе трехъ лѣтъ въ новыхъ судебныхъ учрежденіяхъ другихъ частей Имперіи (*).

203. Членами окружнаго суда могутъ быть назначаемы лица, служившія по судебной части не менѣе *трехъ лѣтъ*, въ званіяхъ, не ниже секретаря окружнаго суда.

204. Въ члены окружнаго суда могутъ также быть опредѣляемы и присяжные повѣренные, состоявшіе въ семъ званіи не менѣе *десяти лѣтъ* и получившіе аттестаты совѣтовъ присяжныхъ повѣренныхъ, а равно свидѣтельства судебныхъ мѣстъ, при которыхъ они состояли, о точномъ, исправномъ и безукоризненномъ, во все сіе время, исполненіи своихъ обязанностей.

205. Судебными слѣдователями могутъ, сверхъ лицъ, указанныхъ въ предшедшихъ 203 и 204-й статьяхъ, быть назначаемы состоящіе при судебныхъ мѣстахъ кандидаты на судебныя должности (ст. 407), достигшіе *двадцати пяти-лѣтняго* возраста, если они занимались судебною практикою не менѣе *четырехъ лѣтъ* и, по удостовѣреніямъ председателей судебныхъ мѣстъ и состоящихъ при оныхъ прокуроровъ, приобрѣли достаточныя познанія по слѣдственной части.

(*) Ст. 202 учр. суд. уст. 20 ноября 1864 г.

Должности председателей, товарищей председателей и членовъ судебныхъ мѣстъ, въ томъ числѣ и судебныхъ слѣдователей, а равно чиновъ прокурорскаго надзора, оберъ-секретарей, секретарей и ихъ помощниковъ, замѣщаются съ соблюденіемъ порядка, въ слѣдующихъ 203—211 статьяхъ указаннаго, не иначе, какъ изъ числа лицъ, имѣющихъ аттестаты университетовъ, или другихъ высшихъ учебныхъ заведеній, объ окончаніи курса юридическихъ наукъ, или о выдержаніи экзамена въ сихъ наукахъ, или же доказавшихъ на службѣ свои познанія по судебной части.

202. Posady prezesów, vice-prezesów i członków sądów, nie wyjmując inkwirentów, prokuratorów, sekretarzy i pomocników sekretarzy, otrzymywać mogą, porządkiem w art. 200, 201, 203—208, 210 i 211-m opisanym, ci tylko, którzy posiadają dyplomy uniwersytetów lub innych zakładów naukowych wyższych z ukończonego kursu nauk prawnych, lub z odbytego egzaminu w tych przedmiotach, lub wreszcie ci, którzy przeszli najmniej trzy lata w nowo-uorganizowanych sądach innej prowincyi Cesarstwa (*).

203. Sędziami sądów okręgowych mogą być mianowani ci, którzy przynajmniej przez *trzy lata* zajmowali posadę sekretarza sądu okręgowego lub wyższą.

204. Sędziami sądów okręgowych mogą także być mianowani obrońcy, którzy przebyli w tym zawodzie najmniej *lat dziesięć* i otrzymali atestaty rad obrończych i świadectwa sądów, iż przez cały ten przeciąg czasu pełnili obowiązki swoje ściśle, gorliwie i nieskazitelnie.

205. Inkwirentami, prócz osób wzmiankowanych w art. 203 i 204-m, mogą także być mianowani aplikanci sądowi (art. 407), mający *dwadzieścia pięć lat* wieku, jeżeli zajmowali się praktyką sądową przynajmniej przez *lat cztery* i otrzymali poświadczenie prezesa i prokuratora, iż nabyli dostatecznej biegłości w prowadzeniu śledztw.

(*) Art. 202 podług org. sąd. z 20 listop. 1864 r.

Posady prezesów, vice-prezesów i członków sądów, nie wyjmując inkwirentów, prokuratorów, ober-sekretarzy, sekretarzy i pomocników sekretarzy, otrzymywać mogą, porządkiem niżej w art. 203—211 opisanym, ci tylko, którzy posiadają dyplomy uniwersytetów lub innych zakładów naukowych wyższych z ukończonego kursu nauk prawnych, lub z odbytego egzaminu w tych przedmiotach, lub wreszcie ci, którzy, pozostając w służbie, dowiedli praktycznej znajomości prawa.

206. Предсѣдатели и товарищи предсѣдателей окружныхъ судовъ и члены судебныхъ палатъ опредѣляются изъ числа лицъ, состоявшихъ по крайней мѣрѣ *три года* въ судебномъ вѣдомствѣ въ должностяхъ не ниже членовъ и прокуроровъ окружного суда.

207. Должности предсѣдателей судебныхъ палатъ замѣщаются лицами, состоявшими по крайней мѣрѣ *три года* въ судебныхъ должностяхъ не ниже прокурора или члена судебной палаты, или же предсѣдателя или товарища предсѣдателя окружного суда.

208. Сенаторы кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената опредѣляются изъ лицъ, состоявшихъ не менѣе *трехъ лѣтъ* въ должностяхъ оберъ-прокурора, товарища оберъ-прокурора, или же предсѣдателя, члена или прокурора судебной палаты.

209. Первоприсутствующіе кассационныхъ департаментовъ и общаго ихъ собранія назначаются изъ сенаторовъ сихъ департаментовъ.

210. Въ должности чиновъ прокурорскаго надзора могутъ быть назначаемы лица, занимавшіяся судебною практикою: для должности товарища прокурора окружного суда—не менѣе *четырехъ лѣтъ*; для должности прокурора окружного суда и товарища прокурора судебной палаты—не менѣе *шести лѣтъ*; для должностей прокурора судебной палаты и товарища оберъ-прокурора—не менѣе *восьми лѣтъ*; для должности оберъ-прокурора—не менѣе *двенадцати лѣтъ*.

Примѣчаніе. Къ занятіямъ судебною практикою, дающимъ право на опредѣленіе въ должности прокуроровъ и ихъ товарищей, причисляются и занятія присяжныхъ повѣренныхъ.

Ср. ст. 202 наст. учред.

211. Должности оберъ-секретарей, помощниковъ оберъ-секретарей, а также секретарей и ихъ помощниковъ, замѣщаются изъ числа лицъ, окончившихъ курсъ юридическихъ наукъ въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ, или выдержавшихъ экзаменъ въ сихъ наукахъ (ст. 202), или же доказавшихъ на службѣ свои познанія по судебной части.

Ср. ст. 202 наст. учред.

206. Prezesami i vice-prezesami sądów okręgowych, oraz członkami izb sądowych mogą być mianowani ci, którzy w ciągu *lat trzech* przynajmniej zajmowali posady członków i prokuratorów sądów okręgowych lub wyższe.

207. Posady prezesów izb sądowych otrzymywać mogą ci, którzy przynajmniej przez *trzy lata* zajmowali urząd prokuratora lub członka izby sądowej, albo też prezesa, lub vice-prezesa sądu okręgowego.

208. Senatorowie kassacyjnych departamentów rządzącego senatu mianowani są z liczby osób, które w ciągu *lat trzech* przynajmniej zajmowały urząd prokuratora naczelnego, jego pomocnika albo prezesa, członka lub prokuratora izby sądowej.

209. Przewodniczący w kassacyjnych departamentach i zebraniu ogólném wyznaczani są z liczby senatorów tych departamentów.

210. Pomocnikiem prokuratora przy sądzie okręgowym może być mianowany ten tylko, kto się zajmował praktyką sądową przynajmniej przez *cztery lata*; prokuratorem przy sądzie okręgowym i pomocnikiem prokuratora izby sądowej, kto się zajmował taką praktyką przez *sześć lat*; prokuratorem izby sądowej i pomocnikiem naczelnego prokuratora, mający *lat osiem*, a prokuratorem naczelnym, mający *lat dwanaście* praktyki sądowej.

Uwaga. Za praktykę sądową, nadającą prawo do posad prokuratorских, uważaną być ma także praktyka obrończa.

Por. art. 202 niniej. org.

211. Posady sekretarzy wszelkich stopni otrzymywać mogą ci, którzy ukończyli kurs nauk prawnych w zakładach naukowych wyższych, lub zdali egzamin z tych nauk (art. 202), albo też, pozostając w służbie, dowiedli praktycznej znajomości prawa.

Por. art. 202 niniej. org.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О ПОРЯДКѢ ОПРЕДѢЛЕНІЯ КЪ ДОЛЖНОСТЯМЪ ПО СУДЕБНОМУ ВѢДОМСТВУ.

212. Предсѣдатели, товарищи предсѣдателей и члены окружныхъ судовъ, въ томъ числѣ и судебные слѣдователи, а также старшіе предсѣдатели, предсѣдатели департаментовъ и члены судебныхъ палатъ, назначаются Высочайшею властью, по представленіямъ министра юстиціи.

213. Въ случаѣ открывшейся въ окружномъ судѣ или судебной палатѣ должности члена, въ томъ числѣ и судебного слѣдователя, немедленно составляется общее собраніе суда или палаты, для совѣщанія, при участіи прокурора, о кандидатахъ на сіи должности, изъ числа лицъ, удовлетворяющихъ условіямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 200—206-й настоящаго учрежденія.

214. Представленія окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ означенныхъ въ предшедшей 213-й статьѣ кандидатахъ, изъявившихъ согласіе на принятіе должности членовъ сихъ судовъ, поступаютъ къ министру юстиціи чрезъ старшаго предсѣдателя судебной палаты.

215. Министръ юстиціи представляетъ Императорскому Величеству, какъ объ указанныхъ судебными мѣстами кандидатахъ (ст. 213 и 214), такъ и о другихъ, имѣющихъ право, по статьямъ 200—206-й сего учрежденія, на занятіе открывшихся должностей.

216. Сенаторы кассационныхъ департаментовъ сената и первоприсутствующіе какъ сихъ департаментовъ, такъ и общаго оныхъ собранія, назначаются Высочайшими именными указами, по непосредственному усмотрѣнію Императорскаго Величества.

217. Оберъ-секретари кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената утверждаются министромъ юстиціи, по

ODDZIAŁ DRUGI.

O MIANOWANIU NA POSADY SĄDOWE.

212. Prezesowie, vice-prezesowie i członkowie sądu okręgowego, nie wyjmując inkwirentów, niemniej prezesowie starsi, prezesowie wydziałowi i członkowie izb sądowych naznaczani są przez Władzę NAJWYŻSZĄ, na przedstawienie ministra sprawiedliwości.

213. Gdy w sądzie okręgowym lub izbie sądowej zawakuje posada sędziego lub inkwirenta, bezzwłocznie zwołanem będzie zgromadzenie ogólne sądu, celem naradzenia się wraz z prokuratorem, co do kandydatów na tę posadę, z liczby osób, posiadających warunki, w art. 200—206-m niniejszej organizacji wyszczególnione.

214. Przedstawienia sądów okręgowych i izb sądowych co do kandydatów, w poprzedzającym art. 213-m wyszczególnionych, którzy zgodzili się na przyjęcie posady członków tych sądów, przesyłane będą ministrowi sprawiedliwości przez starszego prezesa izby sądowej.

215. Minister sprawiedliwości czyni przedstawienie do NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA, tak co do kandydatów, wskazanych przez sądy (art. 213 i 214), jako i co do innych, posiadających prawo do objęcia posad wakujących, na mocy art. 200—206-go niniejszej organizacji.

216. Senatorowie kassacyjnych departamentów senatu i przewodniczący, tak w departamentach, jako i w ogólnem ich zebraniu, naznaczani są przez NAJWYŻSZE ukazy imienne, według bezpośredniego uznania NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA.

217. Ober-sekretarze departamentów kassacyjnych rządzącego senatu zatwierdzani są przez ministra sprawiedliwości, na przedsta-

представленію надлежащихъ оберъ-прокуроровъ, а помощники оберъ-секретарей и прочіе чины канцелярій назначаются оберъ-прокурорами.

218. Секретари и помощники секретарей окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ, и прочіе чиновники канцелярій избираются председателями сихъ мѣстъ и утверждаются ими, по надлежащемъ удостовѣреніи въ ихъ способностяхъ.

219. Оберъ-прокуроры кассационныхъ департаментовъ сената и прокуроры судебныхъ палатъ опредѣляются, по представленіямъ министра юстиціи, именными Высочайшими указами.

220. Такимъ же порядкомъ (ст. 219) назначается одинъ изъ оберъ-прокуроровъ кассационныхъ департаментовъ сената для исполненія прокурорскихъ обязанностей въ общемъ собраніи сихъ департаментовъ (ст. 128).

221. Товарищи оберъ-прокуроровъ и прокуроровъ судебныхъ палатъ, а также прокуроры окружныхъ судовъ опредѣляются, по представленіямъ министра юстиціи, Высочайшею властію.

222. Товарищи прокуроровъ окружныхъ судовъ опредѣляются, по представленіямъ прокурора судебной палаты, министромъ юстиціи.

223. Секретари при оберъ-прокурорахъ и прокурорахъ опредѣляются лицами прокурорскаго надзора, при которыхъ они состоятъ.

224. Лица, опредѣленные къ судебнымъ должностямъ, обязаны явиться на службу не позднѣе *одного мѣсяца* со дня объявленія имъ объ опредѣленіи ихъ къ должности. Находящимся въ разстояніи болѣе *ста верстъ* отъ того судебного мѣста, куда они назначены, прибавляется поверстный срокъ по *одному дню* на каждыя *пятьдесятъ верстъ* разстоянія.

wienie właściwego prokuratora naczelnego, a pomocników obersekretarza i innych urzędników kancelaryi mianuje prokurator naczelny.

218. Sekretarzy i pomocników sekretarzy sądów okręgowych i izb sądowych, tudzież innych urzędników kancelaryj, wybiera i mianuje prezes właściwy, po należytem przekonaniu się o ich uzdolnieniu.

219. Prokuratorowie naczelnicy departamentów kassacyjnych senatu i prokuratorowie izb sądowych mianowani są, na przedstawienie ministra sprawiedliwości, przez NAJWYŻSZE ukazy imienne.

220. Tym samym porządkiem (art. 219) jeden z prokuratorów naczelnych departamentów kassacyjnych senatu wyznaczanym będzie do sprawowania obowiązków urzędu publicznego przy ogólnem zebraniu tych departamentów (art. 128).

221. Pomocnicy prokuratorów naczelnych i prokuratorów izb sądowych, oraz prokuratorowie sądów okręgowych, mianowani są, na przedstawienia ministra sprawiedliwości, przez Władzę NAJWYŻSZĄ.

222. Pomocnicy prokuratorów przy sądach okręgowych mianowani są na przedstawienia prokuratorów izb sądowych, przez ministra sprawiedliwości.

223. Sekretarze przy prokuratorach naczelnych i prokuratorach mianowani są przez tychże prokuratorów.

224. Osoby, mianowane na posady sądowe, winny zgłosić się do miejsca urzędowania nie później jak w *miesiąc* po otrzymaniu zawiadomienia o mianowaniu ich na posadę. Znajdującym się więcej niż o *sto wiorst* odległości od miejsca nowego urzędowania, dodaje się *jeden dzień* na każde *pięćdziesiąt wiorst* odległości.

225. Каждый, назначенный въ первый разъ въ должность судьи, приводится къ особой на это званіе присягѣ, духовнымъ лицомъ своего вѣроисповѣданія, въ публичномъ засѣданіи всѣхъ департаментовъ или отдѣленій суда, въ который поступаетъ, по прилагаемой у сего формѣ (Приложеніе II).

ГЛАВА ВТОРАЯ.

*Объ увольненіи и перемѣщеніи должностныхъ лицъ
судебнаго вѣдомства.*

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

Объ увольненіи отъ службы и перемѣщеніи.

226. Увольненіе отъ службы должностныхъ лицъ судебнаго вѣдомства зависитъ отъ той власти, кою они опредѣлены къ должностямъ, а перемѣщеніе ихъ въ другія судебныя мѣста или на другія должности—отъ той власти, которой принадлежит назначеніе въ сіи новыя должности. При семъ наблюдаются правила, постановленныя ниже въ статьѣ 243-й.

227. Судебные слѣдователи могутъ, въ случаяхъ крайней въ томъ необходимости, быть переводимы изъ одного участка въ другой, вѣдомства того же окружнаго суда, но не иначе, какъ постановленіями общаго собранія отдѣленій окружнаго суда, состоявшими по предложеніямъ прокурора сего суда и утвержденными министромъ юстиціи.

228. Лица, опредѣленныя къ судебнымъ должностямъ, но не явившіяся на службу въ сроки, установленныя выше въ статьѣ

225. Kto zostanie mianowany sędzią po raz pierwszy, winien wykonać przysięgę szczególną na ten urząd, przed kapłanem właściwego obrządku, na jawném posiedzeniu wszystkich wydziałów sądu, do którego wchodzi, w rotę, załączającą się przy niniejszym artykule (Dodatek II).

ROZDZIAŁ DRUGI.

O uwalnianiu i przenoszeniu urzędników sądowych.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O UWALNIANIU OD SŁUŻBY I PRZENOSZENIU.

226. Uwolnienie od służby urzędników sądowych zależy od tej władzy, która mianowała ich na posady, a przenoszenie ich do innych sądów lub na inne posady, od tej władzy, od której zależy obsadzanie takowych. Przyczem zachowane być winny przepisy art. 243-go.

227. Inkwirenci, w przypadkach koniecznej potrzeby, mogą być przenoszeni z jednego cyrkułu do drugiego w tym samym okręgu, lecz nie inaczej, jak na mocy postanowień ogólnego zgromadzenia wydziałów sądu okręgowego, zapadłych na skutek przedstawień prokuratora i zatwierdzonych przez ministra sprawiedliwości.

228. Osoby, mianowane na posady sądowe, lecz nie zgłaszające się do urzędowania w terminach ustanowionych art. 224-m, bez przy-

224-й, безъ особо уважительныхъ причинъ, признаются отказавшимися отъ принятія должности и увольняются отъ оной, по предварительномъ обсужденіи причинъ неявки въ общемъ собраніи суда, въ который сіи лица были назначены.

229. Если въ продолженіе *одного года* со времени приключившейся тяжелой болѣзни, недозволяющей должностному лицу судебного вѣдомства вовсе являться на службу, лицо это не подастъ просьбы объ увольненіи отъ службы, то предсѣдатель судебного мѣста, а въ отношеніи чиновъ прокурорскаго надзора прокуроръ судебной палаты или министръ юстиціи, напоминаютъ ему письменно о обязанности оставить службу. Когда же въ теченіе слѣдующихъ за тѣмъ *двухъ недѣль* означенная просьба не будетъ подана, въ такомъ случаѣ должностное лицо можетъ быть уволено отъ службы безъ прошенія.

230. Представленіе объ увольненіи должностнаго лица отъ службы на основаніи предшедшей 229-й статьи можетъ быть сдѣлано не иначе, какъ по опредѣленію общаго собранія того судебного мѣста, при коемъ сіе лицо состоитъ; опредѣленіе о томъ постановляется по истребованіи объясненій отъ этого лица и по выслушаніи заключенія прокурора.

231. Жалобы на опредѣленія окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ, состоявшіяся на основаніи статей 228—230-й, могутъ быть подаваемы въ *двухнедельный* срокъ со времени объявленія оныхъ, и подлежатъ разсмотрѣнію высшаго суда, также въ общемъ его собраніи.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

Объ увольненіи въ отпускъ.

232. Отпуски должностнымъ лицамъ судебного вѣдомства, сверхъ вакантнаго времени, на срокъ не болѣе *четырехъ мѣсяцевъ*, разрѣшаются:

1) первоприсутствующимъ, предсѣдателямъ, товарищамъ пред-

toczenia powodów usprawiedliwiających, uważane będą za zrzekające się konferowanych im posad i uwolnione zostaną od takowych, za poprzedniem rozpoznaniem powodów nieprzybycia na zgromadzeniu ogólnem tego sądu, do którego przeznaczonemi były.

229. Urzędnik sądowy, który, złożony będąc ciężką chorobą, nie-dozwalającą mu pełnić obowiązków służby, w ciągu *roku jednego* od daty zapadnięcia na zdrowiu nie poda próśby o uwolnienie od służby, otrzyma przypomnienie piśmienne w tym względzie od prezesa sądu, lub jeżeli sprawuje urząd publiczny od prokuratora izby sądowej albo od ministra sprawiedliwości. Jeżeli i w ciągu następnych *dwóch tygodni* prośba podaną nie zostanie, urzędnik sądowy może być uwolniony od służby bez próśby.

230. Przedstawienie co do uwolnienia urzędnika od służby na mocy poprzedniego art. 229-go może być uczynione nie inaczej, jak na skutek decyzji ogólnego zgromadzenia tego sądu, przy którym urzędnik pozostaje; decyzya zaś ta wydana być może jedynie po zażądaniu wyjaśnień od urzędnika i wysłuchaniu wniosków prokuratora.

231. Skargi na decyzje sądów okręgowych i izb sądowych, zapadłe na mocy art. 228—230-go, mogą być podawane w terminie *dwutygodniowym* od daty ogłoszenia onych i rozpoznawane będą przez sąd wyższy, na ogólnem jego zgromadzeniu.

ODDZIAŁ DRUGI.

O UDZIELANIU URLOPÓW.

232. Urlopy dla urzędników sądowych na czas nie dłuższy od *czterech miesięcy*, prócz feryj, udzielane będą:

1) przewodniczącym, prezesom, vice-prezesom i członkom sądów—przez ogólne zgromadzenia tych sądów;

сѣдателей и членамъ судебныхъ мѣстъ—общими собраніями тѣхъ судовъ, къ которымъ они принадлежатъ;

2) товарищамъ прокуроровъ—прокурорами, при коихъ они состоятъ; прокурору окружнаго суда—прокуроромъ палаты; а оберъ-прокурорамъ, ихъ товарищамъ и прокурорамъ судебныхъ палатъ—министромъ юстиціи;

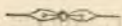
3) чиновникамъ канцелярій и прочимъ судебнымъ чинамъ—предсѣдателями судебныхъ мѣстъ, а въ канцеляріяхъ кассационныхъ департаментовъ сената—оберъ-прокурорами сихъ департаментовъ.

233. Увольненіе въ отпускъ, сверхъ вакантнаго времени, на срокъ болѣе *одного мѣсяца*, съ сохраненіемъ содержанія, и вообще на срокъ продолжительнѣе *четырехъ мѣсяцевъ*, допускается не иначе, какъ съ Высочайшаго разрѣшенія.

234. При разрѣшеніи отпусковъ и при представленіи къ увольненію въ оныя должно наблюдать:

1) чтобы одни и тѣ же лица не пользовались отпускомъ, до *одного мѣсяца*—болѣе *одного* раза въ теченіе *года*, и отпускомъ продолжительнѣе *мѣсяца*—болѣе *одного* раза въ теченіе *двухъ лѣтъ*; исключеніе изъ сего правила допускается лишь въ случаѣ крайней въ томъ необходимости, и

2) чтобы отъ увольненія въ отпуски не было въ судебныхъ мѣстахъ недостатка въ необходимыхъ членахъ присутствія и дѣлопроизводителяхъ.

2) pomocnikom prokuratorów—przez właściwych prokuratorów; prokuratorom przy sądach okręgowych—przez prokuratora izby sądowej, a prokuratorom naczelnym, ich pomocnikom i prokuratorom izb sądowych—przez ministra sprawiedliwości.

3) urzędnikom kancellaryj i służbie sądowej—przez prezesów sądów, a w departamentach kassacyjnych senatu—przez prokuratorów naczelnych tych departamentów.

233. Udzielanie urlopów więcej niż na *miesiąc*, prócz feryj, z zachowaniem pensyi, i na czas dłuższy od *czterech miesięcy* w ogóle, może mieć miejsce tylko za **NAJWYŻSZEM** zezwoleniem.

234. Przy udzielaniu urlopów i przedstawianiu do takowych należy mieć na uwadze:

1) aby te same osoby nie korzystały z urlopu, na czas do *miesiąca jednego*, częściej niż *jeden* raz w ciągu *roku*, a na czas dłuższy od miesiąca, częściej niż *jeden* raz w ciągu *dwóch lat*; z wyjątkiem przypadków, gdy zachodzi konieczna potrzeba odstąpienia od tego prawidła, i

2) aby skutkiem udzielania urlopów nie okazał się w sądzie brak członków sądzących i referentów.

РАЗДѢЛЪ СЕДЬМОЙ.

О ПРАВАХЪ И ПРЕИМУЩЕСТВАХЪ ДОЛЖНОСТНЫХЪ ЛИЦЪ СУДЕБНАГО ВѢДОМСТВА.

235. Должностныя лица судебного вѣдомства пользуются правами и преимуществами, присвоенными всѣмъ состоящимъ въ государственной службѣ, съ соблюденіемъ слѣдующихъ особенныхъ постановленій.

236. Лица, удовлетворяющія опредѣленнымъ въ семъ учрежденіи условіямъ (ст. 200—211), могутъ быть назначаемы въ должности по судебному вѣдомству независимо отъ ихъ чиновъ.

237. Члены судебныхъ палатъ и окружныхъ судовъ, за исключеніемъ судебныхъ слѣдователей, равно какъ и мировые судьи, состоятъ всѣ, по званію и обязанностямъ судьи, въ одномъ и томъ же классѣ должности. Предсѣдателямъ палатъ и окружныхъ судовъ присвоиваются, по этому ихъ званію, высшіе противу членовъ классы должностей.

238. Оклады содержанія должностныхъ лицъ судебного вѣдомства, классы ихъ должностей и разряды по пенсіи и по шитью на мундирѣ опредѣляются въ прилагаемомъ у сего росписаніи (Приложеніе I).

239. Предсѣдатели и члены судебныхъ палатъ, предсѣдатели, товарищи предсѣдателей и члены окружныхъ судовъ, а также мировые судьи, во все время служенія въ сихъ должностяхъ, поль-

DZIAŁ SIÓDMY.

O PRAWACH I PREROGATYWACH URZĘDNIKÓW SĄDOWYCH.

235. Urzędnicy sądowi korzystają z praw i prerogatyw służby rządowej w ogóle, z zachowaniem następujących postanowień szczególnych.

236. Osoby, odpowiadające warunkom w niniejszej organizacyi (art. 200—211) wskazanym, mogą być mianowane na posady sądowe niezależnie od rang przez nie posiadanych.

237. Członkowie izb sądowych i sądów okręgowych z wyjątkiem inkwirentów, jak niemniej sędziowie pokoju, z tytułu godności i obowiązków sędziego, posiadają jedną i też samą klasę urzędu. Prezesowie izb sądowych i sądów okręgowych, z tytułu tych urzędów, posiadają klasę wyższą niż członkowie sądów.

238. Płace urzędników sądowych, klasy ich urzędów, munduru i praw do pensyi emerytalnej, oznaczone są w załączającym się wykazie (Dodatek I).

239. Prezesowie i członkowie izb sądowych, prezesowie, viceprezesowie i członkowie sądów okręgowych, jak niemniej sędziowie pokoju przez cały czas pełnienia tych obowiązków korzystają, z

зуются за урядъ всѣми правами и преимуществами того чина, который соотвѣтствуетъ классу ихъ должности.

240. Въ случаѣ оставленія лицами, означенными въ предшешей 239-й, судейскаго ихъ званія, они съ тѣмъ вмѣстѣ перестаютъ пользоваться присвоенными сему званію, по 239-й статьѣ, правами и преимуществами. Но тѣ изъ предсѣдателей судебныхъ мѣстъ, которые перейдутъ изъ сего званія прямо въ члены суда или въ мировые судьи, продолжаютъ и въ этихъ должностяхъ пользоваться правами и преимуществами, принадлежавшими классамъ должностей по прежнему ихъ званію предсѣдателей.

241. Лица, занимавшія должности предсѣдателей, товарищей предсѣдателей и членовъ судебныхъ мѣстъ, а также мировые судьи, при оставленіи судейскаго званія не теряютъ права на производство во всѣ тѣ чины, которые могутъ имъ слѣдовать, въ общемъ порядкѣ чиновпроизводства, по расчету времени ихъ службы въ означенныхъ должностяхъ, не выше однако же чиновъ, соотвѣтствующихъ классамъ сихъ должностей.

242. Права и преимущества, присвоенныя должностнымъ лицамъ судейскаго званія по предшешей 239-й статьѣ, принадлежатъ какъ имъ самимъ лично, такъ и семействамъ ихъ, и тѣ изъ ихъ дѣтей, которыя на семъ основаніи поступили въ государственную службу или въ учебныя заведенія, могутъ оставаться въ службѣ или заведеніяхъ и послѣ оставленія ихъ отцами судейскаго званія.

243. Предсѣдатели, товарищи предсѣдателей и члены судебныхъ мѣстъ не могутъ быть ни увольняемы безъ прошенія, и кромѣ случаевъ, указанныхъ въ статьяхъ 228—230, 295 и 296-й, ни переводимы изъ одной мѣстности въ другую безъ ихъ согласія. Временное устраненіе отъ должностей допускается только въ случаѣ преданія ихъ суду, а совершенному удаленію или отрѣшенію отъ должностей они подвергаются не иначе, какъ по приговорамъ уголовного суда.

Примѣчаніе. Сила сей статьи распространяется, впродъ до особаго распоряженія, только на тѣхъ предсѣдателей, товарищей предсѣдателей и членовъ су-

powodu swego urzędu, ze wszystkich praw i prerogatyw rangi, odpowiadającej klasie tegoż urzędu.

240. Gdy osoby, w poprzedzającym art. 239-ym wymienione, przestaną pełnić urząd sędziego, tracą zarazem posiadane z tytułu tego urzędu na mocy art. 239-go prawa i prerogatywy. Lecz prezesowie sądów, przechodzący z tego urzędu wprost na członków sądu lub sędziów pokoju, nie tracą i na tych urządach praw i prerogatyw, właściwych klasom poprzedniego ich urzędu.

241. Osoby, sprawujące obowiązki prezesów, vice-prezesów i członków sądów, oraz sędziów pokoju, gdy przestaną pełnić rzeczony obowiązki, nie tracą praw do rangi, jakich nabyć mogli według zasad ogólnych, w stosunku czasu przebytego na pomienionych urządach, z wyjątkiem rang klasy wyższej od klasy tych urzędów.

242. Z praw i prerogatyw, służących w myśl art. 239-go osobom, piastującym godność sędziego, korzystają tak pomienione osoby, jako i ich rodziny, a dzieci ich, przyjęte z tytułu praw powyższych do służby rządowej, lub do zakładów naukowych, mogą pozostawać w służbie i w zakładach nawet i wtedy, gdy ojcowie ich przestaną być sędziami.

243. Prezesowie, vice-prezesowie i członkowie sądów, nie mogą być ani uwalniani bez prośby, prócz przypadków wskazanych w art. 228—230, 293 i 296-ym, ani przenoszeni do innego miejsca bez własnego przyzwolenia. Czasowe zawieszenie ich w urzędowaniu może mieć miejsce tylko w razie oddania ich pod sąd, a zupełnemu oddaleniu lub złożeniu z urzędu ulegz mogą jedynie na mocy wyroków sądu kryminalnego.

Uwaga. Moc obowiązująca niniejszego artykułu, do czasu oddzielnego rozporządzenia, stosuje się tylko do tych prezesów, vice prezesów i członków sądów, którzy przeszli najmniej *trzy lata* na jednej z wymienionych posad, lub też na posadzie

зуются за урядъ всѣми правами и преимуществами того чина, который соотвѣтствуетъ классу ихъ должности.

240. Въ случаѣ оставленія лицами, означенными въ предшедшей 239-й, судейскаго ихъ званія, они съ тѣмъ вмѣстѣ перестаютъ пользоваться присвоенными сему званію, по 239-й статьѣ, правами и преимуществами. Но тѣ изъ предсѣдателей судебныхъ мѣстъ, которые перейдутъ изъ сего званія прямо въ члены суда или въ мировые судьи, продолжаютъ и въ этихъ должностяхъ пользоваться правами и преимуществами, принадлежавшими классамъ должностей по прежнему ихъ званію предсѣдателей.

241. Лица, занимавшія должности предсѣдателей, товарищей предсѣдателей и членовъ судебныхъ мѣстъ, а также мировые судьи, при оставленіи судейскаго званія не теряютъ права на производство во всѣ тѣ чины, которые могутъ имъ слѣдовать, въ общемъ порядкѣ чинопроизводства, по расчету времени ихъ службы въ означенныхъ должностяхъ, не выше однако же чиновъ, соотвѣтствующихъ классамъ сихъ должностей.

242. Права и преимущества, присвоенныя должностнымъ лицамъ судейскаго званія по предшедшей 239-й статьѣ, принадлежатъ какъ имъ самимъ лично, такъ и семействамъ ихъ, и тѣ изъ ихъ дѣтей, которыя на семъ основаніи поступили въ государственную службу или въ учебныя заведенія, могутъ оставаться въ службѣ или заведеніяхъ и послѣ оставленія ихъ отцами судейскаго званія.

243. Предсѣдатели, товарищи предсѣдателей и члены судебныхъ мѣстъ не могутъ быть ни увольняемы безъ прошенія, и кромѣ случаевъ, указанныхъ въ статьяхъ 228—230, 295 и 296-й, ни переводимы изъ одной мѣстности въ другую безъ ихъ согласія. Временное устраненіе отъ должностей допускается только въ случаѣ преданія ихъ суду, а совершенному удаленію или отрѣшенію отъ должностей они подвергаются не иначе, какъ по приговорамъ уголовного суда.

Примпчаніе. Сила сей статьи распространяется, впредь до особаго распоряженія, только на тѣхъ предсѣдателей, товарищей предсѣдателей и членовъ су-

powodu swego urzędu, ze wszystkich praw i prerogatyw rangi, odpowiadającej klasie tegoż urzędu.

240. Gdy osoby, w poprzedzającym art. 239-ym wymienione, przestaną pełnić urząd sędziego, tracą zarazem posiadane z tytułu tego urzędu na mocy art. 239-go prawa i prerogatywy. Lecz prezesowie sądów, przechodzący z tego urzędu wprost na członków sądu lub sędziów pokoju, nie tracą i na tych urządach praw i prerogatyw, właściwych klasom poprzedniego ich urzędu.

241. Osoby, sprawujące obowiązki prezesów, vice-prezesów i członków sądów, oraz sędziów pokoju, gdy przestaną pełnić rzeczono obowiązki, nie tracą praw do rangi, jakich nabyć mogli według zasad ogólnych, w stosunku czasu przebytego na pomienionych urządach, z wyjątkiem rang klasy wyższej od klasy tych urzędów.

242. Z praw i prerogatyw, służących w myśl art. 239-go osobom, piastującym godność sędziego, korzystają tak pomienione osoby, jako i ich rodziny, a dzieci ich, przyjęte z tytułu praw powyższych do służby rządowej, lub do zakładów naukowych, mogą pozostawać w służbie i w zakładach nawet i wtedy, gdy ojcowie ich przestaną być sędziami.

243. Prezesowie, vice-prezesowie i członkowie sądów, nie mogą być ani uwalniani bez prośby, prócz przypadków wskazanych w art. 228—230, 295 i 296-ym, ani przenoszeni do innego miejsca bez własnego przyzwolenia. Czasowe zawieszenie ich w urzędowaniu może mieć miejsce tylko w razie oddania ich pod sąd, a zupełnemu oddaleniu lub złożeniu z urzędu ulegz mogą jedynie na mocy wyroków sądu kryminalnego.

Uwaga. Moc obowiązująca niniejszego artykułu, do czasu oddzielnego rozporządzenia, stosuje się tylko do tych prezesów, vice prezesów i członków sądów, którzy przesłużyli najmniej *trzy lata* na jednej z wymienionych posad, lub téż na posadzie

дебныхъ мѣсть, которые прослужили не менѣе *трихъ лѣтъ* въ одной изъ означенныхъ должностей, или же въ должности прокурора либо товарища прокурора, а также судебного слѣдователя, по новымъ судебнымъ учрежденіямъ.

244. Предсѣдатели, товарищи предсѣдателей и члены судебныхъ мѣсть, лица прокурорскаго надзора и чиновники судебныхъ канцелярій, при разъѣздахъ по дѣламъ службы получаютъ прогонныя деньги въ оба пути, а также суточные и квартирныя деньги, по классамъ ихъ должностей на основаніи общихъ о томъ правилъ.

245. Прокуроры и ихъ товарищи, перемѣщаемые, безъ ихъ просьбы, на основаніи статьи 226-й сего учрежденія, изъ одного города въ другой, получаютъ, сверхъ прогоновъ, не смотря на разстояніе, пособіе въ количествѣ отъ *ста пятидесяти до пятисотъ рублей*, по назначенію министра юстиціи.

246. Никто изъ должностныхъ лицъ судебного вѣдомства не вправѣ занимать другой должности, какъ по судебному, такъ и по другимъ вѣдомствамъ, или въ общественной службѣ. Изъятія изъ сего правила означены въ статьяхъ 42, 49 и 121-й сего учрежденія.

247. Должностныя лица судебного вѣдомства, оставляющія службу, а послѣ ихъ смерти, и семейства ихъ, получаютъ пенсіи изъ эмеритальной кассы по судебному вѣдомству, на основаніи особаго о томъ устава, независимо отъ пенсій, слѣдующихъ имъ изъ государственнаго казначейства, по разрядамъ должностей, на основаніи общаго устава о пенсіяхъ.

Примѣчаніе 1. Права на эмеритальную пенсію тѣхъ должностныхъ лицъ судебного вѣдомства, которыя, по прежней ихъ службѣ въ губерніяхъ Варшавскаго судебного округа, вносили и впредь *будутъ* вносить установленный дѣйствующимъ въ этихъ губерніяхъ эмеритальнымъ уставомъ процентъ, опредѣляются особыми правилами.

Примѣчаніе 2. Для образованія эмеритальной кассы судебного вѣдомства вычитается *шесть процентовъ* изъ жалованья лицъ, назначенныхъ уже и имѣющихъ поступить на новыя судебныя должности, съ самаго времени ихъ назначенія.

prokuratora lub pomocnika prokuratora, jak również inkwiredenta sądowego w nowo—uorganizowanych sądach.

244. Prezesowie, vice-prezesowie i członkowie sądów, oraz prokuratorowie i urzędnicy kancelaryj sądowych, w razie wyjazdu w interesach służby, otrzymują pieniądze na najem koni, dyety i na mieszkanie, stosowanie do klass urzędu, na mocy zasad ogólnych.

245. Prokuratorowie i ich pomocnicy, przy przeniesieniu ich bez prośby, na mocy art. 226-go, z jednego miasta do drugiego, oprócz pieniędzy na najem koni, bez względu na odległość, otrzymują jeszcze zasiłek od *stu pięćdziesięciu do pięciuset rubli*, według uznania ministra sprawiedliwości.

246. Z urzędem sądowym nie może być połączony żaden inny urząd, ani w sądownictwie, ani w innej władzy, ani w służbie obywatelskiej. Wyjątki od tego pravidła wskazane są w art. 42, 49 i 121-ym niniejszej organizacyi.

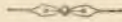
247. Urzędnicy sądowi, wychodzący ze służby, lub ich rodziny w razie ich śmierci, otrzymują pensję emerytalną z kassy emerytalnej sądownictwa, na mocy oddzielnej ustawy, niezależnie od pensyj emerytalnych, udzielanych im z kassy państwa, odpowiednio do klasy zajmowanego przez nich w służbie urzędu, na mocy ogólnej ustawy emerytalnej.

Uwaga 1. Prawa do pensji emerytalnej urzędników sądowych, którzy w czasie poprzedniej swej służby w guberniach Warszawskiego okręgu sądowego uiszczali i nadal uiszczają będą ustanowioną przez obowiązującą w tych guberniach ustawę emerytalną składkę, określając przepisy oddzielne.

Uwaga 2. W celu utworzenia emerytalnej kassy sądownictwa, strąca się *sześć procentów* z pensji osób, mianowanych już i tych, które wstąpią do służby sądowej w nowo uorganizowanych sądach, od chwili ich zamianowania.

248. Предсѣдатели, товарищи предсѣдателей, члены судебныхъ мѣстъ и мировые судьи удостоиваются наградъ единственно по личному усмотрѣнію Императорскаго Величества.

Дополненіе. Должностныя лица судебного вѣдомства русскаго происхожденія пользуются правами и преимуществами, присвоенными Высочайшимъ указомъ 30 іюля 1867 года чиновникамъ русскаго происхожденія, находящимся на службѣ въ губерніяхъ Царства.

РАЗДѢЛЪ ВОСЬМОЙ.

О НАДЗОРѢ ЗА СУДЕБНЫМИ УСТАНОВЛЕНІЯМИ И ОБЪ ОТВѢТСТВЕННОСТИ ДОЛЖНОСТНЫХЪ ЛИЦЪ СУДЕБНАГО ВѢДОМСТВА.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О надзорѣ за судебными установленіями и должностными лицами судебного вѣдомства.

249. Надзоръ за судебными установленіями и должностными лицами судебного вѣдомства, за исключеніемъ чиновъ прокурорскаго надзора (ст. 252), принадлежитъ высшимъ, въ порядкѣ подчиненности, судебнымъ мѣстамъ, а именно:

248. Prezesowie, vice-prezesowie, członkowie sądów i sędziowie pokoju otrzymują nagrody wyłącznie według osobistego uznania NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA.

Przepis dodatkowy. Urzędnicy sądowi pochodzenia ruskiego korzystają z praw i przywilejów, nadanych przez NAJWYŻSZY ukaz z 30 lipca 1867 roku urzędnikom pochodzenia ruskiego, znajdującym się na służbie w guberniach Królestwa.

DZIAŁ ÓSMY.

O WYKONYWANIU NADZORU NAD SĄDAMI I O ODPOWIEDZIALNOŚCI URZĘDNIKÓW SĄDOWYCH.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O wykonywaniu nadzoru nad sądami i urzędnikami sądowymi.

249. Nadzór nad sądami i urzędnikami sądowymi, z wyjątkiem prokuratorów (art. 252), należy do wyższych, w porządku władz, sądów, jako to:

1) кассационнымъ департаментамъ правительствующаго сената— за всѣми судебными установленіями и должностными лицами судебного вѣдомства въ Имперіи;

2) судебнымъ палатамъ—за состоящими въ округѣ каждой изъ нихъ судебными мѣстами и должностными лицами, кромѣ мировыхъ судей и ихъ сѣздовъ (ст. 64);

3) окружнымъ судамъ—за всѣми должностными лицами, принадлежащими къ симъ судамъ и при нихъ состоящими.

250. Судебное мѣсто, обнаружившее неправильное дѣйствіе или же какіе либо беспорядки или злоупотребленія подвѣдомаго ему установленія или должностнаго лица судебного вѣдомства, принимаетъ мѣры къ возстановленію нарушеннаго порядка, а когда признаетъ нужнымъ привлечь виновныхъ къ отвѣтственности, то и возбуждаетъ дисциплинарное о томъ производство (ст. 270 и слѣд.).

251. Въ каждомъ судебномъ мѣстѣ ближайшій надзоръ за скорымъ и правильнымъ движеніемъ дѣлъ и за точнымъ исполненіемъ должностными лицами своихъ обязанностей принадлежитъ первоприсутствующему или предсѣдателю, которые, замѣтивъ какія либо упущенія, или отвращаютъ ихъ собственными распоряженіями, или же принимаютъ мѣры къ преданію виновныхъ отвѣтственности въ порядкѣ дисциплинарнаго производства.

252. Ни судебныя мѣста, ни предсѣдательствующіе въ оныхъ, не входятъ въ обсужденіе дѣйствій лицъ прокурорскаго надзора, но о неправильныхъ или противозаконныхъ ихъ поступкахъ сообщаютъ высшимъ чинамъ сего надзора по принадлежности, или доводятъ до свѣдѣнія министра юстиціи.

253. Чины прокурорскаго надзора, по праву наблюденія за охраненіемъ законовъ, о всѣхъ замѣченныхъ ими упущеніяхъ судебныхъ мѣстъ или должностныхъ лицъ судебного вѣдомства, смотря по важности случая, или сообщаютъ предсѣдателямъ судебныхъ мѣстъ, или же доносятъ, въ порядкѣ подчиненности, прокурорамъ палатъ, которые, съ своей стороны, представляютъ о томъ министру юстиціи.

1) do kassacyjnych departamentów senatu—nad wszystkimi sądami i urzędnikami sądowymi w Cesarstwie;

2) do izb sądowych—nad sądami i urzędnikami sądowymi całego okręgu, prócz sędziów pokoju i ich zgromadzeń (art. 64);

3) do sądów okręgowych—nad wszystkimi urzędnikami, do składu tych sądów należącymi i przy nich znajdującymi się.

250. W razie wykrycia jakiego bądź bezprawia, nieporządków albo nadużyć ze strony podwładnego sądu lub urzędnika, sąd wyższy przedsięwzięje środki właściwe, celem przywrócenia zachwianego porządku; jeśli zaś przekona się o potrzebie pociągnięcia winnego do odpowiedzialności, rozwija przeciw niemu postępowanie dyscyplinarne (art. 270 i nast.).

251. Nadzór najbliższy nad spiesznem i zgodnem z przepisami załatwianiem spraw, oraz nad ścisłem wykonywaniem obowiązków ze strony urzędników w każdym sądzie należy do przewodniczącego lub prezesa, który, dostrzegłszy jakiegokolwiek uchybienia, prostuje takowe swemi rozporządzeniami, lub pociąga winnych do odpowiedzialności porządkiem processu dyscyplinarnego.

252. Ani sądy, ani prezesowie nie wchodzą w rozpoznanie działań prokuratorów, lecz winni o nieprawnem ich działaniu donosić właściwym wyższym władzom urzędu publicznego lub ministrowi sprawiedliwości.

253. Prokuratorowie, obowiązani będąc do czuwania nad wykonywaniem prawa, winni o wszelkich uchybieniach sądów, lub urzędników sądowych, w miarę ważności takowych uchybień, albo zawiadamiać prezesa, albo też kolejną władz donosić prokuratorom izb sądowych, którzy czynią w tym względzie przedstawienie do ministra sprawiedliwości.

254. Общій надзоръ за судебными установленіями и должностными лицами судебного вѣдомства сосредоточивается въ лицѣ министра юстиціи, какъ гелераль-прокурора, въ предѣлахъ, настоящимъ учрежденіемъ установленныхъ.

255. Министръ юстиціи, усмотрѣвъ въ какомъ либо судебномъ установленіи накопленіе дѣлъ, медленность или остановку въ движеніи оныхъ, предлагаетъ предсѣдателю того судебного установленія принять мѣры къ отвращенію сего и представить объясненіе о причинахъ.

256. Министръ юстиціи можетъ производить ревизію судебныхъ установленій лично, или чрезъ своего товарища, а обревизованіе окружныхъ судовъ и мировыхъ установленій поручать членамъ судебныхъ палатъ.

Дополненіе. Министру юстиціи предоставляется, независимо отъ обревизованія судебныхъ установленій порядкомъ, въ сей статьѣ указаннымъ, равно прежде назначенія ревизіи, поручать обзоръніе дѣлопроизводства окружныхъ судовъ и мировыхъ судебныхъ установленій, собственно съ цѣлью извлеченія изъ онаго необходимыхъ для министерства свѣдѣній, оберъ-прокурорамъ кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената, ихъ товарищамъ, прокурорамъ судебныхъ палатъ и предсѣдателямъ окружныхъ судовъ.

257. Если кассационные департаменты сената признаютъ нужнымъ произвести ревизію судебныхъ установленій чрезъ сенаторовъ сихъ департаментовъ, то заключеніе о семъ общаго ихъ собранія представляется на усмотрѣніе Императорскаго Величества чрезъ министра юстиціи.

258. Когда министр юстиціи убѣдится, что накопленіе дѣлъ или медленность въ движеніи оныхъ произошли отъ неисправности самаго судебного установленія, то возбуждаетъ о томъ дисциплинарное производство.

254. Nadzór ogólny nad sądami i urzędnikami sądowymi jednoczy się w osobie ministra sprawiedliwości, jako prokuratora generalnego, w zakresie, niniejszą organizacją wskazanym.

255. Minister sprawiedliwości, dostrzegłszy w jakim bądź sądzie nagromadzenie spraw, opóźnienie ich biegu, lub stagnację, zaleca prezesowi tego sądu przedsięwziąć środki, celem zapobieżenia temu, i przedstawić wyjaśnienie przyczyn.

256. Minister sprawiedliwości odbywa rewizję sądów osobiście, albo przez swego towarzysza, a rewizję sądów okręgowych i sądów pokoju może poruczać członkom izb sądowych.

Przepis dodatkowy. Niezależnie od rewizji sądów, porządkiem w niniejszym artykule wskazanym, minister sprawiedliwości mocen jest przed rewizją poruczać prokuratorom naczelnym kassacyjnym departamentów rządzącego senatu, ich pomocnikom, prokuratorom izb sądowych i prezesom sądów okręgowych przejrzenie biegu spraw, toczących się w sądach okręgowych i sądach pokoju, właściwie w celu zebrania niezbędných dla ministerstwa wiadomości.

257. Jeżeli departamenta kassacyjne senatu uznają potrzebném zarządzić rewizję sądów przez senatorów tych departamentów, opinia w tym względzie ogólnego ich zebrania przedstawioną będzie pod uznanie NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA przez ministra sprawiedliwości.

258. Gdy się minister sprawiedliwości przekona, iż nagromadzenie lub opóźnienie w biegu spraw wynikły z winy samego sądu, zarządzi w tym względzie postępowanie dyscyplinarne.

259. Министръ юстиціи можетъ, посредствомъ частныхъ или циркулярныхъ предписаній, поручать состоящимъ при судебныхъ мѣстахъ прокурорамъ или оберъ-прокурорамъ принятіе законныхъ мѣръ къ отклоненію нарушенія правилъ внутренняго устройства и дѣлопроизводства въ судебныхъ мѣстахъ.

260. Канцеляріи судебныхъ мѣстъ состоятъ подъ непосредственнымъ надзоромъ предсѣдателей сихъ мѣстъ, а канцеляріи кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената подъ надзоромъ оберъ-прокуроровъ сихъ департаментовъ. Ближайшій надзоръ за дѣлопроизводствомъ въ канцеляріяхъ и за чиновниками оныхъ принадлежитъ секретарямъ и оберъ-секретарямъ по принадлежности.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

Объ отвѣтственности должностныхъ лицъ судебного вѣдомства.

261. Должностныя лица судебного вѣдомства подвергаются отвѣтственности:

или въ порядкѣ дисциплинарнаго производства.

или по приговорамъ уголовнаго суда.

Правила о взысканіяхъ дисциплинарныхъ и о порядкѣ наложенія оныхъ излагаются въ слѣдующихъ 262—296-й статьяхъ. Порядокъ уголовнаго суда надъ должностными лицами судебного вѣдомства опредѣленъ въ уставѣ уголовнаго судопроизводства.

259. Minister sprawiedliwości, za pośrednictwem poleceń szczególnych lub cyrkularzy, może zobowiązać znajdujących się przy sądach prokuratorów i prokuratorów naczelnych do przedsięwzięcia środków, prawem przepisanych, celem zapobieżenia naruszeniom porządku wewnętrznego i biegu spraw w sądach.

260. Kancellarye sądów pozostają pod nadzorem bezpośrednim prezesów, a kancellarye departamentów kassacyjnych senatu pod nadzorem prokuratorów naczelnych tych departamentów. Najbliższy nadzór nad biegiem spraw w kancellaryach i nad urzędnikami tychże, należy do właściwych sekretarzy i ober-sekretarzy.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O odpowiedzialności urzędników sądowych.

261. Urzędnicy sądowi ulegają odpowiedzialności:

- albo porządkiem processu dyscyplinarnego,
- albo na mocy wyroków sądu kryminalnego.

Przepisy o karach dyscyplinarnych i o sposobie wymierzania takich objęte są w następnych art. 262—296-ym. Porządek postępowania kryminalnego przeciwko tymże urzędnikom określony jest w procedurze kryminalnej.

ОТЪЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О ВЗЫСКАНИЯХЪ ДИСЦИПЛИНАРНЫХЪ.

262. Взысканія, коимъ должностныя лица судебнаго вѣдомства могутъ быть подвергаемы въ порядкѣ дисциплинарнаго производства, безъ преданія уголовному суду, суть:

- 1) предостереженіе;
- 2) замѣчаніе;
- 3) выговоръ безъ внесенія въ послужной списокъ;
- 4) вычетъ изъ жалованья на основаніи статей 413, 414 и 415-й уложенія о наказаніяхъ (изд. 1866 г.).
- 5) арестъ не болѣе какъ на *семь дней*, и
- 6) перемѣщеніе съ высшей должности на низшую.

263. Взысканіямъ, означеннымъ въ предшедшей 262-й статьѣ, должностныя лица судебнаго вѣдомства подлежатъ:

- 1) за тѣ упущенія по службѣ, за которыя въ уложеніи о наказаніяхъ опредѣлены такія же взысканія, а также вычетъ изъ времени службы, и
- 2) во всѣхъ случаяхъ, въ коихъ настоящимъ учрежденіемъ и уставами уголовного и гражданскаго судопроизводства положено предавать сіи лица дисциплинарной отвѣтственности.

264. Въ порядкѣ дисциплинарной отвѣтственности, председатели, товарищи председателей и члены судебныхъ мѣстъ, а также мировые судьи, подлежатъ только предостереженіямъ, и не иначе, какъ по разсмотрѣннн дѣла надлежащимъ судомъ на основаніи правилъ, постановленныхъ ниже въ статьяхъ 270—291-й.

265. Право дѣлать предостереженіе или замѣчаніе какому либо судебному мѣсту въ цѣломъ его составѣ, или въ составѣ присутствія, принадлежитъ исключительно кассационнымъ департаментамъ правительствующаго сената.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O KARACH DYSCYPLINARNYCH.

262. Kary, którym mogą uleże urzędnicy sądowi w porządku dyscyplinarnym, bez oddania pod sąd kryminalny, są następujące:

- 1) przestroga,
- 2) wypomnienie;
- 3) nagana bez zapisania do listy stanu służby,
- 4) wytrącenie z pensyi, w myśl art. 413, 414 i 415-go (wyd. 1866 r.).
- 5) areszt do *dni siedmiu*, i
- 6) przeniesienie z wyższego urzędu na niższy.

263. Karom, oznaczonym w art. 262-m, urzędnicy sądowi ulegają:

- 1) za uchybienia służbowe, za które w kodeksie karnym oznaczone są te same kary lub wytrącenie z czasu służby, i
- 2) we wszelkich wypadkach, gdzie niniejszą organizacją i procedurami kryminalną i cywilną nakazane jest pociąganie winnych do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

264. Prezesowie, vice-prezesowie i członkowie sądów, oraz sędziowie pokoju, mogą ulegać w porządku dyscyplinarnym tylko przestrogom, i to nie inaczej, jak po rozpoznaniu sprawy przez sąd właściwy, według prawideł, podanych niżej w art. 270—291-ym.

265. Prawo udzielania przestróg lub wypomnień sądom w całym ich składzie i kompletom sądzącym służy wyłącznie departamentom kassacyjnym rządzącego senatu.

266. Лица прокурорскаго надзора и оберъ-секретари кассационныхъ департаментовъ сената подлежатъ дисциплинарнымъ взысканіямъ по непосредственному усмотрѣнію министра юстиціи, не иначе однако же, какъ по истребованіи отъ нихъ объясненій. Но оберъ-прокуроры кассационныхъ департаментовъ сената могутъ, на семь основаній, быть подвергаемы однимъ только предостереженіямъ, а товарищи оберъ-прокуроровъ, прокуроры судебныхъ палатъ и ихъ товарищи, равно какъ и прокуроры окружныхъ судовъ, только предостереженіямъ, замѣчаніямъ и выговорамъ безъ внесенія въ послужные списки.

267. Чиновники канцелярій окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ подлежатъ дисциплинарнымъ взысканіямъ по усмотрѣнію предсѣдателей сихъ мѣстъ, а помощники оберъ-секретарей и прочіе низшіе чиновники канцелярій кассационныхъ департаментовъ сената — по усмотрѣнію оберъ-прокуроровъ сихъ департаментовъ.

268. Вычетамъ изъ жалованья и перемѣщенію съ высшей должности на низшую (ст. 262 п. 4 и 6) должностныя лица судебного вѣдомства могутъ быть подвергаемы не иначе, какъ по разсмотрѣніи дѣла судомъ въ порядкѣ дисциплинарнаго производства (ст. 270—292).

269. Предостереженія, замѣчанія и выговоры дѣлаются или на словахъ или письменно.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О порядкѣ дисциплинарнаго производства.

270. Дѣла, подлежащія дисциплинарному производству, вѣдаются:

1) о предсѣдателяхъ и членахъ судебныхъ палатъ, оберъ-прокурорахъ, прокурорахъ судебныхъ палатъ и товарищахъ ихъ — кассационными департаментами правительствующаго сената;

266. Prokuratorowie, tudzież ober-sekretarze departamentów kassacyjnych, ulegają odpowiedzialności dyscyplinarnej według bezpośredniego uznania ministra sprawiedliwości, wszakże nie inaczej, jak po zażądaniu od nich objaśnień. Lecz prokuratorom naczelnym departamentów kassacyjnych mogą być udzielane tą drogą tylko przestrogi, a ich pomocnikom, prokuratorom izb sądowych i ich pomocnikom, oraz prokuratorom przy sądach okręgowych, przestrogi, wypomnienia i nagany, bez zapisania do list stanu służby.

267. Urzędnicy kancelaryj sądów okręgowych i izb sądowych pociągani są do odpowiedzialności dyscyplinarnej z rozporządzenia prezesów tych władz, a pomocnicy ober-sekretarzy i inni niżsi urzędnicy kancelaryj departamentów kassacyjnych senatu—z rozporządzenia prokuratorów naczelnych tych departamentów.

268. Wytrąceniom z pensyi i przeniesieniu z wyższego urzędu na niższy (art. 262 r. 4 i 6) urzędnicy sądowi ulegają nie inaczej, jak po rozpoznaniu sprawy przez sąd w porządku dyscyplinarnym (art. 270—292).

269. Przestrogi, wypomnienia i nagany mogą być ustne lub piśmienne.

ODDZIAŁ DRUGI.

O PORZĄDKU POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.

270. Sprawy dyscyplinarne sądzone są:

1) przeciwko prezesom i członkom izb sądowych, prokuratorom naczelnym, prokuratorom izb sądowych i ich pomocnikom — w departamentach kassacyjnych senatu;

2) przeciwko prezesom, vice-prezesom, i członkom sądów

2) о предсѣдателяхъ, товарищахъ предсѣдателей и членахъ окружныхъ судовъ, судебныхъ слѣдователяхъ и мировыхъ судьяхъ, а также прокурорахъ окружныхъ судовъ и ихъ товарищахъ—судебными палатами;

3) о прочихъ чинахъ судебного вѣдомства—тѣми судебными мѣстами, при которыхъ они состоятъ.

271. Если дѣло, подлежащее дисциплинарному производству, касается двухъ или болѣе должностныхъ лицъ судебного вѣдомства, изъ коихъ одни подсудны высшему, а другія низшему суду, то всѣ они судятся совокупно въ высшемъ изъ сихъ судовъ.

272. Дисциплинарное производство возбуждается: относительно судей, въ томъ числѣ и судебныхъ слѣдователей — или опредѣленіями самихъ судовъ и сѣздовъ мировыхъ судей по принадлежности, или же предложеніями министра юстиціи; относительно прочихъ чиновъ судебного вѣдомства—или распоряженіями предсѣдателей, или предложеніями лицъ прокурорскаго надзора.

273. Дисциплинарное производство не можетъ быть начато по истеченіи *одного года* со времени учиненія дѣйствія или упущенія, подлежащаго дисциплинарному взысканію.

274. О поводахъ къ началю дисциплинарнаго производства, вмѣстѣ со всѣми относящимися къ сему бумагами и свѣдѣніями, первоприсутствующій или предсѣдатель того суда, которому, на основаніи предшедшей 270-й статьи, подвѣдомо дисциплинарное дѣло предлагаетъ на предварительное обсужденіе въ распорядительномъ засѣданіи суда.

275. Дисциплинарное производство, начатое вслѣдствіе разсмотрѣнія жалобы частнаго лица, не можетъ быть прекращено, хотя бы это лицо и просило потомъ объ оставленіи его жалобы безъ послѣдствій.

okręgowych, inkwirentom i sędziom pokoju, oraz prokuratorom przy sądach okręgowych i ich pomocnikom—w izbach sądowych;

3) przeciwko innym urzędnikom sądowym—w tych sądach, przy których pozostają.

271. Jeżeli do sprawy dyscyplinarnej wchodzi dwóch lub więcej urzędników sądowych, z których jedni ulegają wyższemu, drudzy niższemu sądowi, wyższy sąd co do wszystkich podsądnych wyrokować będzie.

272. Sprawa dyscyplinarna rozwinięta być może: przeciwko sędziom, nie wyłączając inkwirentów—bądź na mocy decyzji sądów i zgromadzeń sędziów pokoju właściwych, bądź na skutek reskryptów ministra sprawiedliwości; przeciwko innym zaś urzędnikom sądowym—na mocy rozporządzeń prezesów, lub przedstawień prokuratorów.

273. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie roku od daty popełnienia czynu lub uchybienia, kwalifikującego się do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

274. Przewodniczący lub prezes sądu, któremu w myśl art. 270-go ulega rozpocząć się mająca sprawa dyscyplinarna, poddaje pod przedwstępne rozpoznanie tegoż sądu, na posiedzeniu ekonomicznem, pobudki skłaniające do rozwinięcia postępowania dyscyplinarnego, z załączeniem wszelkich akt i wiadomości, związek ze sprawą mających.

275. Postępowanie dyscyplinarne, rozwinięte na skutek skargi osoby prywatnej, nie może być przerwane, chociażby nawet skarga cofnięta została.

276. При предварительномъ обсужденіи дисциплинарнаго дѣла судъ собираетъ необходимыя по дѣлу справки и требуетъ объясненій отъ обвиняемаго должностнаго лица, которое имѣетъ право представить оныя словесно или письменно.

277. По надлежащемъ объясненіи дѣла, оное вносится на разсмотрѣніе и рѣшеніе общаго собранія департаментовъ или отдѣленій суда.

278. О времени разсмотрѣнія дѣла въ общемъ собраніи суда извѣщается обвиняемый, который имѣетъ право явиться къ этому времени въ судъ для личныхъ объясненій. Присылка повѣреннаго не допускается.

279. Судъ можетъ, буде признаетъ нужнымъ, потребовать обвиняемаго къ назначенному сроку, посредствомъ письменнаго вызова. Неявка вызываемаго въ срокъ, безъ уважительныхъ причинъ, не останавливаетъ разсмотрѣнія дѣла.

280. Въ дѣлахъ дисциплинарныхъ устраненіе судей допускается на общемъ основаніи.

281. Дѣла дисциплинарныя слушаются при закрытыхъ дверяхъ, за исключеніемъ случая, когда обвиняемый будетъ просить о докладѣ дѣла его въ публичномъ засѣданіи. Въ семъ случаѣ обвиняемый вправѣ имѣть защитника изъ числа присяжныхъ повѣренныхъ.

282. При разсмотрѣніи дисциплинарныхъ дѣлъ судъ не подчиняется никакимъ особымъ формамъ, кромѣ указанныхъ въ предшедшихъ 274 — 281-й статьяхъ, и порядокъ объясненій дѣла зависитъ исключительно отъ усмотрѣнія суда; но предъ постановленіемъ рѣшенія судъ выслушиваетъ заключеніе прокурора или оберъ-прокурора по принадлежности, а за тѣмъ окончательныя объясненія подсудимаго или его защитника.

283. Если при дисциплинарномъ производствѣ обнаружится какое либо другое нарушеніе или упущеніе обвиняемаго, то судъ,

276. Przy rozpoznaniu przedwstępnej sprawy dyscyplinarnej, sąd zbiera wszelkie wiadomości potrzebne i żąda wyjaśnień od obwinionego urzędnika, który może się tłumaczyć ustnie lub na piśmie.

277. Po należytem wyjaśnieniu sprawy, takowa wprowadza się i rozstrzyga na ogólnem zgromadzeniu departamentow lub wydziałów sądu.

278. O czasie wprowadzenia sprawy na ogólnem zgromadzeniu sądu uwiadomić należy obwinionego, który ma prawo stanąć przed sądem, celem przedstawienia ustnych wyjaśnień. Przysłanie obrońcy jest zabronionem.

279. Sąd może, jeżeli uzna za potrzebne, wezwać obwinionego na dzień wyznaczony przez wezwanie. Niestawienie się jego w dniu wyznaczonym bez słusznych powodów nie przecina rozpoznania sprawy.

280. W sprawach dyscyplinarnych wyłączenie sędziów ma miejsce według zasad ogólnych.

281. Sprawy dyscyplinarne wprowadzane są przy drzwiach zamkniętych, chyba by sam obwiniony prosił o wprowadzenie jego sprawy na posiedzeniu jawnem. W tym ostatnim przypadku wolno mu jest mieć obrońcę.

282. Przy rozpoznaniu spraw dyscyplinarnych, sąd nie trzyma się żadnych form, prócz przepisanych wyżej w art. 274—281-ym, i sposób wprowadzenia sprawy zależy w zupełności od jego uznania; lecz przed wydaniem wyroku winien wysłuchać wniosków właściwego prokuratora lub prokuratora naczelnego, a po nich ostatecznego tłumaczenia się obwinionego lub jego obrońcy.

283. Jeżeli w ciągu processu dyscyplinarnego wykrytem zostanie jakie bądź inne wykroczenie lub uchybienie obwinionego, wtedy

смотря по обстоятельствамъ, или рѣшить оба дѣла совокупно, или же даетъ новому дѣлу особый ходъ порядкомъ, указаннымъ выше сего въ статьяхъ 272 и 274-й.

284. Рѣшеніе суда объявляется наличному подсудимому немедленно. Для выслушанія рѣшенія, постановленнаго въ отсутствіе подсудимаго, онъ требуется въ судъ, а если находится на службѣ въ судъ другаго города, то рѣшеніе объявляется ему въ общемъ собраніи сего послѣдняго суда, при закрытыхъ дверяхъ.

285. Рѣшенія, коими положено сдѣлать мировымъ судьямъ или судебнымъ слѣдователямъ предостереженіе, могутъ по усмотрѣнію суда, быть объявляемы имъ и въ мѣстѣ ихъ жительства.

286. Противъ рѣшеній окружныхъ судовъ, а также постановленныхъ въ первой степени рѣшеній судебныхъ палатъ, осужденнымъ предоставляется право жалобы въ теченіе *одной недѣли* со времени объявленія рѣшеній.

287. По дѣламъ, рѣшеннымъ въ дисциплинарномъ порядкѣ окружными судами и судебными палатами въ первой степени, протесты прокуроровъ допускаются въ *семидневный* срокъ со времени постановленія рѣшеній.

288. Жалобы и протесты представляются предсѣдателю суда, рѣшившаго дѣло, и, вмѣстѣ со всѣми относящимися къ оному бумагами, препровождаются въ высшій судъ, для рѣшенія въ общемъ собраніи департаментовъ онаго. Противъ рѣшеній сего суда жалобы и протесты не допускаются.

289. При разморѣннн дѣлъ по жалобамъ и протестамъ наблюдаются правила, постановленныя выше въ статьяхъ 278—285-й.

290. О всякомъ окончательномъ рѣшеніи, состоявшемся въ дисциплинарномъ порядкѣ, сообщается министру юстиціи для свѣдѣнія.

sąd stosownie do okoliczności, albo rozstrzyga obie sprawy łącznie, albo też rozwija nowe postępowanie sposobem, wyżej w art. 272 i 274-ym wskazanym.

284. Wyrok sądu ogłoszonym będzie obwinionemu obecnemu bezzwłocznie; obwinieni zaś nieobecni wzywani być mają w tym celu do sądu; a pozostającym w służbie w innym sądzie, wyrok ogłoszony będzie na ogólnem zgromadzeniu tego ostatniego przy drzwiach zamkniętych.

285. Wyroki, którymi udzielone zostały przestrogi sędziom pokoju lub inkwirentom, mogą im być ogłaszane w ich mieszkaniach, jeśli sąd uzna to za stosowne.

286. Od wyroków sądów okręgowych, niemniej od wyroków izb sądowych w pierwszej instancji wydanych, skazani mogą się odwołać w ciągu *tygodnia* od daty ogłoszenia im wyroku.

287. W sprawach, osądzonych porządkiem dyscyplinarnym przez sądy okręgowe i izby sądowe w pierwszej instancji, dopuszczone jest odwołanie się prokuratora w ciągu dni *siedmiu* od daty zapadnięcia wyroku.

288. Odwołanie się skazanego i prokuratora podanem będzie prezesowi sądu wyrokującego, który przesyła akta sprawy do sądu wyższego, końcem rozpoznania takowej na zebraniu ogólnem. Od zapadłych tam wyroków odwołanie się nie ma miejsca.

289. Przy rozpoznaniu spraw, przychodzących z odwołania się, zachować należy przepisy art. 278—285-go.

290. O wszelkim wyroku ostatecznym, w sprawie karności zapadłym, zawiadomiony być winien minister sprawiedliwości.

291. Просьбы объ отмѣнѣ окончательныхъ рѣшеній судебной палаты, постановленныхъ въ дисциплинарномъ порядкѣ, допускаются, въ теченіе *одной недѣли* со времени объявленія рѣшеній, только въ слѣдующихъ случаяхъ:

1) когда рѣшеніе постановлено не надлежащимъ судомъ, или не въ надлежащемъ составѣ присутствія;

2) когда рѣшеніе состоялось безъ истребованія отъ подсудимаго объясненій;

3) когда судомъ назначено наказаніе свыше предоставленной ему закономъ власти, и

4) когда къ дѣлу примѣненъ законъ съ нарушеніемъ прямого смысла онаго.

292. Если при разсмотрѣнн дѣла дисциплинарнымъ порядкомъ будутъ обнаружены такія обстоятельства, по коимъ виновный подлежитъ суду уголовному, то дисциплинарное производство прекращается и подсудимый предается уголовному суду по правиламъ устава уголовного судопроизводства.

293. Если судья въ теченіе *одного года* подвергся *три* раза предостереженію, то въ случаѣ новой въ томъ же году, считая со времени перваго предостереженія, вины, подлежащей тому же взысканію, представляется на усмотрѣніе кассационныхъ департаментовъ сената, не признають ли они нужнымъ предать виновнаго уголовному суду (ст. 264).

294. Всѣ прочія должностныя лица судебного вѣдомства, подвергшіяся въ теченіе *одного года* (ст. 293) *три* раза дисциплинарному взысканію, строже предостереженія и замѣчанія, за новыя послѣ того нарушенія, хотя бы подлежація также лишь дисциплинарному взысканію, предаются уголовному суду, который при опредѣленн имъ взысканія, руководствуется статьею 410-ю уложенія о наказаніяхъ (изд. 1866 г.).

295. Когда судья, за преступленіе или проступокъ, не относящіяся къ службѣ, будетъ въ уголовномъ порядкѣ подвергнутъ какому либо взысканію или наказанію, хотя бы и не соединенному

291. Prośby o skasowanie wyroków ostatecznych izby sądowej, zapadłych porządkiem dyscyplinarnym, mogą być zanoszone w ciągu *jednego tygodnia* od daty ogłoszenia wyroków, jedynie w następujących przypadkach:

- 1) gdy wyrok zapadł w sądzie, lub komplecie niewłaściwym;
- 2) gdy wyrok zapadł bez poprzedniego zażądania wyjaśnień od podsądnego;
- 3) gdy sąd wyrzekł karę, przewyższającą zakres jego władzy, i
- 4) gdy zastosowano prawo z naruszeniem wyraźnej jego osnowy.

292. Jeżeli przy rozpoznawaniu sprawy dyscyplinarnej wykrytymi zostaną takie okoliczności, z powodu których podsądny ulega sądowi kryminalnemu, postępowanie dyscyplinarne przerwaniem zostaje i podsądny oddanym być winien pod sąd kryminalny, według przepisów procedury karnej.

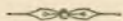
293. Jeżeli sędzia, otrzymawszy w ciągu *roku jednego trzy* przestrogi, popełni przed upływem roku, licząc od otrzymania pierwszej z tych przestróg, nowe wykroczenie, za które uleźdźby musiał tój samej karze, natenczas uczynionem będzie przedstawienie w tym przedmiocie do departamentów kassacyjnych, które wyrzekną, czy należy oddać winnego pod sąd kryminalny.

294. Wszyscy inni urzędnicy sądowi, dotknięci *trzy* razy w ciągu *roku* (art. 293) karą dyscyplinarną wyższą niż przestroga lub wypomnienie, w razie nowego wykroczenia, chociażby tylko karą dyscyplinarną zagrożonego, sążeni być mają kryminalnie, z zachowaniem przepisu artykułu 410-go kodexu karnego (wyd. 1866 r.).

295. Jeżeli sędzia za przestępstwo lub wykroczenie nie służbowe skazany zostanie porządkiem kryminalnym na jaką bądź karę, chociażby nie skutkującą utraty praw służby, należy poddać tę

съ потерю права на службу, то обстоятельство это передается на обсужденіе общаго собранія кассационныхъ департаментовъ сената, которое, истребовавъ объясненіе отъ сего судьи, можетъ, смотря по обстоятельствамъ, постановить объ удаленіи его отъ должности.

296. Правило предшедшей 295-й статьи распространяется также на судей, подвергшихся личному задержанію за долги, или же объявленныхъ, въ установленномъ порядкѣ, несостоятельными должниками.

РАЗДѢЛЪ ДЕВЯТЫЙ.

О ЛИЦАХЪ, СОСТОЯЩИХЪ ПРИ СУДЕБНЫХЪ МѢСТАХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О судебныхъ приставахъ и судебныхъ разсыльныхъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О СУДЕБНЫХЪ ПРИСТАВАХЪ ВООБЩЕ.

297. Судебные пристава состоятъ при кассационныхъ департаментахъ правительствующаго сената, при судебныхъ палатахъ и при окружныхъ судахъ, для исполненія дѣйствій, возлагаемыхъ на нихъ уставами уголовного и гражданскаго судопроизводства и настоящимъ учрежденіемъ [ст. 60].

okoliczność pod rozpoznanie ogólnego zebrania departamentów kasacyjnych senatu, które, zażądawszy wyjaśnień od sędziego, mogą stosownie do okoliczności złożyć go z urzędu.

296. Przepis art. 295-go rozciąga się także na sędziów, osadzonych w areszcie za długi, lub których upadłość według istniejącego porządku uznana została.

DZIAŁ DZIEWIĄTY.

O OSOBACH POZOSTAJĄCYCH PRZY SĄDACH.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O komornikach i woźnych sądowych.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O KOMORNIKACH SĄDOWYCH W OGÓLE.

297. Komornicy sądowi znajdują się przy departamentach kasacyjnych senatu, przy izbach sądowych i sądach okręgowych, celem wykonywania czynności, poruczanych im na mocy procedur kryminalnej i cywilnej, oraz niniejszej organizacyi (art. 60).

Przepis dodatkowy. Oprócz komorników sądowych, przy izbie

Дополненіе. Кромѣ судебныхъ приставовъ, при судебной палатѣ и окружныхъ судахъ состоятъ судебные разсыльные, на которыхъ возлагается сообщеніе тяжущимся повѣстокъ и бумагъ, а также исполненіе другихъ, поручаемыхъ имъ предсѣдателями означенныхъ судебныхъ мѣстъ дѣйствій, не относящихся къ исполненію судебныхъ рѣшеній.

298. Число судебныхъ приставовъ при каждомъ судебномъ мѣстѣ опредѣляется въ штатѣ онаго.

299. Не могутъ быть судебными приставами:

- 1) недостигшіе *двадцати одного* года;
- 2) иностранцы;
- 3) объявленные несостоятельными должниками;
- 4) состоящіе на службѣ отъ правительства или по выборамъ;
- 5) подвергшіеся, по судебнымъ приговорамъ, лишенію или ограниченію правъ состоянія, а также священнослужители, лишенные духовнаго сана по приговорамъ духовнаго суда;
- 6) состоящіе подъ слѣдствіемъ за преступленія и проступки, влекущіе за собою лишеніе или ограниченіе правъ состоянія, и тѣ, которые, бывъ подъ судомъ за такіе преступленія и проступки, не оправданы судебными приговорами;
- 7) исключенные изъ службы по суду, или изъ духовнаго вѣдомства за пороки, или же изъ среды обществъ и дворянскихъ собраній по приговорамъ тѣхъ сословій, къ которымъ они принадлежатъ;
- 8) тѣ, коимъ по суду воспрещено хожденіе по чужимъ дѣламъ.

300. Судебные пристава при окружныхъ судахъ и судебныхъ палатахъ избираются предсѣдателями сихъ мѣстъ, а при кассационныхъ департаментахъ сената оберъ-прокурорами оныхъ, по надлежащемъ удостовѣреніи въ благонадежной нравственности и способностяхъ кандидатовъ къ исполненію принимаемыхъ ими на себя обязанностей.

301. Избранные на основаніи предшедшей 300-й статьи судебные пристава допускаются къ исполненію служебныхъ по сему

sądowej i sądach okręgowych znajdują się woźni sądowi, których obowiązkiem jest wręczenie stronom wezwań i pism, jak również pełnienie innych, poruczanych im przez prezesów rzeczonych władz czynności, nie dotyczących wykonania wyroków sądowych.

298. Liczbę komorników każdego sądu oznacza etat tegoż sądu.

299. Nie mogą być komornikami:

- 1) nie mający *dwadzieścia jeden* lat wieku;
- 2) cudzoziemcy;
- 3) dłużnicy, których upadłość uznana została;
- 4) pozostający w służbie rządowej, lub z wyborów;
- 5) osoby, przez wyroki sądowe pozbawione praw stanu, lub których prawa ograniczone zostały, niemniej kapłani, pozbawieni godności duchownej wyrokami sądu duchownego;
- 6) pozostający pod śledztwem za przestępstwa i wykroczenia skutkujące utratę lub ograniczenie praw stanu, lub ci, którzy, będąc oddani pod sąd za takie przestępstwa i wykroczenia, wyrokami sądowymi uniewinnieni nie zostali;
- 7) wykluczeni ze służby przez wyroki sądów, lub ze stanu duchownego za złe prowadzenie się, albo z gmin i zebrań szlacheckich wyrokami tych klas ludności do których należą, i
- 8) ci, którym sądownie wzbronionem zostało prowadzenie spraw cudzych.

300. Komornicy sądów okręgowych i izb sądowych wybierani są przez prezesów tych władz, a komornicy departamentów kassacyjnych rządzącego senatu—przez prokuratorów naczelných, po należytem przekonaniu się o moralnej konducie kandydatów i uzdolnieniu do pełnienia obowiązków tego urzędu.

301. Wybrani, w myśl poprzedniego artykułu 300-go, komornicy, nie wprzód mogą być dopuszczeni do pełnienia obowiązków tego

званію обязанностей не прежде, какъ по представленіи судебному мѣсту, къ которому они назначаются, установленнаго залога и по принятіи присяги на должность.

302. Залогъ, требуемый отъ судебныхъ приставовъ на случай убытковъ, могущихъ произойти отъ неправильныхъ ихъ дѣйствій, устанавливается для каждаго судебного округа, по представленію министра юстиціи, законодательнымъ порядкомъ.

Примѣчаніе 1. Размѣръ залога, требуемаго отъ судебныхъ приставовъ на случай убытковъ, могущихъ произойти отъ неправильныхъ ихъ дѣйствій назначенъ для округовъ С.-Петербургской, Московской и Харьковской судебныхъ палатахъ въ *шестьсотъ* рублей.

Примѣчаніе 2. Размѣръ залога, требуемаго отъ приставовъ округовъ Петербургской, Московской и Харьковской судебныхъ палатахъ, на случай убытковъ, могущихъ произойти отъ неправильныхъ ихъ дѣйствій, распространенъ на Одесскій и на другіе, имѣющіе вполнѣдствіи быть открытыми, судебные округи.

303. Судебные пристава приводятся къ присягѣ на эту должность духовнымъ лицомъ ихъ вѣроисповѣданія, по приложенной у сего формѣ, въ общемъ собраніи департаментовъ или отдѣлений того судебного мѣста, къ которому сіи пристава назначаются (Приложеніе II).

304. По принятіи судебнымъ приставомъ присяги, ему выдаются:

1) свидѣтельство о поступленіи его въ должность судебного пристава, съ указаніемъ мѣстности, назначенной ему для жительства; на семь свидѣтельствъ означается вполнѣдствіи о всякой перемѣнѣ приставомъ его жительства;

2) особый знакъ, присвоенный должности судебного пристава, для ношенія при отправленіи служебныхъ его обязанностей, и

3) особая печать.

Дополненіе. Должности судебного разсыльнаго присвоивается особая форменная одежда и особый знакъ.

305. Судебные пристава должны имѣть постоянное жительство:

1) состоящіе при кассационныхъ департаментахъ сената и при судебныхъ палатахъ—въ томъ городѣ, въ которомъ находится сенатъ или палата;

urzędu, jak po złożeniu ustanowionej kaucyi w sądzie i wykonaniu przysięgi na urząd.

302. Wysokość kaucyi, wymaganej od komorników na przypadek strat, mogących wyniknąć z nielegalnego ich działania, ustanowioną będzie porządkiem prawodawczym, na przedstawienie ministra sprawiedliwości, dla każdego okręgu sądowego oddzielnie.

Uwaga 1. Wysokość kaucyi, wymaganej od komorników na przypadek strat, mogących wyniknąć z nielegalnego ich działania, ustanowioną została w okręgach St. Petersburskiej, Moskiewskiej i Charkowskiej izb sądowych w ilości rubli sześćset

Uwaga 2. Wysokość kaucyi, wymaganej od komorników okręgów izb sądowych St. Petersburskiej, Moskiewskiej i Charkowskiej na przypadek strat, mogących wyniknąć z nielegalnego ich działania, zastosowaną została do Odeskiego i innych, w następstwie utworzyć się mających, okręgów sądowych.

303. Komornicy sądowi wykonywają przysięgę na ten urząd przed kapłanem właściwego wyznania, w rotę, załączającą się przy niniejszym artykule, w ogólném zebraniu departamentów lub wydziałów tego sądu, do którego są przeznaczani (Dodatek II).

304. Po wykonaniu przysięgi, komornik otrzymuje:

1) świadectwo, że objął urząd komornika sądowego, z wymienieniem wyznaczonego mu zamieszkania; na tém świadectwie zaznaczają się następnie wszelkie zmiany zamieszkania;

2) znak właściwy komornika sądowego, mający być noszonym w czasie wykonywania przez niego obowiązków urzędowych, i

3) pieczęć właściwą.

Przepis dodatkowy. Do urzędu woźnego sądowego przywiązane jest ubranie mundurowe i znak właściwy

305. Komornicy sądowi winni mieć stałe zamieszkanie:

1) ci, którzy pozostają przy departamentach kassacyjnych senatu lub izbach sądowych—w mieście, gdzie znajduje się senat lub izba sądowa.

2) изъ состоящихъ при окружныхъ судахъ—одни въ томъ городѣ, въ которомъ находится окружной судъ, а прочіе въ другихъ мѣстахъ, въ составъ судебного округа входящихъ.

306. Мѣстность для жительства судебныхъ приставовъ назначается и можетъ впослѣдствіи быть измѣняема предсѣдателями тѣхъ судовъ, при которыхъ пристава состоятъ, а въ кассационныхъ департаментахъ сената оберъ-прокурорами оныхъ.

307. Судебный приставъ не вправе перемѣнять назначенную ему для жительства мѣстность подъ страхомъ удаленія отъ должности.

308. Судебные пристава могутъ быть утверждаемы въ этой должности не прежде, какъ по истеченіи *одного года* со времени допущенія, на основаніи предшедшей 304-й статьи, къ исполненію принимаемыхъ ими на себя обязанностей. Утверженію судебныхъ приставовъ зависитъ отъ тѣхъ же лицъ, которымъ, по статьѣ 300-й сего учрежденія, предоставлено избраніе ихъ въ эти должности.

309. О всякомъ назначеніи къ исправленію должности судебного пристава (ст. 304) и объ утвержденіи въ оной (ст. 308) публикуется во всеобщее свѣдѣніе.

310. При недостаткѣ судебныхъ приставовъ, предсѣдатели судебныхъ мѣстъ имѣютъ право исполненіе ихъ обязанностей поручать, за вознагражденіе, судебнымъ приставамъ по таксѣ определяемое (ст. 313), чинамъ полиціи исполнительной, обращаясь съ требованіемъ о командированіи сихъ чиновъ къ мѣстному полицейскому начальству.

311. По исполненію обязанностей судебныхъ приставовъ, чины полиціи исполнительной состоятъ въ полномъ подчиненіи предсѣдателямъ судебныхъ мѣстъ, наравнѣ съ самими приставами.

Дополненіе. Правила, установленныя статьями 299, 300, 303, 305 — 311-ю настоящаго учрежденія, примѣняются также и къ судебнымъ разсыльнымъ. (Полож. о прим. ст. 60).

2) z liczby pozostających przy sądach okręgowych, jedni w mieście gdzie się znajduje sąd okręgowy, drudzy zaś w innych miejscowościach okręgu sądowego.

306. Zamieszkanie komorników wyznacza się i może być zmieniane z upoważnienia prezesów sądów właściwych, a w departamentach kassacyjnych senatu z upoważnienia prokuratorów naczelnych.

307. Komornik nie może zmieniać wyznaczonego mu zamieszkania pod karą wydalenia z urzędu.

308. Komornicy sądowi mogą być zatwierdzani nie wcześniej, jak po upływie roku od daty dopuszczenia ich, w myśl artykułu 304-go, do wykonywania obowiązków tego urzędu. Zatwierdzenie komorników zależy od tych samych osób, które, w myśl art. 300-go, mają prawo przeznaczania ich na ten urząd.

309. O wszelkiem przeznaczeniu do sprawowania obowiązków komornika (art. 304), tudzież o zatwierdzeniu w tym urzędzie (art. 308), należy podawać do wiadomości publicznej.

310. W braku komorników sądowych, prezesowie sądów mogą powierzać wykonywanie ich obowiązków, za wynagrodzeniem według taksy dla komorników ustanowionej (art. 313), osobom, do składu policji wykonawczej należącym, o których wyznaczenie odnosić się będą do miejscowej zwierzchności policyjnej.

311. Przy wykonywaniu obowiązków komorników przez policję wykonawczą, takowa podlega władzy prezesów na równi z komornikami.

Przepis dodaktowy. Postanowienia, zamieszczone w artykułach 299, 300, 303, 305—311-ym niniejszej organizacyi, stosują się także i do woźnych sądowych. (Post. o zast. art. 60).

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О ПРАВАХЪ И ПРЕИМУЩЕСТВАХЪ, ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ
СУДЕБНЫХЪ ПРИСТАВОВЪ.

1. Права и преимущества судебныхъ приставовъ.

312. Судебные пристава получаютъ содержаніе, по штату, въ размѣрѣ, опредѣленномъ въ росписаніи, приложенномъ къ 238-й статьѣ настоящаго учрежденія (Приложеніе I).

313. За исполненіе служебныхъ дѣйствій назначается, сверхъ того, въ пользу судебныхъ приставовъ денежное вознагражденіе, по особой таксѣ, которая, по представленіямъ судебныхъ палатъ министру юстиціи, утверждается и измѣняется въ законодательномъ порядкѣ [ст. 310].

Примѣчаніе 1. Въ 1865 году введена въ дѣйствіе въ видѣ временной мѣры, впредь до указанія опыта, такса вознагражденія судебныхъ приставовъ округовъ С.-Петербургской и Московской судебныхъ палатъ, съ тѣмъ, чтобы всякія въ ней измѣненія допускаемы были, согласно 313-й статьѣ, не иначе, какъ въ законодательномъ порядкѣ.

Примѣчаніе 2. Означенная въ примѣчаніи 1-мъ къ сей статьѣ, временная такса вознагражденія судебныхъ приставовъ округовъ С.-Петербургской и Московской судебныхъ палатъ распространяется какъ на округи Харьковской и Одесской судебныхъ палатъ, такъ и на другіе имѣющіе вполнѣнствіи быть открытыми судебные округа, впредь до составленія для каждаго изъ нихъ таксы порядкомъ, установленнымъ въ сей статьѣ.

314. Означенное въ предшедшей 313-й статьѣ вознагражденіе составляетъ общую принадлежность всѣхъ судебныхъ приставовъ Имперіи и раздѣляется министромъ юстиціи, въ опредѣленные сроки, по округамъ судебныхъ палатъ, для распредѣленія онаго между судебными приставами, соразмѣрно ихъ трудамъ и мѣстнымъ обстоятельствамъ, по усмотрѣнію судебныхъ палатъ, а тамъ, гдѣ будутъ образованы совѣты судебныхъ приставовъ (ст. 333), по распоряженію сихъ совѣтовъ.

ODDZIAŁ DRUGI.

O PRAWACH, PREROGATYWACH, POWINNOŚCIACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI KOMORNIKÓW SĄDOWYCH.

I. Prawa i prerogatywy komorników sądowych.

312. Komornicy otrzymują pensję etatową w ilości, oznaczonej wykazem, załączającym się przy art. 238-m niniejszej organizacyi (Dodatek I).

313. Prócz tego za wykonywane przez siebie czynności urzędowe komornicy pobierać będą wynagrodzenie pieniężne, według taksy oddzielnej, która na skutek przedstawień, czynionych przez izby sądowe do ministra sprawiedliwości, zatwierdzaną i zmienianą jest porządkiem prawodawczym.

Uwaga 1. Wroku 1865 ustanowioną została, jako środek tymczasowy, dopóki praktyka innych nie poda wskazówek, taksa wynagrodzenia komorników sądowych w okręgach St. Petersburskiej i Moskiewskiej izb sądowych, z warunkiem, aby wszelkie zmiany zaprowadzane w niej były, stosownie do artykułu 313-go, w drodze prawodawczej.

Uwaga 2. Taksa tymczasowa wynagrodzenia komorników sądowych, o jakiej mowa w uwadze pierwszej do tego artykułu, dla okręgów St. Petersburskiego i Moskiewskiego postanowiona, stosuje się do okręgów Charkowskiej i Odeskiej izb sądowych, jak również i do innych, mających się w następstwie otworzyć okręgów sądowych, do czasu ułożenia dla każdego z nich taksy w drodze, przepisanej w artykule 313-ym.

314. Oznaczone art. 313-ym wynagrodzenie stanowi własność wspólną wszystkich komorników Cesarstwa i rozdzielane jest, w terminach oznaczonych, przez ministra sprawiedliwości pomiędzy okręgi izb sądowych celem rozdania komornikom sądowym, stosownie do zasług ich i okoliczności miejscowych, według uznania tych sądów lub z rozporządzenia rad komorników sądowych, tam gdzie rady te istnieją (art. 333).

315. Судебные пристава изъ числа лицъ, имѣющихъ право, по уставу о службѣ гражданской, вступать въ государственную службу, производятся въ чины на общемъ основаніи, если судебное мѣсто, при которомъ они состояли, удостовѣритъ въ исправномъ исполненіи ими своихъ обязанностей.

316. Въ случаѣ оказаннаго судебному приставу сопротивленія, онъ имѣетъ право требовать содѣйствія мѣстной полицейской и даже военной власти, которыя обязаны оказывать ему сіе содѣйствіе безъ замедленія.

См. слѣдующ. за ст. 332 дополненіе.

317. О всякомъ противодѣйствіи судебному приставу во время исполненія имъ обязанностей, или о нанесенномъ ему оскорбленіи, онъ составляетъ особый протоколъ, за подписью свидѣтелей, а также чиновниковъ или служителей мѣстной полиціи, если они при томъ присутствовали.

318. Означенный въ предшедшей 317-й статьѣ протоколъ представляется приставомъ надлежащему прокурору или его товарищу, который принимаетъ мѣры для изслѣдованія указаннаго въ протоколѣ событія и преданія виновныхъ законной отвѣтственности.

319. Такимъ же порядкомъ составляется судебнымъ приставомъ и представляется прокурору или его товарищу особый протоколъ и въ томъ случаѣ, когда полицейская или военная власти не исполняютъ требованій пристава о содѣйствіи.

320. Всякое нанесенное судебному приставу, во время исполненія имъ своихъ обязанностей, оскорбленіе и всякое сопротивленіе законнымъ его требованіямъ или распоряженіямъ, почитаются преступленіями противъ властей, правительствомъ установленныхъ, и подвергають виновныхъ наказанію по правиламъ, постановленнымъ въ ст. 270—273, 285 и 286, улож. о наказ. (изд. 1866 г.).

315. Komornicy sądowi, mający prawo do służby rządowej na mocy ustawy o służbie cywilnej, otrzymują rangi według zasad ogólnych, jeżeli sąd, przy którym pozostają, poświadczy gorliwą ich służbę.

316. Napotkawszy opór przy wykonywaniu swych obowiązków, komornik sądowy wzywa o pomoc miejscową władzę policyjną lub nawet wojskową, które winny uskutecznić jego żądania bezwzględnie.

Por. przepis dodakt. po art. 332.

317. Napotkawszy jakibądź opór, lub doznawszy zniewagi przy wykonywaniu swych obowiązków, komornik spisuje protokół, który przez świadków, oraz urzędników lub służbę policyjną, jeżeli ta była obecną przy zajściu, podpisanym zostanie.

318. Wzmiankowany w art. 317-ym protokół przedstawiony będzie przez komornika właściwemu prokuratorowi lub pomocnikowi prokuratora, który przedsięwzięmie środki w celu wysledzenia opisanego w protokóle zajścia i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

319. Tym samym porządkiem spisuje się i przedstawia prokuratorowi lub jego pomocnikowi protokół oddzielny w tym razie, gdy władza policyjna lub wojskowa nie uskuteczni żądań komornika o udzielenie pomocy.

320. Wszelka zniewaga, wyrządzona komornikowi w czasie wykonywania przez niego obowiązków i wszelki opór, stawiony przeciwko legalnym jego żądaniom lub rozporządzeniom, poczytane będą za przestępstwa przeciw władzom, przez rząd ustanowionym i ściągną na winnych karę, według art. 270 — 273, 285 i 286 kodexu karnego (wyd. 1866 r.).

II. Обязанности и ответственность судебных приставовъ.

321. На судебныхъ приставовъ, состоящихъ при кассационныхъ департаментахъ правительствующаго сената и при судебныхъ палатахъ, возлагаются, въ чертѣ того города, гдѣ находится сенатъ или палата, сообщеніе тяжущимся повѣстокъ и бумагъ по дѣламъ, производящимся въ сихъ мѣстахъ, и исполненіе дѣйствій, поручаемыхъ имъ отъ первоприсутствующаго въ кассационномъ департаментѣ или предсѣдателя судебной палаты.

Ср. дополн. къ ст. 297.

322. На судебныхъ приставовъ, состоящихъ при окружныхъ судахъ, сверхъ обязанностей, указанныхъ въ предшедшей 321-й статьѣ, возлагается исполненіе судебныхъ рѣшеній и другихъ, отнесенныхъ къ ихъ обязанностямъ дѣйствій, въ предѣлахъ округа того суда, при которомъ сіи пристава состоятъ.

Ср. дополн. къ ст. 297.

323. Порядокъ дѣйствія судебныхъ приставовъ по исполненію означенныхъ въ предшедшихъ 321 и 322-й статьяхъ обязанностей, опредѣляется въ уставахъ уголовного и гражданскаго судопроизводства.

Примчаніе. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены въ дѣйствіе военно-судебный и военно-морской судебный уставы 13 мая 1867 года, обязанности судебныхъ приставовъ, состоящихъ при окружныхъ судахъ, по дѣламъ подвѣдомыхъ судамъ военнаго и военно-морскаго вѣдомствъ, опредѣляются въ означенныхъ уставахъ.

Ср. слѣд. за ст. 332 дополненіе.

324. Судебный приставъ не долженъ принимать на себя какихъ либо дѣйствій, касающихся его жены, или же родственниковъ его до четвертой и свойственниковъ до второй степени включительно.

325. Судебные пристава обязаны содержать книги, для записки какъ о каждомъ данномъ имъ порученіи, такъ и объ исполненныхъ ими служебныхъ дѣйствіяхъ и представлять сіи книги для проверки, по правиламъ, которыя будутъ опредѣлены въ общемъ наказѣ (ст. 166 и 167).

326. За всякій незаконный отказъ въ исполненіи своихъ обязанностей, за промедленіе въ доставленіи порученныхъ имъ бумагъ,

II. Obowiązki i odpowiedzialność komorników sądowych.

321. Komornicy sądowi departamentów kassacyjnych rządzącego senatu i izb sądowych doręczać będą stronom, w obrębie miasta, gdzie się znajduje senat lub izba sądowa, wszelkie wezwania i akta w sprawach ulegających rozpoznaniu tych sądów, oraz skutecznicą będą czynności, poruczone im przez przewodniczącego w departamencie kassacyjnym lub przez prezesa izby sądowej.

Por. przepis dodatk. po art. 297.

322. Komornicy przy sądach okręgowych, prócz obowiązków w art. 321-ym wzmiankowanych, winni są wykonywać wyroki sądowe i pełnić inne włożone na nich obowiązki w granicach tego okręgu, w którym urzędują.

Por. przepis dodatk. po art. 297.

323. Sposób załatwiania czynności komorników sądowych przy wykonywaniu obowiązków, w poprzednich artykułach 321 i 322-m oznaczonych, opisany jest w procedurach kryminalnej i cywilnej.

Uwaga. Tam, gdzie zostały wprowadzone w wykonanie wojenno-sądowy i wojenno-morski ustawy sądowe z 15 maja 1867 roku, obowiązki komorników sądowych przy sądach okręgowych w sprawach, ulegających atrybucyi sądów wojennego i wojenno-morskiego, określone są w wymienionych ustawach.

Por. przepis dodatk. po art. 332.

324. Komornik nie powinien dokonywać żadnych czynności urzędowych, dotyczących jego żony, lub krewnych do czwartego i powinowatych do drugiego stopnia włącznie.

325. Komornicy sądowi winni utrzymywać księgi do zapisywania wszelkich danych im zleceń i skuteczniejszych czynności urzędowych i obowiązani są przedstawiać te księgi do sprawdzenia, według prawideł, które skreślone będą w instrukcyi ogólnej (art. 166 i 167).

326. Za nielegalne uchylenie się od dopełnienia swych obowiązków, opóźnienie w doręczeniu powierzonych pism, niewłaściwe dorę-

а равно за передачу оныхъ не въ установленномъ порядкѣ и не надлежащимъ лицамъ, за превышеніе власти и другіе противозаконные поступки, судебные пристава, смотря по важности упущенія или злоупотребленія, или подвергаются дисциплинарному взысканію, или предаются уголовному суду.

327. За ложныя удостовѣренія по отправленію служебныхъ обязанностей судебные пристава подвергаются наказанію какъ за подлоги по службѣ.

328. Сверхъ общихъ дисциплинарныхъ взысканій, опредѣленныхъ въ статьѣ 262-й сего учрежденія, судебные пристава могутъ за дѣйствія, произведенныя съ упущеніями, подвергаемы быть и удержанію вознагражденія, означеннаго выше въ статьяхъ 313 и 314-й, а также денежному взысканію въ размѣрѣ отъ пяти до ста рублей.

329. Предсѣдатель судебного мѣста, а въ кассационныхъ департаментахъ сената оберъ-прокуроръ, вправе сдѣлать судебному приставу замѣчаніе, или выговоръ и подвергнуть его аресту до семи дней; но удержаніе слѣдующаго ему вознагражденія и вообще наложеніе денежныхъ взысканій (ст. 328), равно какъ и преданіе суду, могутъ послѣдовать не иначе какъ по разсмотрѣніи его вины, въ порядкѣ дисциплинарнаго производства, тѣмъ судебнымъ мѣстомъ, при которомъ приставъ состоитъ, на основаніи правилъ, постановленныхъ въ статьяхъ 262—292-й настоящаго учрежденія.

330. Жалобы на личныя дѣйствія судебныхъ приставовъ, а также на медленность ихъ, приносятся предсѣдателю того судебного мѣста, при которомъ они состоятъ, а къ кассационныхъ департаментахъ сената—оберъ-прокурорамъ оныхъ.

331. Если неправильными и противозаконными дѣйствіями судебного пристава по исполненію служебныхъ его обязанностей будутъ кому либо причинены убытки, то, независимо отъ отвѣтственности въ порядкѣ дисциплинарномъ или уголовномъ, вознагражденіе за убытки производится, по судебному рѣшенію, изъ представленнаго судебнымъ приставомъ залога, а если онаго окажется для сего недостаточнымъ, то изъ всякаго инаго имущества виновнаго.

Ср. слѣдующ. за ст. 311 дополненіе.

czenie onych, lub doręczenie nie tym osobom, którym doręczone być miały, za przekroczenie władzy i inne czyny, prawu przeciwne, komornicy sądowi, w miarę ważności uchybienia lub nadużycia, ulegają odpowiedzialności dyscyplinarnej lub kryminalnej.

327. Za dopełnienie fałszywych zaświadczeń komornicy ulegają karom jak za fałsz w urzędowaniu.

328. Prócz kar dyscyplinarnych ogólnych, w art. 262-m wyszczególnionych, komornicy mogą uleść także za dopełnienie czynności, połączone z uchybieniami, zajęciu wynagrodzenia, oznaczonego w art. 313 i 314-ym tej organizacyi, i karze pieniężnej od *pięciu* do *stu rubli*.

329. Prezes sądu, lub prokurator naczelny w departamentach kassacyjnych senatu, może udzielić komornikowi przestrogę, wypowiedzenie, lub wymierzyć nań karę aresztu do *dni siedmiu*; lecz zajęcie przypadającego mu wynagrodzenia i w ogóle wymiar kary pieniężnej (art. 328), tudzież oddanie pod sąd, wyrzeczone być mogą jedynie po rozpoznaniu jego winy porządkiem dyscyplinarnym przez sąd, przy którym urzęduje, w myśl przepisów art. 262—292-go niniejszej organizacyi.

330. Skargi na działania osobiste komorników i na zwłokę w czynnościach podawane być mają prezesom sądów właściwych, a w departamentach kassacyjnych senatu—prokuratorom naczelnym.

331. Jeżeli kto narażony będzie na straty skutkiem niewłaściwych lub nielegalnych działań komornika, w takim razie, niezależnie od kar dyscyplinarnych, wynagrodzenie strat na mocy wyroku sądowego skutecznia się ze złożonej przez komornika kaucyi, a gdy ta nie wystarcza, z wszystkich innych funduszków winnego.

Por. przepis dodatk. po art. 311.

332. Судебный приставъ, коего залогъ обращенъ вполнѣ или частию на вознагражденіе за причиненные имъ убытки, устраняется отъ исполненія своихъ обязанностей до пополненія или представленія новаго залога.

Дополненіе. Правила, установленныя статьями 313, 316 — 320, 324—331-ю примѣняются также и къ судебнымъ разсыльнымъ, которые при исполненіи служебныхъ обязанностей руководствуются тѣми же правилами, какъ и судебные пристава (Полож. о прим. ст. 60 и 62).

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О СОВѢТАХЪ СУДЕБНЫХЪ ПРИСТАВОВЪ.

Примѣчаніе. Статьи 333—343-я настоящаго учрежденія о совѣтахъ судебныхъ приставовъ не примѣняются впредь до особаго распоряженія (Полож. о прим. ст. 63).

⊙ **333.** Судебнымъ приставамъ каждаго округа судебной палаты предоставляется, съ общаго ихъ согласія, избрать изъ среды себя совѣтъ судебныхъ приставовъ, состоящій изъ старшины совѣта и членовъ.

⊙ **334.** Для сего всѣ судебные пристава округа, съ разрѣшенія палаты, составляютъ общее собраніе, подъ предсѣдательствомъ или одного изъ нихъ самихъ по ихъ избранію, или же назначеннаго, по просьбѣ ихъ, члена судебной палаты или окружнаго суда.

⊙ **335.** Число членовъ совѣта судебныхъ приставовъ, считая въ томъ и старшину онаго, должно быть, сообразно числу судебныхъ приставовъ округа судебной палаты, не менѣе пяти и не болѣе девяти.

⊙ **336.** Старшина и члены совѣта судебныхъ приставовъ выбираются по простому большинству голосовъ. При равенствѣ голосовъ, полученныхъ нѣсколькими кандидатами на званіе старшины

332. Komornik sądowy, którego kaucya wyczerpaną została w części lub całości na wynagrodzenie zrzędzonych przez niego strat, zawiesza się w urzędowaniu aż do uzupełnienia kaucyi.

Przepis dodatkowy. Postanowienia, zamieszczone w artykułach 313, 316 — 320, 324 — 331-ym, stosują się także i do woźnych sądowych, którzy, przy wykonywaniu swych obowiązków, postępują podług tych samych przepisów, co i komornicy sądowi. (Post. o zast. art. 60 i 62).

ODDZIAŁ TRZECI.

O RADACH KOMORNIKÓW SĄDOWYCH.

Uwaga. Artykuły 333—343-i niniejszej organizacyi o radach komorników sądowych nie będą miały zastosowania do czasu oddzielnego o tem rozporządzenia (Post. o zast. art. 63).

⊙ **333.** Komornikom sądowym, każdego okręgu izby sądowej, wolno jest wybrać z pośród siebie radę komorników sądowych, składającą się ze starszego rady i członków.

⊙ **334.** W tym celu, za upoważnieniem izby sądowej, zwołuje się ogólne zgromadzenie komorników sądowych, pod przewodnictwem jednego z komorników, przez nich wybranego, lub wyznaczonego na ich prośbę członka izby sądowej lub sądu okręgowego.

⊙ **335.** Liczba członków rady komorników, licząc w to starszego, wynosić ma, odpowiednio do liczby ogólnej komorników całego okręgu izby sądowej, najmniej *pięciu*, najwięcej *dziesięciu*.

⊙ **336.** Starszy rady i członkowie wybierani są prostą większością głosów. W razie równości głosów, otrzymanych przez kilku kandydatów na starszego lub członka rady, za wybranego poczy-

или члена совѣта, избраннымъ считается тотъ, кто прежде утвержденъ въ должности судебного пристава (ст. 308).

⊙ **337.** Списокъ членовъ совѣта судебныхъ приставовъ сообщается старшиною онаго предсѣдателямъ и прокурорамъ какъ судебной палаты, такъ и всѣхъ окружныхъ судовъ, той палатѣ подвѣдомыхъ, и публикуется въ мѣстныхъ вѣдомостяхъ.

⊙ **338.** Совѣтъ судебныхъ приставовъ находится постоянно въ томъ городѣ, гдѣ состоитъ судебная палата, если общимъ собраніемъ приставовъ, съ разрѣшенія палаты, не назначенъ для постоянного пребыванія совѣта какой либо другой городъ.

⊙ **339.** Совѣтъ судебныхъ приставовъ возобновляется по желанію не менѣе половины всѣхъ подвѣдомыхъ совѣту судебныхъ приставовъ. Новые выборы старшины и членовъ совѣта производятся порядкомъ, установленнымъ въ предшедшихъ 334—337-й статьяхъ.

⊙ **340.** Къ вѣдомству совѣта судебныхъ приставовъ относятся:

1) наблюденіе за дѣйствіями судебныхъ приставовъ по исполненію ими служебныхъ обязанностей;

2) разрѣшеніе возникающихъ между судебными приставами жалобъ и споровъ;

3) разсмотрѣніе обращаемыхъ къ совѣту жалобъ частныхъ лицъ на дѣйствія судебныхъ приставовъ по исполненію данныхъ ими сими лицами порученій;

4) распредѣленіе между судебными приставами округа слѣдующей имъ, на основаніи статей 313 и 314-й настоящаго учрежденія, суммы вознагражденія за исполнительныя ихъ дѣйствія;

5) наложеніе на судебныхъ приставовъ легкихъ дисциплинарныхъ взысканій, а въ случаѣ ихъ неисправимости, или же бѣдшей вины, представленіе о преданіи ихъ болѣе строгой отвѣтственности (ст. 328 и 329).

⊙ **341.** Взысканія, коимъ судебные пристава могутъ быть подвергаемы собственною властію ихъ совѣта, суть:

1) предостереженіе,

tany będzie ten, kto pierwój zatwierdzony był komornikiem sądowym (art. 308).

⊙ **337.** Starszy rady komunikuje listę członków rady komorników prezesom i prokuratorom izby sądowej i podległych jej sądów okręgowych; poczem lista podana być winna do wiadomości publicznej przez miejscowe gazety.

⊙ **338.** Rada komorników sądowych stale przebywa w tém miejscu, gdzie się znajduje izba sądowa, jeżeli zgromadzenie ogólne komorników, za upoważnieniem izby sądowej, nie wyznaczyło na to innego miasta.

⊙ **339.** Rada komorników odnawia się w skutek życzenia przynajmniej połowy podległych jej komorników. Nowe wybory starszego i członków rady odbywają się porządkiem, wskazanym wyżej w art- 334—337-ym.

⊙ **340.** Rada komorników obowiązana jest:

1) czuwać nad czynnościami komorników przy wykonywaniu obowiązków urzędowych;

2) rozstrzygać skargi i spory między komornikami wynikające;

3) rozpoznawać podawane do rady skargi osób prywatnych na działania komorników przy wykonywaniu poruczonych im przez te osoby czynności;

4) dzielić między komorników okręgu przypadające im, w myśl art. 313 i 314-go niniejszej organizacyi, wynagrodzenie za ich czynności wykonawcze;

5) wymierzać na komorników pomniejsze kary dyscyplinarne, a w razie niepoprawności lub wykroczeń znaczniejszych, pociągać ich do surowszej odpowiedzialności (art. 328 i 339).

⊙ **341.** Kary, które na komorników wymierzone być mogą przez ich radę, są następujące:

1) przestroga;

- 2) замѣчаніе, и
- 3) выговоръ.

⊙ **342.** Противъ постановленій совѣта о наложеніи на судебныхъ приставовъ взысканій, означенныхъ въ предшедшей 341-й статьѣ, жалобы со стороны осужденныхъ не допускаются. На всѣ прочія постановленія совѣта судебныя пристава могутъ, *въ двухъ-недѣльный* со времени объявленія сихъ постановленій срокъ приносить жалобы судебной палатѣ, опредѣленія коей по симъ жалобамъ суть окончательныя.

⊙ **343.** Частныя лица, обратившіяся съ жалобой на судебныхъ приставовъ въ ихъ совѣтъ, не лишаются права въ установленный предшедшею 342-ю статьею срокъ, обжаловать постановленіе совѣта судебной палатѣ, которая рѣшитъ дѣла сего рода также окончательно.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О товариществѣ судебныхъ приставовъ съ круговою другъ за друга порукою.

Примѣчаніе. Статьи 344—352-я настоящаго учрежденія о товариществѣ судебныхъ приставовъ не примѣняются впредь до особаго распоряженія (Полож. о прим. ст. 63).

⊙ **344.** Въ тѣхъ судебныхъ округахъ, гдѣ образуются совѣты судебныхъ приставовъ, общему собранію приставовъ округа дозволяется просить, посредствомъ своего совѣта, судебную палату о возвращеніи внесенныхъ ими залоговъ и разрѣшеніи образовать товарищество судебныхъ приставовъ съ круговою другъ за друга порукою въ возмѣщеніи убытковъ, причиненныхъ кѣмъ либо изъ нихъ при исполненіи служебныхъ его обязанностей.

⊙ **345.** Если при представленіи просьбы, означенной въ предшедшей 344-й статьѣ, будутъ совѣтомъ судебныхъ приставовъ указаны несомнѣнныя средства къ вознагражденію за могущіе послѣдовать отъ ихъ дѣйствій убытки (ст. 352), то судебная палата дѣлаетъ распоряженіе о передачѣ внесенныхъ ими залоговъ совѣту.

- 2) wypomnienie, i
- 3) nagana.

⊙ **342.** Od postanowień rady, wymierzających na komorników kary w art. 341-ym wyszczególnione, odwołanie się miejsca mieć nie może. Przeciwno wszelkim innym postanowieniom rady komornicy w ciągu *dwoóch tygodni* od daty ogłoszenia tych postanowień mogą podawać skargi do izby sądowej, której decyzye w tej mierze są już ostateczne.

⊙ **343.** Osoby prywatne, przez podanie skarg na komorników do rady, nie tracą prawa, w terminie art. 342-im wskazanym, zaskarżyć postanowienie rady do izby sądowej, której decyzya w takim razie jest również ostateczną.

ODDZIAŁ CZWARTY.

O STOWARZYSZENIU SOLIDARNEM KOMORNIKÓW SĄDOWYCH.

Uwaga. Artykuły 344—352-i niniejszej organizacyi o stowarzyszeniu komorników sądowych nie będą miały zastosowania do czasu oddzielnego o tem rozporządzenia (Post. o zast. art. 63).

⊙ **344.** W okręgach sądowych, w których utworzą się rady komorników, ogólne zebranie tychże może prosić izbę sądową za pośrednictwem swej rady o zwrot wniesionych przez każdego komornika kaucyj i o zezwolenie na utworzenie stowarzyszenia komorników, z solidarnem poręczeniem wszystkich stowarzyszonych za wynagrodzenie szkód, jakieby mogły być zrządzone przez którekolwiek z ich grona przy wykonywaniu obowiązków urzędowych.

⊙ **345.** Jeżeli, przedstawiając prośbę w art. 344-ym wzmiankowaną, rada komorników wskaże zasoby, dające pewność, iż zrządzone przez komorników strąty zwróconemi będą niezawodnie, (art. 352) izba sądowa poleci wydać radzie wniesione przez komorników kaucye.

◎ **346.** Со времени возвращенія залоговъ порядкомъ, указаннымъ въ 345-й статьѣ, совѣтъ судебныхъ приставовъ приобрѣтаетъ полную дисциплинарную надъ ними власть, въ предѣлахъ, опредѣленныхъ 328-ю статьею настоящаго учрежденія, съ тѣмъ, что на постановленія совѣта по симъ предметамъ никакія жалобы со стороны судебныхъ приставовъ не допускаются. Но и въ семъ случаѣ пристава не освобождаются отъ дисциплинарной власти судебныхъ мѣстъ, предсѣдателей и оберъ-прокуроровъ, въ предѣлахъ, указанныхъ 329-ю статьею.

◎ **347.** Равнымъ образомъ отъ усмотрѣнія совѣта судебныхъ приставовъ, вступившихъ въ товарищество съ круговою другъ за друга порукою, зависитъ увольненіе ихъ по прошеніямъ, удаленіе тѣхъ, которые будутъ совѣтомъ признаны неблагонадежными или неспособными, а также принятіе на ихъ мѣсто другихъ, кромѣ лицъ, означенныхъ въ статьѣ 299-й настоящаго учрежденія.

◎ **348.** Совѣтъ судебныхъ приставовъ долженъ наблюдать, чтобы съ переменною ихъ, на основаніи предшедшей 347-й статьи, число приставовъ при каждомъ судебномъ мѣстѣ было не менѣе установленнаго штатами (ст. 298), и чтобы они непременно находились въ тѣхъ мѣстностяхъ, въ которыхъ имъ назначено жителство (ст. 305 и 306).

◎ **349.** Если совѣтъ вступившихъ въ товарищество судебныхъ приставовъ признаетъ нужнымъ увеличить число ихъ свыше того, которое назначено штатами, то принятые сверхъ сего числа не получаютъ штатнаго содержанія, установленнаго 312-ю статьею настоящаго учрежденія.

◎ **350.** О всякой послѣдовавшей, на основаніи предшедшей 348-й ст., переменѣ приставовъ по округу судебной палаты, совѣтъ ихъ обязанъ немедленно доводить до свѣдѣнія предсѣдателей и прокуроровъ палаты и всѣхъ подвѣдомыхъ ей окружныхъ судовъ, и публиковать во всеобщее свѣдѣніе.

◎ **351.** Судебные пристава, вступившіе въ товарищество съ круговою другъ за друга порукою, продолжаютъ пользоваться правами и преимуществами своего званія, означенными въ статьяхъ 312—

⊙ **346.** Od chwili zwrotu kaucyj, porządkiem w art. 345-ym opisanym, rada komorników otrzymuje nad nimi władzę dyscyplinarną zupełną w granicach, art. 328-ym niniejszej organizacyj wskazanych, z tém uzupełnieniem, iż na postanowienia w tym przedmiocie rady żadne skargi komorników miejsca mieć nie mogą. Lecz to nie uwalnia komorników od władzy dyscyplinarnej sądów, prezesów i prokuratorów naczelnych w granicach, oznaczonych art. 329-ym.

⊙ **347.** Od uznania rady komorników, solidarnie stowarzyszonych, zależy również uwolnienie ich na skutek próśb, wydalenie tych, którzy uznani będą przez radę niezdolnymi lub niezastługującymi na zaufanie, oraz przyjęcie na ich miejsce innych osób, z wyjątkiem wyszczególnionych w art 299-ym niniejszej organizacyi.

⊙ **348.** Rada komorników winna przestrzegać, aby przy zmianach, na mocy poprzedniego art. 347-go dopełnionych, liczba komorników przy każdym sądzie odpowiadała etatom sądowym (art. 298), oraz aby komornicy stale przebywali w wyznaczonych im miejscach zamieszkania (art. 305 i 306).

⊙ **349.** Jeżeli rada, stowarzyszonych solidarnie komorników, uzna potrzebę powiększenia oznaczonej etatem ich liczby, przyjęci nad liczbę nie otrzymują pensyi etatowej, ustanowionej w myśl art. 312-go niniejszej organizacyi.

⊙ **350.** O wszelkich zmianach komorników, któreby nastąpiły, w myśl art. 348-go, w okręgu izby sądowej, rada komorników uwiadamia prezesów i prokuratorów izby sądowej i wszystkich sądów okręgowych, tej izbie podwładnych, i podaje o tém do wiadomości publicznej.

⊙ **351.** Stowarzyszeni solidarnie komornicy korzystają z wszelkich praw i prerogatyw swego urzędu, w art. 312—320-ym oznaczonych, z wyjątkiem w art. 349-ym wskazanym, oraz ulegają powinnościom i

320-й, съ изъятіемъ, указаннымъ въ статьѣ 349-й, а также нести обязанности и отвѣтственность, опредѣленныя въ статьяхъ 321—330-й настоящаго учрежденія.

⊙ **352.** Въ тѣхъ округахъ судебныхъ палатъ, гдѣ образуется товарищество судебныхъ приставовъ на основаніяхъ, изложенныхъ въ предшедшихъ 344—351-й статьяхъ, вознагражденіе за убытки, причиненныя кѣмъ либо изъ нихъ при исполненіи порученій по этому званію, составляетъ прямую и непосредственную обязанность совѣта судебныхъ приставовъ. Частныя лица, недовольныя его распоряженіями по сему предмету, могутъ или жаловаться на оныя судебной палатѣ, которая рѣшитъ споры сего рода окончательно, или же отыскивать свои убытки общимъ порядкомъ гражданскаго судопроизводства.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О присяжныхъ повѣренныхъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О присяжныхъ повѣренныхъ вообще.

353. Присяжные повѣренные состоятъ при судебныхъ мѣстахъ для занятія дѣлами по избранію и порученію тяжущихся, обвиняемыхъ и другихъ лицъ, въ дѣлѣ участвующихъ, а также по назначенію, въ опредѣленныхъ случаяхъ, совѣтовъ присяжныхъ повѣренныхъ и предсѣдателей судебныхъ мѣстъ.

Ср. примѣч. къ отдѣлен. втор. настоящей главы.

odpowiedzialności, z art. 321 i 330 niniejszej organizacyi płynącym.

© **352.** W okręgach izb sądowych, w których się utworzy stowarzyszenie komorników na zasadach skreślonych w art. 344—351-ym, wynagrodzenie za straty, zrządzone przez któregobądź z nich przy wykonywaniu obowiązków swego urzędu, ciąży bezpośrednio radę komorników. Osoby prywatne, niezadowolnione z jej rozporządzeń w tym przedmiocie, mogą albo podawać skargi do izby sądowej, której decyzye w tym przypadku są już ostateczne, lub też poszukiwać swych strat według zasad ogólnych procedury cywilnej.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O obrońcach.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O OBROŃCACH W OGÓLE.

353. Obrońcy ustanowieni są przy sądach dla popierania spraw, poruczanych im dobrowolnie przez strony processujące się, przez obwinionych i inne osoby interesowane, lub też powierzanych im w oznaczonych przypadkach z urzędu przez rady obrończe i prezesów sądów.

Por. uwagę do oddziału drugiego niniejszego rozdziału.

354. Присяжными повѣренными могутъ быть лица, имѣющія аттестаты университетовъ, или другихъ высшихъ учебныхъ заведеній, объ окончаніи курса юридическихъ наукъ, или о выдержаніи экзамена въ сихъ наукахъ, если они, сверхъ того, прослужили не менѣе *пяти лѣтъ* по судебному вѣдомству въ такихъ должностяхъ, при исправленіи которыхъ могли пріобрѣсти практическія свѣдѣнія въ производствѣ судебныхъ дѣлъ, или, также не менѣе *пяти лѣтъ*, состояли кандидатами на должности по судебному вѣдомству (ст. 407), или же занимались судебною практикою подъ руководствомъ присяжныхъ повѣренныхъ, въ качествѣ ихъ помощниковъ.

355. Присяжными повѣренными не могутъ быть:

- 1) недостигшіе *двадцати пяти-лѣтняго* возраста;
- 2) иностранцы;
- 3) объявленные несостоятельными должниками;
- 4) состоящіе на службѣ отъ правительства, или по выборамъ, за исключеніемъ лицъ, занимающихъ почетныя или общественныя должности безъ жалованья;
- 5) подвергшіеся, по судебнымъ приговорамъ, лишенію или ограниченію правъ состоянія, а также священнослужители, лишенные духовнаго сана по приговорамъ духовнаго суда;
- 6) состоящіе подъ слѣдствіемъ за преступленія и проступки, влекущіе за собою лишеніе или ограниченіе правъ состоянія, и тѣ, которые, бывъ подъ судомъ за такіе преступленія или проступки, не оправданы судебными приговорами;
- 7) исключенные изъ службы по суду, или изъ духовнаго вѣдомства за пороки, или же изъ среды обществъ и дворянскихъ собраній по приговорамъ тѣхъ сословій, къ которымъ они принадлежатъ;
- 8) тѣ, коимъ по суду воспрещено хожденіе по чужимъ дѣламъ, а также исключенные изъ числа присяжныхъ повѣренныхъ.

Примѣчаніе. Лицамъ, состоящимъ въ званіяхъ камергеровъ и камеръ-юнкеровъ двора Его Величества, въ случаѣ приватія ими должностей присяжныхъ повѣренныхъ, сохраняются придворныя званія.

Дополненіе. Сверхъ лицъ, поименованныхъ въ сей статьѣ, не могутъ быть присяжными повѣренными также и лица подвергшіеся, по судебнымъ приговорамъ, тюремному заключенію.

354. Obrońcami mogą być osoby, posiadające atestaty uniwersytetów lub innych zakładów naukowych wyższych z ukończonego kursu nauk prawnych, lub z odbytego egzaminu w tych naukach, jeżeli nadto osoby te w ciągu *lat pięciu* przynajmniej zajmowały urzędy sądowe, na których mogły nabyć praktyczną znajomość sposobu prowadzenia spraw w sądach, lub jeżeli odbyły *pięcioletnią* przynajmniej aplikację sądową (art. 407), lub wreszcie, jeżeli w charakterze pomocników obrońców zajmowały się pod ich kierunkiem praktyką sądową.

355. Obrońcami nie mogą być:

- 1) nie mający *dwadzieścia pięć* lat wieku;
 - 2) cudzoziemcy;
 - 3) dłużnicy, których upadłość ogłoszoną została;
 - 4) pozostający w służbie rządowej lub z wyborów, z wyjątkiem osób, zajmujących urzędy honorowe lub obywatelskie bez pensyi;
 - 5) ci, którzy wyrokami sądowymi skazani zostali na pozbawienie lub ograniczenie praw stanu, oraz kapłani, pozbawieni godności duchownej wyrokami sądu duchownego;
 - 6) pozostający pod śledztwem za przestępstwa i wykroczenia, pociągające za sobą pozbawienie lub ograniczenie praw stanu, oraz ci, którzy, będąc oddani pod sąd za także przestępstwa lub wykroczenia, wyrokami sądowymi uniewinnieni nie zostali;
 - 7) wykluczeni ze służby na mocy wyroku sądowego, lub ze stanu duchownego za złe prowadzenie się, albo też z gmin i zebrań szlacheckich przez wyroki tych class ludności, do których należą, i
 - 8) ci, którym sądownie wzbronionem jest prowadzenie interesów cudzych, lub którzy wykluczeni zostali z palestry.
- Uwaga.* Osoby, pozostające w godności szambelanów i kamerjunkturów dworu Jego Cesarskiej Mości, wrazie przyjęcia przez nich urzędu obrońców sądowych, zachowują powyższe godności.
- Przepis dodatkowy.* Oprócz osób, wyszczególnionych w niniejszym artykule, nie mogą również być obrońcami osoby skazane wyrokami sądowymi na osadzenie w więzy.

356. Присяжные повѣренные приписываются къ судебнымъ палатамъ и избираютъ мѣсто жительства въ одномъ изъ городовъ округа той палаты, къ которой приписаны.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О СОВѢТѢ ПРИСЯЖНЫХЪ ПОВѢРЕННЫХЪ.

Примѣчаніе. Совѣты присяжныхъ повѣренныхъ не образуются, а права и обязанности сихъ совѣтовъ, согласно статьѣ 378-й настоящаго учрежденія, присвоиваются окружнымъ судамъ (Полож. о прим. ст. 65).

1. Образованіе совѣта присяжныхъ повѣренныхъ.

⊙ **357.** Присяжные повѣренные каждаго округа судебной палаты избираютъ изъ среды себя, порядкомъ, указаннымъ въ слѣдующихъ 359—365-й статьяхъ, для надзора за всѣми состоящими въ томъ округѣ повѣренными, особый при судебной палатѣ совѣтъ, а также предсѣдателя сего совѣта и товарища предсѣдателя, который, въ случаѣ болѣзни или отсутствія предсѣдателя, занимаетъ его мѣсто.

⊙ **358.** Присяжные повѣренные округа судебной палаты, если ихъ не менѣе *двадцати*, входятъ въ палату съ просьбою о разрѣшеніи имъ избрать совѣтъ. Вслѣдствіе такой просьбы палата назначаетъ одного изъ членовъ своихъ, для предсѣдательства въ общемъ собраніи присяжныхъ повѣренныхъ при выборѣ членовъ совѣта.

⊙ **359.** Назначенный палатою членъ созываетъ всѣхъ присяжныхъ повѣренныхъ округа на опредѣленный день, въ мѣсто пребыванія палаты, и по прибытіи не менѣе половины ихъ, открываетъ общее ихъ собраніе, которое и приступаетъ къ выбору предсѣдателя, товарища предсѣдателя и членовъ совѣта, причемъ выборы производятся на каждую должность отдѣльно.

⊙ **360.** Избраніе совершается по простому большинству голосовъ. При равенствѣ голосовъ, полученныхъ нѣсколькими кандидатами на одну и ту же должность, избраннымъ считается тотъ, кто прежде записанъ въ списокъ присяжныхъ повѣренныхъ.

356. obrońcy zaliczają się do izb sądowych i wybierają sobie zamieszkanie w jednym z miast okręgu tej izby, do której są zaliczeni.

ODDZIAŁ DRUGI.

O RADZIE OBROŃCZĘJ.

Uwaga. Rad obrończych nie ustanawia się; prawa zaś i obowiązki takowych rad wykonywane będą, w myśl art. 378-go niniejszej organizacji, przez sądy okręgowe (Post. o zast. art. 65).

Utworzenie rady obrończej.

⊙ **357.** Palestra każdego okręgu wybiera z pośród siebie, porządkiem niżej w art. 359—365-ym wskazanym, celem wykonywania nadzoru nad wszystkimi obrońcami okręgu, oddzielną radę przy izbie sądowej, oraz prezesa téjże rady i vice-prezesa, który go zastępuje w razie choroby lub nieobecności.

⊙ **358.** Jeżeli palestra miejscowa liczy przynajmniej *dwudziestu* obrońców, natenczas obrońcy ci zanoszą prośbę do izby sądowej o zezwolenie na wybór rady. Skutkiem takiej prośby izba sądowa wyznacza jednego z swych członków, celem przewodniczenia na ogólnem zgromadzeniu palestry, podczas wyboru członków rady.

⊙ **359.** Członek, wyznaczony przez izbę sądową, zwołuje wszystkich obrońców okręgu na dzień oznaczony do miejsca posiedzeń sądu, a gdy się zbierze przynajmniej połowa obrońców, zagają zgromadzenie ogólne, które następnie przystępuje do wyboru prezesa, vice-prezesa i członków rady w ten sposób, iż wybory na każdy urząd odbywają się oddzielnie.

⊙ **360.** Wybory rozstrzygają się prostą większością głosów. W razie, gdy kilku kandydatów na ten sam urząd otrzyma równą ilość głosów, za wybranego poczytuje się ten, kto pierwój zapisanym był na listę obrońców.

⊙ **361.** Число членовъ совѣта, считая въ ономъ предсѣдателя и товарища предсѣдателя, должно быть, соразмѣрно числу подвѣдомыхъ совѣту присяжныхъ повѣренныхъ, не менѣе *пяти* и не болѣе *пятнадцати*, по усмотрѣнію и предварительному, передъ выборами членовъ совѣта, назначенію общаго собранія.

⊙ **362.** По окончаніи выборовъ, предсѣдательствовавшій въ общемъ собраніи присяжныхъ повѣренныхъ членъ палаты закрываетъ оное, объявивъ объ открытіи избраннаго совѣта.

⊙ **363.** Списокъ членовъ совѣта передается прокурору судебной палаты и публикуется во всеобщее свѣдѣніе.

⊙ **364.** Совѣтъ присяжныхъ повѣренныхъ возобновляется ежегодно, для чего общее собраніе ихъ созывается предсѣдателемъ совѣта, но предсѣдательствуетъ въ ономъ лицо, избранное для сего собравшимися присяжными повѣренными изъ среды себя. Предъ выборомъ членовъ совѣта общему собранію читается отчетъ о дѣйствіяхъ совѣта за минувшій судебный годъ.

⊙ **365.** Если для возобновленія совѣта прибудеть въ общее собраніе менѣе половины подвѣдомственныхъ сему совѣту присяжныхъ повѣренныхъ, то собраніе считается несостоявшимся и предсѣдатель совѣта извѣщаетъ повѣстками всѣхъ присяжныхъ повѣренныхъ, что въ случаѣ неприбытія ихъ къ назначаемому имъ для выборовъ новому сроку, совѣтъ присяжныхъ останется въ прежнемъ составѣ. Когда же и къ сему новому сроку не придутъ по крайней мѣрѣ половина присяжныхъ повѣренныхъ, то о семь составляется протоколъ, новые выборы не производятся, и какъ предсѣдатель совѣта и его товарищъ, такъ и всѣ члены сохраняютъ свое званіе до слѣдующихъ выборовъ, о чемъ и публикуется во всеобщее свѣдѣніе.

⊙ **366.** Если въ какомъ либо городѣ, въ которомъ нѣтъ судебной палаты, имѣютъ мѣсто жительства болѣе *десяти* присяжныхъ повѣренныхъ, то они могутъ, съ разрѣшенія состоящаго при мѣстной судебной палатѣ совѣта присяжныхъ повѣренныхъ, избрать изъ среды себя отдѣленіе совѣта при окружномъ судѣ, въ такомъ со-

⊙ **361.** Liczba członków rady, licząc w to prezesa i vice-prezesa, winna wynosić odpowiednio do ogólnej liczby obrońców, składających miejscową palestrę, najmniej *pięciu*, a najwięcej *piętnastu*, według uznania i poprzedniego, przed rozpoczęciem wyborów, postanowienia zgromadzenia ogólnego.

⊙ **362.** Po ukończeniu wyborów, przewodniczący na zgromadzeniu ogólnem zamyka toż zgromadzenie, oznajmiając zarazem o otwarciu działań wybranej rady.

⊙ **363.** Lista członków rady komunikowaną być winna prokuratorowi izby sądowej i podaną do wiadomości publicznej.

⊙ **364.** Rada obrończa odnawia się corocznie, końcem czego prezes zwołuje ogólne zgromadzenie palestry, lecz przewodniczącego w témże zgromadzeniu wybierają zebrani obrońcy z pomiędzy siebie. Przed wyborem członków rady, na ogólnem zgromadzeniu odczytuje się sprawozdanie z działań rady za upłyniony rok sądowy.

⊙ **365.** Jeżeli dla odnowienia rady stawi się na zgromadzeniu ogólnem mniej niż połowa obrońców, podległych radzie, zgromadzenie uważane będzie za niedoszłe i prezes uwiadamia wszystkich obrońców przez wezwania, iż, w razie nieprzybycia ich na wybory w dniu wyznaczonym przez niego powtórnie, rada obrońców pozostanie w dotychczasowym swym składzie. Jeżeli i potem nie zbierze się w dniu oznaczonym przynajmniej połowa obrońców, spisuje się protokół niedoszłej czynności; wybory miejsca nie mają, a prezes, vice-prezes i wszyscy członkowie rady zachowują te urzędy aż do następnych wyborów, o czém należy podać do wiadomości publicznej.

⊙ **366.** Jeżeli w mieście, w którem nie ma izby sądowej, zamieszkuje więcej niż *dziesięciu* obrońców, obrońcy ci mogą, za upoważnieniem istniejącej przy właściwej izbie sądowej rady obrończej, wybrać z pomiędzy siebie wydział rady przy sądzie okręgowym w takim składzie i z takimi prawami, jakie przez samą radę ozna-

ставѣ и съ тѣми, изъ принадлежащихъ совѣту, правами, которыя будутъ имъ самимъ опредѣлены. Объ учрежденіи такого отдѣленія совѣта присяжныхъ повѣренныхъ и о правахъ, ему совѣтомъ предоставленныхъ, должно быть доводимо до свѣдѣнія судебной палаты.

II. Права и обязанности совѣта присяжныхъ повѣренныхъ.

Ср. прим. къ отд. втор. наст. главы и нижесл. ст. 378.

367. Къ обязанностямъ и правамъ совѣта присяжныхъ повѣренныхъ принадлежать:

1) разсмотрѣніе прошеній лицъ, желающихъ приписаться къ числу присяжныхъ повѣренныхъ, или выйти изъ этого званія, и сообщеніе судебной палатѣ о припискѣ ихъ, или отказъ имъ въ этомъ;

2) разсмотрѣніе жалобъ на дѣйствія присяжныхъ повѣренныхъ и наблюденіе за точнымъ исполненіемъ ими законовъ, установленныхъ правилъ и всѣхъ принимаемыхъ ими на себя обязанностей, сообразно съ пользою ихъ довѣрителей;

3) выдача присяжнымъ повѣреннымъ свидѣтельствъ въ томъ, что они не подвергались осужденію совѣта;

4) назначеніе повѣренныхъ по очереди, для безвозмезднаго хожденія по дѣламъ лицъ, пользующихся на судѣ правомъ бѣдности;

5) назначеніе, по очереди, повѣренныхъ, для ходатайства по дѣламъ лицъ, обратившихся въ совѣтъ съ просьбою о назначеніи имъ таковыхъ (ст. 392);

6) опредѣленіе количества вознагражденія повѣренному, по таксѣ, въ случаѣ несогласія по сему предмету между нимъ и тяжущимся и когда не заключено между ними письменнаго условія;

7) распределеніе между присяжными повѣренными процентнаго сбора, установленнаго 398-ю статьею сего учрежденія;

8) опредѣленіе взысканій съ сихъ повѣренныхъ, какъ по собственному усмотрѣнію совѣта, такъ и по жалобамъ, поступающимъ въ совѣтъ.

368. Совѣтъ присяжныхъ повѣренныхъ имѣетъ право своею властію подвергать ихъ за нарушеніе принятыхъ ими на себя обязанностей:

1) предостереженіямъ;

czone będą. O ustanowieniu takiego wydziału i o nadanych mu przez radę prawach zawiadomiona być ma izba sądowa.

II. Prawa i obowiązki rady obrończej.

Por. uwagę do oddz. drugiego niniejsz rozdz. i nast. art. 378.

367. Obowiązki i prawa rady obrończej są następujące:

1) rozpoznanie próśb o przyjęcie do palestry lub uwolnienie z takowej; [zawiadamianie izby sądowej o przychyleniu się do próśb tego rodzaju, lub udzielanie odpowiedzi odmownej;

2) roztrząsanie skarg na działania obrońców i czuwanie nad ściśłem wykonywaniem z ich strony prawa, istniejących prawideł i obowiązków ich powołania z korzyścią dla ich modawców.

3) wydawanie obrońcom świadectw, iż nie ulegali żadnej naganie ze strony rady;

4) kolejne wyznaczanie obrońców do popierania spraw osób, posiadających attest ubóstwa;

5) wyznaczanie obrońców z kolei do popierania spraw osób, które zaniósły do rady prośbę o wyznaczenie im obrońców z urzędu (art. 392);

6) oznaczenie wynagrodzenia obrońcy według taksy, w razie gdy zajdzie nieporozumienie w tym względzie między nim, a stroną, i w braku umowy na piśmie;

7) rozdział między obrońców opłaty procentowej, ustanowionej art. 398-ym niniejszej organizacyi, i

8) wymierzanie kar na obrońców, bądź z urzędu, bądź w następstwie podawanych do niej skarg.

368. Rada obrończa wymierza na podwładnych sobie obrońców kary następujące:

1) przestrogi;

2) nagany;

2) выговорамъ;

3) запрещенію отправлять обязанности повѣреннаго въ продолженіе опредѣленнаго совѣтомъ срока, впрочемъ не долѣе *одного года*;

4) исключенію изъ числа присяжныхъ повѣренныхъ, и

5) преданію уголовному суду въ случаяхъ, особенно важныхъ.

Примѣчаніе. Исключенные изъ числа присяжныхъ повѣренныхъ лишаются права поступать въ это званіе во всемъ государствѣ.

369. Присяжный повѣренный, подвергшійся *два* раза запрещенію отправлять временно обязанности повѣреннаго, въ случаѣ новой вины, которую совѣтъ признаетъ заслуживающею такого же взысканія, исключается совѣтомъ изъ числа повѣренныхъ.

⊙ **370.** О постановленіяхъ совѣта относительно взысканія съ присяжныхъ повѣренныхъ, или освобожденія отъ онаго, сообщается прокурору того мѣста, при которомъ совѣтъ состоитъ.

371. Ни одно изъ упомянутыхъ въ 368-й статьѣ взысканій не можетъ быть назначено совѣтомъ безъ предварительнаго истребованія отъ обвиняемаго объясненій, въ опредѣленный совѣтомъ срокъ.

372. Въ случаѣ непредставленія объясненія, или неявки обвиняемаго въ назначенный срокъ, безъ уважительныхъ причинъ, совѣтъ дѣлаетъ постановленіе на основаніи имѣющихся у него свѣдѣній и извѣстныхъ ему обстоятельствъ.

373. Признаніе уважительными причинъ неявки присяжнаго повѣреннаго или непредставленія требуемаго объясненія въ совѣтъ, зависитъ отъ усмотрѣнія самого совѣта.

374. Взысканіе, наложенное совѣтомъ на присяжнаго повѣреннаго, или оправданіе его совѣтомъ, не лишаютъ частное лицо права искать съ того повѣреннаго вознагражденія убытковъ въ судебныхъ мѣстахъ.

- 3) zawieszenie na czas oznaczony, nie dłuższy jednak od roku;
- 4) wykluczenie z palestry, i
- 5) oddanie pod sąd kryminalny, w szczególnie ważnych przypadkach.

Uwaga. Wykluczeni z palestry tracą prawo oddawania się zawodowi obrończemu w całym państwie.

369. Obrońca, który uległszy *dwukrotnie* zawieszeniu, popełni po raz trzeci wykroczenie, podlegające według uznania rady tej samej karze, wykluczony będzie przez radę z palestry.

© **370.** Postanowienia rady w przedmiocie wymiaru kar na obrońców, lub uwolnienia od tychże kar, komunikowane są prokuratorowi władzy, przy której rada istnieje.

371. Żadna z kar, w art. 368-ym wymienionych, nie może być wymierzana przez radę, bez poprzedniego zażądania wyjaśnień od obwinionego, które złożone być winny w terminie oznaczonym.

372. W razie nieprzedstawienia wyjaśnienia lub niestawienia się obwinionego w terminie bez wyłączenia usprawiedliwiających powodów, rada wydaje postanowienie na podstawie posiadanych wiadomości i znanych jej faktów.

373. Przyjęcie powodów niestawienia się, lub niezłożenia wyjaśnień przez obrońcę, zależy od uznania rady.

374. Ukaranie lub uniewinnienie obrońcy przez radę nie przecina stronie interesowanej możliwości poszukiwania strat na obrońcy, drogą sądową.

○ **375.** Никакое постановленіе совѣта присяжныхъ повѣренныхъ не можетъ имѣть силы, когда въ немъ участвовало менѣе половины членовъ совѣта. При равенствѣ голосовъ, голосъ предсѣдателя даетъ перевѣсъ тому мнѣнію, которое имъ принято; но взысканія, означенныя въ 3—5 пунктахъ 368-й статьи настоящаго учрежденія, могутъ быть опредѣляемы совѣтомъ только по большинству двухъ третей голосовъ.

376. На всѣ постановленія совѣта, кромѣ подвергающихъ присяжнаго повѣреннаго предостереженію или выговору, могутъ быть приносимы жалобы судебной палатѣ, въ *двухнедельный* со времени объявленія сихъ постановленій срокъ. Протесты прокуроровъ допускаются, въ тотъ же срокъ, только противъ постановленій, означенныхъ выше въ статьѣ 370-й.

377. Опредѣленія палаты по симъ жалобамъ и протестамъ (ст. 376) суть окончательныя.

Примѣчаніе. Всѣ постановленія, изложенныя въ статьяхъ 370—377-й настоящаго учрежденія, относятся въ равной мѣрѣ какъ къ совѣтамъ, такъ и къ отдѣленіямъ совѣта присяжныхъ повѣренныхъ.

378. Гдѣ нѣтъ совѣта присяжныхъ повѣренныхъ или отдѣленія онаго, тамъ права и обязанности его принадлежать мѣстному окружному суду.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

См. примѣч. къ отдѣл. втор. наст. главы.

О ПРАВАХЪ, ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ ПРИСЯЖНЫХЪ ПОВѢРЕННЫХЪ.

1. Порядокъ поступленія въ число присяжныхъ повѣренныхъ.

379. Желаящій поступить въ число присяжныхъ повѣренныхъ долженъ подать о томъ прошеніе въ совѣтъ сихъ повѣренныхъ, объяснивъ въ прошеніи: въ какомъ именно городѣ избираетъ онъ себѣ мѣсто жительства, а также, что для поступленія его въ званіе присяжнаго повѣреннаго нѣтъ ни одного изъ тѣхъ препятствій, ко-

⊙ **375.** Żadne postanowienie rady nie może mieć mocy obowiązującej, jeśli wydanem było mniej niż przez połowę członków rady. W razie równości głosów, głos prezesa ma przewagę, lecz kary, oznaczone w art. 368-ym punktach 3—5, mogą być wymierzane przez radę jedynie większością dwóch trzecich głosów.

376. Wszystkie postanowienia rady, z wyjątkiem tych, któremi udzielone zostały przestrogi lub nagany obrońcom, mogą być zaskarżane do izby sądowej w ciągu dwóch tygodni od daty ich ogłoszenia. Odwołanie się prokuratorów może również mieć miejsce w terminie *dwutygodniowym*, lecz tylko od postanowień wzmiankowanych w art. 370-ym.

377. Decyzje izby sądowej, co do tych skarg i odwołań (art. 376), są ostateczne.

Uwaga. Przepisy art. 370—377-go niniejszej organizacji dotyczą również i wydziałów rady obrończej.

378. Tam, gdzie niema ani rady obrończej, ani jej wydziału, prawa jej i obowiązki wykonywane są przez miejscowy sąd okręgowy.

ODDZIAŁ TRZECI.

Por. uwagę do oddz. drug. niniej. rozdz.

O PRAWACH, POWINNOŚCIACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI OBROŃCÓW.

I. Porządek przyjęcia do palestry.

379. Życzący być przyjętym do palestry, winien podać o to prośbę do rady obrończej, z wyjaśnieniem, w jakim mieście obiera zamieszkanie, oraz zapewnieniem, iż przeciwko wstąpieniu jego do tego zawodu nie zachodzi żadna z przeszkód, wyszczególnionych wyżej w art. 355-ym, i że w razie przeciwnym proszący poddaje się

торыя означены въ 355-й статьѣ сего учрежденія, съ тѣмъ, что ежели впослѣдствіи откроется противное, то онъ подлежитъ не только исключенію изъ числа присяжныхъ повѣренныхъ, но и преданію суду. Къ прошенію прилагаются всѣ документы, необходимые для удостовѣренія въ томъ, что проситель удовлетворяетъ условіямъ, требуемымъ для поступленія въ присяжные повѣренные.

380. Совѣтъ присяжныхъ повѣренныхъ, разсмотрѣвъ документы, означенные въ предшедшей 379-й статьѣ, и принявъ въ соображеніе всѣ свѣдѣнія, которыя признаетъ нужными, постановляетъ или о принятіи просителя въ число присяжныхъ повѣренныхъ, о чемъ выдается ему надлежащее свидѣтельство, или же объ отказѣ въ принятіи.

381. По представленіи принятымъ въ присяжные повѣренные означеннаго въ предшедшей 380-й статьѣ свидѣтельства въ то судебное мѣсто, при коемъ состоитъ совѣтъ или отдѣленіе совѣта присяжныхъ повѣренныхъ, мѣсто сіе дѣлаетъ распоряженіе о приводѣ его къ присягѣ, по прилагаемой у сего формѣ (Приложеніе II). Каждый присягаетъ по правиламъ своего вѣроисповѣданія.

382. По приводѣ къ присягѣ, принятый въ число присяжныхъ повѣренныхъ вносится въ списокъ сихъ повѣренныхъ, о чемъ дѣлается надлежащая надпись на свидѣтельствѣ, выданномъ ему со вѣтомъ, и о принятіи его въ присяжные повѣренные публикуется отъ судебного мѣста во всеобщее свѣдѣніе.

II. Права и обязанности присяжныхъ повѣренныхъ.

383. Присяжные повѣренные могутъ принимать на себя хожденіе по дѣламъ во всѣхъ судебныхъ мѣстахъ округа судебной палаты, къ которой они приписаны.

Примѣчаніе. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены въ дѣйствіе военно-судебный и военно-морской судебный уставы 15 мая 1867 года, права и обязанности присяжныхъ повѣренныхъ по дѣламъ, подвѣдомыхъ судамъ военнаго и военно-морскаго вѣдомствъ, опредѣляются въ означенныхъ уставахъ.

nie tylko wykluczeniu z palestry, lecz oraz odpowiedzialności kryminalnej. Przy prośbie załączają się dokumenta dowodzące, iż proszący posiada wszelkie warunki, wymagane od wstępujących na linię obrończą.

380. Rada obrończa, rozpatrzywszy złożone dowody i wziąwszy na uwagę okoliczności, które uzna za potrzebne, postanawia przyjąć proszącego do palestry i wydać mu stosowne świadectwo, lub też daje mu odpowiedź odmówną.

381. Po złożeniu przez nowo przyjętego obrońcę, wspomnianego w art. 380-ym, świadectwa w sądzie, przy którym istnieje rada obrończa lub jej wydział, sąd ten wydaje rozporządzenie co do odebrania od niego przysięgi, w rotę, załączającą się przy niniejszym (Dodatek II), według obrządku właściwego.

382. Po wykonaniu przysięgi, nowo przyjęty obrońca zamieszcza się na liście obrońców, i o tém robi się zaznaczenie na świadectwie danem mu przez radę; sąd zaś z swjej strony podaje o przyjęciu nowego obrońcy do wiadomości publicznej.

II. Prawa i obowiązki obrońców.

383. Obrońcy mogą podejmować się popierania spraw we wszystkich sądach okręgu izby sądowej, do której są zaliczeni.

Uwaga. Tam, gdzie zostały wprowadzone w wykonanie wojenno-sądowy i wojenno-morski ustawy sądowe z 15 maja 1867 roku, prawa i obowiązki obrońców sądowych w sprawach, ulegających atrybucyi sądów wojennego i wojenno-morskiego, określone są w wyż wymienionych ustawach.

384. Присяжный повѣренный, принявшій на себя хожденіе по дѣлу, начавшемуся въ округѣ, къ которому онъ приписанъ, имѣеть право, по желанію тяжущагося, продолжать ходатайство по оному во всѣхъ судахъ, до окончательнаго рѣшенія дѣла, хотя бы это было и внѣ того округа, подчиняясь въ такомъ случаѣ совѣту повѣренныхъ того мѣста, гдѣ производится дѣло.

385. Присяжный повѣренный, который, для продолженія ходатайства по дѣлу на основаніи предшедшей 384-й статьи, долженъ будетъ переѣхать въ другой городъ, обязанъ сперва прочія, находящіяся у него дѣла, подлежащія производству въ его отсутствіи, передать, съ согласія своихъ довѣрителей, другому присяжному повѣренному.

386. Тяжущіеся сохраняютъ право являться въ судъ лично, равно какъ подавать просьбы и другія бумаги и довѣрять подачу ихъ постороннимъ лицамъ, а также объяснять свои дѣла и требованія, безъ обязанности избирать присяжныхъ повѣренныхъ.

Примѣчаніе. Права постороннихъ лицъ быть повѣренными по судебнымъ дѣламъ опредѣлены особымъ постановленіемъ (Приложеніе III).

387. Въ тѣхъ городахъ, гдѣ имѣеть жительство достаточное число присяжныхъ повѣренныхъ, тяжущіеся могутъ давать довѣренности на хожденіе по тяжбынымъ ихъ дѣламъ въ судахъ того города, только лицамъ, принадлежащимъ къ числу сихъ повѣренныхъ.

388. Число присяжныхъ повѣренныхъ, признаваемое достаточнымъ (ст. 387) въ городахъ уѣздныхъ и губернскихъ и въ столицахъ, опредѣляется въ особой табели, которую министръ юстиціи, по представленіямъ судебныхъ палатъ, вноситъ, чрезъ государственный совѣтъ, на Высочайшее утвержденіе.

389. Не запрещается тяжущимся и въ случаяхъ, означенныхъ въ предшедшей 387 и 388-й статьяхъ, давать довѣренности на веденіе тяжбыныхъ дѣлъ своимъ родителямъ, супругамъ, дѣтямъ и лицамъ, имѣющимъ одну общую съ довѣрителемъ тяжбу, или завѣдывающимъ по довѣренностямъ имѣніями или дѣлами тѣхъ тяжущихся.

Примѣчаніе 1. Довѣренности, данныя на веденіе тяжбыныхъ дѣлъ лицамъ,

384. obrońca, który podjął się bronienia sprawy, rozpoczętej w jego okręgu, może popierać ją następnie we wszelkich innych sądach, aż do ostatecznego zawyrokowania, nawet i po za obrębem tego okręgu; lecz w takim razie ulega zwierzchnictwu rady obrończej tego miejsca, gdzie sprawa się toczy.

385. obrońca, który dla dalszego popierania sprawy, w myśl art. 384-go, zmuszony będzie udać się do innego miasta, winien poprzednio za zgodą swych mocodawców zdać innemu obrońcy wszystkie sprawy u niego znajdujące się i potrzebujące popierania w czasie jego nieobecności.

386. Strony mogą stawać w sądzie osobiście, niemniej podawać prośby i inne pisma, i upoważniać do tego inne osoby, oraz przymawiać się w sądzie, bez obowiązku wybierania obrońcy.

Uwaga. Pełnomocnictwo osób, nienależących do palestry, w sprawach sądowych ulega oddzielnym w tym względzie przepisom (Dodatek III).

387. W miastach, w których palestra dostatecznie jest obsadzoną, strony mogą dawać pełnomocnictwo do popierania swych spraw przed sądami tego miasta, jedynie osobom, należącym do palestry miejscowej.

388. Liczba obrońców, wystarczająca do uznania palestry za dostatecznie obsadzoną (art. 387), w miastach powiatowych, gubernialnych i stolicach, ustanawia się według tabelli oddzielnej, wnoszonej przez ministra sprawiedliwości pod NAJWYŻSZE zatwierdzenie, za pośrednictwem rady państwa, na skutek przedstawień izb sądowych.

389. Nawet w przypadkach, wyszczególnionych wyżej w art. 387 i 388-ym, wolno jest stronom dawać pełnomocnictwa do popierania spraw procesowych swoim rodzicom, małżonkom, dzieciom, oraz osobom, wspólny z nimi interes w procesie mającym, lub zarządzającym na mocy pełnomocnictwa ich majątkami lub interesami.

Uwaga 1. Pełnomocnictwa, dane do popierania spraw procesowych osobom, nie należącym do palestry, zanim liczba tych ostatnich doszła do normy ustanowionej tabelą (art. 388), i nadal posostają w swój mocy.

не принадлежащимъ къ числу присяжныхъ повѣренныхъ, прежде того времени, когда число ихъ достигло опредѣленнаго въ табели размѣра (ст. 388), остаются въ своей силѣ.

Примѣчаніе 2. Тамъ, гдѣ введено городское положеніе 16 (28) іюня 1870 года, городская управа ищетъ и отвѣчаетъ на судѣ по имущественнымъ дѣламъ города, въ лицѣ особаго уполномоченнаго, которымъ можетъ быть должностное лицо городского общественнаго управленія, не исключая и мѣстностей, гдѣ находится достаточное число присяжныхъ повѣренныхъ.

Ср. ст. 1284 и 1285 уст. гражд. судопр.

390. Присяжные повѣренные производятъ гражданскія дѣла или на основаніи довѣренности, данной имъ тяжущимся, или вслѣдствіе объявленія, поданнаго тяжущимся въ судѣ, или по назначенію, вслѣдствіе просьбы тяжущихся, совѣтомъ присяжныхъ повѣренныхъ (ст. 367, п. 4 и 5), или наконецъ по назначенію предсѣдателя суда (уст. гражд. судопр. ст. 254).

Ср. прим. къ отд. втор. наст. главы.

391. Тяжущійся имѣетъ право означить, довѣряетъ ли онъ присяжному повѣренному ходженіе по своему дѣлу во всемъ его объемѣ до совершеннаго его окончанія, или уполномочиваетъ его только на опредѣленное какое-либо дѣйствіе. Не воспрещается имѣть по одному и тому же дѣлу нѣсколькихъ присяжныхъ повѣренныхъ.

392. Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ состоитъ полное, опредѣленное табелью (ст. 388), число присяжныхъ повѣренныхъ, каждый тяжущійся, не могущій самъ прибыть въ городъ, гдѣ должно производиться его дѣло, или же не успѣвшій согласиться съ мѣстными присяжными повѣренными на счетъ ходженія по его дѣлу, имѣетъ право обратиться въ совѣтъ присяжныхъ повѣренныхъ съ просьбою о назначеніи повѣреннаго для веденія его дѣла. Совѣтъ обязанъ исполнить эту просьбу, согласно съ 5-мъ пунктомъ 367-й статьи.

Примѣчаніе. Въ продолженіе дѣйствія таксы для вознагражденія присяжныхъ повѣренныхъ, совѣтъ присяжныхъ повѣренныхъ имѣетъ право требовать, чтобы тяжущійся, не пользующійся правомъ бѣдности и обратившійся въ совѣтъ съ просьбою о назначеніи повѣреннаго, доставилъ или обезпечилъ опредѣленное въ означенной таксѣ вознагражденіе за требуемое ходатайство, равно какъ и деньги на внесеніе исковыхъ пошлинъ, и прочіе необходимыя для веденія дѣла расходы. До исполненія сего совѣтъ не обязанъ назначать повѣреннаго.

Ср. прим. къ отд. втор. наст. главы.

393. Въ дѣлахъ уголовныхъ, присяжные повѣренные принимаютъ на себя защиту подсудимыхъ или по соглашенію съ ними, или по назначенію предсѣдателя судебного мѣста.

Uwaga 2. Tam, gdzie została wprowadzona ustawa miejska z 16 (28) czerwca 1870 roku, zarząd miejski zapożywa i replikuje przed sądem sprawy majątkowe miasta przez swego pełnomocnika, którym może być urzędnik miejskiego zarządu nawet i w tych miejscowościach, w których palestra jest dostatecznie obsadzoną.

Por. art. 1284 i 1285 postępow. sąd. cywiln.

390. obrońcy prowadzą sprawy cywilne, bądź na mocy pełnomocnictwa stron, bądź na mocy deklaracyi tychże, złożonej do sądu; bądź z wyznaczenia przez radę obrońców, na skutek prośby stron (art. 367 p. 4 i 5), bądź wreszcie z wyznaczenia przez prezesa sądu (ust. postępow. sąd. cyw. art. 254).

Por. uwagę do oddz. drug. niniejsz. rozdz.

391. Strona ma prawo uczynić wzmiankę, czy powierza obrońcy prowadzenie całej sprawy aż do zupełnego onéj ukończenia, czy też upoważnia go tylko do jakiegobądź działania oznaczonego. Wolno jest mieć po kilku obrońców w jednéj i téj saméj sprawie.

392. W miejscach, w których palestra dostatecznie jest obsadzona (art. 388), strona, nią mogąca przybyć do miasta, gdzie toczy się jej sprawa, lub nie mogąca porozumić się z miejscowymi obrońcami, ma prawo prosić radę obrońców o wyznaczenie jej obrońcy. Rada obowiązana przychylić się do téj prośby w myśl art. 367-go p. 5.

Uwaga. Dopóki taksa, oznaczająca wysokość wynagrodzenia obrońców, obowiązuje, rada obrończa ma prawo wymagać, ażeby strona, nie posiadająca attestu ubóstwa i prosząca radę o wyznaczenie jej obrońcy, złożyła lub zabezpieczyła oznaczone przez takse wynagrodzenie za bronienie sprawy, jak również summe, potrzebną na opłatę wpisów i na inne przy prowadzeniu sprawy niezbędne koszta. Przed wypełnieniem tego warunku rada nie jest obowiązana wyznaczać obrońcy.

Por. uwagę do oddz. drug. niniejsz. rozdz.

393. W sprawach kryminalnych obrońcy podejmują się bronienia podsądnych, bądź na skutek porozumienia się z nimi, bądź z wyznaczenia prezesa.

394. Присяжный повѣренный, назначенный для производства дѣла совѣтомъ, или предсѣдателемъ судебного мѣста (ст. 367, п. 4 и 5, 390, 392, 393), не можетъ отказаться отъ исполненія даннаго ему порученія, не представивъ достаточныхъ для сего причинъ.

395. Количество вознагражденія присяжныхъ повѣренныхъ за хожденіе по дѣламъ зависитъ отъ соглашенія ихъ съ довѣрителями. Условіе о семъ должно быть письменное.

396. На каждые *три года* устанавливается министромъ юстиціи, по представленіямъ судебныхъ палатъ и совѣтовъ присяжныхъ повѣренныхъ, особая такса, которая, по утвержденіи ея въ законодательномъ порядкѣ, публикуется во всеобщее свѣдѣніе:

во 1-хъ, для означенія въ судебныхъ рѣшеніяхъ количества судебныхъ издержекъ, подлежащихъ взысканію съ обвиненнаго по дѣлу, въ пользу противной стороны, за наемъ повѣреннаго, и

во 2-хъ, для опредѣленія количества вознагражденія повѣренныхъ въ тѣхъ случаяхъ, когда тяжущіеся не заключили съ ними письменныхъ о томъ условій.

Примѣчаніе. Дѣйствіе установленной въ 1868 году таксы для вознагражденія присяжныхъ повѣренныхъ округовъ С.-Петербургской и Московской судебныхъ палатъ за хожденіе по дѣламъ гражданскимъ, впредь на три года, считая со дня ея утвержденія (3 іюля 1868 г.), распространяется на тѣ изъ производившихся въ означенныхъ двухъ округахъ, со времени введенія въ дѣйствіе судебныхъ уставовъ 20 ноября 1864 года, дѣла, по коимъ не послѣдовало еще окончательнаго судебного опредѣленія о возмѣщеніи издержекъ за наемъ повѣреннаго, или по коимъ издержки эти не были добровольно уплачены самими тлжущимися; дѣйствіе сей таксы распространить также на округъ Харьковской судебной палаты и на всѣ вновь образуемые судебные округа, впредь до составленія для каждаго округа таксы порядкомъ, установленнымъ въ сей статьѣ.

Ср. примѣч. къ отд. втор. наст. главы.

397. По дѣламъ лицъ, пользующихся на судѣ правомъ бѣдности, означенное въ п. 1-мъ предшедшей 396-й статьи взысканіе за наемъ повѣреннаго обращается въ пользу того присяжнаго повѣреннаго, который былъ назначенъ совѣтомъ повѣренныхъ для хожденія по дѣлу со стороны бѣднаго лица (ст. 367 п. 4).

Ср. прим. къ отд. втор. наст. главы.

398. Изъ вознагражденія, получаемаго присяжными повѣренными, удерживается съ слѣдующей имъ по таксѣ суммы извѣст-

394. obrońca, wyznaczony do prowadzenia sprawy przez radę lub prezesa sądu (art. 367 p. 4 i 5, 390, 392, 393), nie może wymówić się od obrony bez usprawiedliwienia swęj odmowy.

395. Wysokość wynagrodzenia obrońców za bronienie spraw zależy od ugody ze stronami. Umowa w tym względzie ma być piśmienna.

396. Na każde *trzy lata* ustanawianą będzie przez ministra sprawiedliwości, na przedstawienia izb sądowych i rad obrończych, oddzielna taksa:

1) dla oznaczenia wysokości kosztów, zasądzonych wyrokami sądów, wygrywającemu proces od strony przeciwnęj, tytułem zwrotu wynagrodzenia obrońcy, i

2) dla ustanowienia wysokości wynagrodzenia w tych razach, gdy strona nie zawarła z obrońcą w tym względzie umowy piśmiennęj.

Taksa powyższa, po zatwierdzeniu jęj drogą prawodawczą, podawaną jest do wiadomości publicznej.

Uwaga. Ustanowiona w 1868 roku na trzy lata taksa, oznaczająca wysokość wynagrodzenia obrońców sądowych w okręgach St. Petersburgskiej i Moskiewskiej izb sądowych za bronienie spraw cywilnych, obowiązuje od dnia jęj zatwierdzenia (3 lipca 1868 r.) i stosuje się do toczących się w tych dwóch okręgach od czasu wprowadzenia ustaw sądowych z 20 listopada 1864 roku spraw, w których nie zostały ostatecznie zasądzone kosztą tytułem zwrotu wynagrodzenia obrońcy, albo w których kosztów takowych strony same dobrowolnie nie zapłaciły; taksa ta obowiązuje w okręgu Charkowskiej izby sądowej i we wszystkich nowoutworzonych okręgach sądowych, dopóki dla każdego z tych okręgów nie będzie ustanowiona taksa oddzielna w sposób, w niniejszym artykule przepisany.

Por. uwagę do oddz. drug. niniejsz. rozd.

397. W sprawach osób, posiadających attest ubóstwa, zasądzone na mocy artykułu 396-go p. 1 kosztą sądowe stanowią własność obrońcy, który wyznaczony był przez radę do popierania sprawy osoby biednej (367 p. 4).

Por. uwagę do oddz. drug. niniejsz. rozd.

398. Z wynagrodzenia, otrzymywanego przez obrońców, pobiera się opłata procentowa, w stosunku summy, przypadającęj im podług

ный процентъ, опредѣляемый одновременно съ такою, для составленія общей по всей Россіи суммы на вознагражденіе присяжныхъ повѣренныхъ, назначааемыхъ предсѣдателями судебныхъ мѣстъ для защиты подсудимыхъ. Распредѣленіе этой общей суммы дѣлается ежегодно: между всѣми судебными округами—министромъ юстиціи, соотвѣтственно числу защитниковъ, назначенныхъ предсѣдателями изъ присяжныхъ повѣренныхъ, а между повѣренными въ округахъ—совѣтами присяжныхъ повѣренныхъ.

Ср. прим. къ отдѣлу втор. сей главы.

399. Отъ тяжущагося всегда зависитъ замѣнить одного присяжнаго повѣреннаго другимъ, или принять хожденіе по дѣлу на самага себя, удовлетворивъ повѣреннаго за его труды, по условію, или, при несуществованіи онаго, по такѣ.

400. Присяжнымъ повѣреннымъ запрещается покупать или инымъ образомъ пріобрѣтать права своихъ довѣрителей по ихъ тяжбамъ, какъ на свое имя, такъ и подъ видомъ пріобрѣтенія для другихъ лицъ. Всѣ сдѣлки такого рода признаются недѣйствительными и подвергають повѣренныхъ отвѣтственности по постановленію ихъ совѣта.

Ср. прим. къ отдѣлу втор. сей главы.

401. Присяжный повѣренный не можетъ дѣйствовать въ судѣ въ качествѣ повѣреннаго противъ своихъ родителей, жены, дѣтей, родныхъ братьевъ, сестеръ, дядей и двоюродныхъ братьевъ и сестеръ.

402. Присяжный повѣренный не можетъ не только быть въ одно и то же время повѣреннымъ обѣихъ спорящихъ сторонъ, но и переходить по одному и тому же дѣлу послѣдовательно отъ одной стороны къ другой.

403. Присяжный повѣренный не долженъ оглашать тайнъ своего довѣрителя, не только во время производства его дѣлъ, но и въ случаѣ устраненія отъ онаго и даже послѣ окончанія дѣла.

404. За пропущеніе, по винѣ присяжнаго повѣреннаго, узаконенныхъ сроковъ и всякое другое нарушеніе установленныхъ правилъ и формъ, тяжущійся имѣетъ право, если потерпѣлъ отъ сего

taksy. Z tej opłaty, której wysokość ustanawia się jednocześnie z taksą, tworzy się ogólna na całą Rosyję summa, przeznaczona na wynagrodzenie obrońców, wyznaczanych przez prezesów sądów do bronienia podsądnych. Podział tej summy ogólnej między okręgami sądowymi uskutecznia corocznie minister sprawiedliwości, odpowiednio do liczby obrońców, wyznaczonych przez prezesów z grona obrońców sądowych; podziału summy między obrońców okręgu dopełnia ich rada.

Por. uwagę do oddz. drug. niniejszego rozdz.

399. Wolno jest stronie w każdej chwili zmienić obrońcę, lub wziąć na siebie dalsze prowadzenie sprawy, lecz ciąży na niej obowiązek wynagrodzenia obrońcy według umowy, lub w braku takowej, według taksy.

400. Nie wolno jest obrońcom kupować lub innymi sposobami nabywać pretensyeprocessowe swych mocodawców, bądź na własne imię, bądź pod pozorem nabycia dla innych osób. Wszelkie umowy w tym względzie są nieważne i ściągają na obrońców kary według uznania rady.

Por. uwagę do oddz. drug. niniejsz. rozdz.

401. Obrońca nie może działać w sądzie, w charakterze obrońcy, przeciwko swym rodzicom, żonie, dzieciom, braciom i siostram rodzonym, stryjom i wujom i ich dzieciom.

402. Obrońca nie tylko nie może się podejmować obrony za obu stronami jednocześnie, lecz nawet nie wolno mu przechodzić od jednej strony do drugiej kolejno, w jednej i tej samej sprawie.

403. Obrońca nie powinien rozgłaszać tajemnic swego mocodawcy, nie tylko w czasie prowadzenia jego sprawy, lecz także w razie uchylenia go od takowej, a nawet i po ukończeniu sprawy.

404. Za przepuszczenie terminów prawnych z winy obrońcy i za wszelkie inne uchybienia jego przeciw ustanowionym przepisom i formom, strona ma prawo poszukiwać na nim strat, poniesionych z jego winy, za pośrednictwem sądu, w którym sprawa się toczyła.

какой либо ущербъ, взыскать съ повѣреннаго свои убытки чрезъ тотъ судъ, въ которомъ онъ велъ дѣло.

Примѣчаніе. Въ установленной въ 1868 году временной таксѣ для вознагражденія присяжныхъ повѣренныхъ (ст. 396 примѣч.) опредѣлено: въ указанныхъ въ сей (404) статьѣ случаяхъ, повѣренный лишается всякаго права на вознагражденіе за ходатайство.

405. За умышленные ко вреду довѣрителей дѣйствія присяжные повѣренные, по жалобѣ тяжущихся и по изслѣдованіи ихъ вины, могутъ, сверхъ взысканія съ нихъ убытковъ, быть подвергнуты уголовному суду.

406. Каждый присяжный повѣренный обязанъ вести списокъ дѣлъ, ему порученныхъ, и представлять его въ совѣтъ повѣренныхъ по первому онаго требованію.

Ср. прим. къ отдѣлу второму сей главы.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О кандидатахъ на должности по судебному вѣдомству.

407. Окончившіе курсъ юридическихъ наукъ въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ, а также лица, имѣющія аттестаты о выдержаніи экзамена въ сихъ наукахъ, могутъ быть назначаемы кандидатами на должности по судебному вѣдомству.

408. Кандидаты на должности по судебному вѣдомству опредѣляются въ это званіе министромъ юстиціи и распредѣляются по окружнымъ судамъ и судебнымъ палатамъ, или же назначаются къ лицамъ прокурорскаго надзора.

Дополненіе 1. Министру юстиціи предоставляется распредѣлять

Uwaga. W tymczasowej taksie, w 1868 roku ustanowionej, oznaczającej wysokość wynagrodzenia obrońców sądowych (uwaga po art. 396), powiedziano: w przypadkach w niniejszym (404) artykule wskazanych, obrońca utracą wszelkie prawo do wynagrodzenia za prowadzenie sprawy.

405. Za umyślne działanie na szkodę mocodawców, obrońcy, na skutek skargi stron i po wyjaśnieniu ich winy, mogą być oddani pod sąd kryminalny, niezależnie od przysądzenia im do wynagrodzenia szkód.

406. Każdy obrońca obowiązany jest utrzymywać listę spraw powierzanych mu do obrony i okazywać ją radzie obrończej na każde jej wezwanie.

Por. uwagę do oddz. drug. niniejsz. rozdz.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O aplikantach sądowych.

407. Ci, którzy ukończyli kurs nauk prawnych w zakładach naukowych wyższych, lub posiadają atestaty ze złożonego egzaminu z tych nauk, mogą być mianowani aplikantami sądowymi.

408. Aplikantów sądowych mianuje minister sprawiedliwości i rozdziela ich między sądami okręgowymi i izbami sądowymi, lub przeznaczają ich do prokuratorów.

Przepis dadatkowy 1. Minister sprawiedliwości mocen jest przegna-

и по кассационнымъ департаментамъ правительствующаго сената кандидатовъ на должности по судебному вѣдомству, опредѣляемыхъ имъ въ это званіе.

Дополненіе 2. Кандидаты на должности по судебному вѣдомству, по усмотрѣнію министра юстиціи, могутъ состоять и при мировыхъ судьяхъ.

409. Предсѣдателямъ окружныхъ судовъ и судебныхъ палатъ предоставляется также право опредѣлять къ симъ мѣстамъ кандидатовъ на должности по судебному вѣдомству.

Дополненіе. Это право предоставляется также оберъ-прокурорамъ кассационныхъ департаментовъ правительствующаго сената.

410. Отказъ предсѣдателя судебного мѣста въ припятіи въ званіе кандидатовъ лицамъ, означеннымъ въ предшедшей 407-й статьѣ, допускается не иначе, какъ по опредѣленіямъ общаго собранія отдѣленій окружнаго суда или департаментовъ судебной палаты, съ объясненіемъ причинъ отказа.

411. Кандидаты, не состоявшіе на службѣ, приводятся къ приясгѣ на вѣрность оной въ общемъ собраніи того окружнаго суда, или той судебной палаты, къ коимъ они назначены.

412. Кандидаты считаются въ государственной службѣ, но штатнаго жалованья не получаютъ.

413. Кандидаты занимаются въ судебныхъ мѣстахъ и у прокуроровъ или ихъ товарищей, по распоряженію и подъ непосредственнымъ наблюденіемъ предсѣдателя, прокурора или товарища прокурора, къ коему они назначены.

414. Въ свободное отъ занятій время, кандидаты обязаны посѣщать засѣданія тѣхъ судебныхъ мѣстъ, при которыхъ они состоятъ.

czać aplikantów sądowych, przez siebie mianowanych, i do kassacyjnych departamentów rządzącego senatu.

Przepis dodatkowy 2. Aplikanci sądowi, z rozporządzenia ministra sprawiedliwości, mogą się znajdować i przy sędziach pokoju.

409. Prezesowie sądów okręgowych i izb sądowych mogą również mianować aplikantów sądowych przy tych władzach.

Przepis dodatkowy. Prawo to posiadają także naczelnicy prokuratorów kassacyjnych departamentów rządzącego senatu.

410. Prezes sądu może odmówić przyjęcia na aplikację osobom w art. 407-ym wymienionym nie inaczej, jak na mocy decyzji ogólnego zgromadzenia wydziałów sądu okręgowego lub departamentów izby sądowej, z wyjaśnieniem przyczyn odmowy.

411. Aplikanci, pierwszy raz do służby wchodzący, wykonywają przysięgę na wierność służby na ogólnym zgromadzeniu sądu okręgowego, lub izby sądowej, do których przeznaczeni zostali.

412. Aplikanci liczą się w służbie rządowej, lecz pensji etatowej nie pobierają.

413. Aplikanci pracują w sądach i przy prokuratorach lub ich pomocnikach pod zwierzchnictwem i bezpośrednim kierunkiem prezesów, prokuratorów, lub pomocników prokuratorów, przy których pozostają.

414. W czasie wolnym od zajęć, aplikanci winni uczęszczać na posiedzenia sądów, przy których pozostają.

415. Кандидаты на должности по судебному вѣдомству могутъ, въ случаѣ недостатка судебныхъ слѣдователей и крайней въ томъ надобности, быть командируемы, съ разрѣшенія суда, для производства слѣдствій по преступленіямъ и проступкамъ. При исполненіи сихъ порученій они дѣйствуютъ на правахъ судебныхъ слѣдователей.

416. При недостаткѣ присяжныхъ повѣренныхъ, председатели судебныхъ мѣстъ могутъ возлагать на кандидатовъ защиту подсудимыхъ по дѣламъ уголовнымъ; въ тѣхъ же мѣстахъ, гдѣ нѣтъ совѣта присяжныхъ повѣренныхъ, кандидатамъ можетъ быть, по ихъ желанію, или по порученію председателя, предоставляема и защита тяжущихся, пользующихся правомъ бѣдности.

417. Кандидаты, занимавшіеся съ успѣхомъ службою въ семъ званіи, могутъ быть опредѣляемы къ штатнымъ должностямъ по судебному вѣдомству, на основаніи правилъ, постановленныхъ въ статьяхъ 205 и 211-й сего учрежденія.

418. Кандидаты на должности по судебному вѣдомству подвергаются предостереженіямъ, замѣчаніямъ и выговорамъ по усмотрѣнію председателей, прокуроровъ, или товарищей прокуроровъ, при коихъ они состоятъ.

Дополненіе. Исключеніе изъ числа кандидатовъ на должности по судебному вѣдомству зависитъ отъ той власти, кою они опредѣлены въ это званіе.

419. О принятіи кандидатовъ на должности по судебному вѣдомству и о выbitіи ихъ изъ сего званія председатели судовъ доводятъ до свѣдѣнія министра юстиціи.

415. Aplikanci, w braku inkwirentów lub w razie potrzeby koniecznej, mogą być delegowani za upoważnieniem sądu, do wyprawdzania śledztw w sprawach kryminalnych. Przy wykonywaniu poruczeń tego rodzaju, służy im władza inkwirentów.

416. W braku obrońców, prezesowie mogą powierzać aplikantom obronę podsądnych w sprawach karnych, w miejscach zaś, w których nie ma rady obrończej, mogą oni, w skutek własnego życzenia lub z polecenia prezesa, przyjmować na siebie obronę stron, posiadających atest ubóstwa.

417. Aplikanci, z korzyścią odbywający służbę w tym charakterze, mogą być mianowani na posady sądowe, w myśl przepisów art. 205 i 211-go niniejszej organizacyi.

418. Aplikanci mogą otrzymywać przestrogi, wypomnienia i nagany od prezesów, prokuratorów lub pomocników prokuratorów, przy których pozostają.

Przepis dodatkowy. Wydalenie z liczby aplikantów sądowych jest zależne od tej władzy, która ich mianowała.

419. O aplikantach przyjętych i ubytych prezesowie sądów zawiadamiają ministra sprawiedliwości.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О нотариусахъ.

420. Въ столицахъ, губернскихъ и уѣздныхъ городахъ, а въ случаѣ надобности и въ уѣздахъ, состоятъ нотариусы, которые завѣдываютъ, подъ наблюдениемъ судебныхъ мѣстъ, совершеніемъ актовъ и другими дѣйствіями по нотаріальной части, на основаніи особаго о нихъ положенія.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O notaryuszach.

420. W stolicach, miastach gubernialnych i powiatowych, a w razie potrzeby nawet i w powiatach, znajdują się notaryusze, którzy, pozostając pod zwierzchnictwem sądów, zajmują się sporządzeniem aktów i innemi czynnościami notaryalnemi, według oddzielnego co do nich postanowienia.

ПРИЛОЖЕНІЯ.

ДОДАТКИ.

THE ...

...

The ...

П Р И Л О Ж Е Н І Е I.

(Къ статью 238 учрежденія судебныхъ установлений).

Росписаніе окладовъ содержанія, классовъ должностей, разрядовъ по пенсіи и по шитью на мундиръ чиновъ судебного вѣдомства.

Наименованіе должностей.	Окладъ ежегоднаго содержанія каждого рублями серебромъ.				Классы и разряды.		
	Жалованя.	Столовыхъ.	Квартирныхъ.	Итого.	По должности.	По шитью на мундиръ министерства юстиціи.	По пенсіи.
I. Судебные чины:							
Сенаторы Кассационныхъ Департаментовъ Сената .	3.000	2.000	2.000	7.000	III	III	I
Изъ нихъ въ Общемъ Собраніи кассационныхъ департаментовъ.	—	—	—	2.000			
въ Департаментахъ . . .	—	—	—	1.000			

DODATEK I.

(Do art. 258 organizacji sądowej).

Wykaz urzędów sądowych, płac do nich przywiązanych, class urzędu, munduru i praw do pensyi emerytalnej.

Wyszczególnienie urzędów.	Wysokość rocznej płacy każdego w rublach srebrem.				Klasy.		
	Pensyi.	Stołowych.	Na mieszkanie.	Razem.	Urzędu.	Munduru.	Praw do pensyi emerytalnej.
I. Urzędy sądowe.							
Senatorowie departamentów kassacyjnych senatu .	3.000	2.000	2.000	7.000	III	III	I
Dodatkowa płaca przewodniczącego; w ogólnem zebraniu departamentów kassacyjnych	—	—	—	2.000			
w departamentach . . .	—	—	—	1.000			

Наименованіе должностей.	Окладъ ежегоднаго содержанія каждаго рублями серебромъ.				Классы и разряды.		
	Жалованья.	Столовыхъ.	Квартирныхъ.	Итого.	По должности.	По шитью на мундиръ министерства юстиціи.	По пенсіи.
Старшій Предсѣдатель Судебной Палаты	3.000	1.500	1.500	6,000	IV	IV	II
Предсѣдатель Департамента Судебной Палаты .	3.000	1.000	1.000	5.000	IV	IV	II
Предсѣдатель Округнаго Суда	2.500	1.000	1.000	4.500	IV	IV	II
Товарищъ Предсѣдателя Округнаго Суда	2.000	750	750	3,500	V	V	III 1 ст.
Членъ Судебной Палаты	2.000	750	750	3.500	V	V	III 1 ст.
Членъ Округнаго Суда .	1.200	500	500	2.200	V	V	III 1 ст.
Мировой Судья.	—	—	—	2.200	V	V	III 1 ст.
На содержаніе и на всѣ расходы по должности: въ столицахъ въ провинціальныхъ мѣстахъ (*).	—	—	—	1.500			
Судебный Слѣдователь .	1.000	500	(*)	1.500	VI	VI	III 2 ст.

(*) Земскія собранія, если найдутъ, что окладъ въ 1.500 рублей, назначенный мировымъ судьямъ, по уваженію дороговизны или по какимъ либо другимъ мѣстнымъ причинамъ недостаточенъ, могутъ ходатайствовать предъ высшимъ правительствомъ о возвышеніи его въ отдѣльныхъ мировыхъ участкахъ, или въ цѣлыхъ мировыхъ округахъ, гдѣ это окажется необходимымъ только не выше оклада, въ 2.200 рублей, опредѣленнаго для члена округнаго суда.

(**) Независимо отъ содержанія, судебнымъ слѣдователямъ назначаются квартиры и лошади на разъѣзды, на томъ же основаніи какъ становымъ приставамъ и вообще полицейскимъ чиновникамъ, а въ тѣхъ случаяхъ, когда окажется невозможнымъ отвести имъ квартиры въ натурѣ, должны быть отпускаемы слѣдователямъ квартирные деньги, въ столицахъ же сверхъ того и разъѣздныя, въ томъ размѣрѣ, который будетъ опредѣленъ штатами.

Wyszczególnienie urzędów	Wysokość rocznej płacy każdego w rublach srebrem.				Klasy.		
	Pensyl.	Stołowych.	Na mieszkanie.	Razem.	Urzędu.	Mundur.	Praw do pensji emerytalnej.
Starszy prezes izby sądowej	3.000	1.500	1.500	6.000	IV	IV	II
Prezes departamentu izby sądowej	3.000	1.000	1.000	5.000	IV	IV	II
Prezes sądu okręgowego.	2.500	1.000	1.000	4.500	IV	IV	II
Vice-prezes sądu okręgowego	2.000	750	750	3.500	V	V	III 1 st.
Członek izby sądowej	2.000	750	750	3.500	V	V	III 1 st.
Członek sądu okręgowego	1.200	500	500	2.200	V	V	III 1 st.
Sędzia pokoju, płacy i na wszelkie wydatki urzędowe:							
w stolicach	—	—	—	2.200	} V	V	III 1 st.
w innych miejscach (*)	—	—	—	1.500			
Inkwirent sądowy	1.000	500	(**)	1.500	VI	VI	III 2 st.

(*) Jeżeli zebrania ziemskie przekonają się, iż płaca 1500 rs., naznaczona sędziom pokoju, z powodu drożyzny lub innych okoliczności miejscowych nie jest wystarczająca, mogą wyjednać u władzy wyższej podwyższenie tej płacy dla oddzielnych cyrkułów lub dla całych okręgów, gdzie to się okaże potrzebnym, nie przekraczając wszakże płacy członków sądu okręgowego, 2.200 rs. wynoszącą.

(**) Prócz płacy, inkwirenenci otrzymują mieszkania i konie, na równi z komisarzami cyrkułowymi w powiatach i w ogóle z urzędnikami policyi; gdyby zaś wyznaczenie im pomieszkania w naturze okazało się niemożliwem, powinien im być wypłacony fundusz na najem takowego, a nadto w stolicach fundusz na najem koni, w ilości oznaczonej etatem.

Наименованіе должностей.	Окладъ ежегоднаго содержанія каждаго рублями себромъ.				Классы и разряды.		
	Жалованья.	Столовыхъ.	Квартирныхъ.	Итого.	По должности.	По шитью на мундиръ министерства юстиціи.	По пенсіи.
II. Чины прокурорскаго надзора:							
Оберъ - Прокуроръ кассационнаго департамента Сената	3.000	2.000	2.000	7.000	IV	IV	II
Товарищъ Оберъ - Прокурора кассационнаго департамента Сената	2.500	1.000	1.000	4.500	V	V	III
Прокуроръ Судебной Палаты	2.000	1.000	1.000	5.000	IV	IV	II
Товарищъ Прокурора Судебной Палаты	2.000	1.000	1.000	4.000	V	V	III 1 ст
Прокуроръ Окружнаго Суда	2.000	750	750	3.500	V	V	III 1 ст
Товарищъ Прокурора Окружнаго Суда	1.000	500	500	2.000	VI	VI	III 2 ст
III. Чины канцелярій:							
Оберъ-Секретарь кассационнаго департамента Сената	1.800	500	500	2.800	VI	VI	III 2 ст
Помощникъ Оберъ - Секретаря кассационнаго департамента Сената	1.000	400	400	1.800	VII	VII	V

Wyszczególnienie urzędów.	Wysokość rocznej płacy każ- dego w rublach srebrem.				Klasy.		
	Pensyi.	Stołowych.	Na mieszkanie.	Razem.	Urzędu.	Mundur.	Praw do pensyi eme- rytalnej.
II. Urzędy prokuratorskie.							
Prokurator naczelny de- partamentu kassacyjnego senatu	3.000	2.000	2.000	7.000	IV	IV	II
Pomocnik prokuratora naczelnego departamentu kassacyjnego senatu . . .	2.500	1.000	1.000	4.500	V	V	III
Prokurator izby sądo- wej	3.000	1.000	1.000	5.000	IV	IV	II
Pomocnik prokuratora izby sądowej	2.000	1.000	1.000	4.000	V	V	III 1 st.
Prokurator sądu okrę- gowego	2.000	750	750	3.500	V	V	III 1 st.
Pomocnik prokuratora sądu okręgowego	1.000	500	500	2.000	VI	VI	III 2 st.
III. Urzędy kancelaryj.							
Ober - sekretarz depar- tamentu kassacyjnego se- natu	1.800	500	500	2.800	VI	VI	III 2 st.
Pomocnik ober-sekreta- rza departamentu kassacyj- nego senatu	1.000	400	400	1.800	VII	VII	V

Наименованіе должностей.	Окладъ ежегоднаго содержанія каждаго рублями серебромъ.				Классы и разряды.		
	Жалованья.	Столовыхъ.	Квартирныхъ.	Итого.	По должности.	По шитью на мундиръ министерства юстиціи.	По пенсіи.
Секретарь Судебной Палаты	1.000	400	400	1,800	VII	VII	V
Помощникъ секретаря Судебной Палаты	400	200	200	800	VIII	VIII	VI
Секретарь Окружнаго Суда	600	300	300	1.200	VIII	VIII	VI
Помощникъ Секретаря Окружнаго Суда	300	150	150	600	IX	IX	VII
Секретарь при мировомъ съѣздѣ	900	300	300	1.500	VIII	VIII	VI
Помощникъ Секретаря при мировомъ съѣздѣ							
По опредѣленію: въ столицахъ — общей городской думы, а въ прочихъ мѣстахъ — уѣзднаго земскаго собранія.							
Секретарь при Оберъ-Прокурорѣ кассационнаго департамента Сената	900	300	300	1.500	VIII	VIII	VI
Секретарь при Прокурорѣ Судебной Палаты	900	300	300	1.500	VIII	VIII	VI
Секретарь при Прокурорѣ Окружнаго Суда	500	250	250	1.000	VIII	VIII	VI
Судебный Приставъ при Окружномъ Судѣ	300	150	150	600	VIII	VIII	VI

Wyszczególnienie urzędów.	Wysokość rocznej płacy każdego w rublach srebrem.				Klasy.		
	Pensyi.	Stołowych.	Na mieszkanie.	Razem.	Urzędu.	Mundur.	Praw do pensyi emerytalnej.
Sekretarz izby sądowej .	1.000	400	400	1.800	VII	VII	V
Pomocnik sekretarza izby sądowej	400	200	200	800	VIII	VIII	VI
Sekretarz sądu okręgowego	600	300	300	1.200	VIII	VIII	VI
Pomocnik sekretarza sądu okręgowego	300	150	150	600	IX	IX	VII
Sekretarz zjazdowego sądu pokoju	Według uznania dумы ogólnej miejskiej w stolicach i zebrania ziemskiego powiatowego w innych miejscach.				VIII	VIII	VI
Pomocnik sekretarza zjazdowego sądu pokoju					X	X	VIII
Sekretarz przy naczelnym prokuratorze departamentu kassacyjnego senatu . . .	900	300	300	1.500	VIII	VIII	VI
Sekretarz przy prokuratorze izby sądowej . . .	900	300	300	1.500	VIII	VIII	VI
Sekretarz przy prokuratorze sądu okręgowego .	500	250	250	1.000	VIII	VIII	VI
Komornik sądowy przy sędziu okręgowym . . .	300	150	150	600	VIII	VIII	VI

Наименованіе должностей.	Окладъ ежегоднаго содержанія каждаго рубля серебра.				Классы и разряды.		
	Жалованье.	Столовыхъ.	Квартирныхъ.	Итого.	По должности.	По шитью на мундиръ министерства юстиціи.	По пенсіи.
Судебный Приставъ при кассационномъ департаментѣ Сената и при Судебной Палатѣ	300	150	120	600	X	X	VII
Судебный Приставъ при мировомъ съѣздѣ	По опредѣленію: въ столицахъ — общей городской думы, а въ прочихъ мѣстахъ — уѣзднаго земскаго собранія.				X	X	VII

Wyszczególnienie urzędów.	Wysokość rocznej płacy ka- żdego w rublach srebrem.				Klasy.		
	Pensyi.	Stolowych.	Na mieszkanie.	Razem.	Urzędu.	Mundur.	Praw do pensyi eme- rytalnej.
Komornik sądowy przy departamencie kassacyj- nym senatu i przy izbie sądowej	300	150	150	600	X	X	VII
Komornik sądowy przy zjazdowym sądzie pokoju .	Według uznania dury ogólnej miejskiej w stolicach i zebrania ziemskiego powia- towego w innych miej- scach.						

П Р И Л О Ж Е Н І Е П.

ФОРМЫ ПРИСЯГИ.

I. Формы присяги на должность судьи (къ ст. 225).

«Объщаюся и клянусь всемогущимъ Богомъ, предъ святымъ Его Евангеліемъ и животворящимъ крестомъ Господнимъ, хранить вѣрность Его Императорскому Величеству Государю Императору, Самодержцу Всероссійскому, исполнять свято законы Имперіи, творить судъ по чистой совѣсти, безъ всякаго въ чью либо пользу лицепріятія, и поступать во всемъ соотвѣтственно званію, мною принимаемому, памятуя, что я во всемъ этомъ долженъ буду дать отвѣтъ предъ закономъ и предъ Богомъ на страшномъ судѣ Его. Въ удостовѣреніе сего цѣлюю слова и крестъ Спасителя моего. *Аминь.*»

II. Форма присяги на должность судебного пристава. (къ ст. 305).

«Объщаюся и клянусь всемогущимъ Богомъ, предъ святымъ Его Евангеліемъ и животворящимъ крестомъ Господнимъ, хранить вѣрность Его Императорскому Величеству Государю Императору, Самодержцу Всероссійскому, честно и добросовѣстно исполнять всѣ обязанности принимаемой мною на себя должности и всѣ относящіяся до сихъ обязанностей законы и правила, распоряженія и порученія, не превышать предоставленной мнѣ власти и не причинять съ умысломъ ни кому ущербъ или убытковъ, а напротивъ, ввѣряемые мнѣ интересы ограждать какъ свои собственные, памя-

DODATEK II.

ROTY PRZYSIĘGI.

1. Rota przysięgi na urząd sędziego. (do art. 225).

«Przyrzekam i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, na Świętą Jego Ewangelię i na Krzyż Pański żywotwórczy, zachowywać wierność JEGO CESARSKIEJ MOŚCI NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI Samowładcy Wszech Rossyi, wykonywać święcie prawa Cesarstwa, sądzić według czystego sumienia, bez żadnej na czyją bądź korzyść stronności, i postępować we wszystkiem odpowiednio do przyjętego przezemnie urzędu, pomnąc, iż z tego wszystkiego winien będę zdać sprawę przed prawem i przed Bogiem na sądzie Jego ostatecznym. W dowód tego całuję słowa i Krzyż Zbawiciela mojego. Amen».

II. Rota przysięgi na urząd komornika sądowego. (do art. 305).

«Przyrzekam i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, na Świętą Jego Ewangelię i na Krzyż Pański żywotwórczy, zachowywać wierność JEGO CESARSKIEJ MOŚCI NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI Samowładcy Wszech Rossyi, uczciwie i sumiennie wykonywać wszystkie obowiązki przyjętego przezemnie urzędu i wszystkie dotyczące tych obowiązków prawa i przepisy, rozporządzenia i poruczenia, nie przekraczać nadanej mi władzy i nie wyrządzać nikomu umyślnie uszczerbku lub szkody, lecz owszem, bronić powierzonych mi interesów jak swoich własnych, pomnąc, że z tego

туя, что я во всемъ этомъ долженъ буду дать отвѣтъ предъ закономъ и предъ Богомъ на страшномъ судѣ Его. Въ удостовѣреніе сего цѣлую слова и крестъ Спасителя моего. *Аминь.*»

*III. Форма присяги на званіе присяжнаго поспреннаго.
(къ ст. 384).*

«Обѣщаюсь и клянусь всемогущимъ Богомъ, передъ святымъ Его Евангеліемъ и животворящимъ крестомъ Господнимъ, хранить вѣрность Его Императорскому Величеству Государю Императору, Самодержцу Всероссийскому, исполнять въ точности и по крайнему моему разумѣнію законы Имперіи, не писать и не говорить на судѣ ничего, что могло бы клониться къ ослабленію православной церкви, государства, общества, семейства и доброй нравственности, но честно и добросовѣстно исполнять обязанности принимаемаго мною на себя званія, не нарушать уваженія къ судамъ и властямъ и охранять интересы моихъ довѣрителей, или лицъ, дѣла которыхъ будутъ на меня возложены, памятуя, что я во всемъ этомъ долженъ буду дать отвѣтъ предъ закономъ и предъ Богомъ на страшномъ судѣ Его. Въ удостовѣреніе сего цѣлую слова и крестъ Спасителя моего. *Аминь.*»

wszystkiego winien będę zdać sprawę przed prawem i przed Bogiem na sądzie Jego ostatecznym. W dowód tego całuję słowa i Krzyż Zbawiciela mego. Amen».

*III. Rota przysięgi na obowiązki obrońcy.
(do art. 581).*

«Przyrzekam i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, na Świętą Jego Ewangelię i na Krzyż Pański żywotwórczy, zachowywać wierność JEGO CESARSKIEJ MOŚCI NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI Samowładcy Wszech Rossyi, wykonywać prawa Cesarstwa ściśle i w miarę mego zrozumienia, nie pisać i nie mówić przed sądem niczego, coby mogło zmierzać do osłabienia kościoła Prawosławnego, państwa, związku społecznego i moralności, lecz uczciwie i sumiennie wykonywać obowiązki mego powołania, nie naruszać poszanowania należnego sądom i władzom, i przestrzegać korzyści moich mocodawców lub osób, których sprawy powierzone mi będą, pomnąc, że z tego wszystkiego winien będę zdać sprawę przed prawem i przed Bogiem na sądzie Jego ostatecznym. W dowód tego całuję słowa i Krzyż Zbawiciela mego. Amen».

ПРИЛОЖЕНІЕ Ш.

Правила о лицахъ, имѣющихъ право быть повѣренными по судебнымъ дѣламъ.

(Высочайше утвержденныя 25 мая (6 іюня) 1874 г.)

1. По дѣламъ, производящимся, какъ въ общихъ, такъ и въ мировыхъ судебныхъ установленіяхъ, повѣренными могутъ быть, кромѣ присяжныхъ повѣренныхъ и лицъ, указанныхъ въ ст. 389-й учр. суд. уст., а также означенныхъ въ ст. 18-й настоящихъ правилъ, только лица, получившія въ установленномъ сими правилами порядкѣ особія свидѣтельства на право ходатайствовать по чужимъ дѣламъ. Форма такихъ свидѣтельствъ издается министромъ юстиціи.

2. Дѣйствіе настоящихъ правилъ распространяется въ полной мѣрѣ и на помощниковъ присяжныхъ повѣренныхъ (ст. 354-я учр. суд. уст.).

3. Свидѣтельства на право ходатайствовать по чужимъ дѣламъ выдаются мировыми сѣздами, окружными судами и судебными палатами. Свидѣтельства эти, за указанными въ ст. 4-й и 5-й изъясненіями, даютъ право на ходатайство лишь въ томъ судебномъ мѣстѣ, изъ котораго они выданы.

4. Повѣренные, имѣющіе свидѣтельства отъ мирового сѣзда, могутъ ходатайствовать и по дѣламъ, производящимся у мировыхъ судей, подвѣдомственныхъ сѣзду.

5. Повѣренный, принявшій на себя, на основаніи выданнаго ему свидѣтельства, ходженіе по дѣлу, производящемуся въ мировыхъ судебныхъ установленіяхъ, окружномъ судѣ или въ судебной па-

DODATEK III.

Przepisy o osobach, mających prawo być pełnomocnikami w sprawach sądowych.

(NAJWYŻEJ zatwierdzone 25 maja (6 czerwca) 1874 r.)

1. W sprawach, rozstrzyganych w sądach zwyczajnych i w sądach pokoju, pełnomocnikami mogą być, oprócz obrońców sądowych i osób, wymienionych w artykule 389-ym organizacyi sądowej i w art. 18-ym niniejszych przepisów, te tylko osoby, które otrzymały, w sposób tymi przepisami ustanowiony, właściwe świadectwa dające prawo bronienia spraw cudzych. Formę takich świadectw ustanawia minister sprawiedliwości.

2. Moc obowiązująca niniejszych przepisów stosuje się w całej rozciągłości i do pomocników obrońców (art. 354 org. sąd.).

3. Świadectwa, dające prawo bronienia spraw cudzych, wydawane będą przez zjazdowe sądy pokoju, sądy okręgowe i izby sądowe. Świadectwa te, oprócz przypadków, wskazanych w art. 4-ym i 5-ym, dają prawo bronienia tylko w tej władzy sądowej, która je wydała.

4. Pełnomocnicy, mający świadectwa ze zjazdowego sądu pokoju, mogą bronić w sprawach, rozstrzyganych u sędziów pokoju, urzędujących w okręgu zjazdowego sądu pokoju.

5. Pełnomocnik, przyjmawszy na zasadzie wydanego mu świadectwa, obronę sprawy rozstrzygnąć się mającej w sądach pokoju, w sądzie okręgowym lub izbie sądowej, mocen jest, zgodnie z życzeniem

латѣ, имѣеть право, по желанію тяжущагося или подсудимаго, ходатайствовать по тому же дѣлу и въ касаціонныхъ департаментахъ правительствующаго сената.

6. Желающій получить свидѣтельство на право быть повѣреннымъ долженъ подать о томъ прошеніе подлежащему судебному мѣсту съ приложеніемъ документовъ, удостоверяющихъ его личность, и объяснивъ въ прошеніи, что для полученія права быть повѣреннымъ нѣтъ ни одного изъ препятствій, означенныхъ въ ст. 246-й уст. гражд. судопр.; если же впослѣдствіи откроется противное, то отъ него отбирается свидѣтельство и онъ привлекается къ отвѣтственности по ст. 943-й улож. о наказ. (изд. 1866 года).

7. Судебное мѣсто, коему подано указанное въ ст. 6-й прошеніе, имѣеть право удостовѣриться въ надлежащихъ познаніяхъ желающаго получить свидѣтельство на хожденіе по дѣламъ. Правило это не распространяется:

а) на лица, получившія уже свидѣтельство отъ другаго равнаго или высшаго суда, и

б) на лица, имѣющія аттестаты университетовъ или другихъ высшихъ учебныхъ заведеній объ окончаніи курса юридическихъ наукъ или о выдержаніи экзамена въ сихъ наукахъ.

8. По разсмотрѣніи представленныхъ просителемъ документовъ, судебное мѣсто, принявъ въ соображеніе и всѣ свѣдѣнія, которыя оно признаеть нужными, постановляетъ или о дозволеніи просителю быть повѣреннымъ по судебнымъ дѣламъ, о чемъ и выдается ему надлежащее свидѣтельство, или же объ отказѣ въ ходатайствѣ просителя, хотя бы онъ и соотвѣтствовалъ всѣмъ требуемымъ закономъ формальнымъ условіямъ.

9. О лицахъ, получившихъ свидѣтельство на право быть повѣреннымъ, судебное мѣсто доводитъ до свѣдѣнія министра юстиціи и публикуеть имена сихъ лицъ въ мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ.

strony lub podsądnego, bronić w tejże sprawie i w kassacyjnych departamentach rządzącego senatu.

6. Życzący sobie otrzymać świadectwo, dające prawo bronienia w sądzie, powinien podać prośbę do właściwej władzy sądowej i załączyć do takowej dokumenta stwierdzające tożsamość jego osoby i zamieścić w prośbie, że żadna z przyczyn wymienionych w art. 246-ym ust. post. sąd. cyw. nie przeszkadza mu otrzymać żądane świadectwo; jeżeli zaś wykaże się, że oświadczenie jego było niezgodne z prawdą, odebrane mu będzie świadectwo i pociągnięty zostanie do odpowiedzialności, na zasadzie art. 934-go kod. kar. (wyd. 1866 roku).

7. Władzy sądowej, do której podano wspomnianą w art. 6 prośbę, służy możność przekonania się o należytem uzdolnieniu życzącego sobie otrzymać świadectwo dające prawo bronienia w sądzie. Przepis ten nie stosuje się:

a) do osób, które już otrzymały świadectwo od innego równego lub wyższego sądu, i

b) do osób, mających dyplomy uniwersytetów lub innych wyższych zakładów naukowych z ukończonego kursu nauk prawnych, lub ze zdanego egzaminu z tych nauk.

8. Władza sądowa, rozpatrzywszy przedstawione przez proszącego dokumenta i rozważywszy wszystkie wiadomości, jakie za potrzebne uzna, albo dozwoli proszącemu bronienia spraw sądowych i wyda mu świadectwo właściwe, albo postanowi dać odmowną odpowiedź, chociażby proszący czynił zadość wszelkim wymaganym przez prawo formalnościom.

9. Władza sądowa zawiadamia ministra sprawiedliwości o osobach, które otrzymały świadectwa, dające prawo bronienia w sądzie, i nazwiska ich publikuje w miejscowym dzienniku gubernjalnym.

10. Лица, получившія свидѣтельства, обязаны оплачивать ихъ особымъ денежнымъ сборомъ, въ размѣрѣ:

а) *сорока* рублей въ годъ—по свидѣтельствамъ мирового сѣзда, и

б) *семидесяти пяти* рублей—по свидѣтельствамъ окружнаго суда и судебной палаты. Дозволяется получать свидѣтельства и отъ нѣсколькихъ судовъ съ платою за каждое свидѣтельство отдѣльно.

11. Означенная въ предъидущей статьѣ плата вносится за годъ впередъ въ январѣ мѣсяцѣ. Получающій свидѣтельство въ промежутокъ времени между 1-мъ іюля и 1-мъ января вноситъ только полугодовую плату.

12. Денежный сборъ съ свидѣтельствъ, выдаваемыхъ окружными судами и судебными палатами, поступаетъ въ доходъ казны; сборъ же съ свидѣтельствъ, выдаваемыхъ мировыми сѣздами, обращается въ пособіе на содержаніе мировыхъ судебныхъ установленій: въ уѣздахъ—въ пользу уѣзднаго земства, а въ городахъ, гдѣ мировыя установленія содержатся изъ городскихъ доходовъ—въ эти доходы.

Примѣчаніе. Въ губерніяхъ, гдѣ не введены еще земскія учрежденія, сборъ съ свидѣтельствъ, выдаваемыхъ сѣздами, обращается въ губернской земскій сборъ каждой губерніи, также въ пособіе на содержаніе мировыхъ установленій.

13. Порядокъ наблюденія за поступленіемъ сборовъ по свидѣтельствамъ опредѣляется по соглашенію министра юстиціи съ министромъ финансовъ и государственнымъ контролеромъ.

14. Судебныя мѣста, при коихъ состоятъ лица, получившія свидѣтельства, въ случаѣ неправильныхъ или предосудительныхъ дѣйствій таковыхъ лицъ входятъ, какъ по непосредственному своему усмотрѣнію, такъ и по предложеніямъ прокуроровъ окружнаго суда или судебной палаты, въ разсмотрѣніе вышеуказанныхъ дѣйствій и могутъ подвергать сіи лица слѣдующимъ дисциплинарнымъ взысканіямъ:

а) предостереженію или замѣчанію;

10. Osoby otrzymujące świadectwa płacą:

- a) *czterdzieści* rubli rocznie za świadectwo zjazdowego sądu pokoju,
- b) *siedemdziesiąt pięć* rubli za świadectwo sądu okręgowego lub izby sądowej. Dozwala się otrzymywać świadectwa z kilku sądów, lecz każde oddzielnie powinno być opłacone.

11. Określona w powyższym artykule summa wnosi się z góry za rok, w miesiącu styczniu. Otrzymujący świadectwo w czasie między 1-m lipca i 1-m stycznia wnosi opłatę tylko za pół roku.

12. Summy, wpływające za świadectwa wydawane przez sądy okręgowe i izby sądowe, stanowiąc będą dochód skarbu;—summy zaś wpływające za świadectwa wydawane przez zjazdowe sądy pokoju przyłączane będą jako zapomoga do summ przeznaczonych na utrzymanie sądów pokoju: w powiatach—na korzyść ziemstwa powiatowego, a w miastach, w których władze sądowe pojednawcze utrzymywane są z dochodów miejskich—do tychże dochodów.

Uwaga. W gubernijach, w których nie zaprowadzono instytucyj ziemskich, opłaty za świadectwa, wydawane przez sądy, przeznaczają się na korzyść dochodów ziemstwa gubernijalnego, jako zapomoga na utrzymanie sądów pokoju.

13. Nadzór nad wpływem opłat za świadectwa urządzony zostanie za porozumieniem się ministra sprawiedliwości z ministrem finansów i kontrolerem państwa.

14. Władze sądowe, które wydały świadectwa, wrazie niezgodnego z prawem lub nagannego postępowania osób posiadających takowe świadectwa, tak na własne uznanie, jako też na przedstawienie prokuratorów sądu okręgowego lub izby sądowej, mają moc rozstrząśnięcia ich czynności i wymierzać następujące kary dyscyplinarne:

- 1) ostrzeżenie lub napomnienie;
- 2) naganą;

- б) выговору;
- в) запрещенію отправлять обязанности повѣреннаго на время не свыше одного года, и
- г) исключенію изъ числа повѣренныхъ.

15. На указанія въ ст. 8-й постановленія окружныхъ судовъ и мировыхъ съѣздовъ о соответствіи или несоответствіи желающаго быть повѣреннымъ опредѣленнымъ для того въ законѣ формальнымъ условіямъ, а также на постановленія, указанія въ пунктахъ *в* и *г* статьи 14-й, допускаются въ *двухнедельный* срокъ жалобы частныхъ лицъ и протесты прокурорскаго надзора; сіи жалобы и протесты подлежатъ разсмотрѣнію судебной палаты и разрѣшаются ею окончательно. На постановленія судебной палаты о лицахъ, какъ желающихъ быть, такъ и состоящихъ уже при ней повѣренными, означенныя жалобы и протесты могутъ быть приносимы въ тотъ же срокъ кассационному департаменту правительствующаго сената.

16. Независимо отъ дисциплинарныхъ взысканій, налагаемыхъ на повѣренныхъ судебными мѣстами, министру юстиціи предоставляется устранять отъ ходатайства по судебнымъ дѣламъ такія лица, которыя, по доходящимъ до него несомнѣннымъ свѣдѣніямъ, обнаруживаютъ предосудительный образъ дѣйствій, несоответствующій званію повѣреннаго.

17. На лица, имѣющія свидѣтельства на право ходатайства по судебнымъ дѣламъ, распространяется, относительно размѣра вознагражденія, дѣйствіе статей 395-й и 396-й учр. суд. уст.

18. По дѣламъ, производящимся у мировыхъ судей, допускаются къ ходатайству въ качествѣ повѣренныхъ и такія лица, которыя не имѣютъ установленнаго сими правилами свидѣтельства, но не болѣе, какъ по *трехъ* дѣламъ въ теченіи *года*, въ предѣлахъ того же мирового округа. Предъ допущеніемъ къ судебному разбирательству сіи лица спрашиваются судьею, не ходатайствовали ли они уже въ томъ году, въ предѣлахъ мирового округа, по чужимъ дѣламъ, и если ходатайствовали, то сколько

- 3) wzbronienie sprawowania obowiązków pełnomocnika na czas nie dłuższy od roku jednego;
- 4) wydalenie z liczby pełnomocników.

15. Na decyzje sądów okręgowych i zjazdowych sądów pokoju, o jakich mowa w artykule 8-m niniejszych przepisów, stanowiące czy osoba, życząca sobie mieć prawo bronienia w sądach, czyni lub nie czyni zadość warunkom formalnym w prawie określonym, a także na decyzje o jakich wspominają punkta *c* i *d* artykułu 14-go, dozwolone są w terminie *dwutygodniowym* skargi osób prywatnych i protesta urzędu publicznego; takowe skargi i protesta roztrząsane będą przez izbę sądową i przez tenże sąd ostatecznie zdecydowane. Na decyzje izby sądowej, dotyczące osób życzących sobie mieć prawo bronienia w takowej, albo już mających to prawo, skargi i protestacye mogą być podawane w tymże terminie do kasacyjnego departamentu rządzącego senatu.

16. Niezależnie od kar dyscyplinarnych, wymierzanych przeciwko pełnomocnikom przez władze sądowe, minister sprawiedliwości mocen jest niedozwolić bronienia w sądach takim osobom, które, według doszłych do niego niewątpliwych wiadomości, postępowały w sposób naganny, niezgodny ze stanowiskiem pełnomocnika.

17. Artykuły 395 i 396-y org. sąd. o wysokości wynagrodzenia stosują się i do osób, które uzyskały świadectwa dające prawo bronienia w sprawach sądowych.

18. W sprawach, rozstrzyganych u sędziów pokoju, dozwala się przynosić obrony i osobom, które nie uzyskały ustanowionego niniejszym świadectwa, lecz nie częściej, jak w *trzech* sprawach w ciągu roku i w obrębie jednego i tego samego okręgu sądu pokoju. Przed zaczęciem rozpraw sądowych, zapytuje sędzia pokoju takowe osoby, czy nie broniły one już w tym roku i w obrębie okręgu sądu pokoju spraw cudzych, a jeżeli broniły, to ile razy. Za kłamliwe w tym względzie zeznanie winni karani będą podług art. 943-go kod. kar.

разъ. За ложное по сему предмету показаніе виновные подвергаются отвѣтственности по ст. 943-й улож. о нак. (изд. 1866 года). Но если мировой судья признаетъ, что кто-либо изъ лицъ, воспользовавшихся хотя одинъ разъ правомъ ходатайства у него безъ особаго на то свидѣтельства, не соотвѣтствуетъ условіямъ, необходимымъ для частнаго повѣреннаго, то представляетъ мировому съѣзду, по постановленію коего такое лицо можетъ не быть допускаемо болѣе въ предѣлахъ округа къ ходатайству по дѣламъ. Независимо отъ сего къ вышеозначеннымъ лицамъ примѣняются ст. 14—16-й настоящихъ правилъ.

(wyd. 1866 roku). Jeżeli jednak sędzia pokoju uzna, że osoba, która skorzystała choćby tylko raz jeden z prawa bronięcia u niego bez właściwego świadectwa, nie odpowiada warunkom niezbędnie potrzebnym pełnomocnikowi, mocen jest zrobić przedstawienie zjazdowemu sądowi pokoju, na skutek decyzji którego, takowa osoba może nie być dopuszczoną więcej do bronięcia spraw cudzych w obrębie okręgu. Niezależnie od tego do wyż wymienionych osób stosują się art. 14—16 niniejszych przepisów.

Форма свидетельства на право ходатайствовать по чужимъ дѣламъ.

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

18 годъ.

Дано сіе свидѣтельство *такимъ-то* (сѣздомъ, окружнымъ судомъ или палатою) *такому-то* (званіе или чинъ, имя, отчество и фамилія) въ томъ: 1) что ему разрѣшается ходатайствовать по чужимъ дѣламъ въ *такомъ-то* (судебномъ мѣстѣ или сѣздѣ) (ст. 3—5 высочайше утвержденныхъ, 25-го мая (6-го іюня) 1874 года, правилъ о лицахъ, имѣющихъ право быть повѣренными по судебнымъ дѣламъ), и 2) что *такимъ-то* внесено за 18 годъ установленный ст. 10-ю тѣхъ правилъ денежный сборъ въ размѣрѣ *такомъ-то*. Мѣсяць и число 18 года.

Подпись: председателя палаты, суда или сѣзда.

Скрѣпа: секретаря.

(М. П.).

Forma świadectwa, dającego prawo bronienia spraw cudzych.

S W I A D E C T W O.

na 18 rok

Sąd *taki-to* (zjazdowy sąd pokoju, sąd okręgowy lub izba sądowa) niniejszemu zaświadcza że *taki-to* (stan lub ranga, imię i nazwisko): 1) uzyskał prawo bronienia spraw cudzych w *takiej-to* (władzy sądowej lub zjazdowym sądzie pokoju) art. 3—5 Najwyższej zatwierdzonych 23 maja (6 czerwca) 1874 roku przepisów o osobach mających prawo być pełnomocnikami w sprawach sądowych) i 2), że *taki-to* wniósł za 18 rok ustanowioną art. 10-m tychże prawideł opłatę w ilości *takiej-to*. Dzień, miesiąc i rok.

Podpis: prezesa izby sądowej, sądu okręgowego lub zjazdowego sądu pokoju.

Podpis: sekretarza.

(M. P.).

Ш Т А Т Ы

судебныхъ установлений Варшавскаго
судебнаго округа.

Е Т А Т Ы

władz sądowych Warszawskiego okręgu
sądowego.

Ш Т А Т Ы

судебныхъ установлений Варшавскаго судебного округа

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рублн.	Коп.	Рублн.	Коп.
Въ Варшавскомъ судебномъ округѣ:					
I. Судебная палата.					
Старшій предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	3.000	—
столовыхъ	—	—	—	1.500	—
квартирныхъ	—	—	—	1.500	—
Предсѣдателей департамента	2				
жалованья	—	3.000	—	6.000	—
столовыхъ	—	1.000	—	2.000	—
квартирныхъ	—	1.000	—	2.000	—
Членовъ	12				
жалованья	—	2.000	—	24.000	—

E T A T Y

władz sądowych Warszawskiego okręgu sądowego.

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
W Warszawskim okręgu Sądowym:					
I. Izba sądowa.					
Starszy prezes	1	—	—	—	—
pensyi	—	—	—	3.000	—
stołowych	—	—	—	1.500	—
na mieszkanie	—	—	—	1.500	—
Prezesów departamentu	2	—	—	—	—
pensyi	—	3.000	—	6.000	—
stołowych	—	1.000	—	2.000	—
na mieszkanie	—	1.000	—	2.000	—
Członków	12	—	—	—	—
pensyi	—	2.000	—	24.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рублн.	Коп.	Рублн.	Коп.
столовыхъ	—	750	—	9.000	—
квартирныхъ	—	750	—	9.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	1.000	—	3.000	—
столовыхъ	—	400	—	1.200	—
квартирныхъ	—	400	—	1.200	—
Помощниковъ секретарей	6				
жалованья	—	400	—	2.400	—
столовыхъ	—	200	—	1.200	—
квартирныхъ	—	200	—	1.200	—
Судебныхъ приставовъ	3				
жалованья	—	300	—	900	—
столовыхъ	—	150	—	450	—
квартирныхъ	—	150	—	450	—
Судебныхъ разсыльныхъ	6				
жалованья	—	150	—	900	—
столовыхъ	—	75	—	450	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	10.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	750	—	9.000	—
na mieszkanie	—	750	—	9.000	—
Sekretarzy	3	—	—	—	—
pensyi	—	1.000	—	3.000	—
stołowych	—	400	—	1.200	—
na mieszkanie	—	400	—	1.200	—
Pomocników sekretarzy	6	—	—	—	—
pensyi	—	400	—	2.400	—
stołowych	—	200	—	1.200	—
na mieszkanie	—	200	—	1.200	—
Komorników sądowych	3	—	—	—	—
pensyi	—	300	—	900	—
stołowych	—	150	—	450	—
na mieszkanie	—	150	—	450	—
Woźnych sądowych	6	—	—	—	—
pensyi	—	150	—	900	—
stołowych	—	75	—	450	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	10.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Прокуроръ	1	—	—	—	—
жалованья	—	—	—	3.000	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей его	3	—	—	—	—
жалованья	—	2.000	—	6.000	—
столовыхъ	—	1.000	—	3.000	—
квартирныхъ	—	1.000	—	3.000	—
Секретарь	1	—	—	—	—
жалованья	—	—	—	900	—
столовыхъ	—	—	—	300	—
Квартирныхъ	—	—	—	300	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	3.000	—
Итого	38	—	—	102.850	—
II. Окружные суды.					
а) Варшавскій.					
Предсѣдатель	1	—	—	—	—
жалованья	—	—	—	2.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób,	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	3.000	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Pomocników prokuratora	3				
pensyi	—	2.000	—	6.000	—
stołowych	—	1.000	—	3.000	—
na mieszkanie	—	1.000	—	3.000	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	900	—
stołowych	—	—	—	300	—
na mieszkanie	—	—	—	300	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	3.000	—
Razem	38	—	—	102.850	—
II. Sądy okręgowe.					
a) Warszawski.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣателя	5				
жалованья	—	2.000	—	10.000	—
столовыхъ	—	750	—	3.750	—
квартирныхъ	—	750	—	3.750	—
Членовъ	14				
жалованья	—	1.200	—	16.800	—
столовыхъ	—	500	—	7.000	—
квартирныхъ	—	500	—	7.000	—
Секретарей	6				
жалованья	—	600	—	3.600	—
столовыхъ	—	300	—	1.800	—
квартирныхъ	—	300	—	1.800	—
Помощниковъ секретарей	12				
жалованья	—	300	—	3.600	—
столовыхъ	—	150	—	1.800	—
квартирныхъ	—	150	—	1.800	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	10.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Pomocników prezesa	5				
pensyi	—	2.000	—	10.000	—
stołowych	—	750	—	3.750	—
na mieszkanie	—	750	—	3.750	—
Członków	14				
pensyi	—	1.200	—	16.800	—
stołowych	—	500	—	7.000	—
na mieszkanie	—	500	—	7.000	—
Sekretarzy	6				
pensyi	—	600	—	3.600	—
stołowych	—	300	—	1.800	—
na mieszkanie	—	300	—	1.800	—
Pomocników sekretarzy	12				
pensyi	—	300	—	3.600	—
stołowych	—	150	—	1.800	—
na mieszkanie	—	150	—	1.800	—
Na utrzymanie kancelistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	10.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Судебныхъ слѣдователей	18				
жалованья	—	1.000	—	18.000	—
столовыхъ	—	500	—	9.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, на наемъ разсылныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	9.000	—
Судебныхъ приставовъ	10				
жалованья	—	300	—	3.000	—
столовыхъ	—	150	—	1.500	—
квартирныхъ	—	150	—	1.500	—
Судебныхъ разсылныхъ	16				
жалованья	—	150	—	2.400	—
столовыхъ	—	75	—	1.200	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	6				
жалованья	—	1.000	—	6.000	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Inkwirentów sądowych	18				
pensyi	—	1.000	—	18.000	—
stołowych	—	500	—	9.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, najem woźnych i inne wydatki służbowe po .	—	500	—	9.000	—
Komorników sądowych	10				
pensyi	—	300	—	3.000	—
stołowych	—	150	—	1.500	—
na mieszkanie	—	150	—	1.500	—
Woźnych sądowych	16				
pensyi	—	150	—	2.400	—
stołowych	—	75	—	1.200	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	6				
pensyi	—	1.000	—	6.000	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рублн.	Коп.	Рублн.	Коп.
Имъ же на канцелярскіе расходы	—	500	—	3.000	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	2.000	—
На содержаніе писцовъ, на наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	3.000	—
Итого	90	—	—	147.300	—
б) Калишскій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищey предсѣдателя	2				
жалованья	—	2.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Tymże na wydatki kancelaryjne . . .	—	500	—	3.000	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	2.000	—
Na utrzymanie pisarzy, na najem stróży, na kancelaryjne i inne wydatki archi- wum hipotecznego	—	—	—	3.000	—
Razem	90	—	—	147.300	—
b) Kaliski.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	—	2.000	4.000	—
stołowych	—	—	750	1.500	—
na mieszkanie	—	—	750	1.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Членовъ	6				
жалованья	—	1.000	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	9				
жалованья	—	1.000	—	9.000	—
столовыхъ	—	500	—	4.500	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсыльныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	4.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancellaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	9				
pensyi	—	1.000	—	9.000	—
stołowych	—	500	—	4.500	—
Tymże na wydatki kancellaryjne, najem woźnych i inne wydatki służbowe po	—	500	—	4.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рублн.	Коп.	Рублн.	Коп.
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсыльныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	3				
жалованья	—	1.000	—	3.000	—
столовыхъ	—	300	—	1.500	—
квартирныхъ	—	500	—	1.500	—
Имъ же на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	1.500	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	3				
pensyi	—	1.000	—	3.000	—
stołowych	—	500	—	1.500	—
na mieszkanie	—	500	—	1.500	—
Tymże na wydatki kancelaryjne . . .	—	500	—	1.500	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Но канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, на наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	46	—	—	75.550	—
в) Кѣлецкій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателей	2				
жалованья	—	2.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—
Членовъ	6				
жалованья	—	1.200	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, na najem stró- ży, na kancelaryjne i inne wydatki archiwum hipotecznego	—	—	—	2.000	—
Razem	46	—	—	75.550	—
c) Kielecki.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	8				
жалованья	—	1.000	—	8.000	—
столовыхъ	—	500	—	4.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсыльныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	4.000	—
Судебныхъ приставовъ:	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсыльныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	8				
pensyi	—	1.000	—	8.000	—
stołowych	—	500	—	4.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, najem woźnych i inne wydatki służbo- we po	—	500	—	4.000	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	3				
жалованья	—	1.000	—	3.000	—
столовыхъ	—	500	—	1.500	—
квартирныхъ	—	500	—	1.500	—
Имъ же на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	1.500	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, наемъ сторожей и канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	45	—	—	73.550	—
г) Ломжинскій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	3				
pensyi	—	1.000	—	3.000	—
stołowych	—	500	—	1.500	—
na mieszkanie	—	500	—	1.500	—
Tymże na wydatki kancelaryjne . . .	—	500	—	1.500	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryę prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, najem stróż i inne wydatki archiwum hipotecznego.	—	—	—	2.000	—
Razem	45	—	—	73.550	—
d) Łomżyński.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубл.	Коп.	Рубл.	Коп.
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателя	2				
жалованья	—	2.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—
Членовъ	6				
жалованья	—	1.200	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancellaryjne	—	—	—	6.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Судебныхъ слѣдователей	9				
жалованья	—	1.000	—	9.000	—
столовыхъ	—	500	—	4.500	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсыльныхъ и другіе по долж- ности расходы	—	500	—	4.500	—
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсыльныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	3				
жалованья	—	1.000	—	3.000	—
столовыхъ	—	500	—	1.500	—
квартирныхъ	—	500	—	1.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Inkwirentów sądowych	9				
pensyi	—	1.000	—	9.000	—
stołowych	—	500	—	4.500	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, najem woźnych i inne wydatki służbo- we po	—	500	—	4.500	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	3				
pensyi	—	1.000	—	3.000	—
stołowych	—	500	—	1.500	—
na mieszkanie	—	500	—	1.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Имъ же на канцелярскіе расходы . . .	—	500	—	1.500	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, наемъ сто- рожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	46	—	—	75.550	—
д) Люблинскій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателя	2				
жалованья	—	2.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Tymże na wydatki kancelaryjne po .	—	—	500	1.500	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, najem stróży i inne wydatki archiwum hipotecznego .	—	—	—	2.000	—
Razem	46	—	—	75.550	—
e) Lubelski.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Членовъ	6				
жалованья	—	1.200	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	12				
жалованья	—	1.000	—	12.000	—
столовыхъ	—	500	—	6.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсыльныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	6.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancelistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	12				
pensyi	—	1.000	—	12.000	—
stołowych	—	500	—	6.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, najem wózków i inne wydatki służbowe	—	500	—	6.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рублц.	Коп.	Рублц.	Коп.
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсыльныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	4				
жалованья	—	1.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	500	—	2.000	—
квартирныхъ	—	500	—	2.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	2.000	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	4				
pensyi	—	1.000	—	4.000	—
stołowych	—	500	—	2.000	—
na mieszkanie	—	500	—	2.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne po . .	—	500	—	2.000	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія .			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	50	—	—	84.050	—
е) Плодкій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателя	2				
жалованья	—	2.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—
Членовъ	6				
жалованья	—	1.200	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, najem stróży i inne wydatki archiwum hipotecznego .	—	—	—	2.000	—
Razem	50	—	—	84.500	—
f) Płocki.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	10				
жалованья	—	1.000	—	10.000	—
столовыхъ	—	500	—	5.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсыльныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	5.000	—
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсыльныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	10				
pensyi	—	1.000	—	10.000	—
stołowych	—	500	—	5.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, na- jem woźnych i inne wydatki służbowe po.	—	500	—	5.000	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищѣй прокурора	4				
жалованья	—	1.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	500	—	2.000	—
квартирныхъ	—	500	—	2.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	2.000	—
Секретарь	4				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	48	—	—	80.050	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	4				
pensyi	—	1.000	—	4.000	—
stołowych	—	500	—	2.000	—
na mieszkanie	—	500	—	2.000	—
Tymże na wydatki kancelajryne po .	—	500	—	2.000	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
N a kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, najem stróży, i inne wydatki archiwum hipotecznego .	—	—	—	2.000	—
Razem	48	—	—	80.050	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
ж) Радомскій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	5.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателя	2				
жалованья	—	2,000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—
Членовъ	6				
жалованья	—	1.200	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
g) Radomski.					
Prezes	1				
pensyi	—	2.500	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	8				
жалованья	—	1.000	—	8.000	—
столовыхъ	—	500	—	4.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсылныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	4.000	—
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсылныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	3				

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancelistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	8				
pensyi	—	1.000	—	8.000	—
stołowych	—	500	—	4.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, na- jem woźnych i inne wydatki służbowe po	—	500	—	4.000	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	3				

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
жалованья	—	1.000	—	3.000	—
столовыхъ	—	500	—	1.500	—
квартирныхъ	—	500	—	1.500	—
Имъ же на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	1.500	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	220	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	45	—	—	73.250	—
з) Сувалкскій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателя	2				
жалованья	—	2.000	—	4.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
pensyi	—	1.000	—	3.000	—
stołowych	—	500	—	1.500	—
na mieszkanie	—	500	—	1.500	—
Tymże na wydatki kancelaryjne po	—	500	—	1.500	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, najem stróży i na kancelaryjne i inne wydatki archi- wum hipotecznego	—	—	—	2.000	—
Razem	45	—	—	73.550	—
1) Suwański.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—
Членовъ	6				
жалованья	—	1.200	—	7.200	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	9				
жалованья	—	1.000	—	9.000	—
столовыхъ	—	500	—	4.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancellistów, pisarzy i na wydatki kancellaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	9				
pensyi	—	1.000	—	9.000	—
stołowych	—	500	—	4.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Имъ же на канцелярскіе расходы, наемъ разсылныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	4.500	—
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	750	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсылныхъ.	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	3				
жалованья	—	1.000	—	3.000	—
столовыхъ	—	500	—	1.500	—
квартирныхъ	—	500	—	1.500	—
Имъ же на канцелярскіе расходы	—	500	—	1.000	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Tymże na wydatki kancelaryjne, na- jem woźnych i inne wydatki służbowe po.	—	500	—	4.500	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	3				
pensyi	—	1.000	—	3.000	—
stołowych	—	500	—	1.500	—
na mieszkanie	—	500	—	1.500	—
Tymże na wydatki kancelaryjne po. .	—	500	—	1.500	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержаній.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2,000	—
Итого	46	—	—	75.550	—
и) Петроковскій.					
Предсѣдатель	1	—	—	—	—
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищей предсѣдателя	2	—	—	—	—
жалованья	—	3.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	750	—	1.500	—
квартирныхъ	—	750	—	1.500	—
Членовъ	6	—	—	—	—
жалованья	—	1.200	—	7.000	—
столовыхъ	—	500	—	3.000	—
квартирныхъ	—	500	—	3.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, najem stróży i na kancelaryjne i inne wydatki archi- wum hipotecznego	—	—	—	2.000	—
Razem	46	—	—	75.550	—
i) Piotrkowski.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezesów	2				
pensyi	—	2.000	—	4.000	—
stołowych	—	750	—	1.500	—
na mieszkanie	—	750	—	1.500	—
Członków sądu	6				
pensyi	—	1.200	—	7.200	—
stołowych	—	500	—	3.000	—
na mieszkanie	—	500	—	3.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей.	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	10				
жалованья	—	1.000	—	10.000	—
столовыхъ	—	500	—	5.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, на наемъ разсылныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	5.000	—
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.500	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсылныхъ	10				

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancellaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	10				
pensyi	—	1.000	—	10.000	—
stołowych	—	500	—	5.000	—
Tymże na wydatki kancellaryjne, na najem woźnych i inne wydatki służbo- we po	—	500	—	5.000	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	4				
жалованья	—	1.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	500	—	2.000	—
квартирныхъ	—	500	—	2.000	—
Имъ же, на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	2.000	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, на наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы . . .	—	—	—	2.000	—
Итого	48	—	—	80.050	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	4				
pensyi	—	1.000	—	4.000	—
stołowych	—	500	—	2.000	—
na mieszkanie	—	500	—	2.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne po .	—	500	—	2.000	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, na najem stró- ży i na kancelaryjne i inne wydatki archiwum hipotecznego	—	—	—	2.000	—
Razem	48	—	—	80.050	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
к) Сѣдлецкій.					
Предсѣдатель	1				
жалованья	—	—	—	2.500	—
столовыхъ	—	—	—	1.000	—
квартирныхъ	—	—	—	1.000	—
Товарищъ предсѣдателя	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Членовъ	5				
жалованья	—	1.200	—	6.000	—
столовыхъ	—	500	—	2.500	—
квартирныхъ	—	500	—	2.500	—
Секретарей	3				
жалованья	—	600	—	1.800	—
столовыхъ	—	300	—	900	—
квартирныхъ	—	300	—	900	—
Помощниковъ секретарей	3				
жалованья	—	300	—	900	—
столовыхъ	—	150	—	450	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
k) Siedlecki.					
Prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.500	—
stołowych	—	—	—	1.000	—
na mieszkanie	—	—	—	1.000	—
Wice-prezes	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Członków sądu	5				
pensyi	—	1.200	—	6.000	—
stołowych	—	500	—	2.500	—
na mieszkanie	—	500	—	2.500	—
Sekretarzy	3				
pensyi	—	600	—	1.800	—
stołowych	—	300	—	900	—
na mieszkanie	—	300	—	900	—
Pomocników sekretarzy	3				
pensyi	—	300	—	900	—
stołowych	—	150	—	450	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
квартирныхъ	—	150	—	450	—
На содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	—	6.000	—
Судебныхъ слѣдователей	10				
жалованья	—	1.000	—	10.000	—
столовыхъ	—	500	—	5.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы, на наемъ разсыльныхъ и другіе по должности расходы	—	500	—	5.000	—
Судебныхъ приставовъ	5				
жалованья	—	300	—	1.000	—
столовыхъ	—	150	—	750	—
квартирныхъ	—	150	—	750	—
Судебныхъ разсыльныхъ	10				
жалованья	—	150	—	1.500	—
столовыхъ	—	75	—	750	—
Прокуроръ	1				
жалованья	—	—	—	2.000	—
столовыхъ	—	—	—	750	—
квартирныхъ	—	—	—	750	—
Товарищей прокурора	4				

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
na mieszkanie	—	150	—	450	—
Na utrzymanie kancellistów i pisarzy i na wydatki kancelaryjne	—	—	—	6.000	—
Inkwirentów sądowych	10				
pensyi	—	1.000	—	10.000	—
stołowych	—	500	—	5.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne, najem woźnych i inne wydatki służ- bowe po	—	500	—	5.000	—
Komorników sądowych	5				
pensyi	—	300	—	1.500	—
stołowych	—	150	—	750	—
na mieszkanie	—	150	—	750	—
Woźnych sądowych	10				
pensyi	—	150	—	1.500	—
stołowych	—	75	—	750	—
Prokurator	1				
pensyi	—	—	—	2.000	—
stołowych	—	—	—	750	—
na mieszkanie	—	—	—	750	—
Pomocników prokuratora	4				

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
жалованья	—	1.000	—	4.000	—
столовыхъ	—	500	—	2.000	—
квартирныхъ	—	500	—	2.000	—
Имъ же на канцелярскіе расходы . .	—	500	—	2.000	—
Секретарь	1				
жалованья	—	—	—	500	—
столовыхъ	—	—	—	250	—
квартирныхъ	—	—	—	250	—
На канцелярію прокурора	—	—	—	1.000	—
На содержаніе писцовъ, на наемъ сторожей и на канцелярскіе и другіе по ипотечному архиву расходы	—	—	—	2.000	—
Итого	44	—	—	73.150	—
Всего на десять окружныхъ судовъ	—	—	—	838.350	—
III. Мировые судьи.					
1. Въ уѣздахъ	85	2.500	—	212.500	—
2. Въ городахъ: Люблинѣ, Сувалкахъ, Плоцкѣ и Лодзи	4	2.500	—	10.000	—
3. Въ г. Варшавѣ	11	2.500	—	27.500	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
pensyi	—	1.000	—	4.000	—
stołowych	—	500	—	2.000	—
na mieszkanie	—	500	—	2.000	—
Tymże na wydatki kancelaryjne po .	—	500	—	2.000	—
Sekretarz	1				
pensyi	—	—	—	500	—
stołowych	—	—	—	250	—
na mieszkanie	—	—	—	250	—
Na kancelaryję prokuratora	—	—	—	1.000	—
Na utrzymanie pisarzy, na najem stróż i na kancelaryjne i inne wydatki archi- wum hipotecznego	—	—	—	2.000	—
Razem	44	—	—	73.150	—
Wogóle na dziesięć sądów okręgo- wych	—	—	—	838.350	—
III. Sędziowie pokoju.					
1. W powiatach	85	2.500	—	212.500	—
2. W miastach: Lublinie, Suwałkach, Płocku i Łodzi	4	2.500	—	10.000	—
3. W m. Warszawie	11	2.500	—	27.500	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Руб.лн.	Коп.	Руб.лн.	Коп.
4. Участковымъ мировымъ судьямъ на наемъ письмоводителей, сторожей, канцелярскіе и другіе расходы:					
а) въ уѣздахъ и городахъ: Люблинѣ, Суwalkахъ, Плоцкѣ и Лодзи	—	500	—	44.500	—
б) въ г. Варшавѣ	—	750	—	8.250	—
5. Добавочные мировые судьи	10	2.500	—	25.000	—
6. Секретари при мировыхъ судьяхъ, завѣдывающихъ ипотечными отдѣленіями	85	600	—	51.000	—
7. На расходы по содержанію ипотечнаго архива и ипотечной канцеляріи	—	200	—	17.000	—
8. На вознагражденіе должностныхъ лицъ, призываемыхъ, въ случаѣ надобности, для пополненія присутствія ипотечнаго отдѣленія	—	60	—	5.100	—
IV. Мировые сѣзды					
1. Предсѣдатели мировыхъ сѣздовъ	20	2.500	—	50.000	—
Имъ на разѣзды	—	500	—	10.000	—
2. Секретари мировыхъ сѣздовъ	20	600	—	12.000	—
3. Судебные пристава	40	400	—	16.000	—
4. Судебные разсылные	40	225	—	9.000	—

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
4. Sędziom pokoju cyrkulowym na najem pisarzy, stróży, kancelaryjne i inne wydatki:					
a) W powiatach i miastach Lublinie, Suwałkach, Płocku i Łodzi	—	500	—	44.500	—
b) W m. Warszawie	—	750	—	8.250	—
5. Sędziowie pokoju dodatkowi	10	2.500	—	25.000	—
6. Sekretarze przy sędziach pokoju, zarządzających wydziałami hipotecznymi.	85	600	—	51.000	—
7. Na wydatki, na utrzymanie archiwum hipotecznego i kancelaryi hipotecznej	—	200	—	17.000	—
8. Na wynagrodzenie urzędników wzywanych w razach potrzeby do kompletu wydziału hipotecznego	—	60	—	5.100	—
IV. Zjazdowe sądy pokoju.					
1. Prezesowie zjazdowych sądów pokoju	20	2.500	—	15.000	—
Na rozjazdy dla nich	—	500	—	10.000	—
2. Sekretarze zjazdowych sądów pokoju	20	600	—	12.000	—
3. Komornicy sądowi	40	400	—	16.000	—
4. Woźni sądowi	40	225	—	9.000	—

Наименованіе мѣстъ и должностныхъ лицъ.	Число лицъ.	Оклады содержанія.			
		Одному.		Всѣмъ.	
		Рубли.	Коп.	Рубли.	Коп.
5. На канцелярскіе и другіе расходы сѣздовъ	20	300	—	6.000	—
Итого на мировыхъ судей и мировые сѣзды	—	—	—	503.850	—
Переводчики при судебныхъ установленіяхъ.					
На переводчиковъ при судебныхъ установленіяхъ	—	—	—	20.000	—
Итого на всѣ судебныя установленія	—	—	—	1.465.050	—

Примѣчаніе 1. Содержаніе Варшавскаго городского мирового сѣзда, а равно содержаніе учреждаемыхъ для города Варшавы 11-ти и для городовъ Люблина, Сувалокъ, Плоцка и Лодзи 4-хъ мировыхъ судей, съ ихъ канцеляріями, относится на счетъ означенныхъ городовъ.

Примѣчаніе 2. Мировые сѣзды и мировые суды, какъ участковые, такъ и добавочные, получаютъ помѣщеніе въ натурѣ по отводу, въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ установленія сіи будутъ учреждены.

Wyszczególnienie urzędów i osób je zajmujących.	Liczba osób.	Wysokość płacy.			
		Jednego.		Wszystkich.	
		Rsr.	Kop.	Rsr.	Kop.
5. Na kancelaryjne i inne wydatki zjazdowych sądów pokoju	20	300	—	6.000	—
Razem na sędziów pokoju i zjazdowe sądy pokoju	—	—	—	503.850	—
Tłumacze przy sądach.					
Na tłumaczy przy sądach	—	—	—	20.000	—
W ogóle na wszystkie władze sądowe.	—	—	—	1.465.050	—

Uwaga 1. Warszawski zjazdowy sąd pokoju, jak również przeznaczeni dla m. Warszawy 11-ie i dla miast Lublina, Suwałk, Płocka i Łodzi 4-ój sędziowie pokoju z ich kancelaryjami, utrzymywani będą kosztem tychże miast.

Uwaga 2. Zjazdowe sądy pokoju i sędziowie pokoju, jak cyrkulowi tak i dodatkowi, otrzymują pomieszczenie w naturze, w tych miejscowościach, w których władze te będą ustanowione.

ПОЛОЖЕНІЕ
О
НОТАРІАЛЬНОЙ ЧАСТИ.

USTAWA NOTARIALNA.

ПОЛОЖЕНІЕ
О
НОТАРІАЛЬНОЙ ЧАСТИ.

РАЗДѢЛЪ ПЕРВЫЙ.

ОБЪ УСТРОЙСТВѢ НОТАРІАЛЬНОЙ ЧАСТИ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

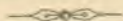
О нотаріусахъ, ихъ опредѣленіи и обязанностяхъ.

1. Завѣдываніе нотаріальною частью, подъ наблюденіемъ судебныхъ установленій, поручается нотаріусамъ, состоящимъ при ипотечныхъ канцеляріяхъ окружныхъ судовъ и мировыхъ судей. Должности же старшаго нотаріуса не учреждается (*).

(*) Ст. 11 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Завѣдываніе нотаріальною частью, подъ наблюденіемъ судебныхъ мѣстъ, поручается нотаріусамъ и состоящимъ при нотаріальныхъ архивахъ старшимъ нотаріусамъ.

USTAWA NOTARIALNA.

DZIAŁ PIÉRWSZY

O ORGANIZACYI NOTARJATU.

ROZDZIAŁ PIÉRWSZY

O notaryuszach, ich mianowaniu i obowiązkach.

1. Wykonywanie czynności notarialnych, pod nadzorem władz sądowych, pełnią notaryusze, urzędujący w kancelarych hipotecznych przy sądach okręgowych i przy sędziach pokoju. Urzędu starszego notaryusza nie ustanawia się (*).

(*) Art. 1 podług ustawy notaryj. z 14 kwietnia 1866 r.

Wykonywanie czynności notarialnych, pod nadzorem władz sądowych, porucza się notaryuszom i ustanowionym przy archiwach notarialnych starszym notaryuszom.

2. Мировымъ судьямъ въ тѣхъ городахъ, гдѣ нѣтъ нотаріусовъ, и гминнымъ судамъ предоставляется засвидѣтельствованіе: частныхъ актовъ по сдѣлкамъ цѣною до 500 рублей, указанныхъ въ п. 2 статьи 248-й устава гражданскаго судопроизводства довѣренностей и упомянутыхъ въ статьяхъ 1359, 1361 и 1374-й того же устава мировыхъ записей и прошеній и третейскихъ записей.

Дополненіе. Засвидѣствованію у мировыхъ судей и въ гминныхъ судахъ не подлежатъ:

1) акты о переходѣ или ограниченіи права собственности на недвижимыя имущества;

2) акты, касающіеся правъ гражданскаго состоянія;

3) договоры, касающіеся имущественныхъ отношеній между супругами;

4) даренія;

5) завѣщанія публичныя или тайныя, и

6) сдѣлки, касающіеся правъ обеспеченныхъ ипотекою (*).

3. Нотаріусы опредѣляются въ столицахъ, губернскихъ и уѣздныхъ городахъ, а въ случаѣ надобности—и въ уѣздахъ.

4. Число нотаріусовъ, смотря по обстоятельствамъ и народонаселенію каждой мѣстности, устанавливается особымъ росписаніемъ, которое имѣетъ быть составлено министерствомъ юстиціи, по сношенію съ министерствами внутреннихъ дѣлъ и финансовъ.

5. Нотаріусами могутъ быть только русскіе подданные совершеннолѣтніе, неопороченные судомъ или общественнымъ приговоромъ и не занимающіе никакой другой должности ни въ государственной, ни въ общественной службѣ.

6. Въ должность нотаріуса могутъ быть опредѣляемы и такія лица, которыя, по общему уставу о службѣ гражданской, не имѣютъ

(* Ст. 2 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Въ тѣхъ городахъ, мѣстечкахъ, посадахъ и селеніяхъ, гдѣ нѣтъ нотаріусовъ, засвидѣтельствованіе явки актовъ, по правиламъ настоящаго положенія, предоставляется мировымъ судьямъ (ст. 128 п. 6 и 7).

2. Sędziom pokoju w miastach, w których nie ma notariuszów, i sądom gminnym dozwala się poświadczenie: aktów z podpisem prywatnym, zawierających czynności prawne, na sumę nie przynoszącą 500 rubli, pełnomocnictw, wskazanych w p. 2 artykułu 248-go ustawy postępowania sądowego cywilnego i wyszczególnionych w artykułach 1359, 1361, 1374-ym tejże ustawy układów pojednawczych, prośb i aktów zapisu na sąd polubowny.

Przepis dodatkowy. Poświadczeniu sędziów pokoju i sądów gminnych nie podlegają:

1) akta o przeniesienie lub ograniczenie prawa własności dóbr nieruchomości.

2) akta, tyżące się praw stanu cywilnego;

3) umowy, tyżące się stosunków majątkowych między małżonkami;

4) darowizny,

5) testamenta publiczne lub tajemne,

6) czynności, które się ściągają do praw hipotekowanych (**).

3. Notariusze urzędują w stolicach, w miastach gubernialnych i powiatowych, a wrazie potrzeby i w innych miejscowościach powiatów.

4. Liczba notariuszów, stosownie do okoliczności i liczby mieszkańców każdej miejscowości, oznaczona będzie wykazem oddzielnym, który ułoży ministerstwo sprawiedliwości za porozumieniem się z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu.

5. Notariuszami mogą być tylko ruscy poddani, pełnoletni, niepotępieni przez sąd lub wyroki gmin i nie zajmujący żadnego innego urzędu w służbie rządowej, lub obywatelskiej.

6. Na urząd notariusza mogą być mianowane osoby, które na zasadzie ogólnej ustawy o służbie cywilnej, nie mają do tego prawa,

(**) Art. 2 podług ustawy notaryj. z 14 kwietnia 1866 r.

W miastach, miasteczkach, osadach i wsiach, w których niema notariuszów, sędziowie pokoju mają moc poświadczenia aktów, podług prawideł ustawy niniejszej (art. 128 p. 6 i 7).

права въ оную вступать, лишь бы они удовлетворяли прочимъ условіямъ, въ семъ положеніи установленнымъ.

7. При недостаткѣ лицъ, желающихъ поступить въ нотаріусы въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ должность сія будетъ признана необходимою по соглашенію министровъ юстиціи, финансовъ и внутреннихъ дѣлъ, она замѣщается временно по назначенію отъ правительства, порядкомъ, указаннымъ въ статьяхъ 15-й и 16-й, съ опредѣленіемъ въ тѣхъ случаяхъ, когда сіе признано будетъ нужнымъ, соотвѣтственнаго вознагражденія.

Примѣчаніе. Въ Закавказскомъ краѣ, при недостаткѣ лицъ желающихъ поступить въ нотаріусы въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ должность сія будетъ признана необходимою, предоставлено намѣстнику Кавказскому, возлагать исполненіе обязанностей нотаріусовъ на мѣстныхъ мировыхъ судей.

8. Желающій поступить въ нотаріусы обязанъ, для облегченія взысканія, на случай неправильныхъ его по должности дѣйствій, представить въ окружный судъ залогъ, размѣръ котораго опредѣляется, по соображенію мѣстныхъ условій, министромъ юстиціи, по соглашенію съ министромъ внутреннихъ дѣлъ.

Дополненіе. Для нотаріусовъ, отъ которыхъ до введенія въ дѣйствіе настоящаго положенія, принято, на основаніи дѣйствовавшихъ въ Царствѣ Польскомъ правилъ, ипотечное обезпеченіе, таковое можетъ замѣнить денежный залогъ, если по размѣру своему оно соотвѣтствуетъ тому залогу, который устанавливается настоящею статьею 8-ю.

9. Къ представленному на основаніи предъидущей статьи залогу присоединяется, сверхъ того, по статьѣ 210-й, часть получаемой нотаріусомъ платы за совершаемыя имъ должностныя дѣйствія.

Ср. дополн. къ ст. 8.

10. Мировые судьи, члены гминныхъ судовъ и должностныя лица, временно назначенныя для исправленія нотаріальныхъ обязанностей, залоговъ не представляютъ (*).

(*) Ст. 10 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Завѣдывающіе нотаріальными дѣлами мировые судьи, а также должностныя лица, временно назначенныя для исправленія нотаріальныхъ обязанностей (ст. 7), залоговъ (ст. 8 и 9) не представляютъ.

byleby tylko czyniły zadość innym warunkom, przez niniejszą ustawę wymaganym.

7. W braku osób, życzących sobie być notariuszami w miejscowościach, w których konieczność urzędu takowego zgodnie uznana zostanie przez ministrów sprawiedliwości, finansów i spraw wewnętrznych, na urząd ten rząd naznacza czasowo pełniącego obowiązki, w sposób, wskazany w artykułach 15-ym i 16-ym, z wyznaczeniem odpowiedniego wynagrodzenia, jeżeli to za potrzebne uznane zostanie.

Uwaga. W kraju Zakaukazkim, w razie braku osób życzących sobie być notariuszami w miejscowościach, w których konieczność urzędu takowego uznana zostanie, namiestnik Kaukazki mocen jest poruczać wykonywanie obowiązków notariuszów miejscowym sędziom pokoju.

8. Życzący sobie być notariuszem obowiązany jest, dla zabezpieczenia poszukiwania z niewłaściwego spełnienia czynności urzędowych wyniknąć mogącego, złożyć kaucyę w sądzie okręgowym, wysokość której, stosownie do okoliczności miejscowych, oznacza minister sprawiedliwości za porozumieniem się z ministrem spraw wewnętrznych.

Przepis dodatkowy. Notariuszom, od których, do nadania mocy obowiązującej tej ustawie, przyjęto, na zasadzie obowiązujących w Królestwie Polskiem przepisów, zabezpieczenie hipoteczne, takowe może zamienić kaucyę pieniężną, jeżeli wysokość onego odpowiada tej kaucy, jaka będzie ustanowiona na zasadzie niniejszego artykułu 8-go.

9. Do złożonej na zasadzie artykułu poprzedzającego kaucy, dołącza się oprócz tego, podług artykułu 210-go, i część wynagrodzenia, otrzymywanego przez notariusza za wykonywanie czynności urzędowych.

Por. przepis dodatk. art. 8.

10. Sędziowie pokoju, członkowie sądów gminnych i urzędnicy, czasowo przeznaczeni do pełnienia czynności notarialnych, kaucy nie składają (*).

(*) Art. 10 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Wykonywający czynności notarialne sędziowie pokoju i urzędnicy, czasowo wyznaczeni do pełnienia tychże czynności (art. 7), kaucy (art. 8 i 9) nie składają.

11. Нотаріусъ, залогъ коего употребленъ, сполна или частію, на покрытіе опредѣленныхъ съ него по должности взысканій, временно устраняется, по опредѣленію окружнаго суда, отъ должности, впредь до представленія или пополненія залога.

Ср. доп. къ ст. 8.

12. Нотаріусъ, не представившій вновь или непополнившій, въ теченіи *шести мѣсяцевъ*, прежняго залога до опредѣленнаго количества, увольняется отъ должности.

Ср. доп. къ ст. 8.

13. По смерти нотаріуса и вообще въ случаѣ оставленія имъ должности, весь представленный и дополненный частію нотаріальныхъ сборовъ (ст. 210-я) залогъ выдается ему или его наслѣдникамъ по опредѣленію окружнаго суда, и притомъ не прежде истеченія шести мѣсяцевъ послѣ публикаціи въ мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ о вызовѣ лицъ, имѣющихъ заявить какія либо взысканія, подлежащія удовлетворенію изъ сего залога.

Дополненіе. Въ случаяхъ, указанныхъ въ настоящей статьѣ 13-й окружной судъ, по просьбѣ уволеннаго отъ службы нотаріуса или его наслѣдниковъ, дѣлаетъ распоряженіе о публикаціи въ мѣстныхъ вѣдомостяхъ о томъ, что если въ теченіи *шести мѣсяцевъ* со времени публикаціи никто не заявитъ требованія, подлежащаго удовлетворенію изъ представленнаго нотаріусомъ ипотечнаго обезпеченія, то статья о семъ обезпеченіи будетъ исключена изъ ипотечной книги. Если, по истеченіи сего срока, такого требованія не заявлено, или если и заявлено, но со стороны нотаріуса или его наслѣдниковъ будетъ представлено доказательство объ удовлетвореніи этого требованія, то, по опредѣленію суда, статья объ обезпеченіи исключается изъ ипотечной книги.

14. За удовлетвореніемъ взысканій, предъявленныхъ установленнымъ порядкомъ, остатокъ залога, въ случаѣ несостоятельности нотаріуса, обращается, по просьбѣ его кредиторовъ, на покрытіе его долговъ; но взысканіе залога не прекращаетъ отвѣтственности нотаріуса всѣмъ его имуществомъ.

15. Должность нотаріуса предоставляется желающему занять оную не иначе, какъ по испытаніи его предсѣдателемъ окружнаго

11. Notarjusz, którego kaucya w zupełności lub w części wyczerpana zostanie na zaspokojenie wymierzanych przeciwko niemu kar, w skutek decyzji sądu okręgowego, czasowo zawiesza się w urzędowaniu, dopóki nie złoży nowój kaucyi lub nie doprowadzi jęj do wysokości wymaganej.

Por. przep. dod. do art. 8.

12. Jeżeli notarjusz nie złoży nowój kaucyi, albo w ciągu *sześciu miesięcy* nie doprowadzi do wysokości wymaganej dawněj kaucyi, to uwalnia się od urzędu.

Por. przepis dod. do art. 8.

13. Po śmierci notarjusza i w ogóle w razie złożenia urzędu cała wystawiona i pomnożona częścią opłat notarjalnych kaucya (art. 210) wydaje się jemu albo jego spadkobiercom, z decyzji sądu okręgowego, lecz dopiero po upływie sześciu miesięcy od czasu zawezwania przez ogłoszenie w miejscowym dzienniku gubernijalnym osób, mogących wystąpić z jakimkolwiek poszukiwaniem do tej kaucyi.

Przepis dodatkowy. W przypadkach, wskazanych w niniejszym artykule 13-ym, sąd okręgowy, na prośbę uwolnionego od służby notarjusza, lub jego spadkobierców, wyda rozporządzenie opublikowania w miejscowych dziennikach, że jeżeli w ciągu *sześciu miesięcy* od dnia publikacji nikt nie wystąpi z pretensyją, podlegającą zaspokojeniu z przedstawionego przez notarjusza zabezpieczenia hipotecznego, to takowe zabezpieczenie zostanie wykreślone z księgi hipoteczněj. Jeżeli po upływie tego terminu z takową pretensyją nikt nie wystąpi lub gdy i wystąpi, lecz notarjusz lub jego spadkobiercy złożą dowód, że takowa pretensya już jest zaspokojona, wtedy, na mocy decyzji sądowěj, zabezpieczenie wykreśla się z księgi hipoteczněj.

14. Po zaspokojeniu pretensyi, z któremi wystąpiono w sposób przepisany, pozostałość z kaucyi, w razie niezamożności notarjusza, w skutek prośby wierzycieli przeznaczana się na zaspokojenie jego długów; wyczerpanie jednak kaucyi nie uwalnia notarjusza od odpowiedzialności z całego jego majątku.

15. Na urząd notarjusza mianowani będą życzący sobie zająć takowy nie inaczej, jak po złożeniu egzaminu przed prezesem

суда, прокуроромъ и однимъ изъ нотаріусовъ, состоящихъ при ипотечной канцеляріи окружнаго суда, въ умѣнн правильно излагать акты и въ знаніи формъ нотаріальнаго дѣлопроизводства и необходимыхъ для исполненія сей должности законовъ (*).

16. Нотаріусы опредѣляются и увольняются старшимъ предсѣдателемъ судебной палаты, по представленіямъ предсѣдателя окружнаго суда, и вступаютъ въ отправленіе должности, по принесеніи присяги въ публичномъ засѣданіи окружнаго суда (учреж. суд. установ. прилож. къ ст. 303-й). Нотаріусы удаляются отъ должности тѣмъ же порядкомъ, какъ и прочія лица судебного вѣдомства, находящіяся на службѣ въ Варшавскомъ судебномъ округѣ (**).

Ср. ст. 226 учр. суд. уст.

17. Нотаріусы считаются въ государственной службѣ, съ присвоеніемъ имъ заурядъ VIII-го класса по должности; но права на производство въ чины и на пенсію по этому званію не имѣютъ.

Ср. прим. I къ ст. 247. учр. суд. уст.

18. Нотаріусы, назначаемые отъ правительства (ст. 7), пользуются правами службы наравнѣ съ помощниками секретарей окружнаго суда.

19. Нотаріусамъ не дозволяется принимать на себя обязанности присяжныхъ повѣренныхъ.

20. Нотаріусы состоятъ въ вѣдомствѣ тѣхъ окружныхъ судовъ, въ округѣ которыхъ находится ихъ мѣстопробываніе, и испол-

(*) Ст. 15 по полож. нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Должность нотаріуса предоставляется желающему занять оную не иначе, какъ по испытаніи его предсѣдателемъ окружнаго суда, старшимъ нотаріусомъ и прокуроромъ въ умѣнн правильно излагать акты и въ знаніи формъ нотаріальнаго дѣлопроизводства и необходимыхъ, для исполненія этой должности, законовъ.

(**) Ст. 16 по полож. нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотаріусы опредѣляются и увольняются старшимъ предсѣдателемъ судебной палаты, по представленіямъ предсѣдателя окружнаго суда, и вступаютъ въ отправленіе должности, по принесеніи присяги въ публичномъ засѣданіи окружнаго суда (учреж. суд. установ. прилож. къ ст. 303-й). Затѣмъ нотаріусы не могутъ быть удаляемы отъ должности иначе какъ по суду.

sądu okręgowego, przed prokuratorem i jednym z notariuszów, urzędujących w kancelaryi hipotecznej przy sądzie okręgowym, z umiejętności prawidłowego pisania aktów, ze znajomości form procedury notarialnej i niezbędnych do zajmowania tego urzędu przepisów (*).

16. Notariuszów mianuje i uwalnia starszy prezes izby sądowej, na przedstawienie prezesa sądu okręgowego, a obejmują ten urząd po wykonaniu przysięgi na jawnym posiedzeniu sądu okręgowego (org. sąd. dod. do art. 303). Oddalają się zaś notariusze od urzędu w taki sam sposób, jak i inni urzędnicy sądowi, pozostający na służbie w Warszawskim okręgu sądowym (**).

Por. art. 226 org. sąd.

17. Notariusze uważają się za pozostających w służbie rządowej urzędników VIII klasy, lecz nie mają z tego tytułu prawa do rang i do emerytury.

Por. uwagę I po art. 247 org. sąd.

18. Notariusze, naznaczeni od rządu (art. 7), korzystają z praw służbowych na równi z pomocnikami sekretarzy sądów okręgowych.

19. Notariusze nie mogą pełnić obowiązków obrońców sądowych.

20. Notariusze uważają się za urzędujących przy tych sądach okręgowych, w okręgu których znajduje się miejsce ich pobytu,

(*) Art. 15 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Na urząd notariusza mianowani będą, życzący sobie zająć takowy po złożeniu egzaminu przed prezesem sądu okręgowego, starszym notariuszem i prokuratorem, z umiejętności prawidłowego pisania aktów, ze znajomości form procedury notarialnej i niezbędnych do zajmowania tego urzędu przepisów.

(**) Art. 16 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Notariuszów mianuje i uwalnia starszy prezes izby sądowej, na przedstawienie prezesa sądu okręgowego, a obejmują ten urząd po wykonaniu przysięgi na jawnym posiedzeniu sądu okręgowego (org. sąd. dodat. do art. 303). Po tém notariusze nie mogą być oddaleni od urzędu inaczej, jak tylko na mocy wyroku sądowego.

няють возлагаемыя на нихъ настоящимъ положеніемъ обязанности, подъ наблюденіемъ сихъ судовъ.

21. Нотаріусы исполняютъ должностныя свои обязанности только въ предѣлахъ округа того суда, въ вѣдомствѣ котораго каждый состоитъ. Актъ, совершенный ими въ другомъ округѣ, не имѣетъ силы нотаріальнаго акта.

22. Въ предѣлахъ своего округа нотаріусы исполняютъ должностныя свои обязанности въ отношеніи всѣхъ обращающихся къ нимъ лицъ, хотя бы мѣсто жительства послѣднихъ находилось и внѣ того округа.

23. По всѣмъ, поручаемымъ нотаріусу дѣламъ и относительно актовъ и документовъ, находящихся у него на храненіи, онъ обязанъ соблюдать тайну, за исключеніемъ случаевъ, въ законѣ указанныхъ. Нарушеніе сего подвергаетъ его отвѣтственности по ст. 468-й уложенія о наказаніяхъ.

24. Нотаріусъ имѣетъ, для приложенія къ выдаваемымъ имъ актамъ, печать съ изображеніемъ губернскаго герба и съ надписью вокругъ: «печать нотаріуса такого-то (имя и фамилія), тамъ-то (названіе города или уѣзда)».

25. Слѣпокъ печати и экземпляръ подписи каждаго нотаріуса хранятся въ мѣстныхъ ипотечныхъ уѣздныхъ и губернскихъ канцеляріяхъ (*).

26. Нотаріусъ обязанъ вести:

- 1) реестръ для означенія всѣхъ вообще совершаемыхъ имъ актовъ, протестовъ и засвидѣтельствованій;
- 2) книгу для записки взимаемыхъ имъ сборовъ;

(*) Ст. 25 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Слѣпокъ печати и экземпляръ подписи каждаго нотаріуса хранятся въ мѣстномъ нотаріальномъ архивѣ, для сличенія съ выдаваемыми имъ выписями актовъ.

i wykonywają włożone na nich przez ustawę niniejszą obowiązki, pod nadzorem tychże sądów.

21. Notarjusze wykonywają swe obowiązki urzędowe tylko w obrębie okręgu tego sądu, przy którym urzędują. Akt, przyjęty przez nich w innym okręgu, nie ma mocy aktu notarialnego.

22. W obrębie właściwego okręgu notarjusze wykonywają obowiązki swego urzędu co do wszystkich udających się do nich osób, chociażby nawet miejsce zamieszkania tych osób znajdowało się w innym okręgu.

23. Notariusz obowiązany jest zachowywać tajemnicę co do czynności jemu poruczonych, oraz aktów i dokumentów będących w jego zachowaniu, wyjąwszy w przypadkach, prawem przewidzianych. Za naruszenie tego przepisu ulega on odpowiedzialności podług art. 468-go kodexu kar.

24. Notariusz ma do wyciskania na aktach przez siebie wydawanych pieczęć z herbem gubernii i napisem na około: «pieczęć notariusza takiego-to (imię i nazwisko), w takim-to (miasto lub powiat)».

25. Wycisk pieczęci i egzemplarz podpisu każdego notariusza, zachowują się w miejscowych, powiatowych i gubernijalnych kancelarjach hipotecznych (*).

26. Notariusz obowiązany jest utrzymywać:

1) repertorium wszystkich w ogóle aktów, przez siebie przyjmowanych, protestów i poświadczeń;

2) księgę do zapisywania opłat, przez siebie pobieranych;

(*) Art. 25 podług ustawy notaryj. z 14 kwietnia 1866 r.

Wycisk pieczęci i egzemplarz podpisu każdego notariusza przechowują się w miejscowym archiwum notarialnym, w celu porównywania z wydanymi przez niego wypisami.

3) общій алфавитный указатель всѣхъ совершенныхъ имъ актовъ и засвидѣтельствований;

4) вѣдомость всѣмъ документамъ, имѣющимся у него на храненіи,

и 5) списокъ всѣхъ вообще лицъ, признанныхъ состоящими подѣ законнымъ прещеніемъ, а также лицъ, дѣеспособность коихъ ограничена посредствомъ назначенія судебного совѣтника (ст. 499 гражданскаго уложенія 1825 года). Списокъ сей долженъ быть вывѣшенъ въ канцеляріи на видномъ мѣстѣ (*).

27. Нотаріальные реестры изготовляются самимъ нотаріусомъ и выдаются ему за шнуромъ, печатью и скрѣпою, по листамъ секретаря подлежащаго ипотечнаго отдѣленія и за подписью члена окружнаго суда или мирового судьи, по принадлежности (**).

28. Реестры нотаріусовъ должны быть единообразнаго формата, страницы ихъ раздѣляются на пять графъ, въ которыя вносятся:

1) номеръ дѣлъ, начиная съ перваго числа каждаго года;

2) число, мѣсяць и годъ совершенія акта или засвидѣствованія;

3) имя, отчество, фамилія, званіе и мѣсто жительства тѣхъ лицъ, для которыхъ совершены актъ или засвидѣствованіе, или учиненъ протестъ;

4) означеніе содержанія акта и количества внесеннаго за совершеніе онаго сбора, и

(*) Ст. 26 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотаріусъ обязанъ вести:

1) реестръ, для означенія всѣхъ вообще совершаемыхъ имъ актовъ, протестовъ и засвидѣтельствований, а также явленныхъ у него заемныхъ обязательствъ и договоровъ;

2) двѣ актовыя книги для внесенія въ нихъ исполнѣ актовъ, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ (ст. 79 и слѣд.); одна изъ сихъ книгъ назначается для актовъ, относящихся до недвижимыхъ имуществъ, а другая для всѣхъ прочихъ;

3) книгу для записки взимаемыхъ имъ сборовъ (ст. 192 и слѣд.);

4) общій алфавитный указатель всѣхъ совершенныхъ имъ актовъ и засвидѣствований, и

5) вѣдомость всѣмъ документамъ, имѣющимся у него на храненіи.

(**) Ст. 27 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотаріальные реестры и книги изготовляются самимъ нотаріусомъ и выдаются ему за шнуромъ, печатью и скрѣпою по листамъ секретаря окружнаго суда и за подписью члена того суда.

3) ogólny wykaz alfabetyczny wszystkich przyjętych przez siebie aktów i poświadczeń;

4) spis wszystkich dokumentów będących w jego zachowaniu;

5) listę wszystkich w ogóle osób, pozbawionych własnej woli, jak również i osób, mających dodanego sobie doradcę sądowego (art. 499 kodexu cywilnego z 1825 r.). Lista ta powinna być wywieszona w kancelaryi, w miejscu widocznem (*).

27. Repertorja zakładane będą przez samych notariuszów, i wydawane im po zawidymowaniu, przesnurowaniu i opieczętowaniu przez sekretarza właściwego wydziału hipotecznego i stwierdzeniu podpisem członka sądu właściwego, lub właściwego sędziego pokoju (**).

28. Repertorja notariuszów powinny być formatu jednostajnego; stronnice w nich rozdzielane będą na pięć rubryk, w które wpisuje się:

1) numer aktu, zaczynając od 1-go dnia każdego roku

2) dzień, miesiąc i rok przyjęcia aktu albo wydanego poświadczenia.

3) imię, imię ojca, nazwisko, stan i miejsce zamieszkania osób, dla których został sporządzony akt albo wydane poświadczenie, albo uczyniono protest.

(*) Art. 26 podług ustawy notarialnej z 14 kwietnia 1866 r.

Notariusz obowiązany jest utrzymywać:

1) repertorium wszelkich aktów przez siebie przyjmowanych, protestów, poświadczeń, a także oblatowanych u niego zobowiązań o pożyczki i umowy;

2) dwie księgi do wpisywania w nie w całości aktów notarialnych przez niego przyjmowanych (art. 79 i nast.); jedna z tych ksiąg przeznaczona będzie do wpisywania aktów dotyczących majątków nieruchomości, druga— do wszelkich innych.

3) księgę do zapisywania opłat przez siebie pobieranych;

4) ogólny wykaz alfabetyczny wszystkich przyjętych przez siebie aktów i poświadczeń;

5) spis wszystkich dokumentów będących w jego zachowaniu.

(**) Art. 27 podług ust. notar. z 14 kwietnia 1866 r.

Repertorja notarialne i księgi zakładane będą przez samych notariuszów i wydawane im po zawidymowaniu, przesnurowaniu i opieczętowaniu przez sekretarza sądu okręgowego i stwierdzeniu podpisem członka tegoż sądu.

5) росписка лицъ, которымъ выдана выпись [изъ актовъ книги] или засвидѣтельствованіе, съ прописаніемъ имени, отчества, фамиліи, званія или состоянія получателей.

Ср. ст. 29.

29. Нотаріальные акты пишутся на отдѣльныхъ листахъ, на установленной гербовой бумагѣ и не вносятся въ акты книги (*).

⊙ **30.** Число листовъ для книгъ актовыхъ не опредѣляется. Листы, считая каждый въ двѣ страницы, должны быть десяти вершковъ длины и восьми вершковъ ширины. На каждомъ листѣ опредѣляется графа для означенія выписей или копій (ст. 127).

Примѣчаніе. Число строкъ на каждой страницѣ и другія подробности, до сего предмета относящіяся, должны быть опредѣлены министромъ юстиціи, по сношенію съ министромъ финансовъ.

31. Въ реестрахъ пробѣлы должны быть прочеркиваемы, а почистки и междустрочныя приписки, если онѣ не оговорены съ подписью лицъ, давшихъ росписку въ полученіи выписи, считаются недействительными.

32. Книги для записыванія сборовъ составляются и ведутся по общимъ о счетныхъ книгахъ правиламъ.

33. Нотаріусы обязаны всѣ акты и книги, равно какъ и печати свои, содержать въ сохранномъ мѣстѣ и стараться о сбереженіи ихъ въ цѣлости.

34. По истеченіи каждаго года нотаріусъ обязанъ соединять въ хронологическомъ порядкѣ всѣ совершенныя имъ нотаріальные акты, съ слѣдующими къ каждому изъ нихъ приложеніями, въ

(*) Ст. 29 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Актовые книги нотаріусовъ должны быть также единообразнаго формата. Отъ каждаго листа ихъ уплачивается нотаріусами опредѣленная пошлина (Т. V уст. пошл., ст. 730 и слѣд.).

4) oznaczenie treści aktu i ilości opłaty wniesionej za przyjęcie takowego, i

5) pokwitowanie osób, którym wydano wypis [z księgi aktowej], albo poświadczenie, w których imię, imię ojca, nazwisko i stan odbierającego powinny być wyrażone.

Por. art. 29.

29. Akta notarialne piszą się na oddzielnych arkuszach właściwego papieru stemplowego, i nie będą wciągane do ksiąg aktowych (*).

© **30.** Liczba kart, z których ma się składać księga aktowa, nie jest określona. Karty, uważając każdą za złożoną z 2-ch stronnic, powinny mieć dziesięć werszków długości i osiem werszków szerokości. Na każdej karcie oddziela się rubryka dla oznaczenia wyciągów i kopij wydawanych (art. 127).

Uwaga. Liczbę wierszy na każdej stronicy i inne szczegóły tego przedmiotu, określi minister sprawiedliwości za porozumieniem się z ministrem skarbu.

31. Miejsca niezapisane w repertorjach powinny być przekreślane, a podskrobania i międzywiersze, jeżeli nie są omówione i podpisane przez osoby, które kwitowały z odbioru wypisu, uważają się za nieważne.

32. Księgi do zapisywania opłat zakładane będą i utrzymywane podług ogólnych prawideł o ksiązkach rachunkowych.

33. Notariusze obowiązani są wszelkie swoje akta, księgi i pieczęcie trzymać w miejscu bezpiecznym, i starać się o zachowanie ich w całości.

34. Po upływie każdego roku notariusz obowiązany jest złączyć w porządku chronologicznym wszystkie przyjęte przez siebie akta notarialne z należnymi do każdego z nich annexami, w jeden

(*) Art. 29 podług ust. notaryj. z 14 kwietnia 1866 r.

Księgi aktowe notariuszów powinny być formatu jednostajnego. Od każdej karty takowych notariusze wnoszą określoną opłatę (T. V ust. o opl. art. 730 i nast.).

одну или нѣсколько тетрадей, смотря по числу и объему актовъ; каждая изъ сихъ тетрадей скрѣпляется и прошнуровывается нотариусомъ съ приложеніемъ печати, и затѣмъ представляется вмѣстѣ съ реестромъ въ ипотечный архивъ. Въ концѣ тетради выставляется собственноручно и прописью число содержащихся въ ней актовъ, а въ реестрѣ—число статей (*).

35. Означенныя въ предъидущей 34-й статьѣ надписи повѣряются секретаремъ ипотечнаго отдѣленія, который, по удостовѣреніи правильности ихъ своею подписью, оставляетъ поступившіе нотаріальныя документы, книги и реестры на храненіи въ ипотечномъ архивѣ (**).

36. Книги нотариусовъ для записки сборовъ представляются на ревизію въ подлежащія мѣста, согласно общимъ правиламъ о счетоводствѣ и отчетности по доходамъ казны.

37. Нотариусы обязаны ежедневно находиться въ своихъ конторахъ не менѣе шести, опредѣленныхъ съ утвержденія окружнаго суда, часовъ, о которыхъ объявляется во всеобщее свѣдѣніе.

38. Нотариусы не должны отлучаться изъ своего мѣстопребыванія безъ надлежащаго дозволенія, на одинаковомъ со всѣми должностными лицами основаніи.

39. Отпускъ нотариуса разрѣшается предсѣдателемъ окружнаго суда не иначе, какъ по назначеніи, для исправленія его обязан-

(*) Ст. 34 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

По истеченіи года со времени окончанія актовой книги, нотариусъ обязанъ представить ее, съ реестромъ и со всѣми слѣдующими къ нимъ приложеніями, въ мѣстный нотаріальный архивъ, выставляя собственноручно прописью, въ концѣ книги, число содержащихся въ ней актовъ, а въ реестрѣ—число статей.

(**) Ст. 35 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Означенныя въ статьѣ 34 надписи повѣряются старшимъ нотариусомъ, который удостовѣряетъ правильность ихъ своею подписью и оставляетъ книги и реестры на храненіе въ нотаріальномъ архивѣ.

lub kilka zeszytów stosownie do liczby i objętości aktów. Każdy z tych zeszytów widymuje się, przesnurowuje i opieczetowuje przez notariusza i składa się razem z repertorium do archiwum hipotecznego. Na końcu zeszytu notariusz oznacza własnoręcznie i literami liczbę znajdujących się w zeszycie aktów, a w repertorium—liczbę treści (*).

35. Wymienione w poprzedzającym artykule 34-ym oznaczenia sprawdza sekretarz wydziału hipotecznego, który, stwierdziwszy prawdziwość takowych swoim podpisem, pozostawia złożone mu notarialne dokumenta, księgi i repertorja w zachowaniu w archiwum hipotecznem (**).

36. Notariusze przedstawiają do rewizyi księgi do zapisywania opłat właściwym władzom, stosownie do ogólnych przepisów o prowadzeniu i składaniu rachunków z dochodów skarbowych.

37. Notariusze obowiązani są codziennie znajdować się w swoich kancelaryjach najmniej sześć godzin, wyznaczonych przez sąd okręgowy, o których podaje się do wiadomości powszechniej.

38. Notariusze nie mogą wydalac się z miejsca swego pobytu bez właściwego zezwolenia, podług zasady ogólnej dla wszystkich urzędników.

39. Prezes sądu okręgowego zezwala na wydalenie się notariusza za urlopem nie inaczej, jak, wyznaczwszy do pełnienia

(*) Art. 34 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Po upływie roku od czasu zakończenia księgi aktowej, notariusz obowiązany jest złożyć ją z rejestrem i ze wszystkimi do niej należnymi annexami, w miejscowem archiwum notarialnem, zaznaczając własnoręcznie literami liczbę aktów w niej spisanych, a w repertorium—liczbę treści.

(**) Art. 35 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Oznaczenia, o których mowa w artykule 34, sprawdza starszy notariusz i stwierdziwszy prawdziwość takowych swym podpisem, pozostawia księgi i repertorja w zachowaniu w archiwum notarialnem.

ности, другаго благонадежнаго лица, по собственному его представленію, съ соблюденіемъ притомъ условій, изложенныхъ въ ст. 8, 14, 19 и 25-й, и съ имущественною отвѣтственностію самого нотаріуса за дѣйствія исправляющаго его должность.

40. Установленныя въ предъидущей статьѣ правила соблюдаются и въ случаѣ тяжкой или продолжительной болѣзни нотаріуса.

41. По смерти нотаріуса, увольненіи его отъ службы или удаленіи отъ должности, его акты, книги, реестры и печать отбираются немедленно секретаремъ ипотечнаго отдѣленія. Отобранные акты, реестры, книги и печать сдаются, съ соблюденіемъ порядка, предписаннаго статьею 34-ю настоящаго положенія, при описи, въ ипотечный архивъ; причемъ печать надпиливается крестообразно (*).

(*) Ст. 41 по помож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

По смерти нотаріуса, увольненіи его отъ службы, или удаленіи отъ должности, его книги, реестры, акты и печати отбираются немедленно мѣстнымъ мировымъ судьей и сдаются при описи въ нотаріальный архивъ, причемъ печать надпиливается крестообразно.

jego obowiązków inną godną zaufania osobę, przez samego notariusza przedstawioną, przy czem winny być zachowane warunki wyszczególnione w artykułach: 8, 11, 19 i 25-ym i notariusz jest odpowiedzialny majątkowo za czynności pełniącego jego obowiązki.

40. Warunki, ustanowione przez artykuł poprzedni, przestrzegają się i w razie ciężkiej i długiej choroby notariusza.

41. Po śmierci notariusza, uwolnieniu go od służby, lub oddaleniu od urzędu, pozostałe po nim akta, księgi, repertorja i pieczęć bezzwłocznie odbiera sekretarz wydziału hypotecznego. Odebrane akta, repertorja, księgi i pieczęć składają się, przy zachowaniu formalności przepisanych w artykule 34-ym niniejszej ustawy, razem ze spisem takowych do archiwum hypotecznego, przy czem pieczęć nadpiłowywa się na krzyż (*).

(*) Art. 41 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Po śmierci notariusza, uwolnieniu go od służby, albo oddaleniu od urzędu, księgi, repertorja, akta i pieczęć po nim pozostałe, bezzwłocznie odbiera miejscowy sędzia pokoju i składa wraz ze spisem do archiwum notarialnego, przy czem pieczęć nadpiłowywa się na krzyż.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О нотаріальныхъ архивахъ и секретаряхъ ипотечныхъ отдѣленій (*).

42. Нотаріальные архивы соединяются съ ипотечными архивами, состоящими при ипотечныхъ отдѣленіяхъ (уѣздныхъ и губернскихъ) (**).

⊙ **43.** Старшій нотаріусъ, состоя въ государственной службѣ, сравнивается, относительно содержанія, служебныхъ правъ и преимуществъ и въ порядкѣ опредѣленія и увольненія, съ членами окружныхъ судовъ.

⊙ *Дополненіе.* При старшихъ нотаріусахъ С.-Петербургскаго и Московскаго окружныхъ судовъ состоятъ по одному помощнику. Помощники сіи, состоя въ государственной службѣ, сравниваются относительно содержанія, служебныхъ правъ и преимуществъ, и въ порядкѣ опредѣленія и увольненія, съ секретарями окружныхъ судовъ.

⊙ **44.** Временное исполненіе обязанностей старшаго нотаріуса, въ случаѣ его болѣзни или отлучки, поручается или секретарю или другому чиновнику окружнаго суда, по усмотрѣнію предсѣдателя онаго.

Дополненіе. Въ нотаріальныхъ архивахъ при Московскомъ и С.-Петербургскомъ окружныхъ судахъ исполненіе обязанностей старшихъ нотаріусовъ, въ случаѣ ихъ болѣзни или отлучки, возлагается на ихъ помощниковъ.

(*) По полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

О нотаріальныхъ архивахъ и старшихъ нотаріусахъ.

(**) Ст. 42 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотаріальный архивъ, подъ завѣдываніемъ старшаго нотаріуса, учреждается при каждомъ окружномъ судѣ, для храненія крѣпостныхъ, запретительныхъ и разрѣшительныхъ книгъ, а также книгъ, реестровъ, актовъ, документовъ, печатей и подписей нотаріусовъ и лицъ, ихъ замѣняющихъ.

ROZDZIAŁ DRUGI

O archiwach notarialnych i sekretarzach wydziałów hipotecznych ().*

42. Archiwa notarialne łączą się z archiwami hipotecznymi, znajdującymi się przy wydziałach hipotecznych (powiatowych i gubernijalnych (**)).

⊙ **43.** Starszy notariusz, pozostając w służbie rządowej, pod względem płacy, praw i prerogatyw urzędu, jako też pod względem mianowania i uwalniania, jest porównany z członkami sądu okręgowego.

⊙ *Przepis dodatkowy.* Starsi notariusze sądów okręgowych St.-Petersburgskiego i Moskiewskiego mają dodanych sobie po jednym pomocniku. Pomocnicy ci, znajdując się w służbie rządowej, co do płacy, praw i prerogatyw służbowych, a także co do mianowania i uwalniania porównani są z sekretarzami sądów okręgowych.

⊙ **44.** Czasowe pełnienie obowiązków starszego notariusza, w razie jego choroby albo nieobecności porucza się albo sekretarzowi, albo innemu urzędnikowi sądu okręgowego, według uznania prezesa.

Przepis dodatkowy. Pełnienie obowiązków starszych notariuszów, w razie ich choroby albo nieobecności, w archiwach notarialnych przy St.-Petersburgskim i Moskiewskim sądach okręgowych, wklada się na ich pomocników.

(*) Podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

O archiwach notarialnych i starszych notariuszach.

(**) Art. 42 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Przy każdym sądzie okręgowym znajduje się, w zawiadywaniu starszego notariusza, archiwum notarialne, do przechowywania ksiąg wieczystych, ksiąg ostrzeżeń i zniesienia tych ostrzeżeń, jako też do przechowywania ksiąg, repertorjów, aktów, dokumentów, pieczęci i podpisów notariuszów i osób ich zastępujących.

45. Секретарь ипотечнаго отдѣленія пользуется, для приложенія гдѣ слѣдуетъ, печатью ипотечнаго отдѣленія (*).

46. Экземпляръ подписи каждаго секретаря ипотечнаго отдѣленія долженъ быть сообщаемъ, на случай сличенія, во всѣ ипотечные и нотаріальные архивы (**).

47. Секретарь ипотечнаго отдѣленія обязанъ содержать реестръ выдаваемыхъ имъ выписей изъ хранящихся въ ипотечномъ архивѣ актовъ и копій съ нихъ. Реестръ сей ведется по правиламъ о реестрахъ для нотаріусовъ (***)

⊙ **48.** Реестры выписямъ и копіямъ ведутся по правиламъ о реестрахъ для нотаріусовъ.

49. Реестры изготовляются самимъ секретаремъ ипотечнаго отдѣленія и выдаются ему изъ сего отдѣленія за шнуромъ, печатью, скрѣпою по листамъ и за подписью члена окружнаго суда или мирового судьи, по принадлежности (****).

(*) Ст. 45 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Старшій нотаріусъ имѣеть, для приложенія, гдѣ слѣдуетъ, печать архива съ изображеніемъ губернскаго герба и съ надписью вкругъ: такого-то (по названію города, въ которомъ архивъ состоитъ) нотаріальнаго архива.

(**) Ст. 46 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Экземпляръ подписи и печати каждаго старшаго нотаріуса, а равно подписи помощника старшаго нотаріуса долженъ быть сообщаемъ, на случай сличенія, во всѣ нотаріальные архивы, а также въ С.-Петербургскую сенатскую типографію (ст. 179).

(***) Ст. 47 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Старшій нотаріусъ обязанъ содержать, сверхъ запретительныхъ и разрѣшительныхъ книгъ объ имѣніяхъ того судебнаго округа, въ которомъ онъ состоитъ:

- 1) реестръ выдаваемыхъ имъ выписей и копій изъ актовыхъ и крѣпостныхъ книгъ, а также копій актовъ, хранящихся въ архивѣ;
- 2) крѣпостныя книги;
- 3) реестры крѣпостныхъ дѣлъ и слѣдующіе къ нимъ указатели;
- 4) книги для записки собираемыхъ имъ пошлинъ;
- 5) журналъ о всѣхъ производящихся у него дѣлахъ.

(****) Ст. 49 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Реестры изготовляются самимъ старшимъ нотаріусомъ и выдаются ему за шнуромъ, печатью и скрѣпою по листамъ секретаря окружнаго суда и за подписью члена того суда.

45. Sekretarz wydziału hipotecznego używa, do wyciśnięcia gdzie należy, pieczęci wydziału hipotecznego (*).

46. Egzemplarz podpisu każdego sekretarza wydziału hipotecznego powinien być komunikowany, na wypadek potrzeby porównania, wszystkim archiwom notarialnym (**).

47. Sekretarz wydziału hipotecznego obowiązany jest utrzymywać repertorium wydawanych przez siebie wypisów ze znajdujących się w zachowaniu archiwum hipotecznego aktów i kopij onych. Repertorium to utrzymuje się podług prawideł o repertorjach, obowiązujących notariuszów (***)

⊙ **48.** Repertorja wypisów i kopii utrzymują się podług prawideł o repertorjach notariuszów.

49. Repertorja zakładane będą przez samego sekretarza wydziału hipotecznego i wydawane mu z wydziału po zawidymowaniu, przesnurowaniu, opieczętowaniu i stwierdzeniu podpisem członka sądu właściwego, lub właściwego sędziego pokoju (****).

(*) Art. 45 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Notariusz używa, do wyciśnięcia gdzie należy, pieczęci archiwum z wyobrażeniem herbu gubernii i napisem na około: takiego-to (miasto, w którym znajduje się archiwum) archiwum notarialnego.

(**) Art. 46 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Egzemplarz podpisu i pieczęci każdego starszego notariusza jako też podpisu pomocnika starszego notariusza powinien być komunikowany, na wypadek potrzeby porównania, wszystkim archiwom notarialnym i St.-Petersburgskiej drukarni senatu (art. 179).

(***) Art. 47 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Starszy notariusz obowiązany jest utrzymywać, oprócz ksiąg ostrzeżeń i znieśienia onych na majątkach tego okręgu sądowego, przy którym on pozostaje:

1) repertorium wydawanych przez niego wypisów i kopij z ksiąg wiecznych i do zapisywania aktów, jako też i kopij aktów będących w zachowaniu w archiwum.

2) księgi wieczyste,

3) rejestra akt wieczystych i należące do nich wykazy,

4) książki do zapisywania pobieranych przez niego opłat skarbowych.

5) protokół wszelkich spraw przez niego prowadzonych.

(****) Art. 49 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Repertorja i rejestra zakładane będą przez samego starszego notariusza, i wydawane mu po zawidymowaniu, przesnurowaniu, opieczętowaniu przez sekretarza sądu okręgowego, i stwierdzeniu podpisem członka tegoż sądu.

⊙ 50. Крѣпостныя книги и реестры крѣпостныхъ дѣлъ должны быть особые для каждаго уѣзда и каждаго города, состоящихъ въ предѣлахъ судебного округа.

⊙ 51. Для городовъ болѣе обширныхъ крѣпостныя книги и реестры могутъ быть составляемы особо по каждой городской части.

⊙ 52. Крѣпостныя книги состояются изъ утвержденныхъ старшимъ нотаріусомъ актовъ, относящихся до недвижимыхъ имуществъ.

⊙ 53. Въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ, составляемомъ по формѣ, указанной министромъ юстиціи, назначается для каждаго отдѣльнаго недвижимаго имущества особый листъ, на которомъ показываются:

- 1) названіе или номеръ имущества и имя собственника;
- 2) означеніе утвержденного акта, съ отмѣткою времени утверженія, нумера и страницы онаго въ крѣпостной книгѣ, а также для ввода во владѣніе, и
- 3) ограниченіе права собственности и уничтоженіе подобныхъ ограниченій, съ отмѣткою времени ихъ установленія или уничтоженія и нумера и страницъ оныхъ въ крѣпостныхъ или запрети-тельныхъ и разрѣшительныхъ книгахъ.

⊙ 54. Листы реестра крѣпостныхъ дѣлъ, на которыхъ записаны отдѣльныя недвижимыя имѣнія, соединяемыя впоследствии въ одно, заканчиваются съ надлежащею о томъ оговоркою и съ указаніемъ страницы реестра, на которую перенесено имущество въ новомъ его составѣ. Такое же правило соблюдается и при раздѣлѣ одного имѣнія на нѣсколько особыхъ частей, вслѣдствіе выдѣла или отчужденія участковъ.

⊙ 55. Для каждаго изъ реестровъ крѣпостныхъ дѣлъ составляются три указателя: первый, въ которомъ недвижимыя имущества уѣзда, внесенныя въ реестръ, располагаются, согласно названіямъ ихъ, по алфавиту, а городскія имущества по номерамъ, съ указаніемъ на страницы реестра; второй—алфавитъ собственниковъ съ такимъ же указаніемъ, третій—алфавитъ лицъ или уста-

⊙ **50.** Księgi wieczyste i rejestra akt wieczystych powinny być oddzielne dla każdego powiatu i dla każdego miasta, znajdującego się w granicach okręgu sądowego.

⊙ **51.** Dla miast większych księgi wieczyste i rejestra mogą być sporządzane oddzielnie dla każdego cyrkułu miasta.

⊙ **52.** Księgi wieczyste składają się z zatwierdzonych przez starzego notariusza aktów, dotyczących majątków nieruchomości.

⊙ **53.** W rejestrze akt wieczystych, sporządzonym podług formy wskazanej przez ministra sprawiedliwości, przeznaczona będzie dla każdego oddzielnego majątku nieruchomego karta oddzielna, na której zamieszcza się:

- 1) nazwisko albo numer majątku i nazwisko właściciela;
- 2) oznaczenie aktu zatwierdzonego, z wyrażeniem daty zatwierdzenia, numeru i stronnicy na której znajduje się takowy akt w księdze wieczystej, jako też daty wprowadzenia w posiadanie, i
- 3) ograniczenie prawa własności oraz zniesienie takowych ograniczeń, z oznaczeniem czasu ich powstania lub zniesienia, oraz numeru i stronnicy takowych w księgach wieczystych, albo w księgach do zapisywania ostrzeżeń i zniesienia takowych.

⊙ **54.** Karty rejestru akt wieczystych, na których są zapisane oddzielne majątki nieruchome, następnie razem złączone, zakończają się właściwą o tem wzmianką, i wskazaniem stronnicy rejestru, na którą przeniesiono majątek. To samo przestrzega się i przy rozdziale jednego majątku na kilka oddzielnych, z powodu wydzielania, albo zbycia części.

⊙ **55.** Do każdego rejestru akt wieczystych sporządza się trzy wykazy: pierwszy, w którym majątki nieruchome powiatu, zamieszczone w rejestrze, zapisane są w porządku alfabetycznym, a majątki miejskie w porządku numerów, z oznaczeniem stronnicy rejestru; drugi—lista alfabetyczna właścicieli z takimże oznaczeniem; trzeci—lista alfabetyczna osób albo instytucyj, na korzyść

новлений, въ пользу которыхъ сдѣланы въ реестрѣ отмѣтки о какихъ либо ограниченіяхъ права собственности, также съ указаніемъ на страницы реестра.

56. Книги для записки взимаемыхъ старшими нотаріусами пошминъ они ведутъ согласно общимъ правиламъ о счетоводствѣ и отчетности по доходамъ казны.

Ср. ст. 1 и 155 наст. полож.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

*О надзорѣ за нотаріусами [и старшими нотаріусами]
и объ ответственности ихъ.*

Ср. ст. 1 наст. полож.

57. Надзоръ за исполненіемъ нотаріусами [и старшими нотаріусами и ихъ помощниками] ихъ обязанностей устанавливается на основаніи общихъ правилъ учрежденія судебныхъ установленій (ст. 249 и слѣд.).

58. Книги и дѣла нотаріусовъ и тѣхъ, которые исполняютъ ихъ обязанности, [а равно старшихъ нотаріусовъ], могутъ быть во всякое время свидѣтельствуемы, по усмотрѣнію подлежащаго окружнаго суда, лицами, которымъ сіе отъ него поручено будетъ.

59. За упущенія и злоупотребленія по должности нотаріусы [и старшіе нотаріусы и ихъ помощники] подвергаются ответственности по правиламъ, постановленнымъ въ статьяхъ 261—296-й учрежденія судебныхъ установленій и 1066—1123-й устава уголовного судопроизводства.

których porobione są w rejestrze wzmianki o jakichbądź ograniczeniach prawa własności, i ze wskazaniem stronnic rejestru.

56. Książki do zapisywania pobieranych przez starszych notariuszów opłat skarbowych, prowadzą oni podług ogólnych przepisów o prowadzeniu i składaniu rachunków z dochodów skarbowych.

Por. art. 1 i 154 niniej. ustawy.

ROZDZIAŁ TRZECI

O nadzorze nad notariuszami [i starszymi notariuszami] i o ich odpowiedzialności.

Por. art. 1 niniej. ustawy.

57. Nadzór nad wypełnianiem przez notariuszów [i starszych notariuszów i ich pomocników] ich obowiązków ustanawia się na zasadzie ogólnych przepisów organizacyi sądowej (art. 249 i nast.).

58. Księgi i akta notariuszów i osób pełniących ich obowiązki, [jako też i księgi starszych notariuszów], mogą być w każdym czasie sprawdzane, podług uznania właściwego sądu okręgowego, przez osoby, którym czynność tę sąd powierzy.

59. Za zaniebdania i nadużycia w służbie notariusze [jako też starsi notariusze i ich pomocnicy] ulegają odpowiedzialności podług przepisów, zamieszczonych w artykułach 261—269-go organizacyi sądowej i 1066—1123-go ustawy postępowania sądowego karnego.

60. Жалобы на неправильныя дѣйствія нотаріусовъ [и старшихъ нотаріусовъ] при исполненіи ими своихъ обязанностей, равно жалобы на отказъ въ исполненіи сихъ обязанностей, приносятся тому окружному суду, которому они подвѣдомы.

⊙ *Дополненіе.* Указанный въ сей статьѣ порядокъ принесенія жалобъ на старшихъ нотаріусовъ, примѣняется и къ жалобамъ на помощниковъ ихъ за время исправленія ими обязанностей старшихъ нотаріусовъ, по случаю болѣзни или отлучки послѣднихъ. Въ прочихъ случаяхъ, жалобы на дѣйствія помощника приносятся старшему нотаріусу.

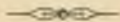
61. Срокъ для принесенія жалобъ на дѣйствія нотаріусовъ полагается двухнедѣльный, со дня отказа нотаріуса или совершенія имъ того дѣйствія, на которое жалоба приносится.

62. Жалобы на нотаріусовъ [или старшихъ нотаріусовъ] подаются имъ самимъ, съ обязанностию ихъ представлять таковыя, не даѣе семи дней со времени предьявленія, при объясненіи, въ окружный судъ, который, если признаетъ нужнымъ, увѣдомляетъ о поступленіи жалобы другую сторону, участвовавшую въ совершеніи акта, съ назначеніемъ дня засѣданія для разсмотрѣнія жалобы.

63. Постановленія по этимъ жалобамъ окружныхъ судовъ, коими будетъ отказано въ совершеніи акта, могутъ быть обжалованы судебной палатѣ въ срокъ, опредѣленный въ статьѣ 61-й. Если же постановленіемъ суда утверждено дѣйствіе нотаріуса, совершившаго актъ или сдѣлавшаго засвидѣтельствованіе, то для опроверженія силы такихъ актовъ или засвидѣтельствованій долженъ быть предьявленъ искъ въ надлежащемъ судѣ.

64. Искъ о вознагражденіи нотаріусомъ за причиненные дѣйствіемъ его убытки предьявляется въ томъ окружномъ судѣ, въ вѣдомствѣ коего нотаріусъ состоитъ.

Примѣчаніе. Особаго разрѣшенія на вачатіе съ нотаріуса иска о вознагражденіи не требуется.

60. Skargi na notariuszów [i starszych notariuszów], za niezgodne z prawem postępowanie przy wypełnianiu ich obowiązków, podawane będą do tego sądu okręgowego, przy którym oni urzędują.

⊙ *Przepis dadatkowy.* Porządek zanoszenia skarg na starszych notariuszów, w tym artykule wskazany, stosuje się i do zanoszenia skarg na ich pomocników podczas pełnienia przez nich obowiązków starszych notariuszów z powodu choroby lub czasowego wydalenia się ostatnich. W innych razach skargi na czynności pomocnika zanoszą się do starszego notariusza.

61. Termin do podania skargi na czynności notariuszów naznacza się dwutygodniowy, od dnia odmówienia albo dokonania przez notariusza czynności, z powodu której skarga się podaje.

62. Skargi na notariuszów lub starszych notariuszów wręczają się im samym, i oni obowiązani są przedstawiać takowe, z objaśnieniem nie później jak w dni siedem od czasu wręczenia, sądowi okręgowemu, który, jeżeli uzna potrzebę, zawiadamia o podaniu skargi drugą stronę, przyjmującą udział w sporządzeniu aktu, i naznacza dzień posiedzenia do rozpoznania skargi.

63. Decyzje sądów okręgowych, zapadłe w skutek skarg, wzbraniające przyjęcia aktu, mogą być zaskarżone do izby sądowej, w terminie oznaczonym w artykule 61-ym. Jeżeli zaś decyzja sądu zatwierdziła czynność notariusza, który przyjął akt, lub wydał poświadczenie, to dla obalenia takich aktów lub poświadczeń, powinna być wytoczona sprawa przed sądem właściwym.

64. Sprawa o wynagrodzenie strat przez notariusza, wyrządzonych jego działaniem, wytoczona będzie w tym sądzie okręgowym, przy którym notariusz urzęduje.

Uwaga. Nie wymaga się oddzielnego dozwolenia do wytoczenia sprawy przeciwko notariuszowi o wynagrodzenie.

РАЗДѢЛЪ ВТОРОЙ.

О КРУГѢ И ПОРЯДКѢ ДѢЙСТВІЙ НОТАРІУСОВЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

Положенія общія.

65. Кругъ дѣйствій нотаріусовъ заключается:

- 1) въ совершеніи для желающихъ всякаго рода актовъ, кромѣ особо изъятыхъ отъ сего закономъ;
- 2) въ выдачѣ выписей изъ актовъ и копій оныхъ;
- 3) въ совершеніи засвидѣтельствованій;
- 4) въ принятіи на храненіе представляемыхъ частными лицами документовъ, и
- 5) въ совершеніи дѣйствій, указанныхъ въ уставѣ объ особыхъ производствахъ (*).

(*) Ст. 65 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Кругъ дѣйствій нотаріусовъ заключается:

- 1) въ совершеніи для желающихъ всякаго рода актовъ, кромѣ особо изъятыхъ отъ сего закономъ (ср. ст. 81 съ примѣч. и ст. 82);
- 2) въ выдачѣ выписей изъ актовыхъ книгъ и копій актовъ

DZIAŁ DRUGI

O ZAKRESIE I SPOSOBIE DZIAŁAŃ NOTARJUSZÓW.

ROZDZIAŁ PIĘRWSZY

Postanowienia ogólne.

65. Zakres działalności notarjuszów zawiera się:

- 1) w przyjmowaniu od osób interessowanych wszelkiego rodzaju aktów, wyjąwszy akta, ulegające oddzielnym co do nich przepisom;
- 2) w wydawaniu wypisów i kopij aktów;
- 3) w poświadczeniu aktów;
- 4) w przyjmowaniu do zachowania składanych przez osoby prywatne dokumentów, i
- 5) w dokonywaniu czynności wskazanych w ustawie postępowań rozmaitych (*).

(*) Art. 65 podług ustawy notaryj. z 14 kwietnia 1866 r.

Zakres działalności notarjuszów zawiera się:

- 1) w przyjmowaniu od osób interessowanych wszelkiego rodzaju aktów, wyjąwszy akta, ulegające oddzielnym co do nich przepisom, (por. art. 81 z uwagą i art. 82);
- 2) w wydawaniu wypisów z ksiąg aktowych i kopij aktów;

66. Акты могутъ быть совершаемы, по усмотрѣнію сторонъ, домашнимъ или нотаріальнымъ порядкомъ, за исключеніемъ актовъ о переходѣ или ограниченіи права собственности на недвижимыя имущества, которые, подъ опасеніемъ недѣйствительности самыхъ договоровъ и сдѣлокъ, должны быть совершаемы всегда у нотаріусовъ (*).

67. Во всѣхъ актахъ и засвидѣтельствваніяхъ, совершаемыхъ нотаріусомъ, должны быть означены:

- 1) годъ, мѣсяцъ и число, а когда требуется, и часъ совершенія;
- 2) имя, отчество, фамилія и мѣстожителство нотаріуса, и
- 3) его подпись.

68. На выдаваемыхъ нотаріусомъ выписяхъ, копіяхъ и засвидѣтельствваніяхъ прилагается печать нотаріуса и означается нумеръ, подъ которымъ актъ или засвидѣтельствваніе записаны въ реестрѣ, и время выдачи.

69. Выписи, копіи и засвидѣтельствванія, писанныя на нѣсколькихъ листахъ, должны быть прошнурованы, перенумерованы по страницамъ и скрѣплены нотаріусомъ по листамъ.

70. Подписи на актахъ и на засвидѣтельствваніяхъ и росписки лицъ, получающихъ выпись, копію, или засвидѣтельствваніе,

3) въ засвидѣтельствваніи явки актовъ, разнаго рода протестовъ и вообще въ совершеніи засвидѣтельствваній въ указанныхъ въ статьѣ 128-й сего положенія случаяхъ;

4) въ принятіи на храненіе представленныхъ отъ частныхъ лицъ документовъ.

Примѣчаніе. На нотаріуса можетъ быть возлагаемо составленіе проекта раздѣла наслѣдства.

(*) Ст. 66 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Акты могутъ быть совершаемы, по усмотрѣнію сторонъ, порядкомъ или домашнимъ или нотаріальнымъ (или явочнымъ), за исключеніемъ актовъ о переходѣ или ограниченіи права собственности на недвижимыя имущества, которые, подъ опасеніемъ недѣйствительности, въ противномъ случаѣ, самыхъ договоровъ и сдѣлокъ, должны быть совершаемы всегда у нотаріусовъ и обрацаемы, по статьѣ 157-й сего положенія, въ крѣпостныя.

66. Akta mogą być sporządzane, podług uznania stron, z podpisem prywatnym lub u notariuszów, wyjąwszy akta o przeniesieniu lub ograniczeniu prawa własności majątków nieruchomości, które, pod karą nieważności samych umów i układów, powinny być zawierane zawsze u notariuszów (*).

67. We wszystkich aktach i poświadczeniach, sporządzanych przez notariusza, powinny być oznaczone:

- 1) rok, miesiąc i dzień, a kiedy tego potrzeba, i godzina sporządzenia aktu;
- 2) imię, imię ojca, nazwisko i miejsce zamieszkania notariusza, i
- 3) podpis jego.

68. Na wypisach, kopijach i poświadczeniach, wydawanych przez notariusza, tenże przykłada pieczęć, oznacza numer, pod którym akt albo poświadczenie wciągnięte zostały do repetrorjum, i czas wydania.

69. Wypisy, kopije i poświadczenia, spisane na kilku arkuszach, powinny być przesnurowane, liczbowane i widymowane przez notariusza.

70. Podpisy aktów i poświadczeń i pokwitowania osób otrzymujących wypis, kopję lub poświadczenie, mogą być tak w ruskim, jak i

3) w poświadczeniu oblaty aktów, protestów różnego rodzaju i w ogóle poświadczenie w przypadkach w art. 128 ustawy niniejszej wskazanych;

4) w przyjmowaniu do zachowania składanych przez osoby prywatne dokumentów.

Uwaga. Notariuszowi może być poruczone sporządzenie projektu działu spadku.

(*) Art. 66 podług ustawy notarij. z 14 kwietnia 1866 r.

Akta mogą być sporządzane, podług uznania stron, z podpisem prywatnym, albo porządkiem notarialnym (lub przez oblatę), wyjąwszy akta o przeniesieniu lub ograniczeniu prawa własności majątków nieruchomości, które pod karą nieważności w razie przeciwnym samych umów i układów, muszą być zawierane u notariuszów i zamienione, stosownie do artykułu 157-go ustawy niniejszej, w akta wieczyste.

могутъ быть какъ на русскомъ, такъ и на иномъ языкѣ, но съ переводомъ, въ послѣднемъ случаѣ, на русскій.

71. Переводъ подписи, сдѣланной на иностранномъ языкѣ, удостовѣряется нотаріусомъ, а если онъ, по незнанію того языка, встрѣтитъ въ семъ затрудненіе, то постороннимъ, извѣстнымъ ему и знающимъ тотъ языкъ лицомъ. Подпись сего послѣдняго удостовѣряется нотаріусомъ.

72. При означеніи лицъ, какъ въ актахъ и засвидѣтельствваніяхъ, такъ и въ подписяхъ, должны быть прописываемы ихъ имена, отчества, фамилія, званія и мѣсто жительства, такъ чтобы не было сомнѣнія о ихъ тождествѣ.

73. Самоличность неизвѣстныхъ нотаріусу лицъ, участвующихъ въ совершеніи акта или засвидѣствованія, должна быть удостовѣрена двумя извѣстными ему, заслуживающими довѣрія, лицами, не отстраняя отъ сего и родственниковъ или служителей неизвѣстнаго нотаріусу лица. Объ удостовѣреніи самоличности должно быть прописано въ актѣ или въ засвидѣствованіи.

74. При невозможности удостовѣриться въ самоличности кого либо изъ участвующихъ, указаннымъ въ предъидущей статьѣ способомъ, нотаріусъ упоминаетъ о томъ въ актѣ или засвидѣствованіи, съ означеніемъ, какія именно были въ виду его другія, относительно самоличности, доказательства или свѣдѣнія.

75. Нотаріусу запрещается, подъ опасеніемъ недѣйствительности, совершать акты или засвидѣствованія отъ имени и на имя какъ его самого, такъ и его жены, или ихъ родственниковъ, въ прямой линіи безъ ограниченія степеней, а въ боковыхъ—родственниковъ первыхъ четырехъ и свойственниковъ первыхъ трехъ степеней, а также лицъ, находящихся у него подъ опекою или

w innym języku, lecz w tym ostatnim przypadku, z tłumaczeniem na język ruski.

71. Tłumaczenie podpisu z języka obcego poświadcza notariusz, a jeżeli on z powodu nieznamości tego języka znajdzie w tém trudność, to inna znana mu i posiadająca ten język osoba. Podpis tej ostatniej poświadcza notariusz.

72. Wymieniając osoby tak w aktach i poświadczeniach, jak i w podpisach, należy wypisać ich imiona, imiona ojców, nazwiska, stan i miejsce zamieszkania, iżby nie mogło być wątpliwości co do ich tożsamości.

73. Tożsamość nieznanym notariuszowi osób, przyjmujących udział w sporządzeniu aktu albo poświadczenia, powinna być zaświadczona przez dwie znane mu, zasługujące na wiarę osoby, nie wyłączając i krewnych albo służących nieznanym notariuszowi osoby. Zaświadczenie tożsamości powinno być wyrażone w akcie lub poświadczeniu.

74. W razie niemożebności przekonania się o tożsamości jednej z przyjmujących udział w akcie osób, w sposób, wskazany w artykule poprzedzającym, notariusz robi o tém wzmiankę w akcie lub poświadczeniu i zaznacza, jakie mianowicie miał na uwadze co do tożsamości dowody lub wiadomości.

75. Zabrania się notariuszowi pod karą nieważności sporządzać akta albo poświadczenia od siebie i tak na swoje, jak i na imię żony jego, albo ich krewnych, w linii prostej bez różnicy stopnia, a w pobocznych—krewnych pierwszych czterech, i powinowatych pierwszych trzech stopni, jako też na imię osób będących pod jego opieką, albo kuratelą i tych, którzy go przysposobili, albo przez niego

попечительствомъ, усыновившихъ его, или имъ усыновленныхъ, или коимъ онъ назначенъ, по опредѣленію суда, для совѣта (*).

76. Отдѣльныя, въ пользу самого нотариуса или прочихъ означенныхъ въ предыдущей статьѣ лицъ, распоряженія, содержащіяся въ совершенныхъ имъ актахъ или засвидѣтельствованіяхъ, признаются недѣйствительными, но самые акты или засвидѣствованія остаются въ силѣ.

77. Акты, для которыхъ, сверхъ правилъ, изложенныхъ въ томъ положеніи, установлены въ законахъ гражданскихъ и другихъ, дѣйствующихъ въ губерніяхъ Варшавскаго судебного округа, законоположеніяхъ особыя правила и формы, должны быть составляемы съ точнымъ соблюденіемъ оныхъ (**).

Ср. примѣч. къ ст. 83 и 90.

78. Сила нотаріальныхъ актовъ опредѣляется на основаніи устава гражданскаго судопроизводства 20-го ноября 1864 года.

(*) Ст. 75 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотариусу запрещается, подъ опасеніемъ недѣйствительности, совершать акты или засвидѣствованія отъ имени и на имя какъ его самого, такъ и жены, или ихъ родственниковъ, въ прямой линіи безъ ограниченія степеней, а въ боковыхъ—родственниковъ первыхъ четырехъ и свойственниковъ первыхъ трехъ степеней, а также лицъ, находящихся у него подъ опекою, усыновившихъ его, или имъ усыновленныхъ.

(**) Ст. 77 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Акты и засвидѣствованія, для которыхъ, сверхъ вышеизложенныхъ правилъ, установлены въ законахъ гражданскихъ особыя правила и формы, должны быть составляемы съ точнымъ соблюденіемъ оныхъ.

przysposobionymi zostali lub którym z mocy decyzji sądowej, jest on dodany za doradcę sądowego (*).

76. Oddzielne rozporządzenia na korzyść notariusza, lub innych, wymienionych w poprzedzającym artykule osób, zamieszczone w aktach lub poświadczeniach, przez niego sporządzonych, są nieważne, lecz same akta lub poświadczenia zachowują moc swoją.

77. Akta dla których, oprócz prawideł zawartych w ustawie niniejszej, ustanowione są w prawie cywilnem i innych przepisach obowiązujących w guberniach Warszawskiego okręgu sądowego, oddzielne prawidła i formy, powinny być sporządzane ze ścisłym stosowaniem się do takowych (**).

Por. uwagę po art. 83 i 90.

78. Moc aktów notarialnych określa się na zasadzie ustawy pośpiepowania sądowego cywilnego z 20 listopada 1864 roku.

(*) Art. 75 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Zabrania się notariuszowi pod karą nieważności, sporządzać akta albo poświadczenia od siebie i tak na swoje, jak i na imię żony jego, albo ich krewnych, w linii prostej bez różnicy stopnia, a w pobocznych—krewnych pierwszych czterech i powinowatych pierwszych trzech stopni, jako też na imię osób będących pod jego opieką, i tych, którzy go usynowili, albo przez niego usynowionych.

(**) Art. 77 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Akta i poświadczenia, dla których oprócz wyż zawartych prawideł, ustanowiono w prawach cywilnych oddzielne prawidła i formy, powinny być sporządzane ze ścisłym stosowaniem się do takowych.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О порядкѣ совершенія нотаріальныхъ актовъ, о выписяхъ [изъ актовыхъ книгъ] и копій актвъ.

I. О порядкѣ совершенія нотаріальныхъ актовъ.

79. Акты, совершаемые нотаріусомъ, именуются официальными (actes authentiques) или нотаріальными (*).

Дополненіе 1. Акты совершаются однимъ или двумя нотаріусами, согласно правиламъ, изложеннымъ въ мѣстныхъ гражданскихъ законахъ и торговомъ кодексѣ.

Дополненіе 2. Два нотаріуса, находящіеся въ степеняхъ родства, указанныхъ въ статьѣ 75-й сего положенія, не могутъ совершать одного и того же акта.

80. Нотаріусъ о совершеніи каждаго акта, при которомъ участіе его обязательно, долженъ доносить старшему нотаріусу того судебного округа, въ вѣдомствѣ котораго находится подлежащее недвижимое имущество.

81. Акты состояній, равно какъ и акты служебные и межевые, подлежатъ особымъ правиламъ, изложеннымъ въ сводѣ законовъ, по принадлежности.

Примѣчаніе 1. Настоящее положеніе не распространяется также: во 1-хъ, на совершеніе и засвидѣтельствованіе духовныхъ завѣщаній, для которыхъ, впредь

(*) Ст. 79 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Акты, совершаемые нотаріусомъ, именуются нотаріальными или явочными, а утвержденные старшимъ нотаріусомъ—крѣпостными.

ROZDZIAŁ DRUGI

O sposobie sporządzania aktów notarialnych, i o wypisach [z ksiąg aktowych] i kopijach.

I. O sposobie sporządzania aktów notarialnych.

79. Akta, sporządzane przez notariuszów, zowią się urzędowymi (actes authentiques) albo notarialnymi (*).

Przepis dodatkowy 1. Akta sporządzają się przez jednego lub dwóch notariuszów, stosownie do przepisów zawartych w miejscowym prawie cywilnem i kodeksie handlowym.

Przepis dodatkowy 2. Dwaj notariusze spokrewnieni, w stopniach wyszczególnionych w artykule 75-ym ustawy niniejszjej, nie mogą sporządzać jednego i tegoż samego aktu.

© **80.** Notariusz, o sporządzeniu każdego aktu, w którym udział jego jest obowiązujący, powinien donosić starszemu notariuszowi tego okręgu sądowego, w którym znajduje się majątek nieruchomy, będący przedmiotem aktu.

81. Akta stanu, a także akta służbowe, i o rozgraniczeniu dóbr, sporządzają się podług przepisów oddzielnych, zamieszczonych w zbiorze praw na miejscach właściwych.

Uwaga 1. Ustawa niniejsza nie stosuje się także: po 1-e do sporządzenia i poświadczania testamentów, co do których, czasowo zachowują moc swoją obecnie

(*) Art. 79 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Akta sporządzane przez notariusza zowią się notarialnymi albo oblatowanymi, a zatwierdzone przez starszego notariusza—wieczystymi.

до времени, остаются въ своей силѣ дѣйствующія нынѣ узаконеніи; во 2-хъ, на сдѣлки и договоры, являемые въ волостныхъ правленіяхъ, которые могутъ быть совершаемы и на основаніи ст. 19-й общаго положенія о крестьянахъ и дополнительныхъ къ оному постановленій; въ 3-хъ, на заключаемыя между помѣщиками и временно-обязанными крестьянами условія и сдѣлки, указанные въ ст. 26-й положенія о губернскихъ и уѣздныхъ по крестьянскимъ дѣламъ учрежденіяхъ, которые и впредь должны быть совершаемы по правиламъ положеній 19-го февраля 1861 г. и дополнительныхъ къ нимъ постановленій, и въ 4-хъ, на сдѣлки и договоры лицъ, состоящихъ подъ карантиннымъ надзоромъ (Высоч. утвѣр. 1-го марта 1866 г. уст. о каран.).

Примѣчаніе 2. Полюбовныя сказки объ оставленіи общихъ и чрезполосныхъ дачъ безъ размежеванія (ст. 776 зак. меж.) совершаются и утвѣждаются по правиламъ сего положенія, безъ взиманія сбора по мѣсту совершенія актовъ (ст. 201 сего полож.).

82. Совершеніе актовъ русскихъ подданныхъ за границую, въ походѣ и на корабляхъ, производится по правиламъ, изложеннымъ въ законахъ гражданскихъ (т. X ч. I ст. 911—916, изд. 1857 г., и Высочайше утвержденное 13-го декабря 1865 г. мнѣніе государственнаго совѣта о совершеніи и засвидѣтельствovanіи актовъ за границую).

83. Нотаріусъ долженъ, сверхъ удостовѣренія въ самоличности участвующихъ въ совершеніи акта, или ихъ повѣренныхъ, удостовѣриться также, имѣютъ ли тѣ, отъ имени и на имя которыхъ актъ слѣдуетъ совершить, законную правоспособность.

Примѣчаніе. При примѣненіи статей 83-й и 77-й сего положенія, по отношенію къ актамъ, подлежащимъ исполненію въ губерніяхъ, не входящихъ въ составъ Варшавскаго судебнаго округа, а равно въ тѣхъ случаяхъ, когда въ совершеніи акта участвуетъ житель упомянутыхъ губерній, нотаріусы должны принимать въ соображеніе и общіе гражданскіе законы, въ Имперіи дѣйствующіе.

84. При совершеніи каждаго нотаріальнаго акта должны непременно присутствовать два свидѣтеля, удостовѣряющіе дѣйствительное его совершеніе; они же могутъ удостовѣрять и самоличность совершающихъ актъ.

Дополненіе. Случаи, въ которыхъ, при совершеніи нотаріальнаго акта, требуется болѣе двухъ свидѣтелей, опредѣлены въ мѣстныхъ гражданскихъ законахъ.

obowiązujące przepisy; po 2-e, do umów i układów, w zarządach gminnych oblatowanych, które mogą być sporządzane na zasadzie artykułu 19 ogólnej ustawy włościańskiej i do dodatkowych do niej postanowień; po 3-e, do zawieranych pomiędzy obywatelami ziemskimi i czasowo—obowiązwanymi włościanami umów i układów, wymienionych w artykule 26 ustawy o władzach gubernijalnych i powiatowych do spraw włościańskich, które i nadal powinny być sporządzane podług prawideł ustaw z 19 lutego 1861 r. i dodatkowych do niej postanowień, i po 4-e, do umów i układów osób odbywających kwarantannę.

Uwaga 2. Umowy dobrowolne o pozostawieniu własności ziemskich, we wspólnem posiadaniu znajdujących się, szachownic bez rozgraniczenia (art. 776 pr. o rozgr dóbr), sporządzają się i zatwierdzają podług prawideł ustawy niniejszej, bez pobierania opłat zależnych od miejsca ich sporządzenia (art. 201 ust. niniejsz).

82. Sporządzanie aktów przez poddanych rosyjskich za granicą, w marszach i na okrętach, dokonywa się podług prawideł wyłożonych w prawach cywilnych (t. X, cz. I, art. 911 — 916 wyd. 1857 r. i Najwyżej zatwierdzone 13 grudnia 1865 r. zdanie rady państwa o sporządzaniu i poświadczaniu aktów za granicą).

83. Notariusz powinien nie tylko przekonać się o tożsamości osób przyjmujących udział w sporządzeniu aktu, albo ich pełnomocników, ale także czy ci, od imienia których, albo na imię których akt ma być sporządzony, są zdolni do działań prawnych.

Uwaga. Przy zastosowaniu artykułu 83-go i 77-go ustawy niniejszej, notariusze przy sporządzaniu aktów ulegających wykonaniu w gubernijach, nie wchodzących w skład Warszawskiego okręgu sądowego, jak również w przypadkach, gdy w sporządzeniu aktu przyjmuje udział mieszkańiec wspomnianych gubernii, powinni brać pod uwagę i ogólne prawa cywilne, w Cesarstwie obowiązujące.

84. Przy sporządzaniu każdego aktu notarialnego powinni koniecznie być obecni dwaj świadkowie, poświadczający rzeczywistość sporządzenia aktu; mogą oni zaświadczyć także tożsamość zawierających akt.

Przepis dodatkowy Przypadki, w których przy sporządzaniu aktu notarialnego wymaga się więcej jak dwóch świadków, określone są w miejscowem prawie cywilnem.

© **85.** При совершении купчихъ на недвижимыя имущества требуется три свидѣтеля.

86. Свидѣтелями при совершении актовъ могутъ быть только лица совершеннолѣтнія, грамотныя и извѣстныя нотаріусу лично, или по достовѣрному о нихъ засвидѣльствованію.

87. Свидѣтелями при совершении актовъ, подъ опасеніемъ лишенія акта силы нотаріальнаго, не могутъ быть:

1) слѣпыя, глухіе, нѣмые, безумные и сумасшедшіе;

2) не знающіе русскаго языка;

3) лица, въ пользу которыхъ въ самомъ актѣ дѣлается какое либо распоряженіе, а также состоящіе съ ними или съ участвующими или же съ самимъ нотаріусомъ въ отношеніяхъ, означенныхъ въ ст. 75-й;

4) служащіе въ конторѣ нотаріуса и прислуга какъ его, такъ и служащихъ въ его конторѣ;

5) лишенные правъ состоянія, или подвергавшіеся такимъ наказаніямъ, съ коими сопряжено лишеніе права быть свидѣтелемъ.

88. Желающіе совершить актъ или представляютъ готовый проектъ онаго, или для составленія такого нотаріусомъ, объявляютъ ему о содержаніи и условіяхъ предполагаемаго акта.

89. Нотаріусъ, по разсмотрѣніи условій или проекта, обязанъ допросить участвующихъ въ актѣ: дѣйствительно ли они по доброй волѣ желаютъ его совершить и понимаютъ ли его смыслъ и значеніе.

90. Акты, совершеніе коихъ воспрещено закономъ, а также тѣ, въ содержаніи коихъ окажется что либо противное законамъ, ограждающимъ порядокъ управленія, общественную нравственность или честь частныхъ лицъ, не могутъ быть принимаемы нотаріусомъ къ совершенію.

Примѣчаніе. При примѣненіи ст. 90-й и 77-й сего положенія, по отношенію къ актамъ, подлежащимъ исполненію въ губерніяхъ, не входящихъ въ составъ Варшавскаго судебного округа, а равно въ тѣхъ случаяхъ, когда въ совершеніи акта участвуетъ житель упомянутыхъ губерній, нотаріусы должны принимать въ соображеніе и общіе гражданскіе законы, въ Имперіи дѣйствующіе.

⊙**85.** Przy sporządzeniu aktów kupna majątków nieruchomości wymagani są trzej świadkowie.

86. Przy sporządzeniu aktu mogą być świadkami tylko osoby pełnoletnie, umiejące czytać i pisać, znane osobiście notariuszowi, albo wiarogodnie przed nim zaświadczone.

87. Przy sporządzeniu aktu, pod karą pozbawienia aktu mocy aktu notarialnego, nie mogą być świadkami:

po 1-e, ślepi, głusi, niemi, dotknięci niemocą umysłu i obłąkani;

po 2-e, nieznający języka ruskiego;

po 3-e, osoby na korzyść których robi się w tymże akcie jakies rozporządzenie, a także będące z niemi, albo z zawierającemi akt, lub z notariuszem w stosunkach, określonych w artykule 75-ym;

po 4-e, dependenci notariusza i służba, tak jego, jak i dependentów;

5-e, pozbawieni praw stanu, albo ukarani takimi karami, które pociągają za sobą pozbawienie prawa być świadkiem.

88. Życzący sobie zawrzeć akt, przedstawiają gotowy projekt takowego, albo, w celu sporządzenia przez notariusza projektu, oznajmiają mu o treści i warunkach aktu projektowanego.

89. Notariusz, rozpatrzywszy warunki lub projekt, obowiązany jest wy badać przyjmujących udział w akcie, czy istotnie oni dobrowolnie chcą go zawrzeć, i czy pojmują jego myśl i znaczenie.

90. Akta, sporządzenia których prawo zabrania, jak również i takie, osnowa których przeciwną będzie prawom, mającym na celu zabezpieczenie porządku publicznego, dobrych obyczajów i sławy osób prywatnych, nie mogą być przyjmowane przez notariusza.

Uwaga. Przy zastosowaniu artykułów 90-go i 77-go ustawy niniejszej, notariusze, przy sporządzaniu aktów, ulegających wykonaniu w gubernijach, nie wchodzących w skład Warszawskiego okręgu sądowego, jak również w przypadkach, gdy w sporządzeniu aktu przyjmuje udział mieszkaniec wspomnianych gubernii, powinni brać pod uwagę i ogólne prawa cywilne, w Cesarstwie obowiązujące.

91. При совершеніи акта, въ коемъ участвуетъ лицо, не знающее по-русски и объясняющееся на языкѣ, неизвѣстномъ нотаріусу, требуется содѣйствіе переводчика.

92. Въ проектѣ акта, вслѣдъ за указаніями, предписанными въ ст. 67-й (п. 1 и 2), а также за означеніемъ свидѣтелей (ст. 84, 87) и способа удостовѣренія въ самоличности какъ сихъ послѣднихъ, такъ и участвующихъ въ актѣ лицъ (ст. 73 и 74), излагается самое содержаніе онаго и опредѣляется: кому слѣдуетъ выдать выписи акта (*).

93. Въ проектѣ акта должно быть съ точностію упомянуто о всѣхъ документахъ, представленныхъ для совершенія онаго, какъ-то: о довѣренностяхъ, свидѣтельствахъ самоличности и т. п., съ объясненіемъ, представлены ли они въ подлинникахъ или въ копіяхъ.

94. Самые документы, или засвидѣтельствованныя съ нихъ копіи, сохраняются у нотаріуса, съ означеніемъ на нихъ года, мѣсяца, числа и нумера того акта, къ которому они принадлежатъ.

95. Проектъ акта нотаріусъ прочитываетъ сторонамъ, объявляя имъ о количествѣ слѣдующихъ съ онаго сборовъ.

96. По изъявленіи сторонами согласія на изложеніе акта и по уплатѣ ими сборовъ, проектъ обращается въ актъ нотаріальный (ст. 29 наст. полож.) (**).

(*) Ст. 92 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Въ проектѣ акта, вслѣдъ за указаніями, предписанными въ ст. 67-й (п. 1 и 2), а также за означеніемъ свидѣтелей (ст. 84—87) и способа удостовѣренія въ самоличности какъ сихъ послѣднихъ, такъ и участвующихъ въ актѣ лицъ (ст. 73 и 74), излагается самое содержаніе онаго и опредѣляется: кому слѣдуетъ выдать выписи его изъ актовой книги.

(**) Ст. 96 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

По изъявленіи сторонами согласія на изложеніе акта и по уплатѣ ими сборовъ, проектъ вносится въ актовую книгу.

91. Przy sporządzaniu aktu, w którym przyjmuje udział osoba, nieznająca języka ruskiego i mówiąca językiem, nieznanym notariuszowi, wymagana jest pomoc tłumacza.

92. W projekcie aktu, zaraz po wskazówkach, wymaganych przez artykuł 67-y (p. 1 i 2) i po wymienieniu świadków (art. 84—87) i sposobu przeświadczenia się o tożsamości jak tych ostatnich, tak też i osób przyjmujących udział w akcie (art. 73 i 74), zamieszcza się sama osnowa takowego i zaznacza, komu należy wydać wypisy aktu (*).

93. W projekcie aktu powinny być dokładnie wyszczególnione wszelkie dokumenta, złożone w celu sporządzenia aktu, jako to: pełnomocnictwa, świadectwa tożsamości i t. p. i zamieszczona wzmianka, czy dokumenta te złożone zostały w oryginałach, czy w kopiach.

94. Dokumenta albo poświadczone kopije onych pozostają w zachowaniu u notariusza, przy czém oznacza się na nich rok, miesiąc i dzień i numer tego aktu, do którego one należą.

95. Notariusz odczytuje stronom projekt aktu i oznajmia o ilości należnych od aktu opłat.

96. Projekt zamienia się w akt notarialny (art. 29 nin. ust.), po przyjęciu go przez strony i po złożeniu należnych opłat (**).

(*) Art. 92 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

W projekcie aktu zaraz po wskazówkach wymaganych przez artykuł 67 (p. 1 i 2) i po wymienieniu świadków (art. 84—87) i sposobu przeświadczenia się o tożsamości jak tych ostatnich, tak też i osób przyjmujących udział w akcie (art. 73 i 74) zamieszcza się i sama osnowa aktu i zaznacza komu należy wydać wypisy takowego z księgi aktowej.

(**) Art. 96 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Projekt wpisuje się w księgę aktową po przyjęciu takowego przez strony i po przedstawieniu należnych opłat.

97. Акты должны быть писаны на русскомъ языкѣ и притомъ на російскую монету, російскіе мѣры и вѣсъ, или съ присовокупленіемъ перевода на оныя, если актъ, по желанію сторонъ, заключается на монету, вѣсъ и мѣру иностранныя.

98. Акты съ подписями на иностранномъ языкѣ пишутся съ переводомъ этихъ подписей на русскій (*).

99. Акты должны быть писаны четко, а всякія въ нихъ суммы, числа, нумера и сроки слѣдуетъ означать по крайней мѣрѣ одинъ разъ прописью.

100. Пробѣлы, поправки, приписки и сокращенія допускаются не иначе, какъ съ оговоркою о нихъ въ концѣ акта, за подписью участвующихъ въ его совершеніи.

101. Пробѣлы должны быть прочеркнуты, а поправки сдѣланы такъ, чтобы ошибочно или излишне вписанное перечеркивалось тонкою чертою.

102. Несоблюденіе установленныхъ въ двухъ предъидущихъ статьяхъ условій лишаетъ актъ силы нотаріальнаго.

103. Почистки въ актахъ не допускаются, подъ опасеніемъ недѣйствительности всего писаннаго по чищенному и преданія нотаріуса, если почистка допущена по его винѣ, уголовному суду.

104. По написаніи акта, онъ снова прочитывается сторонамъ, или самими ими долженъ быть прочитанъ въ присутствіи свидѣтелей (**).

105. Лица участвующія въ совершеніи акта, а также прочитавшія или выслушавшія содержаніе его по своему желанію, безъ свидѣтелей, должны, при подписаніи его, объявить свидѣтелямъ, что онъ имъ или ими прочитанъ; о чемъ слѣдуетъ упомянуть и въ самомъ актѣ.

(*) Ст. 98 по полож. 14 апрѣля 1866 г.

Акты съ подписями на иностранномъ языкѣ вписываются въ актовую книгу съ переводомъ этихъ подписей на русскій.

(**) Ст. 104 по полож. 14 апрѣля 1866 г.

Послѣ внесенія акта въ книгу, онъ снова прочитывается сторонамъ, или самими ими долженъ быть прочитанъ въ присутствіи свидѣтелей.

97. Akta winny być pisane w języku ruskim, na monetę rosyjską, rossyjskie miary i wagi, albo będzie dołączona zamiana na takowe, jeżeli akt, z powodu żądania stron, zawierany będzie na monetę, wagi i miary zagraniczne.

98. Akta, podpisane w języku obcym, piszą się z tłumaczeniem tych podpisów na język ruski (*).

99. Akta powinny być pisane wyraźnie, a wszelkie w nich summy, liczby, numera i termina należy wypisać przynajmniej raz jeden literami.

100. Miejsca próżne, poprawki, dopiski i skrócenia pozwalają się wtedy tylko, gdy są zaznaczone na końcu aktu i podpisane przez przyjmujących udział w jego sporządzeniu.

101. Miejsca próżne powinny być przekreślone, a poprawki tak porobione, ażeby to, co mylnie lub zbyt często napisano, przekreślone było cienką linią.

102. Niezachowanie ustanowionych w dwóch powyższych artykułach warunków pozbawia akt mocy aktu notarialnego.

103. Podskrobania w aktach wzbraniają się pod karą nieważności tego wszystkiego co napisane na miejscu podskrobanem, i oddania notariusza, jeżeli podskrobanie ma miejsce z jego winy, pod sąd karny.

104. Po spisaniu aktu znowu odczytuje się on stronom, albo same strony powinny go odczytać w przytomności świadków (**).

105. Osoby, przyjmujące udział w sporządzeniu aktu, jako też strony, które z własnej woli odczytały lub wysłuchały osnowę aktu bez świadków, powinny, podpisując takowy, oznajmić świadkom, że akt im, albo przez nich odczytany został; o czem należy wspomnieć i w samym akcie.

(*) Art. 98 podług ust. notar. z 14 kwietnia 1866 r.

Akta, podpisane w języku obcym, wciągają się do księgi aktowej z tłumaczeniem tych podpisów na język ruski.

(**) Art. 104 podług ust. notar. z 14 kwietnia 1866 r.

Po wciągnięciu aktu do księgi, znowu odczytuje się on stronom, albo same strony powinny go odczytać w przytomności świadków.

106. Присутствие свидѣтелей, независимо отъ желанія сторонъ, обязательно не только при объявленіи условій, но и при самомъ чтеніи такого акта, въ составленіи коего участвуетъ глухой, нѣмой, слѣпой или глухонѣмой.

107. Глухой, умѣющій читать, долженъ самъ прочесть актъ и объявить, соотвѣтствуетъ ли изложеніе онаго вполне его волѣ, о чемъ и означается въ томъ актѣ, до его подписанія.

108. При совершеніи акта отъ имени или на имя глухаго неграмотнаго, сверхъ обыкновенныхъ свидѣтелей, приглашается еще лицо, которому онъ вѣритъ и которое умѣетъ объясняться съ нимъ знаками. Такое лицо можетъ состоять и въ родствѣ съ глухимъ, но должно имѣть всѣ другія условія, требуемыя отъ свидѣтеля.

109. Нотаріусъ долженъ удостовѣриться посредствомъ вопросовъ, не касающихся предмета совершаемаго акта, о томъ точно-ли глухой неграмотный разумѣетъ дѣлаемые ему знаки.

110. Грамотный нѣмой или глухонѣмой, отъ имени или на имя коего совершается актъ, долженъ по прочтеніи акта, написать на немъ собственноручно, что читалъ его и съ содержаніемъ вполне согласенъ.

111. При совершеніи акта отъ имени или на имя нѣмаго или глухонѣмаго неграмотнаго, сверхъ лица, умѣющаго объясняться съ нимъ знаками, слѣдуетъ пригласить еще другое, которому знаки эти извѣстны и которое должно имѣть всѣ качества свидѣтеля (ст. 86 и 87), хотя бы впрочемъ состояло въ родствѣ съ нѣмымъ или глухонѣмымъ.

112. По прочтеніи акта порядкомъ, въ предъидущихъ статьяхъ означеннымъ, онъ подписывается участвующими въ его совершеніи, равно и свидѣтелями, а за тѣмъ—нотаріусомъ (*).

(*). Ст. 112 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

По прочтеніи акта порядкомъ, въ предъидущихъ статьяхъ означеннымъ, онъ подписывается въ актовой книгѣ участвующими въ его совершеніи, равно и свидѣтелями, а за тѣмъ—нотаріусомъ.

106. Obecność świadków, niezależnie od życzenia stron, jest obowiązująca nie tylko przy wymienieniu warunków, ale i przy samem odczytaniu takiego aktu, w sporządzeniu którego przyjmuje udział głuchy, niemy, ślepy albo głuchoniemy.

107. Głuchy, umiejący czytać, powinien sam odczytać akt i oznajmić, czy osnowa takowego w zupełności jest zgodną z jego wolą, o czem i zaznacza się w akcie przed podpisaniem takowego.

108. Przy sporządzaniu aktu od imienia albo na imię głuchego, nieumiejącego pisać ani czytać, oprócz świadków zwyczajnych, powinna być zawezwana osoba, której on wierzy i która umie rozmówić się z nim na migi. Taka osoba może być i krewną głuchego, lecz powinna czynić zadość wszystkim innym warunkom, wymaganym od świadka.

109. Notariusz obowiązany jest przekonać się, za pomocą pytań nie będących w związku z przedmiotem aktu, czy głuchy, nieumiejący pisać ani czytać, dokładnie pojmuje znaczenie robionych mu znaków.

110. Niemy albo głuchoniemy, umiejący pisać i czytać, od imienia albo na imię którego akt się sporządza, powinien po odczytaniu aktu napisać na nim własnoręcznie, że takowy odczytywał i na osnowę takowego w zupełności się zgadza.

111. Przy sporządzaniu aktu od imienia albo na imię niemego lub głuchoniemego, nieumiejącego czytać i pisać, oprócz osoby, która może rozmówić się z nim na migi, należy zawezwać jeszcze drugą osobę, której znaki migowe są znane, i która powinna posiadać wszystkie przymioty świadków (art. 86 i 87), chociażby zresztą i była krewną niemego lub głuchoniemego.

112. Po przeczytaniu aktu w sposób, określony w artykułach poprzedzających, podpisuje się takowy przez strony, akt zawierające, świadków, o potem—przez notariusza (*).

(*) Art. 112 podług ust. not. z 14 kwietnia 1866 r.

Po przeczytaniu aktu w sposób, określony w artykułach poprzedzających, podpisuje się takowy w księdze aktowej przez strony, akt zawierające, świadków, a potem—przez notariusza.

113. Совершающій актъ, по невозможности подписать его, по неграмотности или по другимъ причинамъ, можетъ поручить подпись за себя другому лицу; о чемъ удостовѣряется въ подписи свидѣтелей.

114. Акты отъ имени лицъ, не имѣющихъ возможности, по болѣзни или по другимъ уважительнымъ причинамъ, явиться въ контору нотариуса, ему дозволяется совершать и на дому, внѣ часовъ, опредѣленныхъ для безотлучнаго пребыванія въ его конторѣ (ст. 37), съ соблюденіемъ впрочемъ всѣхъ выше предписанныхъ правилъ.

Примѣчаніе. При примѣненіи настоящей статьи (114) соблюдаются правила, предписанныя статьями 124-ю и 126-ю ипотечной инструкціи 18 (30) іюня 1819 года.

II. О выписяхъ и копіяхъ нотаріальныхъ актовъ.

115. Выпись совершеннаго акта выдается нотариусомъ съ соблюденіемъ правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 67—72, 99—103-й и нижеслѣдующихъ.

116. Нотариусъ можетъ выдавать выпись только тѣмъ, которымъ въ актѣ предоставлено право на ея полученіе, или ихъ повѣреннымъ, наслѣдникамъ и вообще лицамъ, къ которымъ перешли ихъ права, коль скоро ими будутъ представлены законныя о томъ доказательства.

117. Лицамъ, не означеннымъ въ предъидущей статьѣ, выписи выдаются не иначе, какъ по опредѣленію суда.

118. Вторичныя и послѣдующія выписи (дубликаты) тѣхъ актовъ, коихъ выписи были выданы участвовавшимъ въ совершеніи ихъ сторонамъ, дозволяется нотариусу выдавать не иначе, какъ по требованію лицъ, въ актѣ опредѣленныхъ.

113. Zawierający akt, a nie mogący takowego podpisać z powodu nieumienia pisać lub dla innych przyczyn, może upoważnić do podpisania za siebie inną osobę; okoliczność tę stwierdzają swymi podpisami świadkowie.

114. Akta od imienia osób, z powodu choroby albo dla innych zasługujących na uwzględnienie przyczyn, nie mogących stanąć w kancelaryi notariusza, ten ostatni może sporządzać i w mieszkaniu takowych poza godzinami, wyznaczonemi do znajdowania się jego w kancelaryi (art. 37), w ścisłym zastosowaniu się do wszystkich wyżej wyłuszczonych prawideł.

Uwaga. Przy zastosowaniu niniejszego artykułu (114) przestrzegają się przepisy, zawarte w art. 124-ym i 126-ym instrukcyi hypotecznej z 18 (30) czerwca 1819 roku.

II. O wypisach i kopijach aktów notarialnych.

115. Wypis z aktu wydaje notariusz, ściśle stosując się do przepisów, zamieszczonych w artykułach 67—72, 99—103-go i w poniższych.

116. Notariusz mocen jest wydawać wypisy tym tylko, którzy w akcie zastrzegli sobie możliwość ich otrzymania, albo ich pełnomocnikom, spadkobiercom i w ogóle osobom, stojącym w ich prawach, gdy przedstawią na to dowody prawne.

117. Osobom, nie wymienionym w artykule poprzedzającym, wypisy wydają się nie inaczej, jak z decyzji sądu.

118. Powtórne i następne wypisy (duplikaty) tych aktów, których wypisy wydane były zawierającym je stronom, dozwala się wydawać notariuszowi nie inaczej, jak na żądanie osób, w akcie wymienionych.

119. По актамъ, выписъ которыхъ была выдана одной только сторонѣ, вторичныя и послѣдующія выписи могутъ быть выдаваемы не иначе, какъ съ согласія другой стороны, въ совершении акта участвовавшей, или по опредѣленію суда, послѣдовавшему по вызовѣ этой стороны и по выслушаніи ея, если она явилась къ назначенному для того сроку.

120. Въ выписи, выдаваемой по предписанію суда, или лицамъ, не означеннымъ въ актѣ, должно быть упомянуто о предписаніи суда, или о доказательствахъ на право полученія той выписи.

121. Выписъ равносильна подлиннику, кромѣ тѣхъ случаевъ, когда по закону именно требуется представленіе подлиннаго акта (*).

122. Копіи актовъ, нотаріусъ не можетъ выдавать никому иному, кромѣ самихъ лицъ, коими акты составлены, или ихъ повѣренными, наслѣдникамъ и вообще тѣмъ, къ которымъ перешли ихъ права (**).

123. Нотаріусъ не можетъ допустить никого посторонняго къ справкамъ объ актахъ (***)

(*) Ст. 121 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Выписъ изъ актовой книги равносильна подлиннику, кромѣ тѣхъ случаевъ, когда по закону именно требуется представленіе подлиннаго акта.

(**) Ст. 122 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Копіи внесенныхъ въ нотаріальныя книги актовъ, нотаріусъ не можетъ выдавать никому иному, кромѣ самихъ лицъ, коими акты составлены, или ихъ повѣренными, наслѣдникамъ и вообще тѣмъ, къ которымъ перешли ихъ права.

(***) Ст. 123 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотаріусъ не можетъ допустить никого посторонняго къ справкамъ объ актахъ, внесенныхъ въ нотаріальныя книги.

119. W tych razach, gdy wypis z aktu był wydany tylko jednęj ze stron, powtórne i następne wypisy mogą być wydawane nie inaczej, jak za zgodą drugiejj strony, przyjmującejj udział w zawarciu aktu, albo na mocy decyzji sądowejj, zapadłéj po wezwaniu tejjze strony i po wysłuchaniu takowejj, jeżeli ona stanęła w terminie wyznaczonym.

120. W wypisie, który został wydany z decyzji sądu, albo osobom w akcie nie wymienionym, powinno być zaznaczenie o takowejj decyzji, lub o dowodach dającejj prawo do otrzymania takowejj wypisu.

121. Wypis ma tejj samą moc, co i oryginał, wyjąwszy przypadki, w którejj prawo wymaga złożenia samejj oryginału (*).

122. Kopije aktów notariusz nie może wydawać komu innemu, jak tylko tym osobom, które akt zawarły, albo ich pełnomocnikom, spadkobiercom i w ogóle osobom, stojącym w ich prawach (**).

123. Notariusz nie może dozwolić osobom, nie biorącym udziału w zawarciu aktu, informowania się z aktów (***)

(*) Art. 121 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Wypis z księgi aktowejj ma tejj samą moc co i oryginał, wyjąwszy przypadki, w którejj prawo wymaga złożenia samejj oryginału.

(**) Art. 122 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Kopije aktów, wciągniętych do ksiąg notarialnych, notariusz nie może wydawać komu innemu, jak tylko tym osobom, które akt zawarły, albo ich pełnomocnikom, spadkobiercom, i w ogóle osobom, stojącym w ich prawach.

(***) Art. 123 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Notariusz nie może dozwolić osobom, nie biorącym udziału w zawarciu aktu, informowania się z aktów, wciągniętych do ksiąg notarialnych.

124. Изъятія изъ установленныхъ въ двухъ предъидущихъ статьяхъ правилъ допускаются:

1) для лицъ судебного вѣдомства, по надлежащемъ удостовѣреніи, что справки или копіи необходимы имъ для исполненія служебныхъ обязанностей, и

2) для частныхъ лицъ—по согласію на то сторонъ, или когда право полученія справки или копіи будетъ предоставлено судебнымъ опр

125. Вѣрность выписей и копій удостовѣряется нотариусомъ съ соблюденіемъ порядка, указаннаго въ статьяхъ 67-й и 68-й.

126. Выдача каждой выписи или копіи отмѣчается въ актѣ, съ означеніемъ, кому именно она выдана (*).

127. Лица, получающія выписи или копіи, должны дать, въ реестрѣ нотариуса, росписку въ полученіи.

(*) Ст. 126 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Выдача каждой выписи или копіи отмѣчается въ актовой книгѣ, съ означеніемъ кому именно она выдана.

124. Odstąpienia od prawideł, ustanowionych dwoma powyższymi artykułami, są dopuszczalne:

1-e) dla urzędników sądowych, po należytem przekonaniu się, że informacyje albo kopije są im niezbędne do spełnienia ich obowiązków urzędowych,

2-e) dla osób prywatnych—za zgodą stron, albo gdy wydanie informacji lub kopii sąd zadecyduje.

125. Zgodność wypisów i kopii poświadcza notariusz, stosując się do porządku, wskazanego w artykułach 67-ym i 68-ym.

126. Wydanie każdego wypisu albo kopii zaznacza się na akcie z wymienieniem, komu takowy wypis lub kopija wydane zostały (*).

127. Osoby, które otrzymały wypis lub kopiję, powinny pokwitować z ich odbioru w repertorjum notariusza.

(*) Art. 126 podług ust. notarj: z 14 kwietnia 1866 r.

Wydanie każdego wypisu albo kopii zaznacza się w księdze aktowej, z wymienieniem, komu takowy wypis lub kopija wydane zostały.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О совершеіні засвидѣтельствоваіній.

I. Общія правила.

128. Нотаріусы могутъ, по желанію обращающихся къ нимъ, совершать засвидѣтельствванія:

- 1) вѣрности копій;
- 2) подлинности подписей;
- 3) времени предъявленія документовъ у нотаріуса;
- 4) нахожденія лицъ въ живыхъ;
- 5) заявленія объясненій отъ одной стороны другой;
- 6) явки довѣренностей, заемныхъ обстоятельствъ по написаніи и по срокѣ (свод. зак. Т. X ч. 1 ст. 2036 и 2056), договоровъ, указанныхъ въ статьѣ 1534 Т. X ч. 1 законовъ гражданскихъ и разнаго рода протестовъ, и
- 7) мировыхъ записей и прошеній, а равно третейскихъ записей (ст. 1359, 1361 и 1374 устава гражданского судопроизводства).

129. Засвидѣтельствванія означаются въ реестрахъ нотаріусовъ порядкомъ, указаннымъ въ статьѣ 28-й.

130. При совершеіні засвидѣтельствваній нотаріусы должны руководствоваться правилами, изложенными въ статьяхъ 90, 99, 100, 101 и 103-й.

131. При протестѣ векселей нотаріусъ руководствуется правилами, изложенными въ мѣстномъ торговомъ кодексѣ (*).

(*) Ст. 131 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

При протестѣ векселей нотаріусы руководствуются правилами, изложенными въ уставѣ вексельномъ.

ROZDZIAŁ TRZECI

O sporządzaniu poświadczeń.

I. Postanowienia ogólne.

128. Notariusze mogą, na żądanie stawających przed nimi, poświadczać:

- 1) zgodność kopij;
- 2) własnoręczność podpisów;
- 3) daty okazania dokumentów notariuszowi,
- 4) pozostawania osób przy życiu;
- 5) komunikowanie objaśnień jednej ze stron dla drugiej;
- 6) oblaty pełnomocnictw, zobowiązań pożyczkowych, po napisaniu takowych i po terminie (zbioru praw t. X, cz. I, art. 2036 i 2056), umów wymienionych w art. 1534 zb. pr. t. X, cz. I, i różnego rodzaju protestów, i
- 7) ugód pojednawczych i prośb, a także aktów zapisania się na sąd polubowny (art. 1359, 1361 i 1374 ustawy postępowania sądowego cywilnego).

129. Poświadczenia zaznaczają się w repertorjach notariuszów, w sposób wskazany w artykule 28-ym.

130. Sporządzając poświadczenie, notariusze powinni stosować się do prawideł, zamieszczonych w artykułach 90, 99, 100, 101 i 103-m.

131. Protestując weksel, notariusze powinni stosować się do prawideł zamieszczonych w miejscowym kodeksie handlowym (*).

(*) Art. 131 podług ustawy z 14 kwietnia 1866 r.
Protestując weksel, notariusze powinni stosować się do prawideł, zamieszczonych w ustawie wekslowej.

II. Засвидѣтельствованіе вѣрности копій (ст. 128 п. 1).

132. При засвидѣтельствovanіи вѣрности копій съ представлен-ныхъ нотаріусу документовъ, онъ обязанъ сличить копию съ подлинникомъ и оговорить въ засвидѣтельствovanіи, кѣмъ былъ представленъ тотъ документъ, съ котораго копія снята, также снята ли она съ подлинника, или съ другой копіи, и не было ли въ подлинномъ, или въ первоначальной копіи, почитокъ, приписокъ, зачеркнутыхъ словъ, или какихъ либо особенностей.

III. Засвидѣтельствованіе подлинности подписей (ст. 128 п. 2).

133. Для засвидѣтельствovanія подлинности подписей на актѣ, совершенномъ не у нотаріуса, требуется, чтобы онѣ были сдѣланы въ его присутствіи, или при немъ признаны подписавшимися лицами.

134. Самоличность лицъ, нотаріусу неизвѣстныхъ, должна быть удостовѣрена установленнымъ въ статьяхъ 72-й и 73-й порядкомъ, съ оговоркою о томъ въ засвидѣтельствovanіи.

135. Засвидѣтельствованіе подлинности подписей дѣлается на самомъ подписанномъ документѣ.

IV. Засвидѣтельствованіе времени предъявленія документовъ (ст. 128 п. 3).

136. Засвидѣтельствованіе времени предъявленія документа у нотаріуса дѣлается имъ на самомъ документѣ, съ означеніемъ лицъ, оный предъявляющихъ.

II. Poświadczenie zgodności kopii (art. 128 p. 1).

132. Poświadczając zgodność kopii z przedstawionymi dokumentami, notariusz jest obowiązany porównać kopiję z oryginałem i zaznaczyć w poświadczeniu, kto przedstawił ten dokument z którego kopija spisana, a także, czy kopija była spisana z oryginału, czy też z innej kopii, i czy nie było w oryginale albo w pierwszej kopii podskrobań, dopisków, wyrazów wykreślonych, lub innych cech szczególnych.

III. Poświadczenie własnoręczności podpisów (art. 128 p. 2).

133. Poświadczając własnoręczność podpisu na akcie, sporządzonym nie u notariusza, potrzeba, ażeby podpisy były położone w jego obecności, albo przed nim przyznane przez osoby, które się podpisały.

134. Tożsamość osób nieznanym notariuszowi powinna być zaświadczona w sposób, wskazany w artykułach 72-m i 73-m, i okoliczność ta powinna być zaznaczona w poświadczeniu.

135. Poświadczenie własnoręczności podpisu dokonywa się na samym dokumencie podpisanym.

IV. Poświadczenie daty okazania dokumentów (art. 128 p. 5).

136. Poświadczenie daty okazania notariuszowi dokumentu dokonywa się w samym dokumencie, i w nim wymieniają się osoby, które dokument okazały.

137. Нотариусамъ дозволяется принимать, для обращенія въ нотаріальные акты, порядкомъ, указаннымъ въ ст. 29-й, и всякія по желанію предъявителей бумаги, если только онѣ содержаніемъ своимъ не противны законамъ (ст. 90) (*).

138. Отмѣтка нотариуса на возвращаемой предъявителю бумагѣ удостоверяетъ только въ томъ, что она, по желанію предъявителя, обращена въ опредѣленный день въ нотаріальный актъ (**).

V. Засвидѣтельствованіе нахождения лицъ въ живыхъ (ст. 128 п. 4).

139. Для засвидѣтельствованій этого рода нотариусъ обязанъ сперва удостовѣриться, что тотъ, о которомъ требуется его свидѣтельство дѣйствительно находится въ живыхъ, а когда ему самому это лицо неизвѣстно, то и въ самоличности его, порядкомъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 73-й и 74-й.

140. Въ засвидѣтельствованіяхъ, выдаваемыхъ на семь основаній, должно быть означено время, въ которое нотариусъ удостовѣрился въ нахожденіи лица въ живыхъ, и способъ, употребленный имъ для удостовѣренія въ его самоличности.

VI. Засвидѣтельствованіе заявленія объясненій отъ одной стороны другой (ст. 128 п. 5).

141. Нотариусу дозволяется принимать на себя порученіе объ учиненіи отъ одного лица другому какого либо заявленія, наприкладъ отъ домовладѣльца жильцу объ отказѣ квартиры, отъ креди-

(*) Ст. 137 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотариусамъ дозволяется принимать, для внесенія въ актовую книгу, и всякія по желанію предъявителей бумаги, если только онѣ содержаніемъ своимъ не противны законамъ (ст. 90).

(**) Ст. 138 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Отмѣтка нотариуса на возвращаемой предъявителю бумагѣ удостоверяетъ только въ томъ, что она, по желанію предъявителя, внесена въ опредѣленный день въ актовую книгу.

137. Dozwala się notariuszowi przyjmować do zamienienia w akty notarialne, porządkiem, wskazanym w artykule 29-ym, na żądanie stron wszelkiego rodzaju pisma, jeżeli osnowa ich nie sprzeciwia się prawu (art. 90) (*).

138. Zaznaczenie notariusza na zwróconym stronie dokumencie poświadcza tę tylko okoliczność, że takowy, na żądanie okaziciela, zamieniony został w dniu oznaczonym w akt notarialny (**)

V. Poświadczenie pozostawania osób przy życiu (art. 128 p. 4).

139. Przed dokonaniem poświadczenia tego rodzaju, notariusz powinien przekonać się, czy ten, o kim żądają jego świadectwa, istotnie pozostaje przy życiu, a gdy on sam nie zna tej osoby, to przekonuje się także o tożsamości takowej w sposób, w art. 73-m i 74-m określony.

140. W poświadczeniach, wydawanych na tej podstawie, powinien być oznaczony czas, w jakim notariusz przekonał się o pozostawaniu osoby przy życiu, i sposób użyty przez niego w celu przekonania się o tożsamości.

VI. Poświadczenie przedstawienia od jednej ze stron do drugiej (art. 128 p. 5).

141. Notariuszowi dozwala się przyjmować poruczenie przesłania od jednej osoby do drugiej jakiegobądź przedstawienia, na przykład: od właściciela domu lokatorowi z wymówieniem lokalu,

(*) Art. 137 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Dozwala się notariuszowi przyjmować do wciągnięcia do księgi aktowej, na żądanie stron, wszelkiego rodzaju pisma, jeżeli osnowa ich nie sprzeciwia się prawu.

(**) Art. 138 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Zaznaczenie notariusza na zwróconym stronie dokumencie poświadcza tę tylko okoliczność, że takowy, na żądanie okaziciela, wpisany został w dniu oznaczonym w księgę aktową.

тора должнику по обязательству о требуемой уплатѣ долга, и т. п., если подобное заявленіе должно служить къ достиженію непротивной закону цѣли.

142. Нотаріусъ выдаетъ удостовѣреніе о совершеніи заявленія какъ сторонѣ, давшей ему порученіе, такъ и сторонѣ противной, когда она того потребуетъ.

143. Въ удостовѣреніи нотаріуса означаются имена обѣихъ сторонъ, а также мѣсто, число, мѣсяць и годъ, въ случаѣ же требованія и часть, сдѣланнаго заявленія, равно какъ и содержаніе сего послѣдняго.

144. Возраженіе противной стороны противъ заявленія вносится въ удостовѣреніе тогда лишь, когда сія сторона или сама того потребуетъ, или на то, согласится и утвердить такое согласіе своею подписью.

145. Объ отлучкѣ лица, которому слѣдуетъ заявить объявленіе, или объ отказѣ его принять, по болѣзни или по другой законной причинѣ, нотаріуса, сей послѣдній, по желанію поручившаго, выдаетъ ему надлежащее удостовѣреніе.

VII. Засвидѣтельствованіе явочныхъ актовъ (ст. 128 п. 6 и 7).

⊙ **146.** Засвидѣтельствованіе явки заемныхъ обязательствъ, договоровъ и разнаго рода протестовъ дѣлается нотаріусомъ на самомъ актѣ, съ означеніемъ лицъ, оный предъявившихъ.

⊙ **147.** При засвидѣтельствovanіи явки актовъ, нотаріусы обязаны удостовѣриться въ самоличности и законной правоспособности участвующихъ въ совершеніи засвидѣтельствovanія (ст. 72, 73, 74, 83 и 89).

od wierzyciela dłużnikowi, o żądanej w skutek zobowiązania wypłacie długu i t. p., jeżeli podobne przedstawienie nie służy do dopełnienia celu prawu przeciwnego.

142. Notariusz wyda poświadczenie o uczynionem przedstawieniu tak stronie, która dała mu poruczenie, jak i stronie przeciwnej, gdy tego żądać ona będzie.

143. W poświadczeniu notariusza wymieniają się nazwiska obu stron, jako też miejsce, dzień, miesiąc i rok, a w razie żądania i godzinę, w której przedstawienie było dokonane, a także i osnowę tego ostatniego.

144. O opozycji strony przeciwnej co do przedstawienia wspomina się w poświadczeniu tylko wtedy, gdy tego zażąda strona opponująca albo zgodzi się na to i przyzwolenie swoje podpisem stwierdzi.

145. O wydaleniu się osoby, której należy przedstawić zawiadomienie, albo o odmówieniu takowej przyjęcia notariusza z powodu choroby lub innej przyczyny prawnej, notariusz, na żądanie strony, poruczenie mu dającej, wyda jej właściwe o tem zaświadczenie.

VII. Poświadczenie aktów oblatowanych (art. 128 p. 6 i 7).

⊙ **146.** Poświadczenie oblaty zobowiązań pożyczkowych, umów i protestów różnego rodzaju, notariusz dokonywa na samym akcie, przy czem wymienia osoby, które akt okazały.

⊙ **147.** Przed poświadczeniem oblaty aktu, notariusze są obowiązani przekonać się o tożsamości i zdolności prawnej osób, przyjmujących udział w sporządzeniu poświadczenia (art. 72, 73, 74, 83 i 89).

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О принятіи нотаріусами документовъ на храненіе.

148. Нотаріусамъ дозволяется принимать на храненіе, при свидѣтеляхъ, документы, письма и всякаго рода бумаги, хотя бы и въ запечатанныхъ пакетахъ.

149. О принятіи документа на храненіе нотаріусъ выдаетъ предъявителю росписку, за свою подписью и бывшихъ при принятіи свидѣтелей, и записываетъ о томъ въ своемъ реестрѣ.

150. По желанію предъявителя документа, нотаріусъ обязанъ, вмѣсто выдачи ему росписки, совершить о принятіи документа на храненіе актъ нотаріальнымъ порядкомъ, съ прописаніемъ въ семъ актѣ и самого документа, а если оный представленъ въ запечатанномъ пакетѣ, то съ оговоркою о виѣшнемъ видѣ пакета и печатей.

151. Документъ, принятый на храненіе, возвращается не иначе, какъ по предъявленіи росписки или выписи, или по судебному опредѣленію.

152. Получающій документъ обратно долженъ расписаться въ томъ при двухъ свидѣтеляхъ, въ реестрѣ нотаріуса.

153. Неизвѣстный нотаріусу предъявитель росписки или выписи долженъ представить законное, на право полученіе документа, доказательство.

ROZDZIAŁ CZWARTY

O przyjęciu przez notariuszów dokumentów do zachowania.

148. Dozwala się notariuszom przyjmować do zachowania, w obec świadków, dokumenta, listy i wszelkiego rodzaju papiery, nawet w pakietach opieczętowanych.

149. Na dokument przyjęty do zachowania notariusz wydaje pokwitowanie składającemu takowy, przez siebie i przez świadków przy przyjęciu obecnych podpisany, i zapisuje o tem w swoim repertorjum.

150. Na żądanie okaziciela dokumentu, notariusz winien, zamiast pokwitowania, sporządzić o przyjęciu dokumentu do zachowania akt notarialny, w którym i sam dokument będzie zamieszczony, a jeżeli on przedstawiony został w pakiecie opieczętowanym, to opisuje się zewnętrzny kształt pakietu i pieczęci.

151. Dokument, przyjęty do zachowania, zwraca się nie inaczej, jak za okazaniem pokwitowania lub aktu notarialnego, albo na mocy decyzji sądowej.

152. Odbierający dokument powinien pokwitować z odbioru w repertorjum notariusza, w obec dwóch świadków.

153. Nieznany notariuszowi okaziciel pokwitowania lub aktu notarialnego, przed odbiorem dokumentu, powinien złożyć na to dowód prawny.

РАЗДѢЛЪ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЙ.

О КРУГѢ И ПОРЯДКѢ ДѢЙСТВІЙ СЕКРЕТАРЕЙ ИПОТЕЧНЫХЪ ОТДѢЛЕНІЙ.

1. На секретаря ипотечнаго отдѣленія возлагается:

- 1) завѣдываніе ипотечнымъ и нотаріальнымъ архивомъ (ст. 42);
- 2) выдача выписей изъ хранящихся въ этомъ архивѣ нотаріальныхъ актовъ, копій съ нихъ и принадлежащихъ къ нимъ документовъ, а равно возвращеніе всякаго рода документовъ, отданныхъ въ архивъ на храненіе (Прав. о примѣн. нотар. полож. ст. 34).

2. Обязанности секретаря ипотечнаго отдѣленія по завѣдыванію нотаріальнымъ архивомъ состоятъ въ наблюденіи за сохраненіемъ и содержаніемъ въ порядкѣ находящихся въ немъ актовъ, книгъ и документовъ (Прав. о прим. ст. 35).

3. Выписи и копіи составляются и выдаются секретаремъ ипотечнаго отдѣленія по тѣмъ же правиламъ, какъ и нотаріусами (Прав. о прим. ст. 36).

4. Акты о переходѣ или ограниченія права собственности на недвижимое неипотекованное имущество, совершенные другимъ нотаріусомъ, а не состоящимъ при подлежащей, по мѣсту нахождения имущества, ипотечной канцеляріи, для полученія надлежащей силы, должны быть представляемы на утвержденіе предсѣдателя мѣстнаго окружнаго суда. Акты же, касающіеся недвижимыхъ имуществъ, поступившихъ въ собственность сельскихъ жителей на основаніи Высочайшихъ указовъ 19 февраля (2 марта) 1864 года, или же вообще не превышающихъ размѣра *одной уволоки*, представляются мѣстному мировому судѣ, при которомъ состоитъ ипотечное отдѣленіе (Прав. о прим. ст. 37).

DZIAŁ DODATKOWY.

O ZAKRESIE I SPOSOBIE DZIAŁAŃ SEKRETARZY WYDZIAŁÓW HYPOTECZNYCH.

1. Na sekretarza wydziału hipotecznego wkłada się:
 - 1) zawiadywanie archiwum hipoteczném i notarialném (art. 42);
 - 2) wydawanie wypisów ze znajdujących się w zachowaniu w tem archiwum aktów, kopii z nich i z dołączonych do nich dokumentów, jak również zwracanie wszelkiego rodzaju dokumentów, złożonych w archiwum do zachowania (Przepisy o zastosow. ustawy notarj. art. 34).

2. Obowiązki sekretarza wydziału hipotecznego, jako zawiadującego archiwum notarialném, zawierają się w dozorowaniu nad zachowaniem i utrzymaniem w porządku znajdujących się w nim aktów, ksiąg i dokumentów (Przep. o zastos. art. 35).

3. Sekretarz wydziału hipotecznego sporządza i wydaje wypisy i kopije podług tych samych prawideł co i notariusze (Przep. o zast. art. 36).

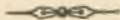
4. Akta o przeniesieniu lub ograniczeniu prawa własności majątku nieruchomego, nie mającego hipoteki urządzonej, przyjęte przez notariusza, urzędującego przy innej, a nie przy właściwej, podług położenia majątku, kancelaryi hipotecznej, ażeby miały moc obowiązującą, powinny być przedstawione do zatwierdzenia prezesowi miejscowego sądu okręgowego. Akta zaś dotyczące nieruchomości, nabytych na własność przez mieszkańców wsi na mocy NAJWYŻSZYCH ukazów z 19 lutego (2 marca) 1864 roku, lub w ogóle nie przenoszących *jednej włóki*, przedstawiane będą miejscowemu sędziemu pokoju, przy którym znajduje się wydział hipoteczny (Przep. o zast. art. 37).

5. Упомянутые въ предъидущей статьѣ акты представляются въ *годовой*, со дня совершенія акта срокъ, лично: или сторонами, или, по порученію ихъ, однимъ изъ мѣстныхъ нотаріусовъ того города, гдѣ находится окружной судъ или мировой судья (ст. 4 наст. разд.), или же чрезъ повѣреннаго (Прав. о прим. ст. 38).

6. По утвержденіи предсѣдателемъ или мировымъ судью акта, съ него снимается въ ипотечной канцеляріи копія и передается на храненіе въ архивъ (Прав. о прим. ст. 39).

7. Выданныя нотаріусами выписи тѣхъ подлежащихъ исполненію въ прочихъ частяхъ Имперіи актовъ, которыя должны быть обращены въ акты крѣпостные, предъявляются для засвидѣтельствованія ихъ подлинности предсѣдателю подлежащаго окружнаго суда (Прав. о прим. ст. 40).

8. Въ подлинности предъявленной выписи, предсѣдатель окружнаго суда удостовѣряется чрезъ сличеніе печати и подписи издавшаго ее нотаріуса съ подписью его и слѣпкомъ печати, хранящимися въ ипотечной канцеляріи (Прав. о прим. ст. 41).

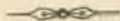

5. Wyszczególnione w poprzedzającym artykule akta przedstawiane będą w terminie *rocznym* od dnia sporządzenia aktu, osobiście: przez strony, albo z ich upoważnienia przez jednego z notariuszów, urzędujących w tem mieście, gdzie znajduje się sąd okręgowy lub sędziego pokoju (art. 4 działu niniejsz), albo nakoniec przez pełnomocnika (Przep. o zast. art. 38).

6. Po zatwierdzeniu przez prezesa lub sędziego pokoju aktu, spisuje się z takowego w kancelaryi hipotecznej kopija i składa się do zachowania do archiwum (Przep. o zast. art. 39).

7. Wydane przez notariuszów wypisy z aktów, mających być wykonanymi w innych częściach Cesarstwa, i które mają być zamienione w akta wieczyste, przedstawione będą do zalegalizowania ich autentyczności prezesowi właściwego sądu okręgowego (Przep. o zast. art. 40).

8. Prezes sądu okręgowego przekonywa się o autentyczności przedstawionego wypisu, za pomocą porównania pieczęci i podpisu wydającego ten wyciąg notariusza, z jego podpisem i wyciskiem pieczęci, przechowującymi się w kancelaryi hipotecznej (Przep. o zast. art. 41).

РАЗДѢЛЪ ТРЕТІЙ.

О КРУГѢ И ПОРЯДКѢ ДѢЙСТВІЙ СТАРШИХЪ НОТАРІУСОВЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О кругѣ дѣйствій старшихъ нотаріусовъ.

© 154. На старшаго нотаріуса возлагается:

- 1) завѣдываніе нотаріальнымъ архивомъ;
- 2) выдача выписей изъ хранящихся въ этомъ архивѣ актовыхъ книгъ, копій съ нотаріальныхъ актовъ и принадлежащихъ къ нимъ документовъ, а равно возвращеніе всякаго рода документовъ, отданныхъ въ архивъ на храненіе, и
- 3) утвержденіе актовъ о недвижимыхъ имуществахъ, состоящихъ въ томъ судебномъ округѣ, въ которомъ находится архивъ, а равно веденіе крѣпостныхъ книгъ, реестровъ крѣпостныхъ дѣлъ и указателей.

Дополненіе. На помощникахъ старшихъ нотаріусовъ лежитъ содѣйствіе послѣднимъ по завѣдыванію нотаріальнымъ архивомъ, по дѣлопроизводству и храненію книгъ, дѣлъ и документовъ (ст. 154 п. I и ст. 155 сего полож.), согласно инструкціи, которая дана имъ

DZIAŁ TRZECI.

O ZAKRESIE I SPOSOBIE DZIAŁAŃ STARSZYCH NOTARJUSZÓW.

ROZDZIAŁ PIĘRWSZY.

O zakresie działań starszych notariuszów.

© **154.** Na starszego notariusza wkłada się:

- 1) zawiadywanie archiwum notarialnym;
- 2) wydawanie wypisów z będących w zachowaniu w tem archiwum ksiąg aktowych, kopii z aktów notarialnych, dołączonych do tychże dokumentów, jako też i zwracanie wszelkiego rodzaju dokumentów, oddanych do zachowania w archiwum.
- 3) zatwierdzanie aktów dotyczących majątków nieruchomości, położonych w tym okręgu sądowym, w którym znajduje się archiwum, a także utrzymywanie ksiąg wieczystych i rejestrów akt wieczystych i wykazów.

Przepis dodatkowy. Pomocnicy starszych notariuszów obowiązani są pomagać tymże w zawiadywaniu archiwum notarialnym, w ułatwianiu czynności kancelaryjnych oraz przechowywaniu ksiąg, akt i dokumentów (art. 154 p. 1 i art. 155 ustawy niniejszej),

будеть отъ министра юстиціи. Но утвержденіе крѣпостныхъ актовъ и выдача залоговыхъ свидѣтельствъ, выписей и копій (ст. 154 п. 2 и 3 сего полож.), совершаются помощникомъ старшаго нотаріуса лишь при исправленіи имъ должности старшаго нотаріуса во время болѣзни или отлучки послѣдняго.

⊙ **155.** Обязанность старшаго нотаріуса по завѣдыванію нотаріальнымъ архивомъ состоитъ въ наблюденіи за сохраненіемъ и содержаніемъ въ порядкѣ находящихся въ немъ книгъ, дѣлъ и документовъ.

⊙ **156.** Выписки и копии составляются и выдаются старшимъ нотаріусомъ по тѣмъ же правиламъ, какъ и нотаріусами.

Дополненіе. 1) На старшаго нотаріуса возлагается выдача свидѣтельствъ: а) на имѣнія предназначаемыя къ обращенію въ заповѣдныя (ст. 478 п. 2 т. X ч. I), и б) на имѣнія, представляемыя въ залогъ (ст. 1613 сего же тома и ст. 323 уст. кред.).

2) Свидѣтельства сіи выдаются по прошеніямъ частныхъ лицъ, изъ состоящаго при окружномъ судѣ, по мѣсту нахождения имѣнія, нотаріальнаго архива, на гербовой бумагѣ, цѣною въ одинъ рубль, съ соблюденіемъ порядка опредѣленнаго въ статьяхъ 167, 168, 172, 191 и 217 сего положенія и съ означеніемъ въ нихъ всѣхъ требуемыхъ законами свѣдѣній.

3) Для полученія свѣдѣній о лежащихъ на недвижимыхъ имѣніяхъ недоимкахъ и взыскаціяхъ, а также о качествахъ и количествахъ земли и несуществованіи въ имѣніяхъ черезполосности, старшіе нотаріусы входятъ въ непосредственное сношеніе съ учрежденіями, въ коимъ свѣдѣнія эти находятся, или же относятся въ губернскія правленія, которыя въ такомъ случаѣ обязаны собирать тѣ свѣдѣнія изъ подлежащихъ учреждений и доставлять оныя въ нотаріальные архивы.

4) Старшій нотаріусъ, по выдачѣ свидѣтельства о свободности имѣнія, дѣлаетъ о томъ надлежащую отмѣтку въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ и сообщаетъ для припечатанія въ С.-Петербургскую сенатскую типографію, на точномъ основаніи статей 178 и 179 сего положенія.

Примѣчаніе. Относительно наложенія запрещеній на имѣніе, по принятіи онаго въ залогъ и отвосительно снятія запрещенія, по минованіи причинъ къ оному,

stosownie do instruckyi dla nich wydać się mającej przez ministra sprawiedliwości; lecz zatwierdzać akta wieczyste i wydawać świadectwa zastawne, wypisy i kopije (art. 154 p. 2 i 3 ust. niniej.) może pomocnik starszego notariusza, tylko pełniąc obowiązki tego notariusza w razie jego choroby lub nieobecności.

◎ **155.** Obowiązki starszego notariusza, dotyczące zawiadywania archiwum notarialnem, zawierają się w doglądaniu całości i porządku znajdujących się w archiwum ksiąg, akt i dokumentów.

◎ **156.** Starszy notariusz sporządza i wydaje wypisy i kopije podług tychże prawideł, co i notariusze.

Przepis dodatkowy. 1) Starszy notariusz obowiązany jest wydawać świadectwa: a) dotyczące majątków przeznaczonych do utworzenia z nich majoratów (art. 478 p. 2 t. X cz. I), i b) dotyczące majątków, przedstawionych jako kaucje (art. 1613 tegoż tomu i art. 323 ust. kredyt.).

2) Świadectwa te wydają się, na prośby osób prywatnych, z archiwum znajdującego się przy sądzie okręgowym, którego władzy ulega majątek, na papierze stemplowym, ceny rubla srebrem, przy czem przestrzega się porządek, określony w artykułach 167, 168, 172, 191 i 217 ustawy niniejszej i zamieszczają się w nich wszelkie wiadomości przez prawo wymagane.

3) Ażeby otrzymać wiadomość o zaległościach, obciążających majątek nieruchomy i rozciągniętych do takowego egzekucyi, jako też o jakości i ilości ziemi, oraz nieistnieniu w majątku szachownicy, starsi notariusze bezpośrednio znoszą się z władzami, które wiadomości te posiadają, albo też zapytują rządy gubernijalne, które w takim razie są obowiązane ściągnąć te wiadomości od władz właściwych i zakommunikować je archiwum notarialnemu.

4) Starszy notariusz, wydawszy świadectwo, że majątek nie jest obciążony, robi o tém właściwe zaznaczenie w rejestrze akt wieczystych i komunikuje o tém ogłoszeniu St.-Peterburskiej drukarni senatu, ściśle stosując się do artykułów 188 i 139 ustawy niniejszej.

Uwaga. Co do ostrzeżenia na majątku, po przyjęciu w zastaw takowego, i co do zniesienia ostrzeżenia z powodu uchylenia przyczyn takowego

старшій нотаріусъ исполняетъ всѣ обязанности упраздненныхъ палатъ гражданскаго суда, дѣлая также надлежащія отмѣтки въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ.

5) На старшаго нотаріуса возлагается также обязанность сообщать губернскимъ по крестьянскимъ дѣламъ присутствіямъ указанныя въ ст. 99 Высочайше утвержденнаго 19 февраля 1861 года положенія о выкупѣ (36—659) свѣдѣнія объ измѣненіяхъ въ коихъ производится выкупъ крестьянскихъ угодій. Свѣдѣнія эти старшіе нотаріусы должны доставлять, по требованію губернскаго присутствія, согласно статьѣ 100 положенія о выкупѣ (см. т. IX, особое прил.), безъ всякаго замедленія, не позже какъ въ теченіе мѣсяца.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

Объ утвержденіи актовъ о недвижимыхъ имуществахъ.

⊙ **157.** Нотаріальные акты, которыми устанавливаются права на недвижимое имущество, обращаются, чрезъ утвержденіе ихъ старшимъ нотаріусомъ того судебнаго округа, гдѣ имущество находится, въ акты крѣпостные.

⊙ **158.** Старшему нотаріусу поручается утверждать слѣдующіе акты, устанавлиющіе переходъ права собственности на недвижимое имущество:

- 1) купчія крѣпости;
- 2) дарственныя записи;
- 3) рядныя и отдѣльныя записи;
- 4) раздѣльные акты, по которымъ общее имущество переходитъ

starszy notariusz pełni wszystkie obowiązki zniesionych izb sądu cywilnego, przy czem robi także właściwe zaznaczenie w rejestrze akt wieczystych.

5) Starszy notariusz jest także obowiązany zawiadamiać urzędy gubernijalne do spraw włościańskich, wymienione w art. 99 Najwyżej zatwierdzonej 19 Lutego 1861 r. ustawy o wykupie (36—659) o majątkach, w których odbywa się wykup ziem włościańskich. Starsi notariusze powinni o tem zawiadamiać na żądanie urzędu gubernjalnego, stosownie do art. 100 ustawy o wykupie, (patrz t. IX dod. oddz.) bez zwłoki czasu, nie później jak w ciągu miesiąca.

ROZDZIAŁ DRUGI

O zatwierdzaniu aktów, dotyczących majątków nieruchomości.

⊙ **157.** Akta notarialne, ustanawiające prawa do majątków nieruchomości, przez zatwierdzenie ich przez starszego notariusza tego okręgu sądowego, w którym znajduje się majątek, stają się aktami wieczystymi.

⊙ **158.** Starszy notariusz zatwierdzać będzie następujące akta, ustanawiające przeniesienie prawa własności majątku nieruchomościowego:

- 1) akta wieczyste kupna;
- 2) akta darowizny;
- 3) zapisy posagowe i o wydzieleniu majątkowem dzieci;
- 4) akta podziału, na mocy których majątek wspólny przecho-

въ собственность одного изъ соучастниковъ, или раздѣляется между ними по частямъ;

5) мировыя и всѣ сдѣлки, въ силу которыхъ одна изъ сторонъ уступаетъ другой право собственности, и

6) вообще всѣ акты о недвижимыхъ имѣніяхъ, которые, по законамъ гражданскимъ, должны быть совершены крѣпостнымъ порядкомъ.

⊙ **159.** Старшему нотаріусу поручается утверждать акты и вносить въ реестръ крѣпостныхъ дѣлъ для отмѣтки объ ограниченіяхъ права собственности на недвижимыя имущества, состоящихъ:

1) въ обремененіи имущества залогомъ;

2) въ уступкѣ собственникомъ, въ пользу посторонняго лица, или же въ пользу другаго недвижимаго имущества, права пожизненнаго владѣнія, пользованія, выкупа угодій или частнаго участка (повинностей сервитутовъ, ст. 432 и 433 т. X. ч. 1 зак. гражд.), и

3) въ запрещеніи отчуждать имущество.

⊙ **160.** Договоры найма имуществъ и отдачи оныхъ въ содержаніе могутъ быть совершаемы или домашнимъ, или нотаріальнымъ, или крѣпостнымъ порядкомъ, по примѣненію къ правиламъ, изложеннымъ въ ст. 1071, 1702 и 1703 т. X ч. 1 зак. гражд.

⊙ **161.** Для утвержденія нотаріальнаго акта, выпись изъ актовой книги должна быть предъявлена старшему нотаріусу того судебного округа, гдѣ имущество находится, въ годовой со дня совершения акта срокъ, лично: или сторонами, или, по порученію ихъ, однимъ изъ мѣстныхъ нотаріусовъ того города, въ которомъ находится нотаріальный архивъ, или же чрезъ повѣреннаго.

⊙ **162.** Порученіе предъявить выпись къ утвержденію можетъ быть означено на самой выписи.

⊙ **163.** Пересылка по почтѣ выписей прямо въ архивъ или къ завѣдывающему онымъ старшему нотаріусу, не дозволяется.

dzi na własność jednego z współwłaścicieli, albo rozdziela się między nimi na części;

5) układy pojednawcze i wszelkie inne, na mocy których jedna strona ustępuje drugiej prawo własności; i

6) wszelkie w ogóle akta, dotyczące majątków nieruchomości, które według praw cywilnych powinny być sporządzone jako akta wieczyste.

⊙ **159.** Porucza się starszemu notariuszowi zatwierdzać akta i w rejestrach akt wieczystych robić zaznaczenia o ograniczeniach praw własności do majątków nieruchomości:

1) przy obciążaniu majątku zastawem;

2) przy ustąpieniu przez właściciela na korzyść drugiej osoby, albo na korzyść innego majątku nieruchomego, prawa dożywotniego posiadania, użytkowania, wykupu ziem, albo powinności i służebności (art. 432 i 433 t. X cz. I pr. cywi).

3) przy zakazie zbycia majątku

⊙ **160.** Umowy o najmie majątków i dzierżawę takowych mogą być sporządzone albo jako akta z podpisem prywatnym, albo jako akta notarialne, lub wieczyste, stosownie do przepisów zamieszczonych w art. 1701, 1702 i 1703 t. X cz. I pr. cyw.

⊙ **161.** Dla zatwierdzenia aktu notarialnego, wypis z księgi aktowej powinien być przedstawiony starszemu notariuszowi tego okręgu sądowego, w którym majątek znajduje się, w terminie rocznym od dnia sporządzenia aktu, osobiście: albo przez strony, albo z ich poruczenia, przez jednego z notariuszów miejscowych tego miasta, w którym znajduje się archiwum notarialne, albo przez pełnomocnika.

⊙ **162.** Poruczenie przedstawienia wypisu do zatwierdzenia może być zaznaczone na samym wypisie.

⊙ **163.** Przesyłanie pocztą wypisów wprost do archiwum, albo do zawiadującego takowem starszego notariusza, nie jest dozwolone.

- ⊙ **164.** По предъявленіи выписи, старшій нотаріусъ записываетъ о томъ въ своемъ журналѣ, съ означеніемъ числа, мѣсяца и года предъявленія и предъявившаго лица.
- ⊙ **165.** Въ подлинности предъявленной выписи старшій нотаріусъ удостовѣряется, чрезъ сличеніе подписи и печати выдавшаго ее нотаріуса съ подписью его и слѣпкомъ печати, хранящимися въ архивѣ.
- ⊙ **166.** Подлинность подписи и печати на выписи, выданной нотаріусомъ или исполняющимъ его обязанность лицомъ, состоящими въ другомъ судебномъ округѣ, должна быть засвидѣтельствована старшимъ нотаріусомъ этого округа.
- ⊙ **167.** При утвержденіи выписи, старшій нотаріусъ обязанъ удостовѣриться въ томъ: во 1-хъ, что гражданскіе законы (т. X ч. 1) не воспрепятствуютъ совершенію и утвержденію акта, и во 2-хъ, что означенное въ предъявленной выписи имущество дѣйствительно принадлежитъ сторонѣ его отчуждающей или соглашающейся на ограниченіе права собственности.
- ⊙ **168.** Для удостовѣренія въ принадлежности имущества сторонѣ отчуждающей оное старшій нотаріусъ обязанъ справиться въ крѣпостныхъ, запретительныхъ и разрѣшительныхъ книгахъ, а также въ реестрахъ крѣпостныхъ дѣлъ и въ указателяхъ къ этимъ книгамъ и реестрамъ, или потребовать представленія другихъ доказательствъ на принадлежность имущества, согласно съ правилами, въ гражданскихъ законахъ установленными.
- ⊙ **169.** Старшій нотаріусъ, удостовѣрившись въ томъ, что выпись удовлетворяетъ требованіямъ статей 89-й и 167-й, взимаетъ въ казну слѣдующія пошлины, послѣ чего, сдѣлавъ на выписи надпись объ утвержденіи, вноситъ ее въ крѣпостную книгу и отмѣчаетъ о томъ въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ (ст. 177 п. 2).

- ⊙ **164.** Po przedstawieniu wypisu, starszy notariusz robi o t \acute{e} m zaznaczenie w swoim dzienniku, i wymienia dzie \acute{n} , mie s iac i rok oraz osob \acute{e} , kt o ra wypis przedstawiła.
- ⊙ **165.** O autentyczno s ci przedstawionego wypisu starszy notariusz przekonywa si \acute{e} za pomoc \acute{a} por o wnania podpisu i pieczęci notariusza, kt o ry wypis wydał, z jego podpisem i wyciskiem pieczęci zachowywanym w archiwum.
- ⊙ **166.** Autentyczno s ć podpisu i pieczęci, na wypisie wydanym przez notariusza, albo przez osob \acute{e} pełniącą jego obowiazki, urz e dujących w innym okr e gu s o downym, powinna by $ć$ po s wiadczona przez starszego notariusza tego s okr e gu.
- ⊙ **167.** Zatwierdzając wypis, starszy notariusz powinien przekona $ć$ si \acute{e} : 1-e, że prawa cywilne (t. X cz. I) nie wzbraniają zawarcia i zatwierdzenia aktu, i 2-e, że majątek oznaczony w przedstawionym wypisie rzeczywi s cie nale $ży$ do strony, zbywającej takowy, albo zgadzającej si \acute{e} na ograniczenie praw wlasności.
- ⊙ **168.** A $że$ by przekona $ć$ si \acute{e} czy majątek nale $ży$ do strony zbywającej takowy, starszy notariusz obowiazany jest poinformowa $ć$ si \acute{e} w ksi e gach wieczystych, ksi e gach ostrzeżeń i zniesienia takowych, a tak $że$ w rejestrach akt wieczystych i w wykazach tych $że$ ksi e g i rejestr o w, albo za $ż$ ąda $ć$ zło $ż$ enia innych dowod o w wlasności majątku, stosownie do przepis o w prawa cywilnego.
- ⊙ **169.** Starszy notariusz, przekonawszy si \acute{e} że wypis czyni zado s ć wymaganiom artykuł o w 88-go i 167-go, pobiera nale $ż$ ne opłaty skarbowe, poczem zrobiwszy na wypisie zaznaczenie o zatwierdzeniu, wci o ga takowy do ksi e gi wieczystej i zaznacza to w rejestrze akt wieczystych (art. 177 p. 2).

- ⊙ **170.** Выпись остается, со всіми принадлежащими къ ней приложеніями, на храненіи въ нотаріальномъ архивѣ.
- ⊙ **171.** На основаніи внесеннаго въ крѣпостную книгу акта, старшій нотаріусъ выдаетъ сторонамъ выписи по тѣмъ же правиламъ, по какимъ выдаются выписи изъ актовыхъ книгъ (ст. 115—121).
- ⊙ **172.** Выписи актовъ изъ крѣпостной книги и копіи крѣпостныхъ актовъ, если тотъ, кому онѣ слѣдуютъ, по болѣзни или другимъ уважительнымъ причинамъ, самъ въ нотаріальный архивъ не явится, могутъ быть доставляемы на домъ. Въ семъ случаѣ посылается на домъ и реестръ (ст. 48, п. 1) для учиненія въ немъ росписки въ полученіи.
- ⊙ **173.** Предъявившимъ выпись старшій нотаріусъ объявляетъ о встрѣчаемыхъ къ утвержденію крѣпостнымъ порядкомъ акта законныхъ препятствіяхъ, для принятія надлежащихъ мѣръ къ устраненію этихъ препятствій.
- ⊙ **174.** О предъявленіи выписи и о причинахъ отказа въ ея утвержденіи старшій нотаріусъ записываетъ въ свой журналъ.
- ⊙ **175.** Предъявившіе выпись могутъ требовать отъ старшаго нотаріуса выписку изъ журнала объ отказѣ въ ея утвержденіи.
- ⊙ **176.** Недовольнымъ предоставляется, съ предъявленіемъ этой выписки, обратиться въ окружный судъ, на основаніи правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 60—63-й.
- ⊙ **177.** По утвержденіи акта о переходѣ права собственности на недвижимое имущество, въ реестръ крѣпостныхъ дѣлъ вписываются:
- 1) имя, отчество и фамилія пріобрѣтателя, а по желанію, для еще болѣе точнаго опредѣленія его личности, званіе его и мѣсто жительства;

⊙ **170.** Wypis wraz ze wszelkimi należącymi do niego annexami pozostaje w zachowaniu w archiwum notarialnem.

⊙ **171.** Na zasadzie aktu, wniesionego w księgę wieczystą, starszy notariusz wydaje stronom wypisy podług tychże przepisów, jakie przestrzegane być winny przy wydawaniu wypisów z ksiąg aktowych (art. 115—121).

⊙ **172.** Wypisy aktów z księgi wieczystej i kopije aktów wieczystych mogą być przesyłane do mieszkania, jeżeli ten, któremu wydać takowe należy, z powodu choroby lub innych godnych uwagi przyczyn, nie stawia się osobiście w archiwum notarialnem. W tym ostatnim razie posyła się do mieszkania i rejestr (art. 48 p. 1), w którym kwituje się z odbioru.

⊙ **173.** Składającym wypis, starszy notariusz oznajmia o przeszkodach prawnych, wstrzymujących zamienienie aktu w wieczysty, w celu przedsięwzięcia środków właściwych do uchylenia tych przeszkód.

⊙ **174.** O złożeniu wypisu i przyczynach odmówienia zatwierdzenia takowego starszy notariusz zapisuje do swego dziennika.

⊙ **175.** Składający wypis mogą żądać od starszego notariusza kopii zaznaczenia w dzienniku o odmówieniu zatwierdzenia takowego.

⊙ **176.** Dozwala się niezadowolonym przedstawić kopiję z takowego zaznaczenia sądowi okręgowemu, na zasadzie prawideł zawartych w artykułach 60—63.

⊙ **177.** Po zatwierdzeniu aktu o przeniesieniu prawa własności majątku nieruchomego, wpisuje się do rejestru akt wieczystych:

1) imię, imię ojca i nazwisko nabywcy, a w razie żądania dla ściślejszego określenia, stan i miejsce jego zamieszkania.

2) rodzaj aktu, na mocy którego prawo własności przeszło do

2) родъ акта, въ силу котораго право собственности перешло къ приобретателю, съ означеніемъ времени утвержденья сего акта и нумера и страницы его въ крѣпостной книгѣ.

⊙ **178.** Акты, ограничивающіе право собственности, по утвержденьи ихъ старшимъ нотаріусомъ, отмѣчаются въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ.

⊙ **179.** Объявленіе о содержаніи акта о переходѣ или ограниченіи права собственности на недвижимыя имѣнія старшій нотаріусъ, по внесеніи акта въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ, сообщаетъ въ с.-петербургскую сенатскую типографію, для напечатанія установленнымъ порядкомъ въ сенатскихъ объявленіяхъ.

⊙ **180.** О времени совершенія ввода во владѣніе имѣніемъ старшій нотаріусъ, по полученіи надлежащаго о томъ увѣдомленія отъ судебного пристава или мирового судьи, также сообщаетъ о томъ въ сенатскую типографію (ст. 1431 уст. гражд. судопр.).

⊙ **181.** Въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ отмѣчаются совершенные и утвержденные, установленнымъ въ законахъ гражданскихъ порядкомъ, акты о обращеніи имущества въ заповѣдное и данныя на имущество, проданное съ публичнаго торга.

⊙ **182.** Отмѣтки въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ объ ограниченіяхъ права собственности на отчуждаемое недвижимое имущество не препятствуютъ утвержденію акта о переходѣ этого права, если ограниченіе не состоитъ въ прямомъ запрещеніи.

⊙ **183.** Послѣдующіе акты объ ограниченіяхъ права собственности утверждаются старшимъ нотаріусомъ, и отмѣтки объ этихъ ограниченіяхъ вносятся въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ, не требуя

nabywcy, przy czem oznacza się data zatwierdzenia tego aktu, numer i stronnica na której wpisany został do księgi wieczystej.

⊙ **178.** Akta o ograniczeniu prawa własności, po zatwierdzeniu ich przez starszego notariusza, odnotowują się w rejestrze akt wieczystych.

⊙ **179.** Starszy notariusz, po wniesieniu aktu do rejestru akt wieczystych, komunikuje St.-Petersburgskiej drukarni senatu ogłoszenie o treści aktu, o przeniesieniu lub ograniczeniu prawa własności majątku nieruchomego w celu wydrukowania go, w sposób ustanowiony, w dzienniku senackim.

⊙ **180.** Starszy notariusz komunikuje drukarni senackiej także o czasie wprowadzenia w posiadanie majątku, gdy o tem otrzyma właściwe zawiadomienie od komornika sądowego lub sędziego pokoju (art. 1431 ust. post. sąd. cyw.).

⊙ **181.** W rejestrze akt wieczystych oznaczają się akta, sporządzone i zatwierdzone, w sposób ustanowiony przez prawo cywilne o zamianie majątku w majorat i o nabyciu majątku na publicznej licytacji.

⊙ **182.** Zaznaczenie w rejestrze spraw wieczystych o ograniczeniach prawa własności do zbywanego majątku nieruchomego, nie stanowią przeszkody do zatwierdzenia aktu o przejściu tego prawa, jeżeli ograniczenie nie wynika wprost z zastrzeżenia.

⊙ **183.** Następne akta o ograniczeniach prawa własności zatwierdza starszy notariusz i zaznaczenia o nich wnoszą się do rejestru akt wieczystych, bez żądania przyzwolenia na to osób, na ko-

на то согласія лицъ, въ пользу которыхъ имѣются уже ограниченія, если впрочемъ права сихъ лицъ не нарушаются ограниченіями послѣдующими.

⊙ **184.** Въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ, при внесеніи отмѣтокъ по актамъ, ограничивающимъ право собственности и по запрещеніямъ, должно означать:

1) родъ устанавливаемого обезпеченія и сумму онаго, когда сія сумма опредѣлена;

2) годъ, мѣсяцъ и число, въ которое актъ о томъ состоялся, и

3) номеръ и страницу его въ крѣпостной книгѣ.

⊙ **185.** При обезпеченіи убытковъ, могущихъ оказаться впоследствии, и во всѣхъ другихъ случаяхъ, когда размѣръ устанавливаемого обезпеченія не можетъ быть показанъ съ точностію, въ реестрѣ означается высшая, по показанію сторонъ, сумма, за которую имущество должно отвѣчать.

⊙ **186.** Акты, въ которыхъ не означено въ точностію, въ чемъ состоитъ ограниченіе права собственности, вовсе къ утвержденію не принимаются и въ реестрѣ никакихъ отмѣтокъ по нимъ не дѣлается.

⊙ **187.** Уничтоженіе отмѣтокъ о залогѣ и другихъ ограниченіяхъ права собственности можетъ послѣдовать или вслѣдствіе разрѣшительныхъ статей, или съ согласія того, въ чью пользу отмѣчены въ реестрѣ залогъ или другое ограниченіе, или же по опредѣленію суда.

⊙ **188.** Объ уничтоженіи отмѣтокъ старшій нотаріусъ означаетъ въ своемъ журналѣ, указывая въ то же время, въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ, рядомъ съ отмѣткою объ уничтоженномъ правѣ, годъ, мѣсяцъ и число уничтоженія и тотъ актъ или судебное опредѣле-

rzyść których porobiono wcześniejsze ograniczenia, jeżeli tylko prawa tych osób nie były naruszone późniejszymi ograniczeniami.

⊙ **184.** Wnosząc w rejestr akt wieczystych zaznaczenie o aktach, ograniczających prawo własności i o ostrzeżeniach, należy oznaczyć:

1-e, jaki rodzaj zabezpieczenia się ustanawia i summa takowego jeżeli ona jest oznaczona;

2-e, rok, miesiąc i dzień, w którym akt o tem sporządzony został;

3-e, numer i stronnica aktu w księdze wieczystej.

⊙ **185.** Zabezpieczając straty, mogące później okazać się, i we wszelkich innych przypadkach, kiedy wysokość ustanawiającego się zabezpieczenia nie może być ściśle oznaczona, w rejestrze oznacza się najwyższą, według twierdzenia stron, summa, za jaką majątek ma odpowiadać.

⊙ **186.** Akta, nieokreślające ściśle, w czym zawiera się ograniczenie prawa własności, wcale do zatwierdzenia się nie przyjmują i w rejestrze żadnych o nich zaznaczeń się nie robi.

⊙ **187.** Wykreślenie zaznaczeń o zastawie i innych ograniczeniach prawa własności może nastąpić albo w skutek aktu zapisanego w księdze wykreśleń, albo za zgodą tego, na czyją korzyść zaznaczona została w rejestrze pożyczka lub inne ograniczenie, albo w skutek decyzji sądowej.

⊙ **188.** O wykreśleniu zaznaczeń starszy notariusz zaznacza w swoim dzienniku i w rejestrze akt wieczystych, jednocześnie z zaznaczeniem o prawie zniesionem, oznacza rok, miesiąc i dzień zniesienia, a także akt albo decyzję sądową, na mocy których zazna-

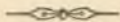
ніе, силою которыхъ отмѣтка уничтожена; самый же актъ онъ внести въ крѣпостную книгу.

⊙ **189.** Всѣ отмѣтки въ реестрѣ о залогахъ и другихъ обезпеченіяхъ на недвижимомъ имуществѣ, проданномъ впослѣдствіи съ публичнаго торга, за исключеніемъ переводимыхъ на новаго собственника, уничтожаются.

⊙ **190.** По требованію собственника имущества старшій нотаріусъ обязанъ выдавать ему изъ крѣпостной книги и реестра крѣпостныхъ дѣлъ всѣ выписки, относящіяся до сего имущества.

⊙ **191.** Выписки, относящіяся до недвижимаго имущества (ст. 190), содержатъ въ себѣ всѣ безъ изъятія отмѣтки, внесенныя до того времени въ реестръ, и должны быть засвидѣтельствованы старшимъ нотаріусомъ, съ приложеніемъ его печати.

⊙ **192.** Лица, въ пользу которыхъ имѣются въ реестрѣ крѣпостныхъ дѣлъ отмѣтки о обезпеченіи ихъ требованій на чьей либо недвижимости, имѣютъ право получать изъ него справки и выписки; но постороннія лица допускаются къ сему не иначе, какъ съ согласія собственника имущества, или порядкомъ, указаннымъ въ статьяхъ 122—124-й.

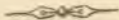
czenie zostało wykreślone; sam zaś akt wnosi starszy notariusz w księgę wieczystą.

⊙ **189.** Wszystkie zaznaczenia w rejestrze o zastawach i innych zabezpieczeniach na majątku nieruchomym, sprzedanym następnie przez publiczną licytację, wykreślają się, z wyjątkiem tych, które nowy właściciel na siebie przyjmuje.

⊙ **190.** Na żądanie właściciela majątku, starszy notariusz jest obowiązany wydać mu z księgi wieczystej i rejestru akt wieczystych wszelkie wyciągi dotyczące jego majątku.

⊙ **191.** Wyciągi dotyczące majątku nieruchomego (art. 190) zawierają w sobie wszystkie bez wyjątku zaznaczenia, wniesione do tego czasu do rejestru, i powinny być poświadczone przez starszego notariusza i przyłożona jego pieczęć.

⊙ **192.** Osoby, na korzyść których znajdują się w rejestrze akt wieczystych zaznaczenia o zabezpieczeniu ich żądań na czyjś bądź nieruchomości, mają prawo otrzymywać z takowego informację i kopije; lecz osoby postronne będą dopuszczone do tego nie inaczej, jak za zgodą właściciela majątku, albo porządkiem, wskazanym w art. 122—124-go.

РАЗДѢЛЪ ЧЕТВЕРТЫЙ.

О НОТАРІАЛЬНЫХЪ ИЗДЕРЖКАХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О нотаріальныхъ издержкахъ вообще.

193. Нотаріальныя издержки суть:

- 1) гербовыя пошлины при совершеніи актовъ;
- 2) сборъ съ нотаріальныхъ актовъ по мѣсту совершенія;
- 3) плата нотаріусамъ за совершеніе актовъ и засвидѣтельствова- ній и за выдачу выписей и копій, и
- 4) плата за выписи и копии неипотечныхъ актовъ, хранящихся, на основаніи статьи 35-й настоящаго положенія, въ ипотечныхъ архивахъ.

Дополненіе. Нотаріальныя издержки по совершенію актовъ, под- лежащихъ исполненію въ губерніяхъ, не входящихъ въ составъ Варшавскаго судебного округа, опредѣляются на основаніи общихъ правилъ положенія о нотаріальной части (*).

(* Ст. 193 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

Нотаріальныя издержки суть:

1) казенныя пошлины съ актовъ;

DZIAŁ CZWARTY

O KOSZTACH NOTARJALNYCH.

ROZDZIAŁ PIĘRWSZY

O kosztach notarialnych w ogólności.

193. Koszta notarialne są następujące:

- 1) opłata stemplowa przy sporządzeniu aktów;
- 2) opłata od aktów notarialnych, zależna od miejsca ich sporządzenia;
- 3) płaca notariuszóm za sporządzenie aktów i poświadczeń i za wydawanie wypisów kopii, i
- 4) płaca za wypisy i kopije aktów niehypoteczných, przechowyjących się na zasadzie artykułu 35-go niniejszej ustawy w archiwach hypoteczných.

Przepis dodatkowy. Koszta notarialne przy sporządzaniu aktów, podlegających wykonaniu w gubernijach, do składu Warszawskiego okręgu sądowego nie należących, oznaczają się na zasadzie ogólnych prawideł ustawy notarialnej (*).

(* Art. 193 podług ustawy notarj. z 14 kwietnia 1866 r.

Koszta notarialne są następujące:

- 1) opłaty skarbowe od aktów;

194. Всѣ нотаріальныя издержки, когда объ уплатѣ ихъ не было особаго соглашенія, падаютъ на каждую изъ договаривающихся сторонъ поровну.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О казенныхъ пошлинахъ съ актовъ.

I. О пошлинахъ гербовыхъ.

Примѣчаніе. Гербовыя пошлины съ актовъ, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, взимаются по правиламъ устава о гербовомъ сборѣ (Прав. о прим. нот. полож. ст. 44).

⊙ **195.** Для выписи, выдаваемой нотаріусомъ, старшимъ нотаріусомъ, или замѣняющими ихъ лицами, въ одномъ экземплярѣ, требуется гербовая бумага по цѣнѣ предмета акта, на основаніи правилъ устава о пошлинахъ (свод. зак., т. V, ст. 133—194).

⊙ **196.** При выдачѣ сторонамъ нѣсколькихъ выписей, на соответствующей гербовой бумагѣ пишется лишь одна изъ нихъ, а для

2) сборъ съ нотаріальныхъ актовъ, по мѣсту ихъ совершенія;

3) плата нотаріусамъ за совершеніе актовъ и засвидѣтельствowanій и за выдачу выписей и копій;

4) плата за выписи и копии, выдаваемыя изъ нотаріальныхъ архивовъ, и

5) плата за выдачу выписокъ и справокъ изъ крѣпостныхъ книгъ и реестровъ крѣпостныхъ дѣлъ.

194. Wszelkie koszty notarialne, gdy o opłaceniu takowych nie było umowy oddzielnej, ponoszą obie strony w równych częściach.

ROZDZIAŁ DRUGI

O opłatach skarbowych od aktów.

I. O opłatach stemplowych.

Uwaga. Opłaty stemplowe od aktów notarialnych pobierane będą podług przepisów ustawy o opłacie stemplowej (Przep. o zast. ustawy notar. art. 44).

195. Wypis, wydawany w jednym egzemplarzu przez notariusza, starszego notariusza, lub osoby pełniące obowiązki powyższych, sporządza się na papierze stemplowym, podług ceny przedmiotu aktu na zasadzie prawideł ustawy o opłatach. (zb. praw. t. V art. 133—194).

⊙ **196.** Wydając stronom kilka wypisów, na właściwym papierze stemplowym pisze się tylko jeden z nich, a inne na papierze

-
- 2) opłata od aktów notarialnych, zależna od miejsca ich sporządzenia;
 - 3) płaca notariuszom za sporządzenie aktów i poświadczeń i za wydawanie wypisów i kopij.
 - 4) płaca za wypisy i kopije, wydawane z archiwów notarialnych.
 - 5) płaca za wydawanie wyciągów i informacji z ksiąg wieczystych i rejestrów akt wieczystych.

прочихъ употребляется гербовая бумага низшаго разбора съ отмѣткою лица, коему выданъ главный экземпляръ, и разбора гербовой бумаги.

⊙ **197.** Выписки изъ актовыхъ книгъ, подлежащія утвержденію старшаго нотаріуса, выдаются на гербовой бумагѣ низшаго разбора.

⊙ **198.** Копіи вообще, равно какъ и засвидѣтельствванія, которыя дѣлаются не на самомъ актѣ, должны быть писаны на гербовой бумагѣ низшаго разбора.

II. О пошлинахъ крѣпостныхъ.

⊙ **199.** При утвержденіи крѣпостныхъ актовъ вообще взимается особая актовая пошлина по трирубля за каждый актъ (свод. зак., т. V, уст. пошл., ст. 442—449).

⊙ **200.** При утвержденіи актовъ, устанавливающихъ переходъ права собственности на недвижимыя имущества, взимаются, сверхъ актовой пошлины, еще и пошлины крѣпостныя по правиламъ устава о пошлинахъ (свод. зак., т. V, ст. 363—434).

stemplowym najniższej ceny, przy czem zaznacza się osoba, której wydany został główny egzemplarz i cena papieru stemplowego.

⊙ **197.** Wypisy z ksiąg aktowych, które mają być zatwierdzone przez starszego notariusza, wydawane będą na papierze stemplowym najniższej ceny.

⊙ **198.** Kopije w ogóle, a także poświadczenia, które są sporządzone nie na samym akcie, powinny być pisane na papierze stemplowym najniższej ceny.

II. O opłatach od aktów wieczystych.

⊙ **199.** Przy zatwierdzaniu aktów wieczystych w ogóle pobierana będzie dddzielna opłata aktowa, po trzy ruble od każdego aktu (zb. pr. t. V ust. o opł. art. 442—449).

⊙ **200.** Przy zatwierdzaniu aktów, o przeniesieniu prawa własności majątków nieruchomości, pobiera się oprócz oddzielnej opłaty aktowej, opłata od aktów wieczystych podług zasad ustawy o opłatach (zb. pr. t. V art. 363—434).

ГЛАВА ТРЕТЬЯ.

О сборахъ съ нотаріальныхъ актовъ по мѣсту ихъ совершенія.

Примѣчаніе (Полож. о прим. ст. 45-я). Сборъ съ нотаріальныхъ актовъ по мѣсту совершенія производится на основаніи дѣйствующихъ въ губерніяхъ Варшавскаго судебнаго округа правилъ (Высоч. повел. 11 декабря 1870 года) (См. приложение къ сему примѣчанію).

⊙ **201.** Со всѣхъ обязательствъ и договоровъ, совершаемыхъ нотаріусами, равно какъ съ предъявляемыхъ имъ къ засвидѣтельствуванію или протесту, взимается, сверхъ всѣхъ вышеозначенныхъ пошлинъ, сборъ въ доходъ того города, посада, мѣстечка или волости, гдѣ документъ совершенъ или предъявленъ, за исключеніемъ тѣхъ обязательствъ и договоровъ, кои изъяты отъ сего сбора по закону, или были уже оплачены этимъ сборомъ.

⊙ **202.** Довѣренности неторговья и акты, утверждаемые старшимъ нотаріусомъ, не подлежатъ установленному въ предъидущей статьѣ сбору въ пользу городовъ, мѣстечекъ или волостей, за исключеніемъ тѣхъ изъ сихъ актовъ, съ коихъ сборъ этотъ именно опредѣленъ въ законѣ.

⊙ **203.** Размѣръ означеннаго сбора опредѣляется вдвое противъ цѣны гербовой бумаги по цѣнѣ предмета акта.

⊙ **204.** Съ заемныхъ писемъ, съ закладныхъ на недвижимыя имущества и съ иныхъ всякаго рода долговыхъ обязательствъ, взимается при совершеніи или при предъявленіи ихъ къ засвидѣтельствуванію послѣ написанія, только половина сбора, а другая получается лишь при явкѣ по срокѣ къ протесту или при представленіи ко взысканію.

ROZDZIAŁ TRZECI

O opłatach od aktów notarialnych zależnych od miejsca ich sporządzenia.

Uwaga (Przep. o zastos. art. 45). Opłata od aktów notarialnych, zależna od miejsca ich sporządzenia, pobiera się na zasadzie przepisów, obowiązujących w guberniach Warszawskiego okręgu sądowego (Najwyż. rozkaz z 11 grudnia 1870 r.) (Por. dodatek do niniejszej uwagi).

⊙ **201.** Od wszelkich zobowiązań i umów, sporządzanych przez notariuszów, a także od składanych im do poświadczenia albo zaprotestowania, pobiera się oprócz wszystkich wyżej wymienionych opłat, opłata na korzyść tego miasta, osady, miasteczka albo gminy, w których dokument został sporządzony albo złożony, wyjąwszy tych tylko zobowiązań i umów, które są prawem od tego uwolnione, albo od których już pobrano tę opłatę.

⊙ **202.** Pełnomocnictwa niehandlowe i akta zatwierdzone przez starszego notariusza nie ulegają ustanowionej w powyższym artykule opłacie na korzyść miast, miasteczek i gmin, wyjąwszy tych aktów, od których opłata takowa wyraźnie prawem oznaczona została.

⊙ **203.** Wysokość takowej opłaty wynosi dwa razy więcej jak cena papieru stemplowego, stosownie do wartości przedmiotu aktu.

⊙ **204.** Z zobowiązań pożyczkowych, z umów o zastawie majątków ruchomych i z innych wszelkiego rodzaju zobowiązań pożyczkowych, pobiera się przy sporządzaniu albo przy złożeniu takowych do poświadczenia tylko połowa opłaty, a druga połowa pobiera się za okazaniem po terminie do zaprotestowania, albo przy złożeniu do wyegzekwowania.

⊙ **205.** Съ неявленныхъ векселей и долговыхъ обязательствъ сборъ взимается, въ полномъ размѣрѣ, при протестѣ или при представленіи ко взысканію.

206. До взноса сбора нотаріусъ не обязанъ выдавать выписи.

Дополненіе. Нотаріусы, при совершеніи актовъ по пріобрѣтенію или уступкѣ правъ, съ коихъ взимается особая въ пользу казны пошлина, обязаны наблюдать, чтобы пошлина эта была внесена установленнымъ порядкомъ лицами, отъ имени или на имя коихъ совершается актъ.

⊙ **207.** Установленный статьею 201-ю сборъ поступаетъ, въ городахъ и мѣстечкахъ казенныхъ—въ общую массу мѣстныхъ доходовъ, во владѣльческихъ мѣстечкахъ и посадахъ—исключительно на содержаніе полицейской и пожарной въ нихъ части, а въ селеніяхъ—на тотъ же предметъ во всей волости.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О платѣ нотаріусамъ и старшимъ нотаріусамъ.

Ср. ст. 1 наст. полож.

I. О платѣ нотаріусамъ.

208. За всякое должностное дѣйствіе, совершаемое нотаріусами или заступающими ихъ лицами, имъ предоставляется, независимо отъ вышеупомянутыхъ пошлинъ, взимать плату въ свою пользу по особой таксѣ, устанавливаемой на *три года*, порядкомъ, указаннымъ въ статьѣ 209-й положенія о нотаріальной части. Договоры

⊙ **205.** Z weksłów nieoblatowanych i zobowiązań pożyczkowych opłata pobiera się całkowita przy złożeniu do zaprotestowania albo wyegzekwowania.

206. Przed złożeniem opłaty notariusz nie jest obowiązany do wydania wypisu.

Przepis dodatkowy. Notariusze, przy sporządzaniu aktów, mających za przedmiot nabycie lub zbycie praw, od których pobiera się oddzielna na rzecz skarbu opłata, obowiązani są przestrzegać, ażeby opłata takowa była wnoszona w sposób ustanowiony, przez osoby, od imienia których, albo na imię których akt się sporządza.

⊙ **207.** Opłata, ustanowiona artykułem 201-ym, w miastach i miasteczkach rządowych dołącza się do ogólnej *massy dochodów miejscowych*, w miasteczkach i osadach prywatnych—wyłącznie na utrzymanie policji i straży ogniowej, a w wioskach—na tenże cel dla całej gminy.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O płacy notariuszom i starszym notariuszom

Por. art. 1 nin. ust.

I. O płacy notariuszom.

208. Za każdą czynność urzędową, spełnioną przez notariuszów lub przez osoby ich zastępujące, dozwala się im, niezależnie od wskazanych wyżej opłat skarbowych, pobierać płacę na swą korzyść podług osobnej taksy, ustanawiającej się na *trzy lata*, w sposób, wskazany w artykule 209-ym ustawy notarialnej. Umowy o wyższą nad określoną

о высшей противъ означенной въ таксѣ платѣ, подъ какою бы формою заключены ни были, признаются недѣйствительными (*).

209. Такса за должностныя дѣйствія нотаріусовъ устанавливается по соглашенію министерства юстиціи съ министерствами внутреннихъ дѣлъ и финансовъ, въ законодательномъ порядкѣ, съ Высочайшаго утвержденія.

210. Когда годовой, съ означенной въ предъидущей статьѣ платы по таксѣ, доходъ нотаріуса, состоящаго въ столичномъ или губернскомъ городѣ, превыситъ 2,400 рублей, а въ уѣздномъ городѣ или въ уѣздѣ 1,200 рублей, то изъ суммы, исчисляемой для нотаріуса по той же таксѣ, сверхъ вышеозначеннаго количества платы за совершаемыя имъ должностныя дѣйствія, одна треть обращается на увеличеніе представленнаго имъ залога, пока залогъ этотъ не составитъ въ столицахъ 25,000, въ губернскихъ городахъ 15,000, а въ уѣздныхъ городахъ или уѣздахъ 10,000 рублей.

211. Требования совершенія акта или засвидѣтельствованія отвѣтствуютъ нотаріусу въ платѣ всѣ за cadaго и каждый за всѣхъ.

212. Нотаріусъ имѣетъ право требовать слѣдующую ему плату немедленно по исполненіи дѣйствія (ст. 208); выдавать же выписи, копіи и засвидѣтельствованія онъ обязанъ не прежде, какъ по полученіи сей платы.

213. За совершеніе акта, не состоявшагося по независящимъ отъ нотаріуса причинамъ, онъ получаетъ плату въ половину противъ той, которая причиталась бы въ случаѣ окончательнаго совершенія акта.

(*) Ст. 208 по полож. о нот. части 14 апрѣля 1866 г.

За всякое должностное дѣйствіе, совершаемое нотаріусами или заступающими ихъ лицами, имъ предоставляется, независимо отъ вышеупомянутыхъ пошлинъ и сборовъ, взимать плату въ свою пользу по добровольному съ обратившимися къ нимъ лицами соглашенію, или если сего соглашенія не послѣдуетъ, то по особой таксѣ.

przez takse łąc, w jakiejby nie były zawarte formie, uważają się za nieważne (*).

209. Taksa wynagrodzenia za czynności urzędowe notariuszów ustanawia się, za porozumieniem się ministerstwa sprawiedliwości z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu w porządku prawodawczym, po NAJWYŻSZEM zatwierdzeniu.

210. Jeżeli z wynagrodzenia, oznaczonego w poprzedzającym artykule podług taksy, dochód roczny notariusza w mieście stołecznym albo gubernijalnym przewyższa 2400 rubli, a w mieście powiatowym lub powiecie 1200 rubli, to z summy, przypadającej notariuszowi podług tejże taksy, po odtrąceniu wyżej wymienionej ilości wynagrodzenia za spełniane przez niego czynności urzędowe, jedna trzecia część przeznaczona jest na powiększenie złożonej przez niego kaucyi, póki kaucja ta nie wyniesie w stolicach 25000 rs. w miastach gubernijalnych 15,000 a w miastach powiatowych lub powiatach 10,000 rubli.

211. Żądający sporządzenia aktu albo poświadczenia solidarnie odpowiadają za wynagrodzenie notariusza.

212. Notariusz może żądać przypadającego mu wynagrodzenia bezzwłocznie po dokonaniu czynności (208); wydawać zaś wypisy, kopije i poświadczenia obowiązany jest nie wcześniej, jak po otrzymaniu tegoż wynagrodzenia.

213. Za sporządzenie aktu, niedoszłego do skutku z powodu przyczyn niezależnych od notariusza, otrzymuje on półowę tego wynagrodzenia, jakieby mu przypadowało w razie zupełnego sporządzenia aktu.

(*) Art. 208 podług ust. notarij. z 14 kwietnia 1866 r.

Za każdą czynność urzędową spełnioną przez notariuszów lub przez osoby ich zastępujące, dozwala się im, niezależnie od wyłączonej opłat skarbowych, pobierać łąc na swą korzyść, podług ugody dobrowolnej z osobami do nich udającymi się, a jeżeli ugoda nie nastąpi, podług taksy oddzielnej.

214. За совершение актовъ, которые окажутся недѣйствительными по винѣ нотаріуса, а равно и за неправильныя засвидѣтельствованія, выписи и копии, онъ, по требованію заплатившаго, обязывается возвратить уплаченныя ему деньги, независимо отъ отвѣтственности за убытки по иску, когда таковой будетъ предъявленъ установленнымъ порядкомъ.

215. Споры, могущіе возникнуть о количествѣ слѣдующей нотаріусу платы, рѣшаются окончательно тѣмъ окружнымъ судомъ, которому онъ подвѣдомъ.

216. Количество платы за дѣйствіе, не вошедшее въ таксу, опредѣляется судомъ, по соображенію съ предметами, вошедшими въ таксу и съ совершенною нотаріусомъ въ данномъ случаѣ работою.

II. О платѣ старшимъ нотаріусамъ.

Ср. ст. 1 и 3 разд. дополн.

217. За выдачу изъ нотаріальнаго архива выписей, копій и другихъ бумагъ, и за приложеніе къ нимъ печати, взимается плата по тѣмъ же правиламъ и въ томъ же размѣрѣ, какъ за бумаги разнаго рода, выдаваемыя изъ окружнаго суда.

214. Za sporządzenie aktów, które okazały się nieważnymi z winy notariusza, a także i za nieważne poświadczenia, wypisy i kopije, notariusz, na żądanie strony, która go wynagrodziła, obowiązany jest zwrócić otrzymane wynagrodzenie, niezależnie od odpowiedzialności za straty z powództwa, jeżeli takowe wszczęte zostanie w sposób ustanowiony.

215. Spory, jakie wyniknąć mogą o ilość przypadającego notariuszowi wynagrodzenia, rozstrzyga ostatecznie ten sąd okręgowy, przy którym on urzęduje.

216. Ilość wynagrodzenia za czynność, taksą nieobjętą, oznacza sąd, w stosunku do wynagrodzenia za czynności, taksą określone i do czynności, jaką w danym przypadku notariusz wykonał.

II. O wynagrodzeniu starszych notariuszów.

Por. art. 1 i 3 działu dodatk.

217. Za wydawanie z archiwum notarialnego wypisów, kopii i innych pism, oraz za przyłożenie do nich pieczęci, pobiera się zapłata podług tychże prawideł i w tymże stosunku, jak za pisma różnego rodzaju, wydawane z sądu okręgowego.

П Р И Л О Ж Е Н І Е

(къ примѣчанію къ главѣ 3-й раздѣла IV)

У К А З Ъ

ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА, САМОДЕРЖЦА
ВСЕРОССИЙСКАГО, ИЗЪ ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩАГО СЕНАТА.

(5 января 1870 года)

Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету.

Высочайше утвержденнымъ 11 декабря 1870 года положеніемъ Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, постановлено: впредь до введенія общаго для всего государства устава о гербовомъ сборѣ, постановить для губерній Царства Польскаго слѣдующія правила:

I. Со всѣхъ предъявляемыхъ къ протесту векселей или же ко взысканію заемныхъ писемъ и иныхъ, подъ какими бы то ни было наименованіями, долговыхъ обязательствъ, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, взимаются въ доходъ того города или той сельской либо посадской гмины, гдѣ актъ предъявленъ, сборы въ слѣдующемъ размѣрѣ: 1) съ векселей при процентѣ оныхъ по четверти процента съ цѣны, въ какую вексель написанъ; 2) съ заемныхъ писемъ и иныхъ, подъ какими бы то ни было наименованіями, долговыхъ обязательствъ и актовъ, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, при предъявленіи оныхъ ко взысканію, въ половину гербовой пошлины, взимаемой въ казну при совершеніи акта.

D O D A T E K

(DO UWAGI DO ROZDZIAŁU 3-GO DZIAŁU IV)

U K A Z

JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI,
Z RZĄDZĄCEGO SENATU

(5 stycznia 1870 roku)

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

Najwyżej zatwierdzone w dniu 14 grudnia 1870 r. rozporządzenie Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, stanowi:

Do czasu wprowadzenia ogólnej dla całego państwa ustawy o opłacie stempowej, postanowić dla gubernii Królestwa Polskiego następujące przepisy: 1. Od wszystkich weksli, przedstawianych do protestu lub też do egzekucji, obligów i innych pod jakimi bądź nazwami zobowiązań, sporządzanych notarialnie, pobierane być mają opłaty na dochód tego miasta albo tej wiejskiej osadniczej gminy, gdzie akt przedstawiono, w następującej wysokości: 1) od weksli przy proteście takowych, po jednej czwartej procentu od summy, na jaką weksel jest wystawiony; 2) od obligów i innych jakiegokolwiek bądź formy zobowiązań i aktów, sporządzanych notarialnie, przy przedstawieniu ich do egzekucji, w połowie opłaty stempowej, pobieranej do kassy przy sporządzeniu aktu. Od weksli zagranicznych, okazywanych do protestu, a wystawionych na za-

Съ иностранныхъ, предъявляемыхъ для протеста, векселей, данныхъ на иностранная деньги, означенный сборъ производится съ той суммы, какая составитя по приведеніи иностранной монеты въ російскую; и

II. При запискѣ договоровъ, контрактовъ и актовъ всякаго рода, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, регентами, актовыми или ипотечными писарями, взимается въ пользу городовъ и сельскихъ, либо посадскихъ гминъ, гдѣ таковыя совершаются, добавочный сборъ въ размѣрѣ пятидесяти процентовъ съ гербовой пошлины, взимаемой въ казну. Изъ собранной нотаріусами и ипотечными писарями суммы этого сбора предоставляется имъ жалованье и на канцелярскіе расходы десять процентовъ.

graniczne pieniądze, pomieniona opłata pobiera się od tej summy, jaka wypadać będzie z zamiany waluty zagranicznej na rosyjską; i II. Przy spisywaniu umów, kontraktów i aktów wszelkiego rodzaju, sporządzanych notarialnie przez rejentów albo pisarzy aktowych lub hipotecznych, pobiera się na rzecz miast albo gmin wiejskich lub osadniczych, gdzie takowe są spisywane, dodatkowa opłata w wysokości pięćdziesiąt procent od opłaty stemplowej, pobieranej na rzecz skarbu. Z zebranej przez notarjuszów i pisarzy hipotecznych summy tej opłaty, zalicza się im na płacę i na wydatki kancelaryjne dziesięć procentów.

СІМІОНОВАТО

ОГЛАВЛЕНІЕ

УЧРЕЖДЕНІЯ СУДЕБНЫХЪ УСТАНОВЛЕНІЙ.

SPIS PRZEDMIOTÓW

ORGANIZACYI SĄDOWÉJ.

О Г Л А В Л Е Н І Е

УЧРЕЖДЕНІЯ СУДЕБНЫХЪ УСТАНОВЛЕНІЙ.

	Статьи.
ВВЕДЕНІЕ	1— 11.
РАЗДѢЛЪ I. О гминныхъ судахъ, мировыхъ судьяхъ и ихъ сѣздахъ.	
ГЛАВА I. Общія правила	12— 18.
ГЛАВА ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ. О гминныхъ судахъ	1— 24.
ГЛАВА II. Обь опредѣленіи мировыхъ судей и предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ	19— 40.
ГЛАВА III. О должности мировыхъ судей и предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ	41— 45.
ГЛАВА IV. О должности почетныхъ мировыхъ судей	46— 50.
ГЛАВА V. О мировыхъ сѣздахъ	51— 63.
ГЛАВА VI. Обь отношеніяхъ, правахъ и отвѣтственности мировыхъ судей и предсѣдателей мировыхъ сѣздовъ	64— 76.
РАЗДѢЛЪ II. О общихъ судебныхъ мѣстахъ.	
ГЛАВА I. Обь окружныхъ судахъ	77— 80.
ГЛАВА II. О присяжныхъ засѣдателяхъ	81—109.
ГЛАВА III. О судебныхъ палатахъ	110—113.
ГЛАВА IV. О кассационныхъ департаментахъ правительствующаго сената	114—119.
ГЛАВА V. О канцеляріяхъ судебныхъ мѣстъ	120—123.
ГЛАВА ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ. Обь ипотечныхъ отдѣленіяхъ	1— 6.
РАЗДѢЛЪ III. О лицахъ прокурорскаго надзора	124—136.

SPIS PRZEDMIOTÓW

ORGANIZACJI SĄDOWEJ.

	Art.
WSTĘP	1— 11.
DZIAŁ I. O sądach gminnych, sędziach pokoju i zjazdowych sądach pokoju.	
ROZDZIAŁ I. Przepisy ogólne	12— 18.
ROZDZIAŁ DODATKOWY. O sądach gminnych	1— 25.
ROZDZIAŁ II. O mianowaniu sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju	19— 40.
ROZDZIAŁ III. O urzędzie sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju	41— 45.
ROZDZIAŁ IV. O urzędzie sędziów pokoju honorowych	46— 50.
ROZDZIAŁ V. O zjazdowych sądach pokoju	51— 63.
ROZDZIAŁ VI. O stosunkach, prawach i odpowiedzialności sędziów pokoju i prezesów zjazdowych sądów pokoju	64— 76.
DZIAŁ II. O sądach zwyczajnych.	
ROZDZIAŁ I. O sądach okręgowych	77— 90.
ROZDZIAŁ II. O przysięgłych	81—109.
ROZDZIAŁ III. O izbach sądowych	110—113.
ROZDZIAŁ IV. O departamentach kassacyjnych rządzącego senatu	114—119.
ROZDZIAŁ V. O kancelaryach sądów	120—123.
ROZDZIAŁ DODATKOWY. O wydziałach hipotecznych	1— 6.
DZIAŁ III. O prokuratorach	124—136.

РАЗДѢЛЪ IV. О внутреннемъ устройствѣ судебныхъ мѣстъ.	
ГЛАВА I. О засѣданіяхъ судебныхъ мѣстъ . . .	137—165.
ГЛАВА II. О наказахъ судебнымъ мѣстамъ . . .	166—173.
ГЛАВА III. Объ отчетахъ по судебному вѣдомству	174—183.
ГЛАВА IV. О вакантномъ времени въ судебныхъ мѣстахъ	184—185.
РАЗДѢЛЪ V. О порядкѣ сношенія судебныхъ мѣстъ и должностныхъ лицъ судебного вѣдомства	186—199.
РАЗДѢЛЪ VI. Объ опредѣленіи, увольненіи и перемѣщеніи должностныхъ лицъ судебного вѣдомства.	
ГЛАВА I. Объ опредѣленіи должностныхъ лицъ судебного вѣдомства.	
Отдѣленіе I. Объ условіяхъ для занятія должностей по судебному вѣдомству	200—211.
Отдѣленіе II. О порядкѣ опредѣленія къ должностямъ по судебному вѣдомству . . .	212—225.
ГЛАВА II. Объ увольненіи и перемѣщеніи должностныхъ лицъ судебного вѣдомства.	
Отдѣленіе I. Объ увольненіи отъ службы и перемѣщеніи	226—231.
Отдѣленіе II. Объ увольненіи въ отпускъ	232—234.
РАЗДѢЛЪ VII. О правахъ и преимуществахъ должностныхъ лицъ судебного вѣдомства	235—248.
РАЗДѢЛЪ VIII. О надзорѣ за судебными установленіями и объ отвѣтственности должностныхъ лицъ судебного вѣдомства.	
ГЛАВА I. О надзорѣ за судебными установленіями и должностными лицами судебного вѣдомства	249—260.
ГЛАВА II. Объ отвѣтственности должностныхъ лицъ судебного вѣдомства	261.

DZIAŁ IV. O wewnętrznem urządzeniu sądów.

ROZDZIAŁ I. O posiedzeniach sądów 137—165.

ROZDZIAŁ II. O instrukcjach sądowych 166—173.

ROZDZIAŁ III. O sprawozdaniach sądowych 174—183.

ROZDZIAŁ IV. O feryach sądowych. 184 i 185.

DZIAŁ V. O sposobie znoszenia się sądów i urzędników
sądowych 186—199.DZIAŁ VI. O mianowaniu, uwalnianiu i przenoszeniu
urzędników sądowych.

ROZDZIAŁ I. O mianowaniu urzędników sądowych.

Oddział I. O warunkach, potrzeb-
nych do otrzymania posad
sądowych 200—211.Oddział II. O mianowaniu na posady
sądowe 212—225.ROZDZIAŁ II. O uwalnianiu od służby i przenie-
szeniu urzędników sądowych.Oddział I. O uwalnianiu od służby i
przenoszeniu 226—231.

Oddział II. O udzielaniu urlopów. 232—234.

DZIAŁ VII. O prawach i prerogatywach urzędników
sądowych 235—248.DZIAŁ VIII. O wykonywaniu nadzoru nad sądami i o
odpowiedzialności urzędników sądowych.ROZDZIAŁ I. O wykonywaniu nadzoru nad sądami
i urzędnikami sądowymi 249—260.ROZDZIAŁ II. O odpowiedzialności urzędników sądo-
wych 261.

Отдѣленіе 1. О взысканіяхъ дисциплинарныхъ 261—269.

Отдѣленіе 2. О порядкѣ дисциплинарнаго производства . . 270—296.

Раздѣлъ IX. О лицахъ, состоящихъ при судебныхъ мѣстахъ.

Глава I. О судебныхъ приставахъ и судебныхъ разсылныхъ.

Отдѣленіе I. О судебныхъ приставахъ вообще 297—311.

Отдѣленіе II. О правахъ и преимуществахъ, обязанностяхъ и отвѣтственности судебныхъ приставовъ.

I. Права и преимущества судебныхъ приставовъ . 312—320.

II. Обязанности и отвѣтственность судебныхъ приставовъ 321—332.

Отдѣленіе III. О совѣтахъ судебныхъ приставовъ 333—343.

Отдѣленіе IV. О товариществѣ судебныхъ приставовъ съ круговою другъ за друга порукою 344—352.

Глава II. О присяжныхъ повѣренныхъ.

Отдѣленіе I. О присяжныхъ повѣренныхъ вообще 353—356.

Отдѣленіе II. О совѣтѣ присяжныхъ повѣренныхъ.

I. Образование совѣта присяжныхъ повѣренныхъ . 357—366.

II. Права и обязанности совѣта присяжныхъ повѣренныхъ 367—378.

Art.

Oddział I. O karach dyscyplinarnych	262—269.
Oddział II. O porządku postępowania dyscyplinarnego	270—296.

DZIAŁ IX. O osobach pozostających przy sądach.

ROZDZIAŁ I. O komornikach i woźnych sądowych.

Oddział I. O komornikach sądowych w ogóle	297—311.
Oddział II. O prawach, prerogatywach, powinnościach i odpowiedzialności komorników sądowych.	
I. Prawa i prerogatywy komorników sądowych	312—320.
II. Powinności i odpowiedzialność komorników sądowych	321—333.
Oddział III. O radach komorników sądowych	333—343.
Oddział IV. O stowarzyszeniu solidarnym komorników sądowych	344—352.

ROZDZIAŁ II. O obrońcach.

Oddział I. O obrońcach w ogóle	353—356.
Oddział II. O radzie obrończej.	
I. Utworzenie rady obrończej	357—366.
II. Prawa i obowiązki rady obrończej	367—378.

Отдѣленіе III. О правахъ, обязанно-	
стяхъ и отвѣтственности	
присяжныхъ повѣрен-	
ныхъ.	
I. Порядокъ поступленія	
въ число присяжныхъ	
повѣренныхъ	379—382.
II. Права и обязанности	
присяжныхъ повѣрен-	
ныхъ	383—406.
Глава III. О кандидатахъ на должности по су-	
дебному вѣдомству	407—419.
Глава IV. О нотаріусахъ	420.

П Р И Л О Ж Е Н І Я .

Приложеніе I (къ ст. 238).

Росписаніе окладовъ содержанія, классовъ долж-	
ностей, разрядовъ по пенсіи и по шитью на	
мундирѣ чиновъ судебного вѣдомства	206.

Приложеніе II. Формы присяги.

I. Форма присяги на должность судьи (къ ст.	
225)	216.
II. Форма присяги на должность судебного	
пристава (къ ст. 303)	216.
III. Форма присяги на званіе присяжнаго повѣ-	
реннаго (къ ст. 381)	218.

Приложеніе III. Правила о лицахъ, имѣющихъ право

быть повѣренными по судебнымъ дѣламъ	220.
--	------

Форма свидѣтельства на право ходатайствовать	
по чужимъ дѣламъ	230.

Штаты судебныхъ установленій Варшавскаго

судебнаго округа.	
-------------------	--

I. Судебная палата	II.
------------------------------	-----

II. Окружные суды.

а) Варшавскій	VI.
-------------------------	-----

Art.

Oddział III. O prawach, powinnościach i odpowiedzialności obrońców.	
I. Porządek przyjęcia do pa- lestry.	379—382.
II. Prawa i powinności ob- ronców	383—406.
Rozdział III. O aplikantach sądowych	407—419.
Rozdział IV. N notaryuszach	420.

D O D A T K I.

Dodatek I. (do art. 238).

Wykaz urzędów sądowych, płac do nich przywią- zanych, klasz urzędu, mundur i praw do pensyi emerytalnej.	str. 207.
--	--------------

Dodatek II. Rota przysięgi.

I. Rota przysięgi na urząd sędziego (do art. 225)	217.
---	------

II. Rota przysięgi na urząd komornika sądowe- go (do art. 303)	217.
---	------

III. Rota przysięgi na obowiązki obrońcy (do art. 381)	219.
---	------

Dodatek III. Przepisy o osobach, [mających prawo być pełnomocnikami w sprawach sądowych.	221.
---	------

Forma świadectwa dającego prawo bronienia spraw cudzych.	231.
---	------

Etat władz sądowych Warszawskiego okręgu są-
dowdgo.

I. Izba sądowa	III.
--------------------------	------

 II. Sądy okręgowe.

a) Warszawski	VII.
-------------------------	------

	Стр.
б) Калишскій	XII.
в) Кѣлецкій	XVIII.
г) Ломжинскій	XXII.
д) Люблинскій	XXVIII.
е) Плоцкій	XXXIV.
ж) Радомскій	XL.
з) Сувалкскій	XLIV.
и) Петроковскій	L.
к) Сѣдлецкій	LVI.
III. Мировые судьи	LX.
IV. Мировые съѣзды	LXII.

	Str.
b) Kaliski	XIII.
c) Kieliecki	XIX.
d) Łomżyński	XXIII.
e) Lubelski	XXIX.
f) Płocki	XXXV.
g) Radomski	XLI.
h) Suwański	XLV.
i) Piotrkowski	LI.
k) Siedlecki	LVII.
III. Sędziowie pokoju	LXI.
IV. Zjazdowe sądy pokoju	LXIII.

ОГЛАВЛЕНИЕ
ОГЛАВЛЕНИЕ

ПОЛОЖЕНИЯ О НОТАРИАЛЬНОЙ ЧАСТИ.

ПОЛОЖЕНИЕ О ПОРЯДКЕ РАБОТЫ НОТАРИАТОВ

SPIS PRZEDMIOTÓW

USTAWY NOTARIALNEJ.

ОГЛАВЛЕНІЕ

ПОЛОЖЕНІЯ О НОТАРІАЛЬНОЙ ЧАСТИ.

	Статьи.
РАЗДѢЛЪ I. Обь устройствѣ нотаріальной части.	
Глава I. Обь нотаріусахъ, ихъ опредѣленіи и обязанностяхъ	1— 41.
Глава II. О нотаріальныхъ архивахъ и секретаряхъ ипотечныхъ отдѣленій	42— 56.
Глава III. О надзорѣ за нотаріусами (и старшими нотаріусами) и обь отвѣтственности ихъ	57— 64.
РАЗДѢЛЪ II. О кругѣ и порядкѣ дѣйствій нотаріусовъ.	
Глава I. Положенія общія	65— 78.
Глава II. О порядкѣ совершенія нотаріальныхъ актовъ, о выписяхъ (изъ актовыхъ книгъ) и копіяхъ актовъ	—
1. О порядкѣ совершенія нотаріальныхъ актовъ	79—114.

SPIS PRZEDMIOTÓW

USTAWY NOTARJALNEJ.

	Art.
DZIAŁ I. O organizacyj notariatu.	
ROZDZIAŁ I. O notariuszach, ich mianowaniu i obowiązkach	1— 41.
ROZDZIAŁ II. O archiwach notarialnych i sekretarzach wydziałów hipotecznych	42— 56.
ROZDZIAŁ III. O nadzorze nad notariuszami (i starszymi notariuszami) i o ich odpowiedzialności	57— 64.
DZIAŁ II. O zakresie i sposobie działań notariuszów.	
ROZDZIAŁ I. Postanowienia ogólne	65— 78.
ROZDZIAŁ II. O sposobie sporządzania aktów notarialnych, i o wypisach (z ksiąg aktowych) i kopijach.	
1. O sposobie sporządzania aktów notarialnych	70—114.

2. О выписяхъ и копіяхъ нотаріальныхъ актовъ 115—127.

Глава III. О совершеіи засвидѣтельствований.

1. Общія правила 128—131.
 2. Засвидѣтельствованіе вѣрности копій. 132.
 3. Засвидѣтельствованіе подлинности подписей 133—135.
 4. Засвидѣтельствованіе времени предьявленія документовъ 136—138.
 5. Засвидѣтельствованіе нахождения лицъ въ живыхъ 139 и 140.
 6. Засвидѣтельствованіе заявленія объясненій отъ одной стороны другой 141—145.
 7. Засвидѣтельствованіе явочныхъ актовъ 146 и 147.

Глава IV. О принятіи нотаріусами документовъ на храненіе 148—153.

Раздѣлъ дополнительный. О кругѣ и порядкѣ дѣйствій секретарей ипотечныхъ отдѣленій 1— 8.

Раздѣлъ III. О кругѣ и порядкѣ дѣйствій старшихъ нотаріусовъ.

Глава I. О кругѣ дѣйствій старшихъ нотаріусовъ 154—156.

Глава II. Объ утвержденіи актовъ о недвижимыхъ имуществвахъ 157—192.

Раздѣлъ IV. О нотаріальныхъ издержкахъ.

Глава I. О нотаріальныхъ издержкахъ вообще 193 и 194.

Глава II. О казенныхъ пошлинахъ съ актовъ.

1. О пошлинахъ гербовыхъ 195—198.
 2. О пошлинахъ крѣпостныхъ 199 и 200.

Глава III. О сборахъ съ нотаріальныхъ актовъ по мѣсту ихъ совершенія 201—207.

Art.

2. O wypisach i kopijach aktów notarialnych. 115—127.

ROZDZIAŁ III. O sporządzeniu poświadczeń.

1. Postanowienia ogólne 128—131.
 2. Poświadczenie zgodności kopii 132.
 3. Poświadczenie własnoręczności podpisów 133—135
 4. Poświadczenie daty okazania dokumentów 136—138.
 5. Poświadczenie pozostawiania osób przy życiu 139 i 140.
 6. Poświadczenie przedstawienia od jednej ze stron do drugiej 141—145.
 7. Poświadczenie aktów oblatowanych. 146 i 147.

- ROZDZIAŁ IV. O przyjęciu przez notariuszów dokumentów do zachowania 148—153.

- DZIAŁ DODATKOWY. O zakresie i sposobie działań sekretarzy wydziałów hipotecznych 1— 8.

- DZIAŁ III. O zakresie i sposobie działań starszych notariuszów.

- ROZDZIAŁ I. O zakresie działań starszych notariuszów 154—156.

- ROZDZIAŁ II. O zatwierdzaniu aktów, dotyczących majątków nieruchomości 157—192.

DZIAŁ IV. O kosztach notarialnych.

- ROZDZIAŁ I. O kosztach notarialnych w ogólności. 193 i 194.

ROZDZIAŁ II. O opłatach skarbowych od aktów.

1. O opłatach stemplowych 195—198.
 2. O opłatach od aktów wieczystych 199 i 200.

- ROZDZIAŁ III. O opłatach od aktów notarialnych zależnych od miejsca ich sporządzenia 201—207.

	Статьи.
ГЛАВА IV. О платѣ нотаріусамъ и старшимъ нотаріусамъ.	
1. О платѣ нотаріусамъ	208—216.
2. О платѣ старшимъ нотаріусамъ	217.

	Стр.
Приложеніе (къ примѣчанію къ главѣ III раздѣла IV) Указъ 5 Января 1870 года	104.

Art.

ROZDZIAŁ IV. O płacy notariuszom i starszym notariuszom.

1. O płacy notariuszom	208—216.
2. O wynagrodzeniu starszych notariuszów	217.

Str.

Dodatek. (do uwagi do rozdziału III działu IV) Ukaz z 5 stycznia 1870 roku.	105.
---	------

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL.

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL.

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL.

1911

50, —

WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA W KIELCACH
BIBLIOTEKA

132133ZH

Biblioteka WSP Kielce

0328663